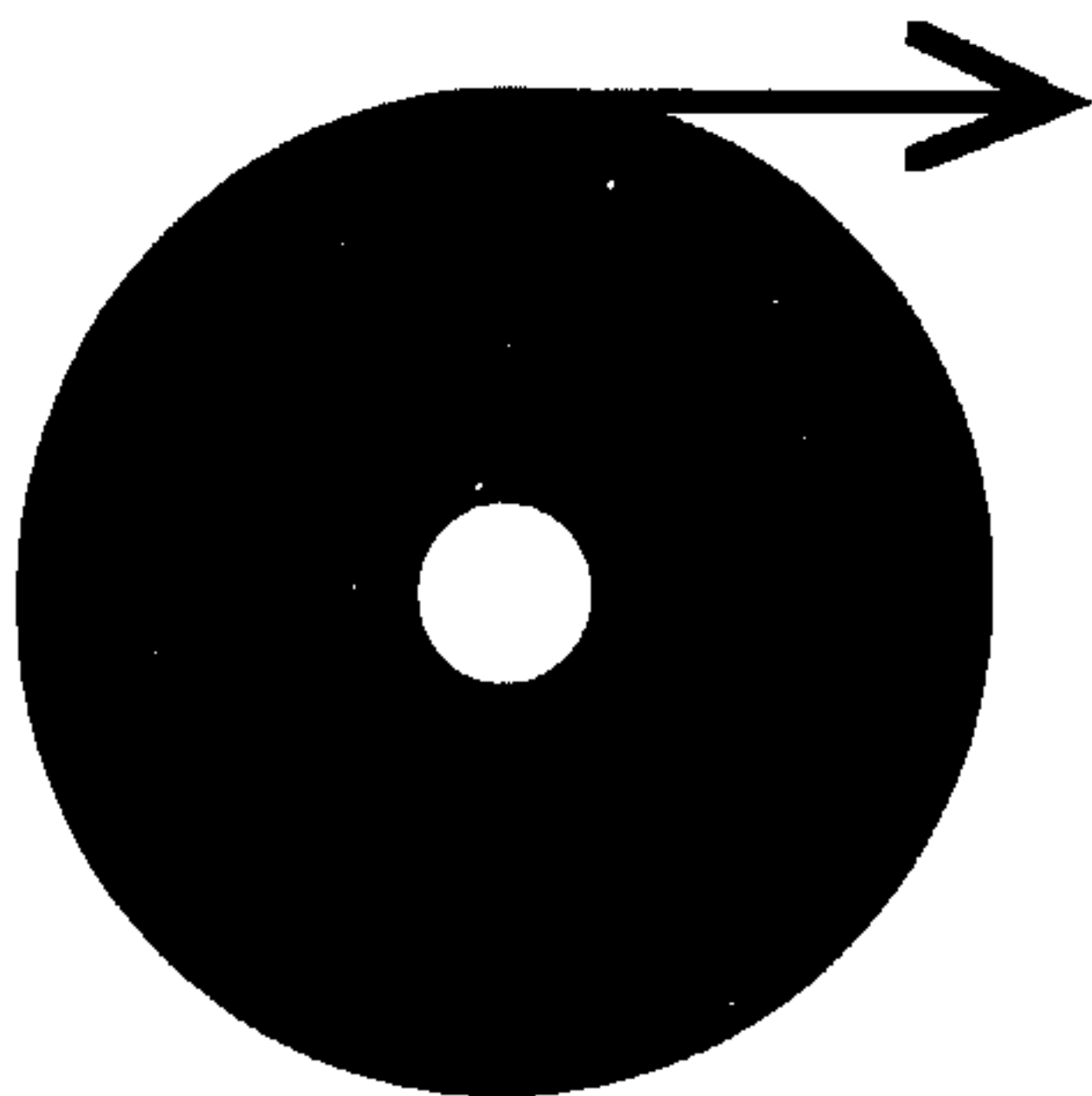
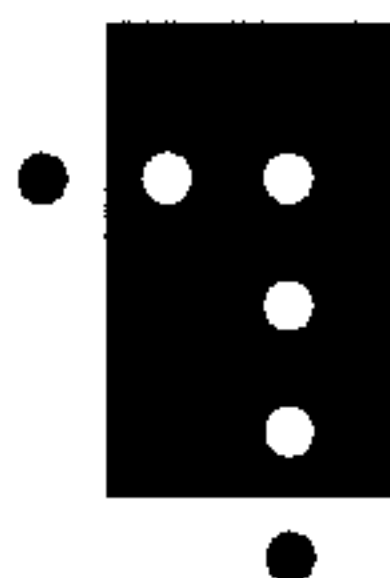

RE

Nas

Na
Na

Telephone: +47 75

LØGTINGS TIDINDI

1924

LAGTINGSTIDENDE

(Sagreferat)

**Den ordinære Samling
1924**

Thorshavn

Trykt i A/S „Færø Amtstidende“s Bogtrykkeri

1925

The first part of the paper discusses the importance of understanding the cultural context of the research. It highlights the need for researchers to be sensitive to the values and beliefs of the communities they are studying. This is particularly important in the field of education, where cultural differences can significantly impact learning outcomes.

The second part of the paper focuses on the methodology used in the study. It describes the process of selecting participants, collecting data, and analyzing the results. The authors emphasize the importance of using a mixed-methods approach to gain a comprehensive understanding of the research topic.

The third part of the paper presents the findings of the study. It discusses the results of the quantitative data analysis and the insights gained from the qualitative interviews. The authors conclude that there are significant cultural differences in the way that students learn and that these differences should be taken into account when designing educational programs.

Finally, the paper offers some suggestions for future research. It suggests that further studies should be conducted to explore the cultural factors that influence learning outcomes in different contexts. The authors also recommend that educators should be trained to recognize and respond to the cultural needs of their students.

Lagtingets ordinære Samling aabnedes den 29. Juli og afsluttedes den 16. September (48 Møder).

Lagtingets Medlemmer.

For Norderøernes Præstegæld:

Højskolelærer *Rasmus Rasmussen*, sj.
Købmand *Ole Frederik Joensen*, sb.

For Østerø Præstegæld:

Sysselmand *Andreas Samuelsen*, (R), sb.,
Pens. Lærer *Joel Poulsen*, (R), sb.,
Lærer *Johan Martin Frederik Poulsen*, sb.,
Lærer *Simon Pauli úr Konoy*, sj.,
Tømrer *Johannes Petersen*, sb.,
Kongsbonde *Joel Jacob Weihe*, sb.,

For Nordstrømø Præstegæld:

Fisker *Michel Samuelsen*, (Dbmd.), sb.,
Sejlmager *Johannes Guttesen*, sj.,
Fuldmægtig *Johan Reinert*, sb.,

For Sydstrømø Præstegæld:

Kongsbonde *Johannes Patursson*, (R), sj.,
Rørlægger *Christoffer Nyholm Debess*, sj.,
Prokurist *Johannes Olaus Joensen*, sb.,
Kongsbonde *Jacob Andreas Wang*, sb.

For Vaagø Præstegæld:

Lærer *Mikkjal Dánjalsson á Ryggi*, sj.,
Fisker *Joel Hans Martin Joensen*, sb.

For Sandø Præstegæld:

Revisor *Gunnar Winther*, sj.,
Lærer *Johan Henrik Poulsen*, sj.

For Suderø Præstegæld:

Pens. Sysselmand *Oliver Johan Thomas Ludvig Effersøe*, (R, Dbm), sb.,
Cand. jur. *Edward Esbern Mitens*, sj.,
Købmand *Joel Jacob Dahl* (senior), sb.,
Skomager *Thomas Johan Midjord*, sj.

Til Sekretærer valgtes: *Joel Poulsen* og *G. Winther*.

---

12. The first of these is the fact that the
the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

1895
 1. Indhold
 2. Lagtingets Medlemmer

3. Lovgivningen vedrørende:

	Side.
Lagtingets Medlemmer	1
Lovgivningen vedrørende:	

1. Forandring i Lagtingslovens Paragraffer 1—17 og 19	1
2. Forretningsorden for Færøernes Lagting	2
3. Oprettelse af Lagtingskontor	3
4. Lov om Udarbejdelse af nye Skøde- og Panteregistre paa Færøerne	3
5. Invalidforsikringsloven	4
6. Ulykkesforsikringsloven	4
7. Lov om Aldersrente	6
8. Færøsk Brandforsikring	6
9. Lov om Folkeregistre	7
10. Lov om Sognebaandalesning og Brugen af Kirkerne	8
11. Lov om Menighedsraad	9
12. Folkekirkens Tjenestemænds Lønningsvæsen	12
13. Statsvejenes Vedligeholdelse og Lov om Snekastning	13
14. Fiskerilaanssagen	15
15. Lov om Rettens Pleje	16
16. Retsafgifter paa Færøerne i Dømsager. Udnævnelse af Retsvidner m. m. og Instruks for Stævningsmænd	17
17. Lov om forandret Affattelse af § 72 i Lov Nr. 97 om Fattigvæsenet paa Færøerne af 10. April 1895	19
18. Valgretsvalderen til Lagtings- og Kommunalvalg	20
19. Statsstøtte til tuberkuloses Sygebehandling	20
20. Ændring i Sygekasseloven	21
21. Tilskud til Læge- og Sygebefordringskasser	22
22. Sønæringsloven	22
23. Tilsyn med Dampkedler paa Landjorden	25
24. Lov om forskellige Skatter og Afgifter	27
25. Forslag til Lov vedrørende Beskatning af Handelsrejsende og Lov om Næringsbevis for Handlende	32
26. Ændring i Jordemoderloven	34
27. Forslag til Lov for Færøerne om Forbud imod Flskeri med Bundsløbavaad	34
28. Landbolovene	37
29. Afløsning af Jordehvalsrettigheden	46

Skolevæsenet vedrørende:

30. Undervisningsproget	48
31. Andenkærembedet i Kvalbø	51
32. Skolestue i Øre	51
33. Reparation af Mygledal Skole	52
34. Bygden Arges Børns Adgang til Thorshavns Kommuneskole	53
35. Andragende om Pension som Lærerinde	55
36. Tilskud til Lærerkursus	55
37. Tilskud til Lærernes Pensionsfond	56

	Side.
38. Pension til Lærer O. N. Skaalums Enke.....	57.
39. Statstilskud til en Ombygning af Lærerboligen i Sandevaag ...	58.

Sygehusene vedrørende:

40. Dronning Alexandrines Hospital.....	59.
41. Syn af Dronning Alexandrines Hospital.....	67.
42. Klage vedrørende Arbejdet ved Dr. Alexandrines Hospital	67.
43. Elektrisk Lys i Sanatoriet	69.
44. Sanatoriets Laan af 7000 Kr. fra Amtsfattigkassen	70.
45. Sygehusene i Klaksvig og Tveraa.....	70.

Kirkevæsenet vedrørende:

46. Kirke i Glibre	73.
47. Kirke i Thorsvig.....	73.
48. Kirkegaard i Nordskaale	74.
49. Kirkegaard i Trollenæs	75.
50. Tilskud til Hegn om Kirkegaarden i Thorsvig	76.
51. Pulpituret i Vestmanhavn Kirke.....	78.

Vedrørende Veje, Broer og Landingssteder:

52. Tilskud til Veje, Broer og Landingssteder.....	79.
53. Kontrakt vedr. Vejanlægget Thorshavn—Velbestad—Kirkebø ..	87.
54. Kørevej Solmunde—Skibenæs.....	88.
55. Kørevej Skarvenæs—Husevig—Sandvejen	89.
56. Klage vedr. Istandsættelse af en Vej i Vestmanhavn	90.
57. Havnesagerne	91.
58. Telefonsagerne	95.

Andre Sager:

59. Erstatning for Lægems-skade ved Grindedrab	96.
60. Tilskud af Hansenske Legat.	99.
61. Bortsprængning af 2 Klippeblokke i »Miðgerðsá»	100.
62. Henlæggelse af Haraldsund under Husum Jordemoderdistrikt. ...	101.
63. Fragtgods med »Smiril»	102.
64. Biblioteksbygning og Arkivsagen	103.
65. Vedrørende »Sverri kong»	104.
66. Færøske Stednavne.....	106.
67. Valgsted i Hove.....	107.
68. Valgsted i Ridevig	108.
69. Vedrørende Vareforsyningen	109.
70. Rejseudgifter til Landbrugskonsulenten	111.
71. Lagtingets Kartoffelsprøjter	112.
72. Regning fra Dyrlæge Bech for hans Anbejde i Anledning af den smitsomme Øjensygdom blandt Faar i Nordredal.....	112.
73. De af Amtmanden ene afgjorte Sager	114.
74. Vedtagelser med Hensyn til de kommunale Anliggender.....	115.
75. Udsatte Sager.....	126.
76. Afslaaede Andragender.....	127.
77. Forskelligt.....	129.

Den ordinære Samling 1924

(Signeret : Lagtingstidende 1924)

The first part of the paper discusses the importance of understanding the cultural context of the research. It highlights the need for researchers to be sensitive to the values and beliefs of the communities they are studying. This is particularly important in the field of education, where cultural differences can significantly impact learning outcomes.

The second part of the paper focuses on the methodology used in the study. It describes the process of selecting participants, collecting data, and analyzing the results. The authors emphasize the importance of using a mixed-methods approach to gain a comprehensive understanding of the research topic.

The third part of the paper presents the findings of the study. It discusses the results of the quantitative data analysis and the insights gained from the qualitative interviews. The authors conclude that there are significant differences in learning outcomes between the two groups, and these differences can be attributed to cultural factors.

The final part of the paper offers recommendations for future research and practice. It suggests that educators should be aware of the cultural context of their students and tailor their teaching methods accordingly. Additionally, it calls for further research to explore the underlying reasons for the observed differences.

1. Forandring i Lagtingslovens Paragraffer 1—17 og 19.

Den 11. August fremlagdes Andragende fra Lagtingets Selvstyreparti om Forandring i Lagtingslovens §§ 1—17 og 19.

Sagens 1. Behandling foretoges den 22. August.

Formanden foreslog til Protokollen at vedtage:

„Da der i 1923, med Tilslutning af begge de politiske Partier i Lagtinget, er udkommet en ny Lagtingslov, finder Lagtinget ikke Anledning til allerede i Aar at optage til Behandling Spørgsmaalet om Ændringer i denne Lov.

Forøvrigt mener Lagtinget, at der heller ikke, rent sagligt set, er Trang til Ændringer i de i det foreliggende Andragende ommeldte Lovparagraffer.“

R. Rasmussen foreslog Sagen henvist til Udvalget i Sag om færøske Stednavne.

Sidstnævnte Forslag sættes først under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 6 Medlemmer stemte for og ingen imod, hvorefter Formandens Forslag vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

---

2. Forretningsorden for Færøernes Lagting.

Den 31. Juli fremlagde Formanden Forslag til Forretningsorden for Færøernes Lagting (vedhæftet som Bilag 2).

S. D. nedsattes følgende Udvalg i Sagen: A. Samuelson, Joen Poulsen, Effersøe, Mitens og Rasmussen.

Den 13. September fremlagdes i Sagen Udvalgsbetænkning (vedhæftet som Bilag 34).

Den 15. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Forslag I. B. sattes først under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 9 stemte for, ingen imod.

Punkt I. A. sattes derpaa under Afstemning, ligeledes ved Navneopraab, og vedtoges med 12 Stemmer mod 2. (Nej stemte: Dehess, Konoy. Stemte ikke: Winther, Patursson, Rasmussen, M. D. á Ryggi, Johs. Joensen, Midjord. Fraværende: Effersøe, O. F. Joensen, Gullsen.)

Derefter behandledes Forslaget i følgende Afsnit:

§§ 1—10 betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§§ 11—13 ligeledes.

§ 14 ligeledes.

§§ 15—19 ligeledes.

§§ 20—24 ligeledes.

Den 16. September fortsattes Sagens 2. Behandling.

§§ 25—30.

Effersøes Ændringsforslag til § 26 bortfaldt, idet kun 2 Medlemmer stemte for og ingen imod.

§ 26, 1. Stk., betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Effersøes og Mitens' Forslag til § 26, 2. Stk., bortfaldt, idet kun 7 stemte for, ingen imod.

§§ 25—30 saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§ 31.

Rasmussens Forslag til § 31 sattes under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 9 Medlemmer stemte for, ingen imod.

Flertallets Forslag til § 31 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§§ 32—35 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§§ 36—37 ligeledes.

§ 38 ligeledes.

§ 39 ligeledes.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

S. D. foretoges Sagens 3. Behandling.

Forslaget i dets Helhed sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 21 Stemmer. (Fraværende: Effersøe, O. F. Joensen.

3. Oprettelse af Lagtingskontor.

Den 13. August fremlagdes Andragende¹⁾ fra Edw. Mitens om Oprettelse af et Lagtingskontor.

Den 16. August foretoges Afstemning angaaende Behandlingen af Sagen.

Tilladelse nægtedes, idet kun 5 Medlemmer stemte for og ingen imod.

4. Lov om Udarbejdelse af nye Skøde- og Panteregistre paa Færøerne.

Den 31. Juli fremlagdes Forslag til Lov vedrørende Udarbejdelse af nye Skøde- og Panteregistre paa Færøerne. (Vedhæftet som Bilag 5.)

Sagens 1. Behandling foretoges den 7. August. Efter Forslag af Formanden blev det vedtaget at henvise Sagen til Udvalget for forskelligartede Sager.

Den 9. August fremlagdes saalydende Betænkning:

„Til undertegnede Udvalg er henvist et af Amtet udarbejdet „Forslag til Lov vedrørende Udarbejdelse af nye Skøde- og Panteregistre paa Færøerne.“

Lovforslaget gaar ud paa at forlænge de ved Lov Nr. 640 af 31. December 1919 fastsatte Tidsfrister, indenfor hvilke alle Retsgebyrer i Sager, der anlægges til Erhvervelse af Ejendomsdom samt visse Tinglæsningsgebyrer bortfalder, med 5 Aar fra 1. Januar 1925 til 1. Januar 1930.

Under Henvisning til de Forslaget vedføjede Motiver, skal Udvalget tillade sig at anbefale Lovforslaget til uforandret Vedtagelse.“

¹⁾ Udelades her.

Den 14. August foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Ved Sagens 3. Behandling den 20. August sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 16 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Debess. Fraværende: Joen Poulsen, Patursson, J. H. Poulsen, A. Samuelson, Reiner, Konoy.)

S. D. oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

5. Invalidforsikringsloven.¹⁾

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes den fra forrige Aar udsatte Sag angaaende Invalidforsikringsloven.

Sagens 1. Behandling foretoges den 31. Juli.

Efter Forslag af O. F. Joensen henvises Sagen til det kommunale Udvalg.

Den 8. August fremlagdes Udvalgsbetænkning (vedhæftet som Bilag 7).

Den 14. August foretoges Sagens 2. Behandling.
Udvalgets Forslag vedtoges med 12 Stemmer mod 0.

---

6. Ulykkesforsikringsloven.

Den 9. August fremlagdes Skrivelse ²⁾ fra Lagtingsmand A. Samuelson angaaende den for Færøerne gældende Ulykkesforsikring.

---

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1923, Pag. 9.
²⁾ Udelades her.

Den 12. August foretoges Sagens 1. Behandling. A. Samuelson foreslog at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer.

Den 13. August fortsattes Sagens 1. Behandling.

A. Samuelsons Forslag om Nedsættelse af et Udvalg paa 5 Medlemmer betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Den 14. August fortsattes Sagens 1. Behandling.

Formanden meddelte, at der var fremkommet Forslag om at vælge: Dahl, Effersøe, J. H. Joensen, Mitens og R. Rasmussen.

Forslaget betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Den 3. September fremlagdes Udvalgsbetænkning (vedhæftet som Bilag 32 og 33).

Den 5. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Fremlagt blev saalydende Ændringsforslag fra Effersøe til Udvalgets Forslag:

A. I. A.

Til 1. A. Forslag til Anordning, § 1.

I Stedet for „Færøernes Ulykkesforsikringsforbund“ sættes „Færøernes Ulykkesforsikring“ (Føroya vanlukkutrygging).

Den 6. September fortsattes Sagens 2. Behandling, og Sagen overgik til 3. Behandling.

Den 9. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Forslag til Anordning.

Effersøes Ændringsforslag til § 1 vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

Punkt II sættes derpaa under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 8 Medlemmer stemte for, ingen imod.

Punkt B og C sættes samlet under Afstemning og vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

Forslag I. A. sættes derpaa under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmigt med 17 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Joen Poulsen, Patursson, M. Samuelson, Reinert, Formanden. Fraværende: M. D. á Ryggi.)

Udvalgets Forslag i Betænkning:

Der fremlagdes saalydende Ændringsforslag fra Mitens:

Til Pkt. 2 føjes:

„herunder om nødvendigt at faa nedsat andre Præmier end de i Pkt. 1 nævnte.“

Ændringsforslaget vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

Udvalgets Forslag, saaledes ændret, sættes derpaa under Afstemning ved Navneopraab og blev enstemmig vedtaget med 20 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Joen Poulsen, Winther. Fraværende: M. D. á Ryggi.)

7. Lov om Aldersrente.¹⁾

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes den fra forrige Aar udsatte Sag angaaende Lov om Aldersrente.

Ved Sagens 1. Behandling den 31. Juli blev den, efter Forslag af O. F. Joensen, henvist til det kommunale Udvalg.

Den 11. September afgav Udvalget Udvalgsbetænkning (vedhæftet som Bilag 38).

Sagens 2. Behandling foretoges den 12. September.

Udvalgets Forslag Punkt 1 sattes under Afstemning og vedtoges med 15 Stemmer mod 1.

Udvalgets Forslag Punkt 2 a sattes under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 10 stemte for og ingen imod.

Udvalgets Forslag Punkt 2 b sattes under Afstemning og vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

Udvalgets Forslag Punkt 2 c sattes under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 8 stemte for og ingen imod.

---

8. Færøsk Brandforsikring.²⁾

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes den fra forrige Aar udsatte Sag angaaende færøsk Brandforsikring.

Den 31. Juli foretoges Sagens 1. Behandling.

A. Samuelson foreslog Sagen henvist til et Udvalg paa 5 Medlemmer. Forslaget betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Den 1. August valgtes til Medlemmer af Udvalget: A. Samuelson, Johs. Joensen, Dahl, N. Debess og Mitens.

---

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1923, Pag. 10.

²⁾ Jfr. Lagtingstidende 1923, Pag. 109.

Den 8. September fremlagdes Udvalgsbetænkning (vedhæftet som Bilag 35).

Den 10. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Sagen overgik til 3. Behandling.

Den 11. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag Punkt I—IV vedtoges med 20 Stemmer mod 0.
Udvalgets Forslag Punkt V sattes under Afstemning ved Navneop-
raab og vedtoges med 21 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: M. Samuelson.
Fraværende: Patursson.)

Den 12. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

9. Lov om Folkeregistre.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes Skrivelse ¹⁾ fra Færø Amt angaaende Lov om Folkeregistre.

Den 1. August foretoges Sagens 1. Behandling.
Efter Forslag af Johan Poulsen blev Sagen henvist til Udvalget for
forskelligartede Sager.

Den 11. August fremlagdes Betænkning (vedhæftet som Bilag 10).

Sagens 2. Behandling foretoges den 20. August.
Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedtaget uden Af-
stemning.

Sagens 3. Behandling foretoges den 25. August.
Udvalgets Forslag sattes under Afstemning ved Navneopraab og ved-
toges med 16 Stemmer mod 0. (Fraværende: Mitens, Patursson, Rasmus-
sen, J. H. Poulsen, M. D. á Ryggi, Johan Poulsen, Midjord.)

Den 26. August oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

¹⁾ Udelades her.

10. Lov om Sognebaandsløsning og Brugen af Kirkerne.¹⁾

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes Skrivelse ²⁾ fra Færø Amt angaaende Lov om Sognebaandsløsning og Brugen af Kirkerne.

Ved Sagens 1. Behandling vedtoges det efter Forslag af A. Samuelson at nedsætte et særligt Uvalg paa 5 Medlemmer.

Den 2. August valgtes til Medlemmer af Udvalget: Dahl, Reinert, A. Samuelsen, Konoy og J. H. Poulsen.

Den 16. August fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Til undertegnede Udvalg er henvist Loven om Sognebaandsløsning og Brugen af Kirkerne af 30. Juni 1922 tilligemed den under 9. Marts d. A. stadfæstede Lov, indeholdende nogle Ændringer i den førstnævnte Lov. Ved at forelægge Lagtinget Sagen har Færø Amt fremsendt Sagens ældre Akter og en Skrivelse fra Biskoppen over Københavns Stift og Provsten over Færøerne af henholdsvis 20. Marts og 21. Juli d. A.

Sagen har i 1923 været til Behandling i Lagtinget og Tingets Forslag findes i Lagtingstidende for 1923, Side 2.

Udvalget mener at kunne tilraade, at de i Loven af 29. Marts omhandlede Ændringer ogsaa kommer til at gælde for Færøerne, dog saaledes, at der i Lovens Punkt 5 til § 22 kommer til at staa „Færø Amt og Provsti“ i Stedet for „Provstiudvalget“. Den af Biskoppen foreslaaede Ændring i Lagtingets Forslag i § 8, 3 foreslaas tiltraadt saaledes, at hverken Præsten eller et Menighedsraad skal kunne tillade ikke præsteviede Personer at tale i Kirken, naar den ene af Parterne positivt modsætter sig dette.

Derimod maa Udvalget fastholde Lagtingets Ændringsforslag til § 13, 2 med den Tilføjelse, at det skal være tilladt at indsamle Penge i Kirken til den lokale Kirkekasse.

Forslag.

Lagtinget anbefaler, at Lov om Sognebaandsløsning og Brugen af Kirkerne af 30. Juni 1922, saaledes som den er ændret ved Lov af 29. Marts 1924 indeholdende nogle Ændringer i fornævnte Lov gennemføres paa Færøerne med de af Tinget i Samlingen 1923 foreslaaede Ændringer, dog med følgende Lempelser:

1) § 8, 3. Stykke, affattes saaledes:

Andre ikke præsteviede kan med Tilladelse af en af de fornævnte Præster og under dennes Ansvar eller af vedkommende Menighedsraad i Præstens Forfald og under Menighedsraadets

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1923, Pag. 1.

²⁾ Udelades her.

Ansvar tale i Kirken fra Kordøren udenfor de sædvanlige Guds-tjenester. Hvis Menighedsraadet modsætter sig, at en Person taler i Kirken, skal Præsten dog ikke kunne give Tilladelse dertil. Ej heller skal Menighedsraadet, hvis Præsten har nægtet at give en Person Tilladelsen under Præstens Forfald, kunne tillade denne Person at tale i Kirken.

- 2) I § 22, 3. Stykke, sidste Punktum, ændres „Provstiudvalget“ til „Færø Amt og Provsti“.
- 3) Til § 22 føjes som nyt Stykke:
„Salg af Bøger, Traktater og lignende samt Indsamling af Penge udover de fastsatte Kollekt maa ikke finde Sted i Kirken. Denne Bestemmelse skal dog ikke være til Hinder for, at der i en Kirke, efter Menighedsraadets nærmere Bestemmelse kan iværksættes Indsamling af Penge til Kirkens Kasse.“
- 4) I § 24, 1. Stykke, 2. Punktum indføjes efter „den Præst“ Ordene „eller det Menighedsraad“.

Sagens 2. Behandling foretoges den 20. August.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Den 4. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Forslagene til de enkelte §er betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Sagen i dens Helhed satles derpaa under Afstemning og vedtoges med 19 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Rasmussen, Wang, Guttesen, Debess.)

Den 5. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

11. Lov om Menighedsraad.¹⁾

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes Skrivelse²⁾ fra Færø Amt angaaende Lov om Menighedsraad.

Sagens 1. Behandling foretoges den 1. August.

Efter Forslag af A. Samuelson blev Sagen henvist til Udvalget i Sagen angaaende Lov om Sognebaandsløsning og Brugen af Kirkerne.

I Sagen blev fremlagt saalydende Udvalgsbetænkning:

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1923, Pag. 4.

²⁾ Udelades her.

Lagtingstidende 1924.

Til undertegnede Udvalg er henvist en Skrivelse fra Færø Amt af 23. Juli d. A., hvorved Sagen om Udvidelse til Færøerne af Loven om Menighedsraad af 30. Juni 1922 paa ny ønskes forelagt Lagtinget til Betænkning. Sagens ældre Akter fremsendes sammen med en Erklæring fra Biskoppen over Københavns Stift af 28. Marts d. A. og en Erklæring fra Provsten over Færøerne af 21. Juli d. A.

I Biskoppens Erklæring foreslaas enkelte Ændringer i Lagtingets Forslag i Samlingen 1923, saaledes som det findes i Lagtingstidende for 1923 Side 5 og 6.

Udvalget er enigt om at fastholde Lagtingets Forslag saavel med Hensyn til Tilmelding til Valglisterne som med Hensyn til disse Listers Fremlæggelse. -- Et Flertal (Dahl, Reinert og Samuelsen) tiltræder Biskoppens Ændring til § 6, 6 om at Indankning sker til Biskoppen i Stedet for til Kirkeministeriet, mens Mindretallet (Konoy og J. H. Poulsen) fastholder Lagtingets Vedtagelse 1923.

Det samme Flertal tiltræder den af Biskoppen foreslaaede formelle Ændring til de 2 sidste Punkter i § 34, mens Mindretallet fastholder Lagtingets Vedtagelse.

Mindretallet fastholder ligeledes Lagtingets Vedtagelse i 1923 angaaende Affattelsen af § 23 d, mens Flertallet fastholder det Forslag, som i Fjor fremsattes af det daværende Mindretal Dahl og Samuelsen.

I Overensstemmelse med foranstaaende fremsættes følgende

Forslag.

I. Af Flertallet (Dahl, Reinert og A. Samuelsen):

Lagtinget fastholder sin Indstilling angaaende Gennemførelsen af Lov om Menighedsraad af 30. Juni 1922 paa Færøerne i Samlingen 1923 med følgende Ændringer:

- 1) § 6, 6. Stykke, 4. Punktum affattes saaledes: „Gaar denne Afgørelse Klageren imod, kan Sagen indankes for Biskoppen, som træffer endelig Afgørelse inden Midten af September Maaned.“
- 2) § 23 sættes som nyt Stykke d: „af Prædiken ved Højmesse-gudstjenesten i Kirken i et Kirkeaar skal kunne holdes hver anden Gang paa Færøsk, naar Sognepræsten deri er enig, og Menigheds-mødet har givet Ordningen sin Tilslutning.

I samme Omfang og paa samme Vilkaar skal ved Messe-faldsgudstjeneste fra Kordøren kunne oplæses færøske Prædikener, naar saadanne foreligger autoriserede paa dette Sprog.

Fremdeles skal de øvrige Dele af Gudstjenesten i samme Omfang og paa samme Vilkaar kunne foregaa paa Færøsk, naar Salmer og de paagældende Dele af Ritualen foreligger autoriserede paa dette Sprog.

Den omhandlede Autorisation forelægges af Biskoppen.“

- 3) I § 34, 3. og 4. Punktum ændres „Biskoppen“ til „Provsten paa Biskoppens Vegne“.

II. Af Mindretallet (Konoy og J. H. Poulsen):

Lagtinget fastholder sin Indstilling angaaende Gennemførelsen af Lov om Menighedsraad af 30. Juni 1922 paa Færøerne i Samlingen 1923.

Den 4. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Punkt II. Mindretallets Forslag sættes først under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 10 Medlemmer stemte for og ingen imod.

Punkt 1. Flertallets Forslag saftes derpaa samlet under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 12 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Winther, Mitens, Patursson, Rasmussen, J. H. Poulsen, M. D. á Ryggi, Wang, Gullfesen, Midjord, Debess, Konoy).

Den 5. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

Den 16. September fremlagdes i Sagen saalydende Mindrelalsindstilling:

Lagtinget vedtog i forrige Aars Samling saalydende nyt Stykke d til § 23 i Loven:

„at Prædiken ved Højmesse gudstjenesten og Oplæsning af Prædiken ved Messelaldsgudstjenesten skal foregaa paa Dansk eller Færøsk, eller ved et vist Antal af de almindelige Gudstjenester, der afholdes i Kirkeaaet, paa et af de nævnte Sprog og ved Resten paa det andet, naar Præsten deri er enig. I Tilfælde af, at der i Menigheden (Menighedsraadet?) ikke opnaas Enighed om, hvor ofte Dansk eller Færøsk skal benyttes afgøres Spørgsmaalet i Forhold til en Afstemning paa Menighedsrådet. De øvrige Dele af Gudstjenesten og kirkelige Handlinger, skal under lignende Vilkaar foregaa paa Færøsk, naar Salmer og de paagældende Dele af Ritualet foreligger autoriserede paa dette Sprog.“

Fra modsat Side blev stillet Forslag om, at Færøsk skulde kunne benyttes hveranden Gang.

I indeværende Aar har Loven igen været forelagt Tinget, og det i forrige Aars Samling vedtagne Forslag er forkastet, medens det daværende Mindrelals Forslag er vedtaget.

Undertegnede Mindrelal, der i Aar har fastholdt sit Forslag fra forrige Aar, vil udtale, at det er vor Overbevisning, at der med dette Forslags Gennemførelse øves Ret og Skel til alle Sider, idet der gives fuld Frihed for begge Sprog, naar visse Forudsætninger er tilstede. Man lægger det uden nogen Indskrænkning i Præstens og Menighedens Haand, hvilket Sprog der skal benyttes ved Gudstjenesten, medens det nuværende Flertals Forslag sætter en vilkaarlig Grænse, som man ud fra kirkelige Frihedsprincipper vanskelig kan anerkende som forsvarlig.

Uden at anføre noget mere, skal man paa det indstændigste anbefale det i forrige Aars Lagtingssamling lovlig vedtagne Forslag til det høje Ministeriums Overvelse i Haab om, at Loven maa blive gjort gældende i denne Skikkelse.

Lagtinget, den 16. September 1924.

Jóannis Patursson.

Edw. Mitens.

R. Rasmussen.

Nyholm Debess.

S. P. úr Konoy.

Mikkjal D. á Ryggi.

Th. J. Midjord.

Gunnar Winther.

Johan H. Poulsen.

12. Folkekirkens Tjenestemænds Lønningsvæsen.¹⁾

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Skrivelse²⁾ fra Færø Amt angaaende Folkekirkens Tjenestemænds Lønningsvæsen.

Sagen henvistes til Udvalget i Sagen angaaende Lov om Sognebaandsløsning og Brugen af Kirkerne.

Den 9. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Paa Foranledning af Kirkeministeriet har Lagtinget i 1923 vedtaget at nedsætte et Udvalg paa 3 Medlemmer for hvert Præstegæld til at foretage en Vurdering af og til næste Lagtingssamling at indgive Oplysning om, hvad Nettoudbyttet af de hvert enkelt Præstegæld tilfalte Jorder gennemsnitlig kan ansættes til.

Udvalget har nu fra samtlige disse Udvalg modtaget Erklæringer indeholdende de forlangte Oplysninger. Udvalget har ligeledes modtaget en Skrivelse fra Sognepræsten paa Nordstrømø med 1 Bilag angaaende Sagen.

Nærværende Udvalg foreslaar, at de saaledes modtagne Oplysninger fremsendes til Kirkeministeriet eller at Provsten over Færøerne, eventuelt Sognepræsterne hver for sit Præstegæld, har faaet Lejlighed til at gøre sig bekendt med Sagen. Nærværende Udvalg henleder Opmærksomheden paa, at Udvalget for Suderø søndre Pastorat har udtalt som sin Formening, at det vilde være fordelagtigst at sælge Præstegodset, og samtidig har nævnte Udvalg opstillet en Vurdering af Præstegældets Jorder.

Forslag.

Amtmanden anmodes om at indsende til Kirkeministeriet de fremkomne Oplysninger om Nettoudbyttet af det færøske Præstegods, efter at der er givet Provsten over Færøerne og eventuelt de færøske Sognepræster Lejlighed til at gøre sig bekendt med Sagen.

Den 11. September foretoges Sagens 2. Behandling. Overgang til 3. Behandling vedtoges.

Der fremlagdes saalydende Ændringsforslag:

De af de respektive Udvalg foretagne Vurderingsforretninger med Bilag trykkes og optages i Lagtingstidende for 1924.

Sagens 3. Behandling foretoges den 12. September.

Udvalgets Forslag med Ændringsforslag sættes samlet under Af-

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1923, Pag. 29.

²⁾ Udclades her.

stemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmigt med 19 Stemmer mod 0.
(Stemte ikke: Debess. Fraværende: Winther, Mitens, Konoy.)

De i Sagen omhandlede Vurderingsforretninger er vedhæftet som Bilag 42.

13. Statsvejenes Vedligeholdelse og Lov om Snekastning.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Skrivelse¹⁾ fra Færø Amt angaaende Statsvejenes Vedligeholdelse og Gennemførelse af en Lov om Snekastning.

Sagens 1. Behandling foretoges den 1. August.

Winther foreslog Sagen henvist til det kommunale Udvalg.

J. H. Poulsen foreslog at nedsætte et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer.

Sidstnævnte Forslag sattes først under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 8 Medlemmer stemte derfor. Derefter vedtoges Winthers Forslag med 14 Stemmer mod 0.

Den 1. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Ved Skrivelse af 12. Juli d. A. har Amtet henstillet til Tinget at fastsætte Regler for Vedligeholdelse af de nyanlagte Køreveje og Lagtingets Tilsyn med samme.

I Forbindelse med denne Sag henstiller Amtet ligeledes at udarbejde Regler for, hvorledes disse Veje kan holdes farbare i Vintertiden, naar Sne lægger Hindringer for Samfærdselen.

Underlegnede Udvalg, der har faaet Sagen til Behandling, skal tillade sig at udtale følgende:

Hvad Tilsynet med de nyanlagte Køreveje angaar, kan man for det første formentlig hjælpe sig med Kommunallovens § 19, hvorefter Lagtinget har at føre Tilsyn med, at Kommunerne overholder deres Forpligtelse til at holde Bygdevejene i en saadan Stand, at de forsvarlig kan befares, og i givet Tilfælde kan lade Arbejde udføres for paagældende Kommunes Regning. Det vil ogsaa staa i Lagtingets Haand, om det er paakrævet, at udsende Amlsingeniøren med kortere eller længere Mellemrum til Eftersyn af Vejene.

¹⁾ Udelades her.

Det vilde ogsaa efter Udvalgets Mening være af Betydning, om Amtsingeniøren udarbejdede en Vejledning, hvorefter forefaldende Reparationer kunde udløses paa hensigtsmæssigste Maade, da man ikke altid er klar over, hvorledes man bedst bør foretage saadanne.

Hvad den anden Del af Amtets Skrivelse angaar, er man klar over, at Løsningen af dette Spørgsmaal vil medføre større Vanskeligheder. — Det vil uden Tvivl i en nær Fremtid blive Tilfældet, at en Del af de nyanlagte Veje vil blive Post- og Færdselsveje gennem Landet, og dette vil nødvendigvis medføre et Krav om, at de er farbare til enhver Tid. For Øjeblikket er der kun én Vej, nemlig Skopen—Sand Vejen, der egentlig er Postvej, idet Kommunen har indsat en Motorvogn paa Ruten til Befordring af Post og Passagerer. Udvalget har imidlertid søgt Oplysning om Postvæsenets Stilling til Sagen og har faaet at vide, at der sandsynligvis i en ikke fjern Fremtid vil blive oplagt en lignende Trafik paa flere Veje, og at Krav eller Henstilling om at holde disse Veje farbare for Sne da vil blive fremsat fra Postvæsenets Side.

I Amtets Skrivelse omtales, at en af Hovedreglerne for Snekastning efter den danske Snekastningslov af 9. April 1891 selv ikke i modificeret Form vil kunne finde Anvendelse paa Færøerne, og Udvalget er meget betænkeligt ved at anbefale Snekastningspligt indført paa Færøerne, da det under hvilken som helst Form efter al Sandsynlighed vilde vække stor Modstand. Desuden vil der efter indtraadt Snedag ofte indtræffe Tilfælde, hvor Sneen paa visse Steder lægger sig som „skalv“ og hvor det vilde være forbundet med Livsfare at udgrave Vejene.

Noget lignende maa imidlertid ogsaa være Tilfældet i andre Fjældlande som Norge og Island m. fl. Det vilde derfor være af Betydning for Lagtinget at faa Oplysning om, hvordan man i disse Lande indretter sig med at holde Veje i farbar Stand, og Udvalget vil tilraade, at Tinget anmoder Amtet om at fremskaffe saadanne Oplysninger og forelægge Tinget dem.

Udvalget vil ikke tilraade i Aar at opfordre Amtmanden til at udarbejde Forslag til Regler for Snekastning for Færøerne, da man ikke mener at kunne tage bestemt Stilling til selve Spørgsmaalet, før man er kendt med, hvordan man forholder sig andre Steder under lignende Forhold.

I Henhold til det anførte skal man tillade sig at foreslaa til Tingets Vedtagelse:

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Amtet anmodes om at søge indhentet Oplysninger om, hvordan der forholdes med at holde Veje ryddelige for Sne, særlig i Norge og paa Island, og forelægge Tinget det indkomne Materiale.

Den 4. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Udvalgets Forslag sattes under Afstemning og vedtoges med 19 Stemmer mod 0.

14. Fiskerilaanssagen.¹⁾

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes Skrivelse²⁾ fra Færø Amt angaaende Lov om Fiskerilaan.

Sagens 1. Behandling foretoges den 1. August.

Efter Forslag af A. Samuelson vedtoges det at nedsætte et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer.

Den 2den August valgtes til Medlemmer af Udvalget: Dahl, O. Jensen, A. Samuelson, Gullesen og Rasmussen.

Den 22. August fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Undertegnede Udvalg er nedsat til at afgive Betænkning om Spørgsmaalet om Fiskerilaanstovens Fornyelse. Udvalget er enig om, at Loven bør fornyes, og man foretrækker, at dette foreløbig sker for Finansaaret 1925—26, saaledes at Sagen paany forelægges Lagtinget til næste Aar.

I Forbindelse med denne Sag ønsker Udvalget at henlede Opmærksomheden paa det meget ønskelige i, at der samtidig med Fiskerilaanstovens Fornyelse gives en Bevilling paa Finansloven til Udlaan til Anskaffelse af Trawldampskibe paa samme Maade som i Finansaaret 19 . I saa Henseende skal Udvalget oplyse, at det er Medlemmer af Udvalget bekendt, at der allerede til Justitsministeriet er indgivet flere Andragender om Laan til Anskaffelse af Trawlere. — Blandt disse Andragender findes der et Andragende fra A S „Tveraa Fiskeriselskab“, Trangisvaag, om Laan til Anskaffelse af en Fiskedamper i Stedet for den forliste Trawldamper „Nýpan“. — Udvalget maa formene, at en Forøgelse af den færøske Trawlerflaade vil være i allerhøjeste Grad ønskelig, og at det navnlig vil være et meget stort Tilbageskridt, hvis der ikke kan anskaffes Erstatning for den forliste Trawldamper „Nýpan“. Der findes nu her paa Øerne kun én Trawldamper, nemlig S S „Royndin“ i Vaag. Det forekommer Udvalget utvivlsomt, at Trawldampere ikke vil kunne anskaffes uden Fiskerilaan.

Forslag.

1. Forslag til Lov om Tillæg til Lov for Færøerne om Fiskerilaan af 30. Januar 1923:

Regeringen bemyndiges til i Finansaaret 1925—26 at anvende indtil 150,000 Kr. af Statslaanefondens Midler til Udlaan til Fiskere, bosatte paa Færøerne, paa samme Betingelser som fastsat i Lov for Færøerne om Fiskerilaan af 30. Januar 1923.

2. Lagtinget andrager om, at der for Finansaaret 1925—26, eventuelt paa Tillægsbevillingsloven for 1924—25, stilles til Regeringens

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1923, Pag. 21.

²⁾ Udelades her.

Disposition til Udlaan til Anskaffelse af Trawlere paa Færøerne
et Beløb af en saadan Størrelse, at foreliggende berettigede An-
dragender kan imødekommes.

Den 25. August foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling vedtoges.

Den 28. August foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag sattes under Afstemning ved Navneopraab og ved-
toges enstemmigt med 19 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Winther. Fra-
værende: Patursson, Midjord, Debess.)

Den 1. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

15. Lov om Rettens Pleje.

Den 14. August fremlagdes Skrivelse ¹⁾ fra Færø Amt angaaende
Lov om Rettens Pleje.

Ved Sagens 1. Behandling den 16. August blev det efter Forslag af
Formanden vedtaget at nedsætte et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer.

Den 18. August valgtes til Medlemmer af Udvalget: Effersøe, O. F.
Joensen, A. Samuelson, Mitens og Konoy.

Den 30. August fremlagdes i Sagen Udvalgsbetænkning (vedhæftet
som Bilag 39).

Den 3. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling vedtoges.

Den 9. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag sattes under Afstemning ved Navneopraab og
vedtoges med 14 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Patursson, Johs. Joensen,
M. Samuelson, Debess. Fraværende: Mitens, J. H. Poulsen, M. D. á Ryggi,
A. Samuelson, Wang.)

Den 11. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

¹⁾ Udelades her.

16. Retsafgifter paa Færøerne i Domssager. Udnævnelse af Retsvidner m. m. og Instruks for Stævningsmænd.

Den 5. August fremlagdes saalydende Skrivelse fra Færøernes Sørenskriveri med Paategning fra Færø Amt angaaende foranstaaende Sag.

Færøernes Sørenskriveri.

Thorshavn, den 10. Juli 1924.

Ved at tilstille mig en i Lagtinget 1923 afgivet Udvalgsbetænkning angaaende Retsplejelovens Gennemførelse paa Færøerne, ifølge hvilken det er overdraget til et Udvalg at overveje Spørgsmaalet om et Forslag om Retsafgifter paa Færøerne i Domssager og at fremsætte saadant Forslag til næste Tingsamling samt at udarbejde Forslag om Udnævnelse af Retsvidner m. m. og Forslag til Instruks for Stævningsmændene, har Amtet i Skrivelse af 25. September f. A. (1923—752) henstillet til mig at udarbejde Udkast til de nævnte Forslag.

Foranlediget heraf skal jeg tillade mig at bemærke følgende:

Den i det øvrige Kongerige gældende, samtidig med Retsplejeloven ikrafttraadte Lov om Retsafgifter i Domssager m. m. Nr. 92 af 11. April 1916 vil formentlig direkte kunne gøres gældende paa Færøerne med enkelte Ændringer. I Forbindelse med Bestemmelsen i Lovens § 13, 5te Stk., der er uden Interesse paa Færøerne, da Forordning 22. November 1837 ikke er gældende her, bør formentlig de mugældende Gebyrer for de i §§ 2 og 6 i Lov af 4. Marts 1857, hvorved Udstykning af det private Jordegods paa Færøerne søges indskrænket, nævnte Forretninger opretholdes. Endvidere bør formentlig Gebyrfrihed ved Fredlysning m. v. af Fuglehjerger i Henhold til Jagtlov af 23. April 1897 §§ 6 og 7 opretholdes, ligesom Opmærksomheden henledes paa, at det ved Retsafgiftslovens § 13, 6te Stk., fastsatte Gebyr af 4 Kr. for Kundgørelse til Ting om borgerligt Ægteskab er bortfaldet ved Anordning af 17. November 1922, § 1, jfr. Cirkulære Nr. 250 af 27. s. M. Ved Retsafgiftslovens § 22, 2det Stk., er Reglerne i Lov om Afgifter ved Tinglæsning m. m. af 13. Maj 1911 § 24 om Betaling for Udskrifter og Attester vedrørende Skøde- og Pantebøgerne opretholdt. Denne Lov er ikke gældende her, men sidstnævnte Udskrifter betales i Henhold til Sportelreglement for Rettens Betjente paa Færøerne af 30. Marts 1836 § 33 som andre Afskrifter, og Attesterne i Henhold til § 32, hvorfor der for Færøernes vedkommende formentlig kun for saa vidt angaar Attester vedrørende Skøde- og Pantebøgerne er Anledning til paa dette Punkt at opretholde den gældende Ordning. Dernæst maa i Retsafgiftslovens § 30, 2det Stk., de tilsvarende Regler i det færøske Sportelreglement med dertil sig sluttende Love nævnes. Der kan endelig

være Spørgsmaal om, hvorvidt de i Retsafgiftsloven fastsatte Gebyrtakster findes af en for Forholdene her passende Størrelse. Det synes almindeligt antaget, at Taksterne er meget høje, og naar henses til, at Gebyrerne ved den egentlige Retsbehandling her ved Retten hidtil har været meget lave — i ordinære Sager er Inkaminationsgebyret 1 Kr. 50 Øre og i Gæsteretssager 3 Kr. uden noget som helst Tillæg af Promillegebyr eller lignende — og Retsreformens Ikrafttræden ikke for de civile Sagers Vedkommende synes at ville medføre væsentlig forøgede Udgifter, idet alle Sager normalt behandles ved Underret som 1ste Instans, synes der god Grund til en Nedsættelse af Gebyrtaksterne. Hvor stor en Nedsættelse der vil være passende, er jo ganske et Skøns-spørgsmaal, og jeg skal kun henstille, at Nedsættelsen finder Sted som en Formindskelse af Taksterne og ikke for Eksempel som en Ophævelse af Optagelsesgebyret, Lovens § 8, idet Hensigten med dette blandt andet ogsaa er at fremme Interessen hos Parterne for at ordne Sagen forligsmæssigt. Endnu henledes Opmærksomheden paa, at det er uden større praktisk Betydning, at Gebyret ved Afgivelse af Søforklaringer er sat til 25 Kr., idet saa godt som alle Søforklaringer vil være afgiftsfri i Henhold til Retsafgiftslovens § 16, 5 in fine.

Den gældende Lov om Udnævnelsen af Retsvidner paa Færøerne m. v. Nr. 20 af 1. Marts 1873 er vel ved senere Love blevet ændret og vil ved Retsplejelovens Gennemførelse tabe sin Betydning for saa vidt angaar den nærmere Ordning af Retsvidners Medvirken m. m. Men da der formentlig ikke er Anledning til at forandre Lovens Regler om Udnævnelse af Retsvidner, kan Loven forsaavidt blive bestaaende uden andre Forandringer end saadanne, der følger af allerede vedtagne Love. Ligeledes vil det gældende Regulativ for Retsvidner paa Færøerne af 1. Marts 1873 kunne blive bestaaende, idet jeg dog skal henstille, at den Godtgørelse, der ydes Retsvidner, forhøjes. Ved Retsplejelovens Ikrafttræden vil der blive langt mindre Brug for Retsvidner end nu, allerede fordi der kun skal medvirke et Retsvidne ad Gangen. Det er mig bekendt, at man andetsteds har støttet de dér afgaaede Retsvidner paa forskellig Maade, og jeg kunde da tænke mig, at man foretog noget lignende her ved at forhøje den Godtgørelse, der ydes.

Da det er mig bekendt, at Justitsministeriet har under Udarbejdelse en Instruks for Stævningsmænd paa Færøerne, skal jeg ikke paa nærværende Tidspunkt udtale mig om dette Emne.

Heise.

Ved under Henvisning til Lagtingstidende 1923, pag. 19 med Bilag 20, pag. 4 at fremsende foranstaaende skal man udtale, at man kan tiltræde det deri anførte, dog at en eventuel Retsafgiftslov maa indeholde en Henvisning til den Lov om Udarbejdelse af nye Skøde- og Panteregistre paa Færøerne, som forventes gennemført, jfr. Loven af 3. December 1919.

Færø Amt, den 4. August 1924.

Otrik.

Sagens 1. Behandling foretoges den 20. August.

Det vedtoges at henvise Sagen til Udvalget i Sagen angaaende Lov om Rettens Pleje.

Den 15. September fremlagdes Udvalgsbetænkning. (Vedhæftet som Bilag 41.)

Den 16. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Udvalgets Forslag vedtoges med 20 Stemmer mod 0.

---

17. Lov om forandret Affattelse af Paragraf 72 i Lov No. 97 om Fattigvæsenet paa Færøerne af 10. April 1895.

Den 31. Juli fremlagdes en Skrivelse¹⁾ fra Færø Amt med Lovforslag (vedhæftet som Bilag 4) angaaende foranstaaende Sag.

Ved Sagens 1. Behandling den 7. August blev den efter Forslag af A. Samuelson henvist til det kommunale Udvalg.

Den 16. August fremlagdes Udvalgsbetænkning. (Vedhæftet som Bilag 18.)

Den 20. August foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling vedtoges.

Den 25. August foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag satte under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 17 Stemmer mod 0. (Fraværende: Milens, Patursson, Rasmussen, J. H. Poulsen, M. D. á Ryggi og Midjord.)

Den 27. August oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

¹⁾ Udelades her.

18. Valgretsaldere til Lagtings- og Kommunalvalg.

Den 11. August fremlagdes en Skrivelse ¹⁾ fra Lagtingets Selvstyreparti angaaende Valgretsaldere til Lagtings- og Kommunalvalg.

Sagens Behandling foretoges den 22. August.
Joen Poulsen foreslog til Protokollen at vedtage:

„Lagtinget finder, at Spørgsmaalet om Nedsættelse af Valgretsaldere, der er meget omtvistet, saavel paa Færøerne som i den øvrige Del af Kongeriget, ikke for Tiden bør optages til Forhandling og Afgørelse.“

R. Rasmussen foreslog Sagen henvist til Udvalget i Sagen angaaende Iærøske Stednavne.

R. Rasmussens Forslag sattes først under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 7 stemte for og ingen imod, hvorefter Joen Poulsens Forslag vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

19. Statsstøtte til tuberkuløses Sygebehandling.

Den 31. Juli fremlagdes en Skrivelse ¹⁾ fra Færø Amt med Lovforslag (vedhæftet som Bilag 3) angaaende Udvidelse til Færøerne af Lov Nr. 66 af 29. Marts 1924 om Statsstøtte til tuberkuløses Sygebehandling.

Ved Sagens 1. Behandling den 7. August vedtoges det efter Forslag af A. Samuelsen at nedsætte et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer.

Den 8. August valgtes til Medlemmer af Udvalget: Johannes Joensen, Joen Poulsen, Vang, Debess og Konoy.

Den 28. August fremlagdes saalydende Udvalgsbetænkning:

---

¹⁾ Udelades her.

Ved Skrivelse af 31. Juli d. A. har Amtmanden over Færøerne, efter Justitsministeriets Ordre, forelagt Lagtinget til Behækning:

Forslag til Anordning, hvorved Lov Nr. 66 af 29. Marts 1924 om Statsstøtte til tuberkuløses Sygebehandling udvides til at gælde for Færøerne.

Forslaget, der er anbefalet af Amtslægen, er ledsaget af Anmærkninger.

Under Henviſning til disse Anmærkninger tillader undertegnede Udvalg, der er nedsat i denne Sag, sig at indstille nævnte Forslag til Anordning til uforandret Vedtagelse.

Den 3. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Den 9. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Forslag til Anordning saltes samlet under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 20 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: A. Samuelsen. Fraværende: Mitens, M. D. á Ryggi.)

Den 10. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

20. Ændring i Sygekasseloven.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Sag angaaende Ændring i Sygekasseloven.

Ved Sagens 1. Behandling den 1. August blev den efter Forslag af O. F. Joensen henvist til det kommunale Udvalg.

Den 11. August fremlagdes Udvalgsbetækning. (Vedhæftet som Bilag 11.)

Sagens 2. Behandling foretoges den 20. August.

Udvalgets Forslag vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

---

21. Tilskud til Læge- og Sygebefordringskasser.

Den 11. August fremlagdes Andragende ¹⁾ fra Centralforeningen af Sygekasser paa Færøerne om Forandring i Lov af 28. April 1916 om offentligt Tilskud til Læge- og Sygebefordringskasser paa Færøerne.

Den 13. August blev Sagen henvist til det kommunale Udvalg.

Den 20. August fremlagdes Udvalgsbetænkning. (Vedhæftet som Bilag 22.)

Den 23. August foretoges Sagens 2. Behandling.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Den 26. August foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag satte under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 18 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Rasmussen. Fraværende: Mitens, Patursson, J. H. Poulsen, Midjord.)

Den 27. August oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

22. Sønæringsloven.²⁾

Den 11. August fremlagdes Andragende ¹⁾ fra Lagtingets Selvstyreparti angaaende Sønæringsloven.

Ved Sagens 1. Behandling den 22. August blev den efter Forslag af A. Samuelsen henvist til Udvalget i Fiskerilaanssagen.

Den 30. August fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

---

¹⁾ Udelades her.

²⁾ Jfr. Lagtingstidende 1923, Pag. 24.

Nærværende Sag, der har været forelagt Lagtinget adskillige Gange siden 1914 fra flere Sider, er blevet behandlet indgaaende flere Gange uden dog endnu at have fundet en endelig Løsning, der tilfredsstiller Næringslivets Krav. Den er atter i Aar ved en Skrivelse fra Selvstyrepartiet bragt ind paa Tingets Bord.

Allerede da Sagen om Ændringer i Søneringsloven i 1914 forelaa for Tinget i Forbindelse med en Sag angaaende Motorbaadeføreres Kendskab til de internationale Søvejsregler, udtales i en Skrivelse fra Færøernes Rederiforening ret indtrængende det ønskelige i, at der gives vore Fiskeskibsførere en bedre Uddannelse; dette Krav er for en Del imødekommet nu, men dog langt fra tilstrækkeligt. I 1916 søgte Lagtinget at imødekomme de interesserede Krav ved at anmode Amtmanden om til næste Aar at fremkomme med Forslag til Anordning, hvorved den for det øvrige Kongerige gældende Søneringslov af samme Aar udvidedes til at gælde for Færøerne i Stedet for den gamle Søneringslov af 25. Marts 1892. I 1917 forelaa for Lagtinget Forslag til Anordning baade angaaende Søneringsloven og til Loven om de nautiske Eksaminer, bilagte med Erklæringer fra saavel Redernes som Fiskernes Organisationer; men endskønt Lagtingets Forslag vedtoges med stort Stemme flertal, saa Ministeriet sig ikke i Stand til at give dem Lovgyldighed. I 1918 foranledigede Lagtinget efter Ministeriets Antydning nedsat et staaende Udvalg, som mellem Tingsamlingerne skulde forhandle med Ministeriets Udsending angaaende Sagen for om muligt ad den Vej at naa til en tilfredsstillende Ordning. Denne Forhandling fandt Sted i Oktober Maaned 1918, og der opnaaedes Enighed om forskellige Ting af Betydning, særlig vedrørende Navigationsundervisningen og Eksamenkommissionens Sammensætning, medens det vedrørende selve Søneringen ikke lykkedes at opnaa noget af Betydning, da Ministeriets Udsending erklærede, at han i Henhold til Ministeriets derom truffne Resolution ikke kunde gaa ind paa visse Forlangender, som Lagtinget havde stillet og lagt megen Vægt paa at faa gennemført. Det var desaaarsag en Selvfølge, at man fra interesseret Side ikke følte sig tilfredsstillet. Sagen greb jo baade dybt og direkte ind i det praktiske Næringsliv, som man længe mente havde lidt en Del under uheldige og mangelfulde Lovbestemmelser. I 1919 forelagdes atter for Lagtinget et Andragende fra Færøernes Skipper- og Navigatorforening med udførligt udarbejdede Forslag til en Ordning af Forholdene vedrørende de nautiske Eksaminer og Søneringen paa Færøerne, som mentes at imødekomme de Krav, der alt længe havde været fremme. Lagtinget vedtog ogsaa denne Gang en Række Forslag med betydelig Stemme flertal, men der opnaaedes desuagtet intet hos Regeringen. I 1920 var den samme Sag atter for i Lagtinget, og Vedtagelserne fra det forrige Aar gentoges; men Resultatet vedblev at være lige magert. I 1921 forelagde Færøernes Skipper- og Navigatorforening Lagtinget paa ny et Andragende, og der fremskaffedes Erklæringer fra Færøernes Rederiforening, Føroya Fiskimannafelag, Eksamenkommissær og Skibstilsynsmand Hr. Jacob Joensen samt Navigations-skoleforstander Hr. Jens Pauli Andreasen, der alle gik ud paa at støtte Lagtingets Forslag. Paa ny afgaves Betænkning i Sagen, Forslagene vedtoges med stor Majoritet og Lagtinget indstillede Sagen til Ministeriets videre Fremme og gunstige Forsorg; men uden Resultat.

I 1922 rejste Lagtingets daværende Flertal, Selvstyrepartiet, atter Sagen med samme Ufortrødenhed; der fremskaffedes en indgaaende Erklæring fra Hr. Fabrikant og Skibsreder Valdemar Lützen, hvori tydelig udtales det ønskelige i, at der gives vore Skibsførere en større

og bedre Uddannelse m. m. Hans Erklæring tiltraadtes af flere af Færøernes største Redere enkeltvis samt Færøernes Rederiforening ved dens Formand Hr. Overretssagfører H. C. Müller. Lagtinget fornyede derpaa endnu engang sine Krav og formede et Forslag i 5 Punkter, der vedtoges med 18 Stemmer mod 0. Da der desuagtet i 1923 ikke forelaa noget Svar fra Ministeriet for den ordinære Lagtingssamling, frenkom der fra Selvstyrepartiet et Forslag gaaende ud paa at anmode Amtmanden om at afæske Ministeriet et saadant telegrafisk; dette Forslag opnaaede imidlertid ikke Vedtagelse. Nogle Dage senere fremsattes et andet gaaende ud paa at anbefale til fornyet Vedtagelse, at de under Samlingen 1922 vedtagne Ændringer til Sønæringsloven maatte nyde videre Fremme efter Lagtingets Indstilling.

Der foreligger i Aar fra Ministeriet for Industri, Ilandel og Søfart en Skrivelse af 19. Juli d. A. til Efterretning; men den er ikke stort mere opmuntrende end den øvrige sparsomme Imødekommenhed, Ministeriet tidligere har vist Lagtinget i denne for Færøerne saare vigtige Sag. Punkterne 1, 2, 3 og 5 gør Ministeriet kort Proces med, ved at henvise til sit tidligere Standpunkt. Punkt 4 faar en lidt mere naadig Medfart, idet Ministeriet henviser til, at der dog kan opnaas Dispensation, naar Omstændighederne taler derfor.

Naar Ministeriet sluttelig udtaler, at det er sindet til at søge gennemført en Ordning, hvorefter Bevis som Fiskeskipper i Henhold til Sønæringsloven af 25. Marts 1892 foruden at svare til Bevis som Fiskeskipper af 1. Klasse i Henhold til den nugældende Sønæringslov yderligere giver Ret til at føre dansk Fiskerfartøj af ikke over 250 Tons Brutto paa Fart i det nordlige Ishav og Nordatlantenhavet indtil den nordlige Vendekreds for at muliggøre Forsøg med nye og fjernere Fangstpladser end hidtil benyttede, saa kan dette jo i og for sig være meget godt; men det er enddog saa langt fra at kunne tilfredsstille de værende Krav, at det tvært imod efter al Sandsynlighed vil være i Stand til at vække en ny og berettiget Utilfredshed hos alle de Skibsførere, der har erhvervet Bevis siden 1. April 1916, da disse med Rette ved Ordningen maa anse sig for tilsidesatte for de ældre, der har en relativt ringere Uddannelse. —

Det er næppe for meget sagt, naar det paastaas, at Lagtinget i denne Sag har udvist en til det fænomene grænsende Ihærdighed og Udholdenhed; men det maa ogsaa bemærkes, at Sagens heldige Løsning er af ligefrem vital Betydning for Færingerne. De nærmere liggende Fiskepladser forringes jo, som bekendt, mere og mere ved den intensive Drift, der særlig af fremmede Trawlere drives her, og Trangen til at søge fjærnere bliver for hvert Aar større og større. Det bliver derfor aldeles paalvengende nødvendigt, hvis man vil undgaa det katastrofale, Færøernes Affolkning, at der sørges for at vore Fiskeskippere faar uhindret Tilladelse til ikke blot forsøgsvis men fuldt ud næringsmæssigt at søge rige Fiskepladser paa Havet, hvor de end findes; men da dette maa ske under tilstrækkelig betryggende Forhold for Værdier og Menneskeliv, er det nødvendigt, at der samtidigt paa lovlig Vis sørges for, at vore Skibsførere faar deres nuværende Uddannelse suppleret med saa megen Teori, at de er i Stand til at bestemme deres Sted paa Havet ved andet end Bredde og Bestik, med andre Ord at de bliver sat i Stand til at bestemme Længden ved Klokkesletsobservation. Det paastaas af sagkyndige, at dette bl. a. er aldeles nødvendigt for dem, der under nogenlunde betryggende Forhold herfra vil drive Fiskeri paa Havet mellem Grønland og Nordamerika, hvor der just for Tiden haves paalidelige Efterretninger om store Fiskerigdomme.

Foruden at der ved de af Lagtinget tidligere foreslaaede Ordninger kan kommes Færøernes største Næringsvej Fiskeriet til Hjælp, vil det ogsaa for Søfarten fra Færøerne i Almindelighed have stor Betydning, at Adgangen til Fragtfart lettes noget for dem, der vil erhverve Skibsførerbevis i dette Øjemed. For det første derved, at den Søfart, som vore Fiskere faar med Fiskekutterne paa det aabne Atlanterhav, regnes lige med Søfart i Almindelighed, og for det andet, at selv Adgangen til Fragtfarten for de færøske Søfolk lettes derved, at der tillægges dem, der har erhvervet sig Sæfteskipperbevis en saadan Fart, som af Lagtinget tidligere foreslaaet, eller hvis der, med Hensyn hertil, stiller sig uovervindelige Hindringer i Vejen, saa derved, at det tillades, at der ved Navigationsskolen i Thorshavn bliver Adgang til at tage almindelig Styrmandseksamen, med kun de nødvendige men dog tilstrækkelige Kunderskaber. —

1 Overensstemmelse med foran anførte skal Udvalget herved foreslaa Lagtinget endnu een Gang at indgaa til Ministeriet med Anmodning om at fremme den foreliggende Sag i Overensstemmelse med Lagtingets i de tidligere Aar fremsatte Ønske i saa stort Omfang som det uden at kollidere med internationale Bestemmelser kan lade sig gøre.

Forslag.

Lagtinget anmoder Regeringen om endnu en Gang at overveje den foreliggende Sag og fremme den i Overensstemmelse med Lagtingets Ønsker i saa stort Omfang som det lader sig gøre uden at kollidere med internationale Bestemmelser.

Sagens 2. Behandling foretoges den 3. September.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Sagens 3. Behandling foretoges den 9. September.

Udvalgets Forslag sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 20 Stemmer mod 0. (Fraværende: Mitens, M. D. å Ryggi, A. Samuelson.)

Den 10. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

23. Tilsyn med Dampkedler paa Landjorden.¹⁾

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes den fra forrige Aar udsatte Sag angaaende Tilsyn med Dampkedler paa Landjorden.

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1923, Pag. 11.
Lagtingstidende 1924.

Ved Sagens 1. Behandling den 31. Juli blev den efter Forslag af Johan Poulsen henvist til Udvalget for forskelligartede Sager.

Den 1. September fremlagdes saalydende Udvalgsbetænkning:

Lov Nr. 544 af 4. Oktober 1919 kan ifølge § 4 ved kgl. Anordning sættes i Kraft paa Færøerne med de Lempelser, vore Øers særlige Forhold nødvendiggør. Justitsministeriet har ved Skrivelse af 8. Januar 1920 forelagt Lagtinget Loven til Betænkning. Sagen var bilagt med Skrivelse af 9. August s. A., hvori Amtet fremkom med Forslag til Ændringer, samt en fra Landfogden indhentet Erklæring, hvori ogsaa fremsattes Forslag til visse Ændringer for det Tilfælde, at Lagtinget skulde foreslaa Loven gjort gældende for Færøerne.

Udvalget, der lik Sagen til Betænkning, foreslog at udsætte Sagen til næste Aar samt at anmode Amtmanden om at tilvejebringe de nødvendige Oplysninger vedrørende Anvendelse af og øvrige Forhold vedrørende Dampkedler paa Landjorden paa Færøerne, (jfr. Lagtingstidende 1920, Pag. 197). I Lagtingssamlingen 1922 var Sagen til fornyet Behandling, og der foreligger et fra den Tid i Concept udarbejdet Forslag til ændret Affattelse af Loven, afpasset efter vore særlige Forhold. Som Grundlag for nævnte Forslag tjente Lov Nr. 23 af 24. Marts 1875 om Tilsyn med Dampkedler paa Landjorden, samt de to ovenfor nævnte Skrivelser fra Amt og Landfogderi. Det i Sagen nedsatte Udvalg foreslog imidlertid 1) at udsætte Sagen til næste Aar, og 2) at anmode Amtmanden om at underkaste Sagen en yderligere Overvejelse og fremkomme med et paa Grundlag af det foreliggende fuldstændigt udarbejdet Forslag til Lov for Færøerne.

I Skrivelse af 3. August f. A., hvorved Sagen igen forelagdes Lagtinget, udtaler Amtet, at nærværende Lovs Gennemførelse vil være afhængig af, hvorledes Loven om Forebyggelse af Ulykker ved Maskiner bliver gennemført, særlig med Hensyn til Ordningen af Tilsynet, og da en Anordning om sidstnævnte Lovs Gennemførelse paa daværende Tidspunkt endnu ikke var udstedt, havde Amtet ikke ment at kunne udarbejde et endeligt Forslag. Denne Hindring kan imidlertid ikke siges at være til Stede mere, idet Loven ved kgl. Anordning af 3. Juli f. A. er traadt i Kraft paa Færøerne.

Desuagtet mener Udvalget ikke at kunne forsvare at foretage noget endeligt i indeværende Samling, da man er bekendt med, at Amtet ved Skrivelse af 4. Juli d. A. hos Direktoratet for Arbejds- og Fabrikstilsyn har søgt om Oplysninger forskelligt denne Lov vedrørende bl. a. om hvad der kan anses for Mindstefordring m. H. t. Syn af Kedler, og der ikke er indløbet noget Svar, saa meget mere som Sagen formentlig heller ikke er helt presserende. Udvalget maa være af den Anskuelse, at det er af største Vigtighed, at Sagen bliver grundigt undersøgt, og en Hovedbetingelse for, at et saadant Tilsyn kan virke tilfredsstillende, er, at det bliver enkelt og billigt. Da Amtet formentlig til næste Olaj vil være i Besiddelse af de hos Direktoratet for Arbejds- og Fabrikstilsyn søgte Oplysninger, skal man anmode Amtmanden om til næste Aars ordinære Lagtingssamling at forelægge Tinget et fuldstændigt, paa Grundlag af det til den Tid foreliggende, Forslag til Lov for Færøerne om Tilsyn med Dampkedler paa Landjorden.

Forslag.

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Amtmanden anmodes om til næste Aars ordinære Lagtingssamling at forelægge Tinget Forslag til Lov for Færøerne om Tilsyn med Dampkedler paa Landjorden.

Den 5. September foretoges Sagens 2. Behandling.
 Udvalgets Forslag vedtoges med 15 Stemmer mod 0.

---

24. Lov om forskellige Skatter og Afgifter.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Skrivelse ¹⁾ fra Færø Amt angaaende Lov om Forlængelse af Lov for Færøerne om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter af 7. Marts 1912.

Den 13. August blev Sagen henvist til Budgetudvalget. Der fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Lagtinget har gennem flere Aar overvejet, hvorledes man bedst kan tilvejebringe ekstraordinære Indtægter for Tingets Kasser til Bestridelse af forskellige Udgifter, som Dyrtiden og andre Forhold har lagt paa det færøske Folks Skuldre. Der er i Fjor efter Lagtingets Ønske gennemført mere moderne Skatteregler vedrørende Amtsrepartitionsfonds-Paaligningen, men der er indenfor Lagtinget næppe dells Meninger om, at en større Amtsrepartitionsfonds-Udskrivning desuagtet ikke forsvarlig lader sig iværksætte. Skatteevnen blandt Amtets Borgere er ikke god, og de forskellige Kommuner indenfor Amtet lægger i ikke ringe Grad Beslag paa denne Skatteevne, saa Amtsrepartitionsfonds-Paaligningen i Virkeligheden virker som Sten paa Byrde. Under disse Omstændigheder er man ganske naturligt i sine Overvejelser Gang paa Gang kommet tilbage til Spørgsmaalet om Forsvarligheden af at forsøge paa, gennem indirekte Beskatning at tilvejebringe det Beløb, som man for Tiden har Brug for. Man er ikke blind for, at et saadant Forslag vil støde paa mange Vanskeligheder. Indenfor Lagtinget er der mange Medlemmer af begge Partier, som principielt er imod indirekte Beskat-

---

¹⁾ Udelades her.

ning. Man er imod denne Beskatningsmaade af flere Grunde. Dels virker den formentlig ikke retfærdigt, og dels erkendes det af Sambandspartiets Medlemmer, at denne Beskatningsmaade nærmest bør forbeholdes Staten. Naar man desuagtet fra Sambandspartiets Side gaar med til at foreslaa en Forhøjelse af Spiritusafgiften direkte til Fordel for Færøerne og foreslaar Indførselsafgift paa adskillige andre Varer, som man mener kan taale en Del Afgift, uden at det kan skade Øernes Borgere, saa sker dette, fordi man ikke mener ad andre Veje at kunne skaffe de nødvendige Beløb til forskellige Formaal, som maa støttes for den færøske Befolknings egen Skyld. Udvalget tænker her paa Øernes Sygehusvæsen: Dronning Alexandrines Hospital, Sygehuset i Klaksvig, Sygehuset paa Suderø, Sygehuset i Hoydal og eventuelt Sygehuse, som man andre Steder heroppe maatte se sig nødsaget til at bygge. Alene de nævnte Anstalter vil i den nærmeste Fremtid komme til at stille store Krav til Lagtingets Kasser, men disse vil ikke med deres nuværende Indtægter kunne opfylde Kravene, og en Amtsrepartitionsfonds-Paaligning, som er tilstrækkelig til Dækning af de forøgede Sygehusudgifter, ligger udenfor det gennemførlige. Hertil kommer, at Kirkefonden savner de nødvendige Midler til Opfyldelse af sit Formaal: at vedligeholde de tilstedeværende Kirker, hvoraf mange er gamle, og i passende Omfang at støtte Arbejdet for Opførelsen af nye Kirker, dels som Erstatning for gamle Kirker, der ikke mere ved Reparation kan bringes i brugelig Stand, dels Opførelsen af Kirkebygninger paa saadanne Steder, hvor der ikke tidligere fandtes Kirke, men hvor Udviklingen gør en saadan nødvendig. Der er Krav — begrundede Krav — fremsat om flere saadanne Kirkebygninger, men Lagtinget har været nødt til at udsætte Sagerne, fordi Pengemidler mangler.

Samtidig med, at der ekstraordinært maatte skaffes Penge til Bestridelse af de forestaaende Udgifter til anførte Formaal, hvoraf heldigvis flere er af forbigaaende Natur, anser Udvalget det for nødvendigt, at der skaffes Penge til ekstraordinær Afbetaling paa Amtsrepartitionsfondens Gæld, som andrager c. 800,000 Kr. Udvalget har den Opfattelse, at denne Post maa bringes betydeligt ned til Styrkelse af Øernes Kredit og for at Paaligningen til Renter og Afdrag, som tynger Fondens Budget, kan reduceres.

I de senere Aar er der anlagt Køreveje med Tilskud fra Statskassen. Men samtidig med, at der bygges saadanne Veje af mere almindelig Betydning, har man ogsaa bygget Køreveje af mere lokal Art med Støtte fra Lagtingets Kasser. Befolkningen haaber paa, at Køreveje med Statstilskud fremdeles kan anlægges, men jævnsides med Arbejdet for at faa disse Anlæg ønsker man udført Kørevejsanlæg af mere lokal Betydning med Støtte fra Lagtinget. Udvalget skønner, at Bestræbelserne for at bygge Køreveje heroppe baade af den førstnævnte og den sidstnævnte Art er fortjenstfulde og nødvendige og bør støttes; men Lagtinget vil heller ikke kunne støtte denne Sag, hvis der ikke tilvejebringes flere Indtægter.

Naar Udvalget nu nedenfor fremsætter Forslag om gennem Indførselsafgift paa forskellige Varer at søge tilvejebragt Midler til Fremme af de foran berørte Formaal, opstaar der straks Spørgsmaal om, hvorvidt den færøske Befolkning vil og kan bære den Byrde, som Forslaget paalægger, og hvorvidt Lovgivningsmagten vil medvirke ved denne Foranstaltning.

Udvalget kan kun besvare disse Spørgsmaal med at udtale den fulde Forvisning om, at Ordningen kan gennemføres.

Udvalget mener at burde begrænse Varigheden af de foreslaaede nye Lovbestemmelser til 5 Aar.

Efter Udløbet af denne Periode vil Forholdene forhaabentlig være saaledes bedrede, at en Fortsættelse vil være uforuden.

Udvalget beklager, at der ikke med det forhaandenværende statistiske Materiale kan opstilles nogen paalidelig Beregning over, hvor store Indtægter Udvalgets Forslag kan give. Man har skønsmæssig anslaaet Indtægterne til c. 100,000 Kr., naar Afgiften paa Pakkeposten ikke tages med, og ellers 150,000 Kr. Saafremt en Afgift som den foreslaaede paa Pakkepostsager skulde være niggennemførlig, enten fordi Postvæsenet ikke kan opkræve Indtægten eller fordi en Beskatning som den foreslaaede vil medføre, at Publikum ikke med samme Lethed som nu kan faa sin Pakkepost udliveret paa sit Posthus, sin Postekspedition eller Brevsamlingssted uden nævneværdig Forsinkelse, ønsker man ikke denne Position bibeholdt, men Forslaget iøvrigt gennemført.

Udvalget har ikke ønsket, at de foreslaaede Afgifter skal være at opfatte som sigtende til at beskytte Øernes egen Produktion af Sukkervarer eller Bryggeriprodukter. Man har derfor paalagt den hjemlige Industri en Skat svarende til Indførselsafgiften; med Hensyn til det her paa Øerne fremstillede Øl dog kun en Afgift svarende til den foreslaaede Forhøjelse af Indførselsafgiften.

Udvalget anser det for mest praktisk, at de foreslaaede nye Afgifter som Forhøjelsen af Spiritusafgiften tages paa Loven af 7. Marts 1912 om forskellige Skatter og Afgifter, hvilken Lovs Fornyelse Justitsministeriet har ønsket Lagtingets Udtalelse om. Udvalget foreslaar denne Lov fornyet med de nedenfor foreslaaede Tillæg og Ændringer.

Udvalget foreslaar fremdeles, at Indførselsafgiften af Spirituosa, Vin og Øl tilfalder Statskassen med et Beløb af 29,182 Kr. aarlig til Dækning af de afløste Tiender, og Resten tilfalder Færøerne. Den Færøerne tilfaldende Andel af denne Afgift og de øvrige Afgifter foreslaas fordelt saaledes, at Halvdelen tilfalder Amtsrepartitionsfonden og skal bruges til ekstraordinær Afbetaling paa Fondens Obligationer, medens den anden Halvdel deles lige mellem Kirkefonden og økonomisk Fond og bruges til disse Fonds almindelige Formaal.

Med disse Bemærkninger skal Udvalget indstille til Vedtagelse:

Forslag til Lov for Færøerne om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter.

I. I Lov Nr. 46 af 7. Marts 1912 § 1 foretages følgende Ændringer:

- 1) I andet Stykke udgaar Ordene: „til Statskassen“.
- 2) I Punkt 1 ændres 40 Øre til 60 Øre og 45 Øre til 70 Øre.
- 3) I Punkt 2 ændres 45 Øre til 70 Øre.

70 Øre	-	140 Øre.
90 Øre	-	200 Øre.
50 Øre	-	75 Øre.
75 Øre	-	125 Øre.
100 Øre	-	200 Øre.
- 4) I Punkt 3 ændres 35 Øre - 70 Øre.
- 5) I Punkt 4 ændres 12 Øre - 18 Øre og
5 Øre - 8 Øre.

Som nyt Punkt 6 foreslaas:

Af alt Øl, som fremstilles paa Færøerne, betales en Skat af 3 Øre pr. Liter.

Som nyt Punkt 7 foreslaas:

Af Frugtvin, Sodavand, Limonade, Citronvand eller lignende, som indføres til Færøerne eller fremstilles paa Færøerne, betales en Afgift af 8 Øre pr. Liter.

Som nyt Punkt 8 foreslaas:

Al Tobak, Cigarer, Cigarillos og Cigaretter betales følgende Afgift:

- a) Røgtobak, hvis Detailpris er 5 Kr. pr. kg eller derunder 20 Øre pr. kg.
- b) Al anden Røgtobak 1 Kr. pr. kg.
- c) Skraatobak („spunnið tubbak“) 40 Øre pr. kg.
- d) Al anden Skraatobak, som Pladetobak (Cavendish) og lignende 2 Kr. pr. kg.
- e) Cigaretter 1 Kr. pr. 100 Stk.
Cigarer 2 Kr. pr. 100 Stk.
Cigarillos 1 Kr. pr. 100 Stk.
- f) Af al Slags Sukkervarer, herunder ikke Sirup, Melis, Tabletsukker, Farin, Puddersukker og Kandissukker, 25 Øre pr. kg., hvad enten disse Varer indføres til eller fremstilles paa Færøerne.

Som nyt Punkt 9 foreslaas:

Af al Slags Varer, der indføres som Pakkepost, 5 pCt. af Værdien.

Af det indkomne Beløb indflyder forlods i Statskassen som Erstatning for Tiendeafløsning m. m. 29,182 Kr., medens Resten fordeles saaledes mellem følgende færøske Fonds:

- 1) Amtsrepartitionsfonden 50 pCt., der skal benyttes til ekstraordinær Afbetaling paa Fondens Obligationsgæld efter Lagtingets nærmere Bestemmelse.
- 2) Økonomisk Fond 25 pCt., der anvendes til Fondens almindelige Formaal.
- 3) Kirkefonden 25 pCt., der anvendes til Fondens almindelige Formaal efter gældende Love.

- II. Det skal herefter være forbudt paa Færøerne at fremstille de i § 1 Nr. 1—5 nævnte afgiftspligtige Varer med Undtagelse af Øl, der indeholder under 2½ Vægtprocent Alkohol.

Denne Lov træder i Kraft 1. April 1925 og gælder til 1. April 1930. Saafremt Loven ikke maatte være fornyet inden sidstnævnte Tidspunkt, skal Bestemmelserne i Lov No. 46 af 7. Marts 1912 være gældende. Disse vil dog være at forelægge til Revision for Lagtinget i Samlingen 1929 og for Rigsdagen i Samlingen 1929—30.

Den 12. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling vedtoges.

Den 13. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Formanden fremlagde saalydende Ændringsforslag fra A. Samuel-
sen m. fl.:

- I Punkt 5 ændres „8 Øre“ til „10 Øre“.
- I Punkt 6 ændres „3 Øre“ til „5 Øre“.
- I Punkt 7 ændres „8 Øre“ til „10 Øre“.
- I Punkt 8 Litra a sættes i Stedet for „Detailpris“ „Indkøbspris“ og
i Stedet for „5 Kr.“ sættes „3 Kr. 50 Øre“.
- Som Punkt 2 sættes:
„Justitsministeriet bemyndiges til ved Bekendtgørelse at fore-
skrive de fornødne Regler med Hensyn til Afgiftens Opkrævning m.m.“
Punkt II i Forslaget ændres til Punkt III.

Afstemningen foretoges i følgende Afsnit:

Ændringsforslaget ad Punkt I vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

- Punkt I. 1—5 saaledes ændret vedtoges med 18 Stemmer mod 0.
6 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.
7 vedtoges med 18 Stemmer mod 0.
8 vedtoges med 16 Stemmer mod 0.
9 vedtoges med 15 Stemmer mod 0.

Punktet om Anvendelse af Afgiften 1—3 sættes under Afstemning
ved Navneopraab og vedtoges med 13 Stemmer mod 5. (Nej stemte: Ras-
mussen, Guttesen, Midjord, Dehess, Konoy. Stemte ikke: J. H. Poulsen,
M. D. á Ryggi. Fraværende: Winther, Mitens, Patursson).

Punkt II (nu III) vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

Sagen i dens Helhed sættes derpaa under Afstemning ved Navneop-
raab og vedtoges med 16 Stemmer mod 2. (Nej stemte: Guttesen, Dehess.
Stemte ikke: Rasmussen, M. D. á Ryggi. Fraværende: Winther, Mitens,
Patursson.)

Den 15. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

25. Forslag til Lov vedrørende Beskatning af Handelsrejsende

og

Lov om Næringsbevis for Handlende.

Der fremlagdes i Sagerne saalydende Udvalgsbetænkninger:

A.

Som et Led i Bestræbelserne for at forøge Lagtingets Indtægter til Bedste for den færøske Befolkning har Udvalget anset det for naturligt, at de i Loven af 24. Januar 1913 omhandlede Gebyrer for Antagelsesbevis til Handelsrejsende forhøjes og at den forhøjes noget stærkere for udenlandske Firmaer end for indenlandske. I Overensstemmelse hermed fremsætter Udvalget følgende:

Forslag til Lov
om en forandret Affattelse af § 2 i Lov for Færøerne
No. 13 af 24. Januar 1913 om Handelsrejsende.

§ 2 i Lov om Handelsrejsende affattes saaledes:

Forinden nogen kan drive Erhverv som Handelsrejsende paa Færøerne, skal han hos Landfogden erhverve et Antagelsesbevis, hvilket kun gælder i eet Aar fra Udstedelsens Dato.

For saadant Antagelsesbevis erlægges, dersom den Handelsrejsende kun vil udføre Forretninger for et enkelt Firma, en Betaling af 50 Kr., forsaavidt dette Firma maatte være indenlandsk, og 200 Kr., forsaavidt det maatte være udenlandsk, og, saafremt den Handelsrejsende vil udføre Handelstforretninger for flere Firmaer, yderligere 25 Kr. for hvert af disse, der er indenlandsk, og 50 Kr. for hvert der er udenlandsk.

Betalingen tilfalder Færø Amts Fattigkasse og Repartitionsfond til lige Deling.

B.

Som et Led i Bestræbelserne for at forøge Lagtingets Indtægter paa lempelig Maade til Bedste for den færøske Befolkning har Udvalget anset det for naturligt, at de i Loven af 7. Maj 1881 fastsatte Gebyrer for Antagelsesbrev til at drive Handel paa Færøerne forhøjes fra 50 Kr. til 100 Kr. Denne Forhøjelse kan synes meget betydelig, men er dog ikke saa klækkelig som den Forhøjelse, der fandt Sted ved Loven af 7. Maj 1881. — End-

videre mener man, at det er rimeligt, at den, der har Ret til at drive Handel paa Færøerne, betaler en aarlig Afgift naar han bruger Antagelsesbrevet, men ellers er fri for den aarlige Afgift.

Udvalget stiller i Overensstemmelse med disse Betragtninger følgende

Forslag til Lov

om forandret Affattelse af Lov Nr. 70 af 7. Maj 1881
om Forandringer i Loven af 21. Marts 1855 om
Ophævelse af den kongelige Enhandel paa Færøerne.

§ 2 affattes saaledes:

Det i samme Lovs § 10 ommeldte Antagelsesbrev til at maatte etablere Handel paa et bestemt opgivet Sted paa Færøerne udstedes fremtidig af Landfogden. For dets Udstedelse erlægges 100 Kr. Endvidere erlægges for dets Benyttelse for hvert Kalenderaar halvaarsvis forud en Afgift af 20 Kr.

Personer, der have løst Antagelsesbrev, men som ikke ønsker at benytte dette, skal være berettigede til at faa Brevet taget i Forvaring hos Landfogden eller vedkommende Sysselmand. Forsaavidt de da ved Attest fra Forstanderskabet paa det Sted, hvor Antagelsesbrevet hjemler dem Adgang til at drive Handel, godtgør ikke at drive Handel, fritages de for at erlægge Afgiften.

De nævnte Afgifter tilfalder Færø Amts Fattigkasse og Repartitionsfond til lige Deling.

Den 13. September foretoges Sagernes 2. Behandling. Overgang til 3. Behandling vedtoges.

S. D. foretoges 3. Behandling.

A. Om Skat paa Handelsrejsende.

Udvalgets Forslag sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmigt med 17 Stemmer mod 0. (Fraværende: Winther, Mitens, Patursson, Reinert, Guttessen, Debess.)

B. Om Afgift for Bevilling til at drive Handel.

Udvalgets Forslag sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 11 Stemmer mod 2. (Nej stemte: J. H. Poulsen, M. Samuelson. Stemte ikke: Rasmussen, M. D. á Ryggi, Wang, Konoy. Fraværende: Winther, Mitens, Patursson, Reinert, Guttessen, Debess.)

Den 16. September oplæstes og vedtoges Indstillinger i Sagerne.

26. Ændring i Jordemoderloven.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Sag angaaende Boliggodtgørelse til Jordemoderen i Husevig.

Sagens 1. Behandling foretoges den 4. August.

Efter Forslag af A. Samuelson blev det vedtaget at henvise den til det kommunale Udvalg.

Den 25. August fremlagdes Udvalgsbetænkning. (Vedhæftet som Bilag 24.)

Den 26. August foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling vedtoges.

Den 28. August foretoges Sagens 3. Behandling.

Punkt I betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Udvalgets Forslag Punkt II saftes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 13 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Patursson, Rasmussen, Johs. Joensen, Johan Poulsen, A. Samuelson, Wang, Guttessen, Konoy. Fraværende: Midjord, Debess.)

Den 12. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

27. Forslag til Lov for Færøerne om Forbud mod Fiskeri med Bundslæbevaad.

Den 11. August fremlagdes Andragende ¹⁾ fra Lagtingets Selvstyreparti angaaende Fiskerinspektionen.

Den 15. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Patursson foreslog Sagen henvist til Udvalget i Fiskerilaanesagen.

---

¹⁾ Udelades her.

Den 16. August forsaftes Sagens 1. Behandling.

Paturssons Forslag om Henvisning til Udvalget i Fiskerilaanesagen betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Den 30. August fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er henvist et Andragende fra Lagtingets Selvstyreparti om en mere effektiv Fiskeriinspektion i færøske Farvande. Andragendet indeholder intet Forslag til en mere praktisk Løsning af Spørgsmaalet om Fiskeriinspektionen ved Færøerne end den nuværende, men Andragendet bør tages som et Udtryk for den her paa Færøerne i meget vide Kredse tilstedeværende Opfattelse, at Fiskeriet ved Færøerne ødelægges af fremmede Fiskerifartøjer, særlig britiske Damptrawlere, og at den Fiskeriinspektion, Færøerne periodisk har, ikke mere formaar at hæmme de fremmede Fiskeres Overgreb tilstrækkeligt.

Fiskeriinspektionen udøves her ved Øerne med Dampminebaaden „Beskytteren“, der er stationeret her i Tidsrummet Oktober—April. Den øvrige Del af Aaret findes ikke noget Fiskeritilsyn ved Øerne.

En stor Del af Fiskeriet ved Færøerne foregaar udenfor den nuværende Søterritorialgrænse, og det er selvfølgelig en meget begrænset Virksomhed, Fiskeriinspektionsskibet her kan udøve. — Imidlertid vil dog et mere effektivt Tilsyn med Fiskeriet udenfor Søterritoriet være af meget stor Betydning, idet Damptrawlerne meget ofte forudenper de færøske Robaade og Motorbaade ved at trawle henover de Fiskepladser, hvor den færøske Fisker har anbragt sine Fangstredskaber, og derved ødelægger saavel Fangst som Redskaber. — Dette kan den fremmede Trawlerflaade nu rolig gøre, idet Inspektionsskibet meget sjældent befinder sig paa Fiskepladser udenfor Søterritoriet. Det er de færøske Fiskeres Mening, at et effektivt Fiskeritilsyn paa Fiskepladserne udenfor Søterritoriet ikke alene vil være nyttigt, men maa siges at være ganske uundværligt, navnlig om Natten, naar der er Fiskevejr. Og Udvalget deler denne Fiskernes Anskuelse.

Men ogsaa med Hensyn til selve Søterritoriet lader Fiskeriinspektionen meget tilbage at ønske. De færøske Fiskere føler meget ofte, at de og deres Fiskeriinteresser er prisgivne de fremmede Fiskere navnlig om Natten. Inspektionsskibet bruger formentlig i meget ringe Grad at være ude om Natten, og de fremmede Fiskere føler sig derfor i høj Grad sikre, naar Dagen er forbi. Dette gælder saavel Fiskeri paa Søterritoriet som paa Fiskebankerne udenfor dette.

I de sidste 3—4 Aar er Fiskeriet ved Færøerne aftaget Aar for Aar i en særdeles uhyggelig Grad. Dette sættes af alle Færinger i Forbindelse med det skadelige Trawlfiskeri, som med megen Kraft er optaget efter Verdenskrigens Afslutning. Et stærkere og maaske mere energisk gennemført Fiskeritilsyn vilde formentlig medføre en Ændring i dette Forhold. Navnlig i Foraarsmaanederne er der i meget høj Grad Brug for to hurtiggaaende Fartøjer, der kunde føre Tilsyn med Fiskerierne udenfor og indenfor Søterritoriet.

De fremmede Fartøjer vilde vise større Forsigtighed og de færøske Fiskere vilde kunne udøve deres Virksomhed med større Tryghed end nu, hvis Fiskeriinspektionen blev ordnet saaledes. Og Fiskerihudbyttet vilde sikkert efterhaanden naa samme Højde som tidligere.

Der har været Tale om at iværksætte et Fiskeritilsyn fra selve Øerne med hurtiggaaende Motorbaade og lokalt Politi ombord. — Et Tilfælde, hvor en af Øernes Sysselmænd med Held er optraadt overfor de fremmede Trawlere, har givet denne Tale Næring og nogen Begrundelse.

Udvalget mener imidlertid, at Lagtinget, forinden der gøres Forsøg

paa at bringe Fiskeritilsynet ind i dette Spor, bør rette en Henvendelse til Regeringen om Tilvejebringelse af en forstærket og mere energisk Fiskerinspektion med Marinens Skibe. — Samtidig finder Udvalget, at Risikoen ved at drive ulovligt Fiskeri paa Søterritoriet bør øges ved, at Straffebestemmelserne skærpes.

Saaframt der ikke sker en Ændring i de nu herskende Forhold, vil den færøske Fiskerbefolkning gaa en mørk og trang Tid i Møde. Fiskeriet ved Færøerne har nu i nogle Aar været betydningsløst. Fiskeriet ved Island er i Øjeblikket det, som bærer Færøernes hele Næringsliv. Da Kutterne imidlertid ikke kan fiske ved Island længere end 7 Maaneder af Aaret, og da ikke alle færøske Fiskere kan deltage i Islandsfiskeriet, vil det være indlysende, at der maa gøres noget, før endnu større Skade sker.

Udvalget maa derfor mest indtrængende tilraade Lagtinget at forelægge denne Sag for Regeringen for om muligt ad de forannævnte Veje at bringe bedre Tilstande til Stede.

Man tillader sig at fremsætte følgende

Forslag.

1. I Lov for Færøerne indeholdende Forbud mod Fiskeri med Bundslæbevaad af 14. Januar 1899 foretages følgende Ændringer:
 De i § 2, 1. Linie, fastsatte Beløb forhøjes saaledes, at Mindstebøden bliver 5,000 Kr. og højeste Bøde 15,000 Kr.
 De i § 3 fastsatte Bødebeløb forhøjes, Mindstebøden til 500 Kr., den højeste Bøde til 5,000 Kr.
2. Regeringen anmodes om at udvirke, at Fiskeritilsynet ved Færøerne bliver stærkere og mere effektivt for at de i foranstaaende Betænkning skildrede Tilstande eventuelt kan ophøre.

Den 4. September foretoges Sagens 2. Behandling.
 Overgang til 3. Behandling vedtoges.

Den 8. September foretoges Sagens 3. Behandling.
 Udvalgets Forslag Punkt 1 og 2 sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmigt med 19 Stemmer mod 0. (Fraværende: Rasmussen, M. D. á Ryggi, Gullsen, Konoy.)

Den 10. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

28. Landbolovene.¹⁾

Landboudvalget afgav den 15. September saalydende Betænkning:

Undertegnede Udvalg har i Aar behandlet Landbosagerne og vil afgive særlig Betænkning om Udskiftningsloven og Loven om Landvæsenskommissioner samt en Lov om Tilskud til Husdyravlens Fremme. Derimod har man i Aar ikke set sig i Stand til at fremkomme med Indstilling om de andre fra i Fjor udsatte Landbosager.

Til Udvalget er endvidere henvist et Andragende fra Lagtingsmand Johs. O. Joensen om Ændringer i den gældende Lov om Vinterfredning af Trøerne ved Thorshavn og et Andragende om lettere Adgang til Opdykningsjord. Fremdeles er fra Journalist Sverre Patursson indkommet Andragende om Ændringer i Jagtloven. — Heller ikke disse Sager har Udvalget kunnet behandle til Ende i indeværende Lagtingssamling, men maa tilraade, at de udsættes til næste Aar.

Forslag.

Samtlige Landbosager med Undtagelse af Udskiftningsloven, Loven om Landvæsenskommissioner samt Loven om Tilskud til Husdyravlens Fremme udsættes til næste Aar.

1. Forslag til Lov om Udskiftning.

Den 16. September fremlagdes i Sagen saalydende Betænkning:

Efter at Lagtinget gennem flere Aar har behandlet Landbolovene, deriblandt navnlig Udskiftningslovforslaget saaledes som det er udarbejdet af den i sin Tid nedsatte Landbokommission, vedtog Tinget i 1922 et Ændringsforslag til Landbokommissionens Udkast til Lov for Færøerne om Udskiftning. — Samtidig vedtog Lagtinget følgende Beslutning: „Amtmanden anmodes om at forelægge for Regeringen Forslag til Lov for Færøerne om Udskiftning saaledes som det nu foreligger, navnlig med Hensyn til Omkostningsspørgsmaalet (Kap. 10), og med sine egne Udtalelser forelægge Ministeriets Svar for næste ordinære Lagting.“

Amtet har derefter ved Skrivelse af 20. Juli 1923 forelagt Tinget en Skrivelse fra Justitsministeriet af 11. s. M. og en Skrivelse fra Landbrugsministeriet af 30. Juni s. A. — Det i 1923 nedsatte Landboudvalg overvejede derefter Sagen, saaledes som denne nu var kommet til at foreligge,

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1923, Pag. 12.

og fremsatte i en Betænkning af 26. Aug. s. A. følgende Forslag, som vedtoges med 15 Stemmer:

„Det af Lagtinget i Fjor vedtagne Forslag til Udskiftningslov for Færøerne tilbagesendes til Ministeriet med Anmodning om, at Ministeriet efter Gennemsyn af Forslaget vil sende dette tilbage til næste Aars Lagting, ledsaget af de Bemærkninger, Ministeriet maatte anse nødvendige.“

Ministeriet har derefter ved Skrivelse af 17. Juli d. A. i Udkast fremsendt et Forslag til Lov for Færøerne om Udskiftning. — Dette Udkast er beklageligvis fremsendt med den Bemærkning, at Justitsministeren paa Grund af det i Foraaret stedfundne Ministerskifte ikke har haft den fornødne Tid til at tage endeligt Standpunkt til Forslaget, der kun maa betragtes som et foreløbigt Udkast.

Til Trods for det saaledestagne Forbehold har undertegnede Udvalg, som er nedsat til at behandle Landbosagerne i indeværende Lagtingsamling, ment at burde behandle Sagen, navnlig i Betragtning af, at den efterhaanden er blevet noget gammel i Lagtinget, og forskellige af Tingets Medlemmer med Tilslutning af interesserede Jordejere ønsker Sagen fremmet. Udvalget har, som Sagen nu er kommet til at foreligge, anset det for mest praktisk at behandle Sagen saaledes, at de Ændringsforslag, man fremsætter, stilles som Ændringsforslag til Ministeriets Forslag, idet man dog ikke har tabt af Synet Landbokommissionens Forslag og de Forslag, som til forskellige Tider er fremsat af Lagtinget, men som ikke er medtagne i Ministeriets Udkast.

Forslag.

Lagtinget indstiller det af Justitsministeriet forelagte Forslag til Lov for Færøerne om Udskiftning til Vedtagelse med følgende Ændringer:

Til § 4.

At Udvalget.

1. Som nyt Punkt sættes:

„Over det, som efter denne Lovs Ikrafttræden offentligt er udskiftet, kan ny offentlig Udskiftning ikke kræves, før 30 Aar er gaaet siden forrige Udskiftnings Slutning og derhos kun under særlig uhensigtsmæssige Ejendomsforhold. Dette skal dog ikke være til Hinder for, at der ved en Ejendoms Udskiftning kan foretages fornøden Grænseregulering mod senere udskiftet Naboejendom overensstemmende med § 16.“

1 Tilfælde af, at Udskiftning af materielle Grunde er nægtet Fremme, kan Udskiftning kræves, naar 10 Aar er forløbet siden Kendelsens Slutning.“

Til § 5.

At Udvalget.

2. I 1. Stykke indskydes efter „Justitsministeren“: „efter Lagtingets Indstilling“.
3. §ens 2. Stykke redigeres saaledes:
„Udskiftningstformanden kan med Justitsministerens Billigelse antage en Medhjælper.“

Til § 6.

4. I 1. Stykke, 8. Linie, udgaar Ordene: „i Bygden boende“, og efter „Mænd“ i samme Linie tilføjes: „, der saavidt muligt skal være boende i Bygden“.

Af *Patursson, Wang, Weihe, J. H. Poulsen og M. Samuelsen.*

5. I 2. Stykke, 3. Linie, sættes efter Ordet „Lejetøer“: „og som repræsenterer mindst Halvdelen af Indmarkens Ejertal“.

Af *Udvalget.*

6. 3. Stykke udgaar.

Til § 8.

Af *Patursson, M. d. Ryggi og J. H. Poulsen.*

7. I Stedet for „Justitsministeren“ i §ens 1. Stykke sættes: „Amtmanden“.

Af *Udvalget.*

8. I 2. Stykke, 2. Linie sættes: „4 Suppleanter“.

Til § 15.

9. Som nyt 2. Stykke indsættes:

„Forinden Beslutningen om, at Udskiftningsforretningen bliver at fremme er tilført Protokollen, kan Forlangendet frafaldes, naar samtlige de, der stente for Udskiftningsbegæring i Henhold til § 6, sidste Stykke, forlanger det. Forlangendet om Overudskiftning kan ogsaa tilbagekaldes paa et senere Tidspunkt, saafremt alle vedkommende samtykker deri.“

Til § 18.

Af *Udvalget.*

10. I Stedet for Ordet „Jordebogen“ i 2. Stykke, 4. Linie, sættes: „Syssels Jordebog“.

Til § 20.

Af *Udvalget.*

11. 2. Stykke, 1. Punktum, redigeres saaledes:

„Efter Forslagets Modtagelse har Udskiftningskommissionen, hvis den finder Forslaget begrundet, at foranledige Spørgsmaalet indbragt paa Grandestævne eller Haugestævne (jfr. § 79) til Foretagelse af Afstemning derom.“

Til § 29.

12. Som nyt Stykke tilføjes:

„Anses det nødvendigt at anlægge Vej over Nabogrund, udfører Udskiftningskommissionen de i saa Henseende nødvendige Mæglingsforsøg og Skøn.“

Til § 30.

13. Som nyt Stykke indsættes:

„Omfatter Fælliget Vand, som anses skikket til Vandkrafts-anlæg af nogen Betydning, skal fra Udskiftningen undtages Vand-fald og mulig forhaandenværende Dæmninger og Ledninger med tilhørende Grund.“

Til § 50.

14. I Stedet for „Overlandvæsenskommissionen“ sættes: „Overudskiftningskommissionen“.

Til § 52.

15. I Stedet for „Dommeren“ i 4. Linie sættes: „Sørenskriveren“.

Til § 54.

16. I Stedet for „Overlandvæsenskommissionen“ i §ens 1. Linie sættes: „Overudskiftningskommissionen“.

Til § 60.

17. Naar der i §en staar „Overlandvæsenskommissionen“, rettes dette til: „Overudskiftningskommissionen“.

Til § 67.

18. Ordet „Overlandvæsenskommissionen“ i 2. Linie rettes til „Overudskiftningskommissionen“.

Til § 75.

Af Patursson, M. d. Ryggi og J. H. Poulsen.

19. I Stedet for „Justitsministeren“ i 1. Linie sættes: „Amtmanden“.

Til § 76.

Af Udvalget.

20. Paragraffen affattes saaledes:

„Udskiftningskommissionen har at fastsætte de fornødne Regler, som kan bringes til Anvendelse, hvis Ejer eller Bruger ikke i betimelig Tid har udført det ham paahvilende Arbejde med Hensyn til fælles Vej, Vandledning, Grøft eller andet Anlæg. Hvis det bliver nødvendigt at lade udføre Arbejde, som paahviler nogen, og Omkostningerne herved ikke paa Anfordring erstattes af vedkommende, kunne disse inddrives ved Udpanning“.

Til § 78.

Af Udvalget.

21. Som nyt Stykke indsættes:

„Reglerne i §§ 77 og 78 kunne ogsaa bringes til Anvendelse for mindelig Udskiftning af Indmark.“

Sagens 2. Behandling foretoges s. D.

Lovforslaget behandledes i følgende Afsnit:

§§ 1—4:

Udvalgets Forslag til § 4 betragtedes som vedtaget uden Afstemning, hvorefter §erne saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§§ 5—18:

Ændringsforslagene til § 5 betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

Ændringsforslaget til § 6 (Punkt 4) betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Ændringsforslaget til § 6 (Punkt 5) bortfaldt, idet kun 8 stemte for, ingen imod.

Ændringsforslaget til § 6 (Punkt 6) betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Ændringsforslaget til § 8 (Punkt 7) bortfaldt, idet kun 8 stemte for, ingen imod.

Ændringsforslaget til § 8 (Punkt 8) betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Ændringsforslaget til § 15 (Punkt 9) betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Ændringsforslagene til § 18 (Punkt 10) betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§§ 5—18 saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§§ 19—24:

Ændringsforslaget (Punkt 11) betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§§ 19—24 saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§§ 25—26 betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§§ 27—40:

Ændringsforslaget (Punkt 12 og 13) betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§§ 27—40 saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§§ 41—45 betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§ 46 ligeledes.

§§ 47—49 ligeledes.

§§ 50—58:

Ændringsforslagene (Punkt 14—16) betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§§ 50—58 saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§§ 59—67:

Ændringsforslagene (Punkt 17 og 18) betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§§ 59—67 saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§§ 68—76:

Ændringsforslaget (Punkt 19) bortfaldt, idet kun 8 stemte for, ingen imod.

Ændringsforslaget (Punkt 20) betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§§ 68—76 saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§§ 77—78:

Ændringsforslaget (Punkt 21) betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§§ 77—78 saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§§ 79—89 betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

Sagen overgik derpaa til 3. Behandling.

S. D. foretoges Sagens 3. Behandling.

Lagtingstidende 1924.

Lovforslaget i dets Helhed sættes samlet under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 21 Stemmer mod 0. (Fraværende: Effersøe, O. F. Joensen.)

S. D. oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.¹⁾

2. Forslag til Lov om Landvæsenskommissioner.

Den 16. September fremlagdes i Sagen saalydende Betænkning:

Efter at Amtmanden ved Skrivelse af 9. Oktober f. A. havde forelagt for Justitsministeriet det af Lagtinget i dets ordinære Samling 1923 vedtagne Forslag til Lov for Færøerne om Landvæsenskommissioner, har Ministeriet ved Skrivelse af 17. Juli d. A. i Udkast fremsendt et Forslag til Lov for Færøerne om Landvæsenskommissioner, men samtidig taget det samme Forbehold over for dette Udkast som overfor Udkastet til Lov om Udskiftning. Til Trods for, at Lagtinget saaledes ikke kender den nuværende Ministers Stilling til Sagen, er man nødt til at behandle denne, og man har af praktiske Grunde lagt Ministeriets Forslag til Grund for Forhandlingerne, og Udvalget stiller derfor sine Ændringsforslag til Ministeriets Udkast (vedhæftet som Bilag 45).

*

*

*

Angaaende de af Udvalget nedenfor foreslaaede Ændringer bemærkes:

Ændringsforslag 1. motiverer sig selv. Politimesteren kaldes her paa Færøerne Landfogden. Ændringsforslag 2. er overensstemmende med Lagtingets Forslag af 1923. Denne Bestemmelse er nødvendig for alle de Tilfælde, hvor Kommissionen anser det for nødvendigt af en eller anden Grund at aflyse det berammede Møde. De Tilfælde, Justitsministeriet tænker paa i sin Skrivelse af 17. Juli d. A., er saadanne, hvor Kommissionen nok er forsinket, men dog kommer til Stede efter den første Indkaldelse.

Ændringen i § 7 motiverer sig selv. Dommeren kaldes her paa Færøerne Sørenskriveren.

Ændringen i § 11 er overensstemmende med Lagtingets Forslag af 1923.

De af Udvalget stillede Ændringer sigter til at bibeholde den Ordning, som findes i den nugældende Lov om Landvæsenskommissioner.

Paa Foranledning af Slutningsbemærkningen i Ministeriets Skrivelse bemærkes, at Udvalget ikke anser det for muligt i indeværende Samling at behandle de af Ministeriet nævnte 2 Forslag. Man har set sig nødsaget til kun at behandle nærværende Lovforslag og Udskiftningslovforslaget samt et Lovforslag om Tilskud til Husdyravlens Fremme.

*

*

*

¹⁾ Ministeriets Udkast er vedhæftet som Bilag 44.

Forslag.

Lagtinget indstiller det af Justitsministeriet forelagte Forslag til Lov for Færøerne om Landvæsenskommissioner til Vedtagelse med følgende Ændringer:

Af Udvalget.

Til § 6.

1. I Paragraffen ændres „Politimesteren“ til „Landfogden“.
2. Til Paragraffen føjes som nyt Stykke:

„Bliver Kommissionen hindret i at give Møde, overensstemmende med den udfærdigede Indkaldelse, vil Sagen være at foretage paa det i Indkaldelsen ommeldte Sted, saa snart som muligt, og Syssemanden skal udstede Indkaldelse til nyt Møde, hvilken Indkaldelse skal kundgøres efter Reglerne i Stykke 1 med mindst 24 Timers Var- sel. Den samme Fremgangsmaade anvendes, hvis Sagen senere udsæt- tes, uden at Kommissionens Møde kan finde Sted som berammet.“

Til § 9.

3. Ordet „Dommeren“ i 2. Linie ændres til: „Sorenskriveren“.

Til § 11.

4. Efter Ordet „Omraade“ i 3. Linie indskydes: „eller over, at der er ble- vet anvendt en fejlagtig Behandlingsmaade“, og efter Ordet „ikke“ i 5. Linie indskydes: „eller om Behandlingsmaaden kan befrygtes at have medført en urigtig Afgørelse af Sagen“.

Til § 14.

5. §en redigeres saaledes:

„Forinden Landvæsenskommissionens eller Overlandvæsenskom- missionens Formand udsteder Indkaldelse til den eller de indklagede eller til Vidner, kan han forlange, at Rekvirenten deponerer et efter hans Skøn tilstrækkeligt Pengebeløb til Dækning af de i § 13 omhand- lede Omkostninger eller andre Sagsomkostninger. I Kendelsen skal det bestemmes, af hvem og i hvilket Forhold Sagens Omkostninger skulle udredes. — Af den Godtgørelse, der tilkommer Medlemmer af Landvæ- senskommissionen og Overlandvæsenskommissionen samt Vidner, skal den Del, der tilkommer dem for Fraværelse fra Hjemmet udover den Tid, selve Forretningen varer, reparteres efter Marketal paa samtlige de i Sagen interesserede“.

Til § 15.

6. Paragraffen udgaar.

Til § 16.

7. Paragraffen udgaar.

Til § 17.

8. §ens sidste Punktum redigeres saaledes:

„Disse Udgifter saavel som Udgiften til den nødvendige Med- hjælp udredes efter Reglerne i § 14.“

9. § 17 bliver § 15 og de følgende §§ bliver 16, 17 og 18, og til § 17 indskydes foran „Amtsrepartitionsfonden“ Ordet „forskudsvis“ og efter Ordet „Amtsrepartitionsfonden“ føjes som nyt Punktum: „Statskassen refunderer Amtsrepartitionsfonden Halvdelen af de foran omhandlede Udgifter.“

S. D. foretoges Sagens 2. Behandling.

Samtlige af Udvalget stillede Ændringsforslag betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

Lovforslagets enkelte Paragraffer saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

Sagen overgik derpaa til 3. Behandling.

S. D. foretoges Sagens 3. Behandling.

Lovforslaget i dets Helhed satles under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmigt med 21 Stemmer mod 0. (Fraværende: Effersøe, O. F. Joensen.)

S. D. oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

3. *Forskellige Spørgsmaal vedrørende Landbovæsenet.*

Den 6. August fremlagdes en Skrivelse¹⁾ fra Føroya búnaðarfelag angaaende forskellige Spørgsmaal vedrørende Landbovæsenet.

Den 11. September fremlagdes i Sagen saalydende Betænkning:

Føroya búnaðarfelag (Færøernes Landboforening) har indsendt til Tinget Andragende om, at det ved Lagtingets Foranstaltning maa udvirkes, at et medfulgt Forslag til Lov om offentligt Tilskud til Husdyravlens Fremme paa Færøerne maa blive gennemført. — Med Sagen følger fra Landboforeningen Forslag til Regler, hvorefter den Bevilling, som ønskes i Lovforslaget, skal administreres. Lovforslag og de omhandlede Regler gaar ud paa, at Føroya búnaðarfelag skal administrere Bevillingen, der foreslaas fastsat til 15,000 Kr. aarlig i 5 Aar.

Udvalget er enigt med Andragerne i, at det er af største Vigtighed for Færøernes Husdyrbrug, at der fra offentlig Side træffes Foranstaltninger i den i Andragendet antydede Retning. — Lagtinget har da ogsaa i en længere Aarrække haft Sagen under Overvejelse, ogsaa paa Foranledning af Andragender fra andre interesserede Jordbrugere. — Udvalget tiltræder det indsendte Forslag til Lov med nogle Ændringer, hvoraf de fleste er af formel Art.

Det fremsendte Forslag til Regler, hvorefter Føroya búnaðarfelag skal administrere Tilskudet, har man gennemgaaet uden at man har fundet noget

¹⁾ Udelades her.

særligt at bemærke; men denne Side af Sagen ønsker man dog, at Lagtinget skal kunne komme tilbage til i næste ordinære Lagtingssamling.

Udvalget fremsætter nedenfor et Lovforslag, som i alt væsentligt er overensstemmende med Landboforeningens Forslag, og som man anbefaler til Vedtagelse.

I. *Forslag til Lov
om Ydelse af offentlige Tilskud til Husdyravlen paa Færøerne.*

§ 1.

I de følgende fem Aar efter denne Lovs Ikrafttræden ydes der af Statskassen paa de i denne Lov fastsatte Betingelser til Fremme af Husdyravlen paa Færøerne et Beløb indtil 15,000 Kr. aarlig, der bestyres af Føroya búnaðartelag.

§ 2.

Det i foranstaaende Paragraf nævnte Beløb vil være at anvende til:

1. Tilskud til Indkøb og Underhold af gode Tyre.
2. Tilskud til Indkøb af gode Hingste.
3. Tilskud til Præmiering af Avlsdyr.
4. Andre Foranstaltninger til Husdyrbrugets Fremme.

§ 3.

Indenfor de i § 2 nævnte Formaal ydes Tilskud til Husdyrbrugets Fremme paa Færøerne efter Regler, der fastsættes af Lagtinget efter Forslag af Føroya búnaðartelag.

§ 4.

Inden Udløbet af den i denne Lov omhandlede 5-Aars Periode vil Lovens Bestemmelser være at optage til Revision.

- II. Endelig Behandling af Spørgsmaalet om Godkendelse af de foreslaaede Regler for Administrationen af den ansøgte Bevilling udsættes til næste Aar.

Sagens 2. Behandling foretoges den 12. September.
Overgang til 3. Behandling vedtoges.

S. D. foretoges Sagens 3. Behandling.
Lovforslaget satte under Afstemning i følgende Afsnit:

§ 1	betragtedes som vedtaget uden Afstemning.					
§ 2	—	—	—	—	—	—
§ 3	—	—	—	—	—	—
§ 4	—	—	—	—	—	—

Lovforslaget i dets Helhed sættes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmigt med 21 Stemmer mod 0. (Fraværende: Wintner, Mitens.)

Punkt II i Udvalgsbetænkningen vedtoges med 20 Stemmer mod 0.

S. D. oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

29. Afløsning af Jordehvalsrettigheden.¹⁾

Den 13. August fremlagdes Andragende²⁾ fra Edw. Mitens om Afløsning af Jordehvalsrettigheden.

Den 15. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter at der med 15 Stemmer mod 0 var givet Tilladelse til Sagens Foretagelse, foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af Formanden blev det vedtaget at nedsætte et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer.

Den 16. August valgtes til Medlemmer af Udvalget:

Effersøe, O. F. Joensen, Johs. Petersen, Mitens og M. D. à Ryggi.

Der fremlagdes i Sagen Betænkning (vedhæftet som Bilag 36).

Den 10. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Overgang til 3. Behandling vedtoges.

Der fremlagdes i Sagen saalydende Ændringsforslag:

Af Effersøe.

Der tilføjes som nyt Punkt D.:

Principalt.

I Stedet for Penge bliver der i det Omfang, som Lagtinget anser for rigtigt, foreløbig at udlevere til vedkommende Berettigede Obligationer for deres Tilgodehavende, lydende paa bestemte Beløb og en aarlig Rente af 5 pCt., at udbetale ved Udløbet af hvert Kalenderaar. Obligationerne indløses med Penge efter mindst $\frac{1}{2}$ Aars Opsigelse til paafølgende 1. Januar.

¹⁾ Se Bilag 17.

²⁾ Udelades her.

Som Sikkerhed for vedkommendes Tilgodehavende tjener Jordehvalsrettigheden. Indløsning af Obligationerne skal ske, saa snart Afløsningsfondens Midler tillader det.

Subsidiært.

Afløsningen iværksættes kun, hvis der af Statskassen kan opnaas rentefrit Laan overensstemmende med Punkt C.

Af Mitens.

1. I Forslaget § 3 ændres „1. Januar 1884“ til „1. Januar 1874“.

2. Til § 3, tredje Stykke, føjes:

Ved Beregning af Gennemsnitsprisen maa Prisen ikke for noget enkelt Aar tages højere end Gennemsnittet for den Pris, som de af Retten udmeldte Mænd i Henhold til den af Amtmanden paa Færøerne efter Lagtingets Forslag i 1917 udstedte midlertidige Ændring af Grindereglementet fastsatte som Erstatning for Jordehvalen.

3. I § 5, andet Stk., ændres:

„1. December“ til „15. December“,
 „8. December“ til „31. December“,
 „15. December“ til „15. Januar 1926“ og
 „31. December 1925“ til „1. Februar 1926“.

Bemærkninger.

Ad 1. Efter Udtalelser i Tinget ved Sagens anden Behandling vil det formentlig være rigtigere at tage Gennemsnittet for en Periode paa 50 Aar.

Ad 2. Forslaget tilsigter at modvirke, at urimelig høje Priser fra Krigsperioden tages med i Betragtning.

I to af Krigsaarene (1917—18) blev Jordehvalen exproprieret, og Erstatningen fastsat ved Vurdering af Mænd, udmeldte af Retten. Højere Priser end de saaledes under Krigen fastsatte bør ikke tages med, men forsaavidt der enkelte Aar ved Grindeauktioner er naaet et højere Gennemsnit maa der finde en Reduktion Sted.

Ad 3. For at imødekomme Ønsker, fremsatte ved anden Behandling, foreslaas Fristerne forlængede.

Af Johs. Petersen.

I Forslag § 3 ændres „1. Januar 1884“ til Januar 1854.

Den 15. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag Punkt II bortfaldt, idet kun 10 stemte for, ingen imod.

Udvalgets Forslag Punkt 1. A. 1. betragtedes som vedt, uden Afst.

— — — 1. A. 2. ligeledes.

— — — 1. A. 3. ligeledes.

— — — 1. A. 4. ligeledes.

Johs. Petersens Ændringsforslag vedtoges med 14 Stemmer mod 0, hvorved Punkt 1. i Mitens Forslag var bortfaldet.

Punkt 2 i Mitens' Ændringsforslag vedtoges med 15 Stemmer mod 0.

Punkt 3 i Mitens' Ændringsforslag betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Effersøes Ændringsforslag, *Nyt Punkt D. 1*, vedtoges med 12 Stemmer mod 0.

Lovforslaget saaledes ændret satte under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 11 stemte for og ingen imod.

Herved bortfaldt Punkt B og C.

30. Undervisningssproget.¹⁾

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Skrivelse²⁾ fra Færø Amt angaaende Undervisningssproget.

Den 1. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af Joen Poulsen blev Sagen henvist til Udvalget i Sagen angaaende Færøske Stednavne.

Den 13. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Ved Skrivelse af 4. December f. A. har Færø Amt, efter Undervisningsministeriets Ordre, paany forelagt Lagtinget den af Tinget i Samlingen 1923 behandlede Sag om en Ændring i § 7 i kgl. Anordning af 16. Januar 1912 angaaende forskellige Forhold vedrørende Folkeskolen i Bygderne paa Færøerne, idet Ministeriet har udtalt den Formening, at der gennem et Nyvalg kan fremskaffes større Klarhed over Befolkningens Ønsker i det omhandlede Spørgsmaal.

Nærværende Udvalg er ikke blevet enigt om en fælles Udtalelse, men har delt sig i et Flertal og et Mindretal.

Flertallet (Joen Poulsen, Johan Poulsen og Wang) skal udtale:

Nærværende Spørgsmaal er — desværre —, saaledes som det nu igennem en lang Aarrække er blevet behandlet i Lagtinget, blevet et Partispørgsmaal.

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1923, Pag. 47.

²⁾ Udelades her.

Det Parti (Selvstyrepartiet), som i flere Aar har haft Flertal i Tinget, er nu kommet i Mindretal, medens Sambandspartiet har faaet Flertal. Flertallet kan i det hele slutte sig til, hvad der i 1910 er udtalt om vore Sprogforhold i det Udvalg, som da var nedsat angaaende dette og lignende Spørgsmaal. (Denne Udvalgsbetænkning findes vedhæftet Lagtingstidende for 1910 som Bilag 5.)

Naar der nu (se Lagtingstidende for 1923, Side 28) henvises til Forholdene i Sønderjylland, maa det indrømmes, at der er den Lighed til Stede, at der ligesom her er Talesproget et andet end Rigssproget; men der er den store Forskel, at Tyskerne i den danske Del af Sønderjylland saa udmærket kan klare sig med deres eget Sprog, Tysk, der er et Verdenssprog med en meget rig Litteratur, medens Færøsk indtil for faa Aar siden kun var Talesprog for c. 20,000 Mennesker. Nu skrives og udgives vel enkelte Bøger og Blade paa Færøsk; men dette hverken er eller kan i en overskuelig Fremtid være tilstrækkeligt til at tilfredsstille selv de tarveligste Fordringer til aandelig Næring. Vi og vore Børn trænger derfor, for vor egen Skyld, til et andet Sprog, som kan give os Adgang til en tilstrækkelig righoldig Litteratur, og der er sikkert ingen Meningsforskel paa Færøerne om, at dette Sprog maa være Dansk, som i mange Aarhundreder har været brugt her paa Øerne, og som tillige er vort Rigssprog.

Vi er enige med Udvalgsflertallet fra 1910 i, at det, for at Børnene kan faa fornøden Færdighed i Brugen af det danske Sprog, er nødvendigt, at dette delvis benyttes som Undervisningssprog, da der ikke med den sædvanlige Skoletid, navnlig i de mindre Skoler, hvor samme Lærer skal undervise i 2 eller flere, vil kunne afses saa mange Timer til Danskundervisning, at dette alene kan være tilstrækkeligt. — Vi mener ikke, at der trænges til nogen Forandring i den nævnte § 7, men har været villige til, for om muligt at opnaa Enighed og i Fremtiden undgaa den Agitation, der har været drevet med denne §, at forhandle om Ændringer i dens Ordlyd.

Herom er der imidlertid ikke opnaaet Enighed, og Flertallet finder derfor ikke Anledning til at foreslaa nogen Ændring i de bestaaende Bestemmelser.

Mindretallet (Edw. Milens og J. Patursson) skal udtale, at det eneste naturlige og nationalt og skolemæssigt forsvarlige er, at Børnenes Modersmaal og Talesprog er Undervisningssprog i Folkeskolen, og at man ved f. Eks. at sikre Undervisning i Dansk 4—6 Timer ugentlig og ved Brug af danske Lærebøger i forskellige Fag vil naa den ogsaa af *Mindretallet* tilstgittede Færdighed i Brugen af Dansk.

Mindretallet mener, at Lagtingsvalget i Januar d. A. ikke giver noget Billede af Folkets Ønsker vedrørende den omhandlede Sag, idet andre Spørgsmaal (Norgessagen og Landets økonomiske Forhold) var afgørende for Valgets Udfald.

Mindretallet henviser til Selvstyrepartiets Udtalelser i en Række Udvalgsbetænkninger fra tidligere Aar (jfr. Lagtingstidende 1910, Bilag 5; 1918, B., Side 50; 1919, B., Side 5; 1920, Side 6; 1921, Side 100; 1922, Side 1; 1923, Side 47) og fastholder sit Standpunkt, hvorfor man ikke finder Anledning til yderligere Udtalelser eller til at stille noget andet Forslag.

Forslag fra Flertallet.

Lagtinget fraraader, at der for Tiden foretages nogen Ændring i kgl. Anordning af 16. Januar 1912 angaaende forskellige Forhold vedrørende Folkeskolen paa Færøerne.

Den 15. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling vedtoges.

Den 16. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Forslaget fra Flertallet saltes under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 10 stemte for og ingen imod.

S. D. oplæstes og vedtoges i Sagen saalydende Mindretalsindstilling:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 16. September 1924.

Til

Undervisningsministeriet.

Det høje Ministerium har forelagt Lagtinget den af Tinget i Samlingen 1923 behandlede Sag om Ændring i § 7 i Anordning af 16. Januar 1912, i hvilken Sag Tinget ifjor ligesom i 1918, 1919, 1920, 1921 og 1922 havde vedtaget, at Undervisningssproget i Folkeskolen paa Færøerne skulde være Færøsk, idet Ministeriet har udtalt, at der gennem Nyvalg kunde fremskaffes større Klarhed over Befolkningens Ønsker.

Flertallet af det Udvalg, som behandlede Sagen, foreslog at fraraade, at der for Tiden foretages nogen Ændring i omhandlede Paragraf.

Ved Sagens endelige Behandling bortfaldt dette Forslag, idet kun 10 af Tingets 23 Medlemmer stemte derfor, medens 10 stemte ikke og 3 var fraværende.

Efter dette Udfald af Afstemningen skal Lagtingets Selvstyreparti næst at henvise til Mindretallets Udtalelser i Betænkningen, fremhæve, at Afstemningen synes at bevise, at Lagtingsvalget i Januar Maaned d. A. ikke giver noget Billede af Folkets Ønsker vedrørende den omhandlede Sag, idet andre Spørgsmaal (særlig Norgessagen og Spørgsmaalet om Lagtingets økonomiske Forhold) var afgørende for Valgets Udfald, og at Sambandspartiet ikke synes at have lagt nogen afgørende Vægt paa den omtalte Sag, idet ikke alle Partiets Medlemmer eller tilstrækkelig mange af Partiets Medlemmer var tilstede, ligesom Afstemningen synes at vise, at der er delte Meninger indenfor Sambandspartiet om Spørgsmaalet.

Mindretallet maa herefter fremhæve, at der foreligger en gyldig Lagtingsvedtagelse fra 1923 om, at Børnenes Modersmaal maa blive Undervisningssproget i den færøske Folkeskole, og andrager paa det indstændigste om, at Danmarks Regering gennemfører denne Vedtagelse.

Jóannes Patursson. Edw. Mitens. Johan H. Poulsen. M. D. á Ryggi.

J. Guttusen. S. P. úr Konoy. Th. J. Midjord. Nyholm Dehess.

R. Rasmussen.

Gunnar Winther.

31. Andenlærerembedet i Kvalbø.

Den 3. September indkom en Skrivelse ¹⁾ angaaende Nedlæggelse af Andenlærerembedet i Kvalbø.

Den 5. September foretoges Sagens 1. Behandling.

Da kun 8 Medlemmer stemte for og ingen imod, var Tilladelse til Sagens Behandling ikke givet, hvorefter Sagen overgik til næste Aar.

32. Skolestue i Öre.

Den 31. Juli fremlagdes et Andragende ¹⁾ fra Beboere paa Öre om Opførelse af en Skolebygning sammesteds.

Den 13. August henvises Sagen til Kirkkassaudvalget, hvilket Udvalg den 1. September afgav saalydende Udvalgsbetænkning:

Fra Beboerne paa Öre i Ejde Sogn er indkommet Andragende om at faa opført en Skolestue der i Bygden, hvor der nu er 10 skolesøgende Børn. Det anføres endvidere, at der foruden de 12 Beboelseshuse, som nu findes paa Öre, er 3 nye under Opførelse, saa Børnetallet kan anlages at ville forøges. Sagen er anbefalet af Sognepræsten. Forstanderskabet for Ejde Sogns Kommune mener ogsaa, at en Skolestue er nødvendig, men ser sig ikke i Stand til at bygge i Aar, hvorfor man som hidtil maa hjælpe sig med et lejet Lokale.

Udvalget tillader sig at foreslaa:

1. Der svares Andragerne, at Lagtinget kunde være sindet til at andrage om Statstilskud til en Skolestue paa Öre, men at dette ikke kan ske, før der fremkommer Andragende herom fra Forstanderskabet.

¹⁾ Udelades her.

2. Det tilkendes gives Forstanderskabet for Ejde Sogns Kommune, at dette maa sørge for Skolelokale paa Øre, hvilket indtil en særlig Skolestue bliver opført maa ske ved at leje et brugeligt Lokale.

Den 5. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Udvalgets Forslag vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

33. Reparation af Mygledal Skole.

Ved Lagtingets Aahning den 29. Juli fremlagdes et Andragende ¹⁾ fra Forstanderskabet for Kunø, Mygledal og Husum Sognes Kommune om Tilskud til Reparation af Mygledal Skole.

Den 2. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af O. F. Joensen blev det vedtaget at henvise Sagen til Kirkekassendvalget.

Den 16. August fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Fra Forstanderskabet for Kunø, Mygledal og Husum Sognes Kommune foreligger i Form af „Extrakt-Afskrift“ Begæring om „Hjælp til Reparation af Mygledal Skole i afvigte Sommer, da denne kostede store Udgifter“. Det angives, at der blev indsat nye Vinduer, der hvor ingen havde været før, og at der blev lagt nyt Tag af Bølgeblik, hvor der forud havde været Nævertag. Mere oplyses der ikke.

I Aaret 1921 forelaa der Andragende fra Beboerne af Skuø om Tilskud til Reparation af Skolebygningen der, hvilken Reparation var beregnet til at ville koste 5300 Kr. Sagen blev da henvist til Kirkekassendvalget, der bl. a. udtalte:

„Da det hidtil har paahvilet Kommunerne som Pligt at holde Skolebygningerne vedlige uden at der til saadan Vedligeholdelse er blevet bevilget Tilskud hverken fra Lagtinget eller Statskassen, mener underlegnede Udvalg, til hvilken Sagen er blevet henvist, ikke at kunne tilraade, at det hidtil fulgte Princip, hvorefter Kommunerne bærer Omkostningerne ved Skolebygningernes Vedligeholdelse, i det foreliggende Tilfælde fraviges.“

¹⁾ Udelades her.

Nærværende Udvalg kan liddt ud slutte sig til denne Udtalelse, der formentlig lige passende kan anvendes, hvad enten Talen er om Skolestue, Lærerbolig eller begge i Forening.

Omlægning af Tagbeklædningen er en Vedligeholdelsesudgift. Naar det har været nødvendigt at indsætte flere Vinduer, maa dette hidrøre fra, at Forstanderskabet i sin Tid har ladet Bygningen opføre med for faa eller for smaa Vinduer.

Man tillader sig derfor at foreslaa, at der gives Andrageren det samme Svar, som i sin Tid blev givet Beboerne af Skuø, nemlig:

1. Lagtinget udtaler, at Udgifterne til Vedligeholdelse af Skolebygninger som hidtil maa afholdes af vedkommende Kommunes Kasse.
2. Der tilstilles Andrageren Afskrift af nærværende Betænkning og Lagtingets Vedtagelse.

Den 20. August foretoges Sagens 2. Behandling.

Udvalgets Forslag vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

---

34. Bygden Arges Børns Adgang til Thorshavns Kommuneskole.

Den 18. August fremlagdes en Skrivelse ¹⁾ fra Thorshavns Byraad angaaende Bygden Arges Børns Adgang til Undervisning i Thorshavns Kommuneskole.

Den 20. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af Johs. O. Joensen blev det vedtaget at henvise Sagen til Udvalget i Sagen angaaende Fierøske Stednavne.

Den 4. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Til undertegnede Udvalg er henvist en Skrivelse af 15. f. M. fra Thorshavns Byraad om, at „den i § 6 i Bekendtgørelse af 25. Juni 1896 fastsatte Afgift af 50 Øre pr. Maaned for de Thorshavns Kommuneskole søgende Børn, hjemmehørende i andre Kommuner, maa blive forhøjet til 2 Kr.“

---

¹⁾ Udelades her.

Det fremgaar af Sagens Akter, at Thorshavns Byraads Skoleudvalg allerede den 22. Juni 1922 har rejst Spørgsmaalet om at faa de Børn fra Arge, der undervises i Thorshavns Kommuneskole, fjernede fra denne, (formentlig paa Grund af Pladsmangel). Sagen har siden været Genstand for Brevveksling mellem Byraadet (delttes Skoleudvalg), Skoledirektionen og Undervisningsministeriet, hvilket sidste, efter at have indhentet Oplysning om Børneantallet i de enkelte Klasser og om Klasseværelsernes Størrelse, har udtalt, at „det ikke efter det oplyste kan anses for godtgjort, at der foreligger en saadan Pladsmangel, som kan berøve Familiefædre og Værger i Arge den dem ved Loven af 1854 tillagte Ret til at lade deres Børn søge Skole i Thorshavn“.

Angaaende det af Byraadet rejste Krav om at forhøje Afgiften har Ministeriet resolveret, at „der savnes Hjemmel for Thorshavns Kommune til at paalægge Forældrene i Arge en højere Skoleafgift end den ved § 6 i Bekendtgørelse af 25. Juni 1896 fastsatte Afgift af 50 Øre maanedlig for hvert Barn“. — Det er denne Bekendtgørelses § 6, Byraadet nu ønsker ændret.

Medens der ses at være ført en udførlig Brevveksling mellem Byraad, Skoledirektion og Ministerium, ser man ikke noget til, at der er ført nogen Forhandling med Forstanderskabet for „De forenede Sognes Kommune i Sydstrømø Præstegæld“, i hvilken Kommune Arge ligger. Vel fremgaar det af en Udskrift af „Forhandlingsprotokol for Udvalget for Skolevæsenet“, at Udvalget har vedtaget „at indstille til Byraadets Vedtagelse at tilskrive saavel Forstanderskabet for de forenede Sognes Kommune i Sydstrømø som Skoledirektionen“; men der foreligger hverken nogen Skrivelse til eller fra det nævnte Forstanderskab.

Om det end maa indrømmes, at en Betaling, der blev fastsat i 1896, ikke vel kan være tidssvarende i 1924, maa Udvalget være af den Formening, at Lagtinget ikke kan tage Stilling til Sagen, forinden det er godtgjort, at den anden Part har haft Lejlighed til at fremkomme med sine Udtalelser, og at det vil være urimeligt at kræve saadanne Udtalelser med saa kort Varsel, at de kan forelægges Lagtinget i indeværende Samling. Man tillader sig derfor at foreslaa til Vedtagelse:

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Amtmanden anmodes om at indhente Erklæring om det heromhandlede Forhold fra Forstanderskabet for de forenede Sognes Kommune i Sydstrømø Præstegæld.

Den 8. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

35. Andragende om Pension som Lærerinde.

Den 11. August fremlagdes et Andragende ¹⁾ fra A. Løwe, Skopen, om Pension som Lærerinde.

Den 13. August blev Sagen henvist til Budgetudvalget.

Den 28. August fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Det fremgaar af Sagen, at Andragerinden har udført et i Sandø Præstegæld paaskønnet Arbejde i Folkeoplysningens Tjeneste. Udvalget har intet at indvende imod de Oplysninger, der gives i Sagen. Andragerinden trænger til Støtte.

Forslag.

Sagen fremsendes med Lagtingets anbefaling til Skoledirektionens velvillige Foranstaltning.

Den 1. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Udvalgets Forslag vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

---

36. Tilskud til Lærerkursus.

Der fremlagdes en Skrivelse ¹⁾ fra Lagtingsmand Eilersøe angaaende Tilskud til Lærerkursus.

Sagen blev henvist til Budgetudvalget, der den 27. August afgav saalydende Ålit frá fíggjarnevndini:

Til fíggjarnevndina er komið eitt bræv frá fíngmanni Olivar Eilersøe, sum biðjur ínglð eins og árni frammanundan veita styrk til eitt námskeið fyri kennarar fólkskúlans.

---

¹⁾ Udelades her.

Brævið hefur verið til umræðu í neyndini, men meirahutin hefur ongan stórvegis hug til í ár af fremja málið, sum brævið bendir á. Ein minnilutin, R. Rasmussen, loyvir sær at koma til tingsins við fylgjandi

uppskoti.

1. Løgtingið leitur úr økonomisk fond 500 kr. til eitt námskeið fyri kennarar, sum verður at halda um sumarið 1925 í Havn.
2. Løgtingið mælir til at biðja stjórnina útvega eina hóskandi peningamongd úr statskassanum til frama fyri sama mál.
3. Løgtingið mælir til, at kennarafelaginum verður givið upp í hendur at skipa fyri skeiðinum á sama hátt, sum tað hefur gjørt í undanfarnum árum, og at kennarafelagið til næstu tingsetu gevur tinginum frágreiðing um skeiðið: Hvørjar greinir hava verið kendar og hvørjir ið hava verið kennarar.

Den 30. August foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling vedtoges.

Sagens 3. Behandling foretoges den 3. September.
Mindretallets Forslag satles under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 9 Medlemmer stemte for, 1 imod og 13 stemte ikke.

37. Tilskud til Lærernes Pensionsfond.

Der fremlagdes en Sag ¹⁾ angaaende Lagtingets Bidrag til Lærernes Pensionsfond.

Budgetudvalget, hvortil Sagen var blevet henvist, afgav den 4. September saalydende Forslag til Beslutning.

For Finansaaret 1924—25 bliver det Tilskud paa 2000 Kr., som skal udredes af Lagtingets Kasser til Pensionsfonden for Lærere og Lærerinder ved Almueskolevæsenet paa Færøerne at udrede af Amsfattigkassen.

¹⁾ Udelades her.

Den 8. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling vedtoges.

Den 10. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Forslaget vedtoges med 21 Stemmer mod 0.

38. Pension til Lærer O. N. Skaalums Enke.

Ved Lagtindets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Sag angaaende Pension til Lærer O. N. Skaalums Enke.

Den 31. Juli blev Sagen henvist til Budgetudvalget.

Den 18. August fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Pensioneret Lærer O. N. Skaalums Enke F. H. Skaalum af Kvalbø andrager ved Skrivelse af 10. April d. A. om, at der maa blive tilstaaet hende en Enkepension i Henhold til Lov 29. Marts 1893.

Andragerinden oplyser, at hun har en aarlig Renteindtægt paa 150 Kroner. Disse Oplysninger er bekræftede af tvende Beboere i Kvalbø.

Pens. Lærer O. N. Skaalum døde 30. januar 1924.

Skoledirektionen har paategnet Andragendet sin anbefaling.

Under Hensyn til de foreliggende Oplysninger og til Tingets Stilling til tidligere Andragender af samme Art fremsætter Udvalget følgende

Forslag.

1. Under Forventning af Undervisningsministeriets Samtykke bevilger Lagtinget i Henhold til Lov 29. Marts 1893 § 11 til pens. Lærer O. N. Skaalums Enke Elsebeth H. Skaalum af Kvalbø en Understøttelse af 100 Kr. aarlig fra 1. April 1924.
2. Færø Amts Skoledirektion anmodes om at indhente Undervisningsministeriets Samtykke.

Den 20. August foretoges Sagens 2. Behandling.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedtaget uden Afstemning.
Lagtingstidende 1924.

Den 25. August foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag sættes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmigt med 16 Stemmer mod 0. (Fraværende: Mitens Paturs-son, Rasmussen, J. H. Poulsen, M. D. á Ryggi, Johan Poulsen, Midjord.)

39. Statstilskud til en Ombygning af Lærerboligen i Sandevaag.

Den 22. August fremlagdes en Skrivelse ¹⁾ fra Færø Amt angaaende Ombygning af Lærerboligen i Sandevaag.

Den 25. August foretoges Afstemning, eventuelt 1. Behandling af Sagen.

Efter at Tilladelse var givet med 13 Stemmer mod 0, foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af J. H. Joensen blev Sagen henvist til Kirkekasseudvalget.

Den 11. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Lagtinget vedtog i sidste ordinære Samling (se Lagtingstidende for 1923, Side 50) at indgaa til Undervisningsministeriet med Andragende om sammes Medvirkning til, at der blev ydet Sandevaag Sogns Kommune et Tilskud af 8500 Kr. til Opførelse af en ny Lærerbolig og Omforandring af den gamle Skolebygning. Ministeriet har under 18. Marts d. A. tilbagesendt Sagen til Skoledirektionen med Bemærkninger, og Direktionen har under 20. August s. A. tilstillet Lagtinget Sagen med samtlige Akter, efter at have indhentet Forstanderskabets Udtalelse.

Idet man henviser til det ved Sagen beroende, skal bemærkes, at Udvalget telefonisk har forhandlet med Forstanderskabets Formand om det af Ministeriets Arkitekt anførte. Uden at give noget bindende Udsagn paa Forstanderskabets Vegne udtalte Formanden, at der var stor Mulighed for, at den kommunale Styrelse vilde fravige sit tidligere Standpunkt og tiltræde det af Direktionen anførte, hvis det økonomisk kunde anses for gennemførligt. Udvalget kan slutte sig til det af Direktionen anførte med Tilføje, at der samtidig med Opførelse af en ny Skolestue skalles Bolig for Andenlæreren. Det kan maaske overlades til Forstanderskabet at afgøre, om der

¹⁾ Udelades her.

skal opføres en Lærerbolig for en gift Lærer eller indrettes en mindre Lejlighed for en ugift. Der foreligger imidlertid hverken Plan eller Overslag for Opførelse af en ny Skolestue, og disse kan ikke fremskaffes, mens Lagtinget er samlet. Udvalget vil imidlertid for ikke at forsinke Sagen tilraade, at Tinget anmoder Direktionen om at foranledige, at der fremskaffes Plan og Overslag og alle nødvendige Oplysninger og at tilstille Ministeriet samme for at Sagen kan blive fremmet snarest muligt, da det, som Tinget bekendt, er nødvendigt at skaffe Plads til Kommunens skolesøgende Børn.

Man tillader sig desaaarsag at indstille følgende Forslag til Tingets Vedtagelse:

1. Tinget anbefaler, at der af Statskassen ydes Sandevaag Sogns Kommune et passende Tilskud til Opførelse af en ny Skolestue og Andenlærerbolig i Bygden Sandevaag.
2. Skoledirektionen anmodes om at indhente og paa Tingets Vegne approbere Plan og Overslag for en ny Skolestue og Andenlærerbolig i Sandevaag og tilstille Undervisningsministeriet samme.

Den 12. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgik til 3. Behandling.

S. D. foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 16 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: A. Samuelsen, Reinert. Fraværende: Winther, Mitens, Patursson, Johs. Joensen, Debess.)

Den 15. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

40. Dronning Alexandrines Hospital.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes følgende Sager angaaende Dr. Alexandrines Hospital:

- a. *Hospitalets Byggesum.*
- b. *Hospitalets Drift.*

Den 31. Juli foretoges Sagerne 1. Behandling.

Efter Forslag af A. Samuelsen blev Sagerne henvist til Budgetudvalget.

Den 12. September fremlagdes i Sagerne saalydende Udvalgsbetænkninger:

a. *Opførelsen.*

Udvalget har behandlet den fra i Fjor udsatte Sag om Tilvejebringelse af nye Bygninger for Dronning Alexandrines Hospital (Færø Amts Hospital).

Det fremgaar af Sagen, at det nye Hospital allerede i Februar Maaned d. A. er taget i Brug, særlig fordi det gamle Hospitals Bygninger skønnedes at være uforsvarlige til fortsat Brug hele Vinteren igennem. Byggearbejdet var dog i alt væsentligt paa dette Tidspunkt afsluttet, omend der stod tilbage at udføre forskellige ønskelige Arbejder. Der er fra Byggeudvalget fremsendt en Skrivelse fra Bygmester Tórgarð, hvori disse Arbejder nærmere specificeres.

Byggeudvalget har til Tinget fremsendt et foreløbigt Regnskab over Arbejdet, hvoraf det fremgaar, at hele den til Raadighed værende Byggesum paa 500,000 Kr. er opbrugt og at der er en Overskridelse paa 42,000 Kr. Byggeudvalget har i en Skrivelse af 8. September d. A. gjort Rede for hele Byggesagen og paavist Grunden til, at den til Raadighed værende Sum er overskredet ikke blot med de 20,000 Kr., som man i Fjor regnede med, men med den nævnte Sum: 42,000 Kr. Byggeudvalget gør endvidere opmærksom paa, at samme anser de Arbejder og Anskaffelser, som omtales i Bygmester Tórgarðs Skrivelse, for egentlig at høre med til Arbejdet, før dette kan siges at være færdigt.

Af Byggeudvalgets Skrivelse af 8. September d. A., hvortil Udvalget henviser, fremgaar det endvidere, at medens Hospitalet oprindelig skulde afgive Plads til 32 Senge, er Hovedbygningen saaledes udvidet, at der skal være Plads til 52 Senge. Udvalget er bekendt med, at Hospitalet eventuelt kan modtage 80 Patienter. — Gennemsnitsbelægningen siden Hospitalet toges i Brug har været 48,38, og det fremgaar heraf, at den under Arbejdet foretagne Udvidelse maa siges at have været meget betimelig og nødvendig.

Byggeudvalget har ved Hjælp af et i Føroya Banki oplaget Laan foreløbig dækket den stedfundne Overskridelse paa 42,000 Kr. Denne Sum vil det være nødvendigt at bringe til Veje. Hertil kommer de tilbagestaaende Arbejder og Anskaffelser, som Udvalget skønner at være ønskelige, og hvoraf i alt Fald en Del er aldeles nødvendige. Disse Arbejder findes, som anført, specificerede i Bygmester Tórgarðs Skrivelse af 11. August d. A., og de andrager 20,740 Kr. Lægges hertil et Vejanlæg til Stranden, bliver Summen 22,740 Kr. Da det under de nødvendige Arbejder omhandlede Hønselus er udført, skal den sidstnævnte Sum nedsættes med 600 Kr., saaledes at de tilbagestaaende Arbejder, Vejanlægget iberegnet, bliver 22,140 Kr. — Udvalget anser det for forsvarligt i disse pengeknappe Tider foreløbig at udskyde Vejanlægget, som man maa se til at faa udført efterhaanden som der bliver Raad dertil, hvorefter de tilbagestaaende Arbejder kommer til at koste c. 20,000 Kr. Naar denne Sum lægges til de af Byggeudvalget omskrevne Overskridelser, vil man have at tilvejebringe en Sum af 62,000 Kr. — Det manglende Inventar er heri ikke medregnet, da dette formentlig maa anskaffes efterhaanden og betales af Hospitalets Driftskonto. Udvalget ser sig imidlertid ikke i Stand til at anvise nogen af de under Lagtinget sorterende Kasser som værende i Stand til at afholde hele denne Udgift. De Kommuner, som i sin Tid er gaaet ind paa at yde Tilskud til Hospitalsbygningernes Opførelse, vil, efter hvad Udvalget mener at vide, ikke være i Stand til at yde yderligere Tilskud. Udvalget ser saaledes ingen anden Udvej end

at tilraade Lagtinget at henvende sig til Regeringen med Andragende om et yderligere Tilskud. Udvalget foreslaar ikke gerne denne Udvej, da Staten allerede har ydet et saa klækkeligt Bidrag til Hospitalsbygningerne; men der synes ikke at være andre Veje at gaa i denne Sag.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Opførelse af den projekterede Epidemibygning skal Udvalget bemærke, at man nu som tidligere maa anse en saadan Bygning og et Karantænehus for nødvendigt. Der synes imidlertid ikke at være andet at gøre end at udsætte denne Byggeföranstaltning. Den Bygning, som for Tiden bruges som Epidemihus, ligger temmelig fjernt fra Hospitalet, og dette fordyrer sikkert Hospitalets Drift i ikke ringe Grad. Bygningen tilhører Thorshavns Kommune, og Byggeudvalget har allerede i 1920 sikret Hospitalet Brugen af denne Bygning for en Aarrække for 600 Kr. aarlig. Selv om et Epidemihus, opført i Nærheden af Hospitalet, langt vilde være at foretrække, maa Hospitalet formentlig dog endnu en Tid hjælpe sig med den tilvejebragte Ordning. Udvalget tør ikke i Aar stille Forslag om, at Epidemi- og Karantænehuset bygges.

Da Staten har ydet $\frac{2}{10}$ af Hospitalets Byggesum, 500,000 Kr., som Tilskud, medens de $\frac{8}{10}$ er betalt fra speciel færøsk Side, tilraader Udvalget, at Lagtinget henvender sig til Regeringen med Andragende om, at der af Statskassen ydes et yderligere Tilskud til Hospitalet paa $\frac{2}{10}$ af den Sum, hvormed Byggesummen er overskredet eller 43,400 Kr. Resten eller 18,600 Kr. maa saa tilvejebringes fra Lagtingets Side, foreløbig ved Optagelse af Laan.

Saa beklageligt det end er, at Byggesummen er overskredet med et saa betydeligt Beløb, finder Udvalget at burde tilføje, at Byggeudvalgets Begrundelse er tilfredsstillende. De Bygninger, som Udvalget har tilvejebragt, synes meget tilfredsstillende, og det maa siges, at Hospitalet har vundet saa meget ved den under Arbejdet foretagne Udvidelse, at Pengene skønnes vel anvendte. Hvis denne Udvidelse ikke havde fundet Sted, vilde Pladsen paa Hospitalet være meget for ringe allerede før Bygningen stod færdig.

Udvalget tillader sig at stille følgende

Forslag.

1. Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at det maa blive udvirket, at der til Dronning Alexandrines Hospital af Statskassen ydes et yderligere Tilskud paa 43,400 Kr. til Bestridelse af Udgifterne ved Udførelsen af tilhægestaaende nødvendige Arbejder og til delvis Dækning af Overskridelserne ved Hospitalet.
2. Af Amtsrepartitionsfonden bevilges 18,600 Kr. i det under 1. omhandlede Øjemed, og Amtmanden bemyndiges til eventuelt at optage denne Sum som Laan i et af de færøske Pengeinstitutter.
3. Sagen om Opførelse af et Epidemi- og Karantænehus udsættes til næste Aar.

b. Driften.

Spørgsmaalet om hvem der skal betale det eventuelle Underskud, som Driften af Dronning Alexandrines Hospital vil komme til at give, er ved Skrivelse fra Hospitalsdirektionen af 8. August 1922 forelagt for Lagtinget. Tinget har ikke taget endelig Stilling til dette Spørgsmaal, men foreløbig besluttet at bevilge 2000 Kr. aarlig af Amtsfattigkassen som Tilskud til Hospitalets Drift. Færø Amts Hospital har gennem Tiderne været drevet som en selvejende Institution med Tilskud fra Statskassen og et mindre Tilskud fra

Lagtinget til Vagthold paa Hospitalet. Resten af de nødvendige Indtægter har været tilvejebragt gennem den Betaling, Patienterne har ydet.

Da de nye Lokaler for Amtshospitalet, nu Dronning Alexandrines Hospital, i Begyndelsen af dette Aar er taget i Brug vil det blive nødvendigt for Lagtinget at tage endelig Stilling til Spørgsmaalet om for hvis Regning Hospitalets Drift skal foregaa. Der er ingen Tvivl om, at Driften — periodisk i alt Fald — vil komme til at give Underskud, selv med de nugældende Takster. Disse er fra 1. Januar 1924 fastsatte saaledes:

A. For Personer hjemmehørende i Færø Amt:			
1. Fuld Betaling	6	Kr. 00 Ø. pr. Dag.	
2. Modereret Betaling	5	- 50 - — —	
B. For Patienter hjemmehørende i det danske Monarki men udenfor Færø Amt, eller hvis Ophold skal betales af en dansk Myndighed udenfor Færøerne			
	8	- 00 - — —	
C. Udlændinge	10	- 00 - — —	
D. Spædbørn, der indlægges sammen med Moderen	2	- 00 - — —	

For Fødevare 2 Kr. mere pr. Dag.

Desuden betales ekstra for Operationer, Assistance ved Operationer, Befordring til Hospitalet og Undersøgelser, som ikke foretages paa Hospitalet, men for hvilke Hospitalet selv maa betale andet Steds.

Hospitalsinspektionen oplyser nu i en Skrivelse af 21. August d. A. at Hospitalet, som oprindeligt var beregnet til 32 Sygesenge, er udvidet til 52 Sygesenge, og ved udvidet Belægning kan rumme flere Patienter og siden det toges i Brug har været belagt med indtil 80 Patienter. Ifølge samme Skrivelse oplyser Inspektionen fremdeles, at de maanedlige Udgifter, siden det nye Hospital blev taget i Brug, har udgjort 12,000 Kr. Ved en Belægning af 2000 Sygedage pr. Maaned regner Inspektionen med, at Driften kan balancere med de nuværende Takster. Disse anser Hospitalsinspektionen for at være noget høje for de under A omhandlede Patienters Vedkommende. Hertil kan Udvalget ganske slutte sig og man gaar videre. Udvalget mener, at Taksterne ovenikøbet er meget for høje. Det vil ikke i Længden være muligt for Kommunerne at betale en saadan Takst. Det samme gælder Sygekasserne og selvfølgelig i endnu højere Grad ubemidlede Patienter, som af en eller anden Grund ikke er eller kan være Medlemmer af Sygekasser. Det vil derfor snart vise sig, at Taksterne maa nedsættes klækkelig, hvis Hospitalet skal faa nogen Betydning for Menigmand her paa Øerne. Men en Nedsættelse af Taksten med 2 eller 3 Kroner, som Udvalget tror vil vise sig fornøden, kræver et meget betydeligt Tilskud andet Steds fra.

Fra Statskassen har der været ydet til Hospitalet et Tilskud paa 1158 Kr. aarlig, mens Lagtinget som anført har ydet 800 Kr. aarlig og nu har forhøjet sit Tilskud til 2000 Kr.

Et Flertal indenfor Udvalget (Dahl, Joensen, Reinert og Samuelsen) vilde anse det for den lykkeligste Ordning, hvis Staten overtog Hospitalets Drift. Det vilde medføre, at Staten kom til at ofre en ikke ringe Sum til Hospitalet aarlig, men Staten vilde samtidig løse en af de betydeligste sociale Opgaver her paa Øerne. Lagtinget vilde desuagtet faa mere end nok at arbejde med, idet Sanatoriets Underskud og Tilskud til de lokale Sygehuse i Klaksvig og Trangisvaag altid vil stille Fordringer til Lagtingets Kasser. For Tiden betales 1000 Kr. aarligt til hvert af de nævnte lokale Sygehuses Drift og Sanatoriets Underskud er i Aar kalkuleret til 6000 Kr. Samtidig har Tinget i Aar vedtaget at at føre til endelig Udgift et Laan til Sanatoriets Drift fra Amtsfattigkassen paa 7000 Kr. Sygehuset i Klaksvig og Sygehuset

i Trangisvaag kan ikke klare sig med det nævnte Tilskud fra Lagtinget, og de lokale Kommuner har maattet udrede forholdsvis store Summer aarlig til Dækning af Driftunderskudet.

Det forannævnte Flertal vilde finde det forsvarligt at Lagtinget arbejder for en Ordning, hvorved Staten overtager Dronning Alexandrines Hospital og at den Forhøjelse af Spiritusafgiften, som Udvalget har til Hensigt at forestaa, indgaar i Statskassen.

Udvalgets Mindretal kan ikke gaa med til Flertallets Forslag om, at Staten overtager Hospitalet, ej heller af en eventuel Forhøjelse af Spiritusafgiften indgaar i Statskassen. Mindretallet mener, at Hospitalet som hidtil bør drives som en selvejende Institution med Tilskud fra Staten og Lagtinget og under Hospitalsinspektionens Bestyrelse. Men ligesom det har været nødvendigt at forhøje Lagtingets Tilskud fra 800 Kr. til 2000 Kr. mener man, at Staten bør forhøje sit Tilskud til Sygehuset betydeligt. Hospitalsinspektionen har i sin Tid opstillet et Budget for Sygehuset, ifølge hvilket Underskudet med noget høje Takster og normal Belægning vil komme til at bevæge sig omkring 22,000 Kr. I de Maaneder, det nye Hospital har været i Drift, har den gennemsnitlige Belægning været 48,38. Da Sygehusets Drift ifølge Inspektionens Skrivelse ikke vil balancere med en mindre Gennemsnitsbelægning end c. 70, vil Driftunderskudet næppe blive mindre end af Hospitalsinspektionen i 1922 forudsat, nemlig 22,000 Kr. En saadan Sum maa altsaa eventuelt tilvejebringes ved Tilskud fra Stat og Amtskommune, hvis Taksterne ikke skal blive uoverkommelig høje. Kommunerne i Færø Amt vil ikke kunne yde direkte Tilskud til Driften, idet dels de Tilskud som Sygekasselovgivningen i saa Henseende paalægger Kommunerne, dels de Tilskud som Kommunerne maa yde til Patligpatienters Hospitalsbehandling er saa byrdefulde, at en Forøgelse af Udgifterne paa denne Konto ikke vil være gennemførlig. Saafremt Lagtinget og Statens Bevillingsmyndigheder ikke kan gaa ind paa Udvalgsflertallets principale Forslag, ser Flertallet sig nødsaget til at slutte sig til det nedenfor stillede Forslag, som stilles af Mindretallet som eneste Forslag og af Flertallet som subsidiært. Dette Forslag gaar ud paa, at Staten forhøjer sit Tilskud til $\frac{1}{10}$ af det beregnede Underskud, eller 15,000 Kr., dog paa Betingelse af, at Taksterne for de under A ommeldte Patienter ikke overskrider 4 Kr. pr. Dag for fuld Betaling og 3 Kr. pr. Dag for modereret Betaling, mens den øvrige Del af Underskudet tilvejebringes fra speciel færøsk Side.

Forslag.

A. *Fra Flertallet (Dahl, Joensen, Reinert og Samuelson). Principaltter:*

Regeringen anmodes om at udvirke, at Staten overlager Driften af Dronning Alexandrines Hospital, eventuelt imod, at Lagtinget forhøjer Indførselsafgiften paa Spirituosa, Vin og Øl til Fordel for Statskassen.

B. *Fra Mindretallet (Midjord, Rasmussen og Winther) og subsidiært tiltraadt af Flertallet:*

Lagtinget andrager om, at Staten forhøjer sit Tilskud til Dronning Alexandrines Hospital (Færø Amts Hospital) til $\frac{1}{10}$ af Driftunderskudet, dog højst 15,000 Kr. aarlig, paa Vilkaar, at Betalingen for de under A i Hospitalstaksten ommeldte Patienter ikke overstiger 4 Kr. pr. Dag for Patienter paa fuld Betaling og 3 Kr. 50 Øre pr. Dag paa modereret Betaling og at Resten af Underskudet tilvejebringes fra færøsk Side.

Den 13. September foretoges Sagerne 2. Behandling.

a. *Opførelsen*:

Sagen overgik til 3. Behandling.

b. *Driften*:

Der fremlagdes saalydende Ændringsforslag i Sagen angaaende Opførelsen fra R. Rasmussen:

I Betragtning af det store Tilskud, som Staten allerede har ydet til Hospitalets Opførelse, finder undertegnede Medlem af Udvalget, at det vil være en mere passende Del at ansøge Staten om end som af Udvalget foreslaaet $\frac{1}{10}$ og skal desaaersag foreslaa følgende:

I Udvalgets Forslag Punkt 1 ændres „43,400 Kr.“ til „31,000 Kr.“.

Sagen overgik til 3. Behandling.

Den 15. September foretoges Sagerne 3. Behandling.

a. *Opførelsen*:

Ændringsforslaget sættes først under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 5 stemte for, ingen imod.

Derefter sættes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmigt med 20 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Guttessen. Fraværende: Effersøe, Dahl.)

b. *Driften*:

Formanden fremlagde i Sagen saalydende Ændringsforslag:

1. Fra Patursson, Debess, á Ryggi og J. H. Poulsen:

Í staðin fyri uppskot nevndarinnar settist:

Málið um „Dronning Alexandrines Hospital“ (Driften) verður goymt til næsta ár.

2. Fra Rasmussen, Konoy, Midjord og Debess:

Som nyt Stykke indsættes:

Lagtinget vælger et Udvalg paa 3 Medlemmer til sammen med Hospitalsinspektionen at forestaa Driften af Dronning Alexandrines Hospital.

Paturssons m. fl.s Ændringsforslag sættes først under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 8 Medlemmer stemte for, ingen imod.

Derefter sættes Flertallets principale Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmigt med 12 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Winther, Patursson, Rasmussen, J. H. Poulsen, M. D. á Ryggi, Midjord, Debess, Konoy, Formanden. Fraværende: Effersøe, Guttessen), hvorefter Mindretallets Forslag var bortfaldet.

Derefter sættes Rasmussens m. fl.s Ændringsforslag under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 9 Medlemmer stemte for, ingen imod.

Den 16. September oplæstes og vedtoges Indstilling i begge Sagerne.

S. D. fremlagdes i Sagen saalydende *Mindretalsindstilling*:

Til
Justitsministeriet.

Da den foreliggende Sag af Mindretallet (Lagtingets Selvstyreparti) anses for at være af gennemgribende Betydning baade i principiel og økonomisk Henseende, og da der ikke gennem noget Referat af Lagtingets mundtlige Forhandlinger er Mulighed til Stede for Regeringen til at gøre sig tilstrækkelig bekendt med Mindretallets Indstilling, skal man herved tillade sig at fremkomme med nærværende Mindretalsindstilling.

Hospitalet i Thorshavn, der en Tid lang var eneste Hospital paa Færøerne og gik under Navn af „Færø Amts Hospital“, er for ikke saa lang Tid siden blevet en Del aflastet derved, at der blev bygget kommunale Sygehuse i Klaksvig og paa Tveraa.

Vel øgedes Færø Amtshospitals Betydning for hele Færøerne atter noget, da det for nylig overflyttedes til en ny Bygning, hvorved en Udvidelse i høj Grad muliggjordes; men det er dog vedblivende et lokalt Sygehus, selv indenfor Færøerne som Helhed, og kan derfor ikke paa nogen Maade sammenstilles med de Hospitaler, som for Tiden er Statshospitaler.

Dronning Alexandrines Hospital er opført med Tilskud fra Staten, Lagtinget samt nogle Kommuner paa Færøerne. Kommunerne i Klaksvig og Suderø Lægedistrikt har intet direkte Tilskud ydet til Hospitalets Opførelse. Disse sidstnævnte Kommuner har derimod givet store Tilskud til Opførelse af deres egne lokale Sygehuse og forestaar ligeledes disses Drift, hvorved de paatager sig store økonomiske Byrder. Man kan derfor forudsætte, at i Tilfælde af, at Staten overtager Driften af Dronning Alexandrines Hospital, vil disse lokale Sygehuse ogsaa komme med Krav til Staten om en lignende Driftsovertagelse, hvilket de vil kunne forsvare at gøre med en vis Konsekvens.

Der vil efter Mindretallets Opfattelse intet være til Hinder for, at Dronning Alexandrines Hospital vil kunne drives forsvarligt, selv om Driften ikke overgaar til at være Statsdrift. Giver Staten blot et passende Tilskud, vil Lagtinget næppe have nævneværdige Vanskeligheder ved at dække Resten af det eventuelle fremtidige Underskud, selv om Taksterne nedsættes betydeligt; thi gaar Regering og Rigsdag med til at gennemføre den af Lagtinget i indeværende Samling vedtagne Toldlov, faar Lagtinget forhaabentlig derved de nødvendige Indtægter. Magter de respektive Kommuner Driften af de to andre lokale Sygehuse paa Færøerne, maa man gaa ud fra, at Staten og Lagtinget med passende Tilskud vil være i Stand til at opretholde Driften af Dronning Alexandrines Hospital, hvad enten det drives som en selvejende Institution som nu eller overgaar til amtskommunal Drift.

I det hele maa Mindretallet formene, at Sagen vedrørende Driften af Dronning Alexandrines Hospital er saa ufuldstændigt oplyst, at det paa nuværende Stadium vil være aldeles overilet at tage noget endeligt og afgjort Standpunkt til samme.

Regnskaberne for Driften af Færø Amts Hospital decideres af Amtmanden over Færøerne og har hidtil aldrig været forelagt Lagtinget. Regnskabet over Driften af Dronning Alexandrines Hospital, i den Tid, dette har virket, har heller ikke været forelagt Tinget. Der nævnes

kun i en uspecificeret Opgørelse fra Hospitalsinspektionen, at den maa-
nedlige Udgift har været 12,000 Kr. i de første 3 Maaneder. At der
heri er indbefattet en Del Udgifter, som har været nødvendige at af-
holde ved Starten af den større Drift, er Mindretallet overbevist om. I
det hele taget har Mindretallet det Indtryk, at Driften med de nuvæ-
rende ganske vist høje Takster ikke alene vil balancere i Fremtiden,
men maaske endelig give et lille Overskud; man har dog, som sagt,
ikke noget paalideligt Materiale at bygge paa, og maa derfor mene det
klogest at se Tiden an et Aar endnu.

For dem af Mindretallet, der var med til at gennemføre en
Forhøjelse af Spiritustolden, var det en Forudsætning, at den derved
skabte Indtægt skulde anvendes bl. a. til Støtte for Driften af de andre
Sygehuse paa Færøerne; men denne Forudsætning er desværre bristet,
hvis hele Spiritustolden indgaar i Statskassen som Godtgørelse for, at
Staten overtager Driften af det ene Sygehus paa Færøerne, Dronning
Alexandrine's Hospital.

For hele Mindretallet er det en Principssag *ikke* at travige den
i Lov af 21. Marts 1855 om Ophævelse af den kongelige Enehandel
paa Færøerne § 9 hjemlede Toldfrihed, for saa vidt angaar, at nogen
Toldafgift fra Færøerne overlades Staten ud over, hvad sket er med
Hensyn til Afløsning af bestemte til en vis Sum ansatte Afgifter.

Endelig forekommer det Mindretallet, at Lagtingets Vedtagelse
angaaende Driften af Dronning Alexandrine's Hospital er i væsentlig
Strid med Lagtingets Vedtagelse i Sag Nr. 39: Forandring i Lov om
forskellige Skatter og Afgifter paa Færøerne, Punkt 9.

Har Lagtinget først uden Forbehold vedtaget, at visse nærmere
paapegede Indtægter skal tilfalde Lagtingets Kasser, vil det være in-
konsekvent bagefter at vedtage, at de samme Indtægter skal tilfalde
Statskassen.

Lagtinget, den 16. September 1925.

R. Rasmussen.

Nyholm Debess.

Gunnar Winther.

J. Guttesen.

Johan H. Poulsen.

Edw. Mitens.

S. P. úr Konoy.

Mikkjal D. á Ryggi.

Jóannes Patursson.

Th. J. Midjord.

41. Syn af Dronning Alexandrines Hospital.

Den 15. September fremlagdes saalydende Forslag til Beslutning angaaende Syn af Dronning Alexandrines Hospital:

Hospitalets Byggeudvalg anmodes om at foretage lovformeligt Syn over de nye Bygninger ved Dronning Alexandrines Hospital og tilstille Lagtinget Beskrivelse af dette Syn til næste ordinære Lagtingsamling.

Den 16. September foretoges Sagens endelige Behandling. Forslaget til Beslutning vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

---

42. Klage vedrørende Arbejdet ved Dronning Alexandrines Hospital.

Den 9. August fremlagdes en Klage fra Snedkermester Guttorm Eysturoy vedrørende Arbejdet ved Dronning Alexandrines Hospital.

Den 14. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Formanden foreslog Sagen henvist til Budgetudvalget.

Debess foreslog at nedsætte et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer.

Sidstnævnte Forslag sattes først under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 7 stemte for, ingen imod, hvorefter Formandens Forslag vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

Den 15. September fremlagdes i Sagen saalydende Betænkning:

Til Udvalget er henvist en Klage fra Hr. Guttorm Østerø, hvori denne begærer Undersøgelse indledet hos Hospitalets Byggeudvalg, bl. a. fordi Udvalget ved Bortlicitering af et bestemt Arbejde ved Hospitalet har antaget et andet Tilbud end Klagerens, skønt hans var det laveste.

Udvalget har under Behandlingen af denne Sag dels modtaget en Fremstilling af, hvad der virkelig er passeret i Sagen, og dels Udskrift af en Dom i Sag mellem Bygmester Tórgarð og Klageren i Anledning af, at Klageren i et Blad meget groft har injurieret Byggeudvalget og Bygmester Tórgarðs Dispositioner. For denne Artikel er Klageren idømt en Bøde paa 100 Kr., subsidiært simpelt Fængsel i 14 Dage, hvorhos han er idømt Sagens Omkostninger. Dommen synes ikke at være appelleret.

Under Hensyn til, at Klageren har indledet sin Kampagne mod Byggeudvalget i Pressen og dér anvendt en saa utiltalende Form, er man indenfor Udvalget ikke sindet at lægge ret megen Vægt paa den nu fremkomne Klage. Naar hertil kommer, at Byggeudvalget efter alt foreliggende baade reelt og formelt har haft Ret til at optræde som sket, skønner man ikke, at der fra Lagtingets Side bør foretages videre i Sagen paa den Foranledning, som Klagerens Henvendelse til Lagtinget giver. Udvalget skønner ikke, at der i Byggeudvalgets Disposition ligger nogen Underkendelse af Klageren som Haandværker.

Forslag.

1. Lagtinget finder ikke Anledning til at foranstalte indledet Undersøgelse mod Hospitalets Byggeudvalg paa Foranledning af Hr. Guttorm Østerøs Begæring.
2. Andrageren underrettes herom.

Den 16. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Der fremlagdes fra Jóannes Patursson, Konoy og Debess saalydende Broytingaruppskot:

Í staðin fyri uppskot nevndarinnar setist:

„Løgtingið velur eina 3 manna nevnd til at granska kærumál Guttorms Eysturoys og framleggja sítt úrslit fyri næstu Ólavsvökuting.“

Ændringsforslaget sattes først under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 4 stemte for, ingen imod.

Udvalgets Forslag bortfaldt ligeledes, idet kun 11 stemte for, ingen imod.

43. Elektrisk Lys i Sanatoriet.

Den 9. August fremlagdes en Skrivelse ¹⁾ fra Færø Amt angaaende Forsyning af Sanatoriet i Høydal med elektrisk Lys.

Den 11. August blev Sagen henvist til Sanatorieudvalget.

Den 16. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Til undertegnede Udvalg, der er nedsat i Sag No. 93 (Sanatoriet) er henvist en Skrivelse fra Amtet angaaende Indførelse af elektrisk Lys i Sanatoriet. Der henvises til, at den nuværende Forsyning af Petroleumslamper, som under Krigen blev anskaffede til Erstatning for det gamle Lysværk, der da ikke kunde forsynes med det fornødne Brændstof (Hexan) og oplyses, at Thorshavns Byraad har tilbudt at anlægge de fornødne Ledninger og foretage fornødne Installationer for elektrisk Lys til Sanatoriet med Strøm fra Kommunens Elektricitetsværk for en samlet Sum af 8000 Kr. — Amtet oplyser, at et ved Salg af Olaiblomslen i 1921 indkommet Beløb, nu med indvunde Renter 1933 Kr. 73 Øre, vil kunne anvendes til dette Formaal.

Udvalget mener, at Byraadets Tilbud i og for sig er ret rimeligt; men da Elektricitet fra Værket i Thorshavn er ret dyr, har Udvalget overvejet, om man ikke hellere burde vende tilbage til den tidligere brugte Belysning med Gas. Fra Ingeniørfirmaet Ludvigsen & Hermann foreligger Meddelelse om, at Brændstoffet, Hexan, nu vil kunne faas for Kr. 1,20 pr. kg, som er det dobbelte af Prisen i 1908, hvilket maa kaldes ret rimeligt. Fra Wenzel Petersen her i Byen, som efter Udvalgets Opfordring har undersøgt det gamle Gasværk, foreligger en Udtalelse om, at Værket er i god Stand, men trænger til at renses og mønjieres, dog at en Beholder maa repareres. Hele Udgiften herved og ved Opsættelse af nogle nedtagne Rør anslaaer han til 550 Kr. Udvalget tillader sig derfor at anbefale, at Gasværket istandsættes og Spørgsmaalet om Indlæggelse af Elektricitet foreløbig udsættes.

Til at lede Driften tillader Udvalget sig ligesom sidste Aar at foreslaa et Udvalg paa 3 Medlemmer til at arbejde sammen med Amtmanden og Amtslægen.

Forslag.

1. Der vælges et staaende Udvalg paa 3 Medlemmer til sammen med Amtmanden og Amtslægen at forestaa Ledelsen af Sanatoriet.
2. Driftsudvalget bemyndiges til at lade Sanatoriets Gasværk istandsætte og indføre Gasbelysning paa Sanatoriet.

S. D. foretoges Sagens 2. Behandling.

Udvalgets Forslag vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

---

¹⁾ Udelades her.

44. Sanatoriets Laan af 7000 Kr. fra Amtsfattigkassen.

Der fremlagdes en Skrivelse ¹⁾ fra Færø Amt angaaende Eftergivelse af Sanatoriets Laan af 7000 Kr. fra Amtsfattigkassen.

Den 1. September vedtoges i Sagen saalydende Forslag til Beslutning fra Budgetudvalget:

Ifølge Obligation af 13. December 1913 skylder Sanatoriet 7000 Kr. til Færø Amts Fattigkasse. Da Sanatoriet ventelig aldrig vil være i Stand til at tilbagebetale dette Beløb og end ikke vil kunne forrente Beløbet, formener Udvalget, at Tinget efter Omstændighederne bør beslutte, at de omhandlede 7000 Kr. føres til endelig Udgift for Amtsfattigkassen som et Tilskud til Sanatoriet. Amtsfattigkassens Status vil saa nogenlunde kunne tillade en saadan Disposition.

Forslag.

De i Obligation af 13. December 1913 omhandlede 7000 Kr. føres til endelig Udgift for Færø Amts Fattigkasse som en Udgift vedrørende Sanatoriets Drift.

---

45. Sygehusene i Klaksvig og Tveraa.

Den 31. Juli fremlagdes Sagerne angaaende Sygehusene i Klaksvig og Tveraa.

Den 13. August blev Sagerne henvist til Budgetudvalget.

---

¹⁾ Udelades her.

I Sagen: Sygehus i Klaksvig fremlagdes den 4. September saalydende Udvalgsbetænkning:

Til undertegnede Udvalg er henvist en Sag om offentligt Tilskud til Opførelse af et nyt Sygehus i Klaksvig, eventuelt Tilskud til Udvidelse og Ombygning af det gamle Sygehus.

Spørgsmaalet om Tilvejebringelse af nye og mere hensigtsmæssige Lokaler til Sygehuset i Klaksvig har længe været under Overvejelse, og Lagtinget har gentagne Gange behandlet Sagen. Det nuværende Sygehus er c. 30 Aar gammelt og opført for frivillige Bidrag. Det tjener som Sygehus for Norderøernes Lægedistrikt, det vil sige samtlige Bygder paa Norderøerne og Østsiden af Østerø fra Gjøv til Sydrege, begge disse Bygder iberegne. De forløbne 30 Aar, siden Sygehuset byggedes, har tilfulde godgjort, at det har afhjulpet et stort Savn. Beviset for, at Bygderne i Lægedistriktet anser Sygehuset for uundværligt, findes i den Omstændighed, at Underskudet fra Sygehusets Drift bæres af Lægedistriktets Kommuner.

Indenfor Udvalget er der ingen Tvivl om, at det omhandlede Sygehus trænger til Afløsning. Bygningerne er som anført gamle og uhensigtsmæssige, og en Udvidelse er fornøden. Der foreligger Planer for et nyt Sygehus, udarbejdede af Arkitekt Hofgaard, men foreløbig er der af Amtslægen og Sundhedsstyrelsen rejst forskellige Indvendinger imod Enkeltheder i denne Plan, og det vil være af afgørende Betydning for Sagen, at disse Planer overvejes nøjere, og at der bringes Overensstemmelse til Stede mellem Sygehusstyrelsens Ønsker og de Krav, Sundhedsstyrelsen og Amtslægen stiller.

Udvalget kan derfor ikke se rettere end, at det er i Sagens Interesse, at Spørgsmaalet om Opførelse af et nyt Sygehus i Klaksvig udsættes til næste Aar, og at Amtmanden giver Sygehusstyrelsen Lejlighed til nærmere at overveje den foreliggende Plan og de fremkomne Indvendinger og Bemærkninger fra Amtslægen og Sundhedsstyrelsen og til næste Aar atter indsender Sagen til Lagtinget med sine Udtalelser eventuelt med ændrede Planer og Overslag, der slutter sig til disse.

Forslag.

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Amtmanden anmodes om at forelægge Sagen om Opførelse af et nyt Sygehus i Klaksvig for Sygehusstyrelsen for at denne kan tage Stilling til Sagen som den nu foreligger og eventuelt foretage det videre fornødne under Hensyn til Sundhedsstyrelsens Indvendinger mod Byggeplanerne.

Sagens 2. Behandling foretoges den 9. September.
Udvalgets Forslag vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

I Sagen: Sygehus i Tveraa fremlagdes den 9. September saalydende Udvalgsbetænkning:

Til Udvalget er henvist Andragende fra Bestyrelsen for Sygehuset paa Suderø om et Tilskud paa 2000 Kr. til Bestridelse af Udgifterne ved Reparation af Sygehuset og dets Kloakledning. Udvalget forstaar Andragendet saaledes, at Reparationerne er udførte.

Der foreligger ikke nogen Opgørelse over, hvad Reparationerne har kostet. — Forinden Lagtinget kan tage Stilling til Andragendet, maa der foreligge en saadan Opgørelse.

Forslag.

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Amtmanden anmodes om at give Sygehusstyrelsen Lejlighed til at fremsende en Opgørelse over de Omkostninger, Reparationerne har medført, til næste Aars Lagtingssamling.

Den 10. September fremlagdes i Sagen saalydende Ændringsforslag fra Edw. Mitens:

Da det er givet, at Sygehuset paa Suderø trænger til Istandsættelse, og da det efter Omstændighederne maa være forsvarligt, fra Amtsfattiggkassen at yde 2000 Kr. til det nævnte Formaal, tillader jeg mig at stille følgende

Forslag.

1. Af Amtsfattiggkassen ydes 2000 Kr. til Istandsættelse af Sygehuset paa Tveraa samt dets Kloakledning.
2. Amtmanden benyndiges til at udbetale Beløbet, naar der fra Sygehusets Bestyrelse tilsendes ham Regnskab for det paagældende Arbejde.

Den 11. September foretogens 2. Behandling.

Spørgsmaalet om Sagens Overgang til 3. Behandling sattes under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 10 stemte for og ingen imod. -- Derefter sattes Ændringsforslaget under Afstemning, men bortfaldt ligeledes, idet kun 5 Medlemmer stemte for og ingen imod.

Endelig sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

---

46. Kirke i Glibre.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes et Andragende¹⁾ om Tilskud til Opførelse af en Kirke i Glibre.

Sagens 1. Behandling foretoges den 2. August.

Efter Forslag af Joen Poulsen blev Sagen henvist til Kirkekasseudvalget.

Den 2. September fremlagdes Udvalgsbetænkning i Sagen (vedhæftet som Bilag 30).

Den 6. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Udvalgets Forslag vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

---

47. Kirke i Thorsvig.

Den 11. August fremlagdes et Andragende¹⁾ om Kirke i Thorsvig.

Den 14. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af M. Samuelson blev Sagen henvist til Kirkekasseudvalget.

Den 8. September fremlagdes Udvalgsbetænkning i Sagen (vedhæftet som Bilag 37).

Den 11. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Der fremlagdes i Sagen saalydende Ændringsforslag fra M. Samuelson:

I Stedet for Udvalgets Forslag sættes:

„Lagtinget andrager om, at der af Statskassen ydes et Tilskud til Opførelse af en Kirke i Thorsvig paa 12,000 Kroner.“

---

¹⁾ Udelades her.
Lagtingstidende 1924.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Den 12. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Ændringsforslaget sattes under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 8 stemte for og ingen imod.

Udvalgets Forslag vedtoges med 12 Stemmer mod 0.

---

48. Kirkegaard i Nordskaale.

Den 31. Juli fremlagdes et Andragende¹⁾ fra Forstanderskabet for Ejde Sogns Kommune om Støtte til Anlæg af en Kirkegaard i Nordskaale.

Den 13. August blev Sagen henvist til det kommunale Udvalg.

Den 1. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Til undertegnede Udvalg er henvist et Andragende fra Forstanderskabet for Ejde Sogns Kommune om Støtte til Anlæg af en Kirkegaard ved Nordskaale. Sagen er anbefalet af Sognepræsten og vedkommende Kirkeværger. Der foreligger Attest fra vedkommende Kredslæge om, at det udsete Areal er egnet til det paatænkte Brug. Det fremgaar af Sagen, at Arealet hører til et Kongsfæste, at Forstanderskabet har ansøgt om at faa et Areal paa 790 m² (hvoraf c. 500 m² agtes indhegnet til Kirkegaard, medens Resten skal afgive Fyld til denne) afstaaet uden Vederlag og at Fæsteren for sit Vedkommende har givet Samtykke hertil samt at vedkommende Syssemand har anbefalet saadan Afhændelse af Arealet.

Der foreligger et Overslag over Udgifterne ved Arealets Indhegning, hvorefter disse (Formandsløn iberegnet) er sat til 865 Kr. Forstanderskabet oplyser dog, at der tænkes anvendt Pligtarbejde. Herved vil de kontante Udgifter kunne reduceres betydeligt.

Den heromhandlede Assistentskirkegaard er beregnet til Brug for Beboerne i Bygderne Svinaer, Nordskaale og Øre, der ligger 9—15 km fra Sognets Kirkegaard paa Ejde. Da det er Udvalget bekendt, at Landingsforholdene paa Ejde ved visse Vindretninger er alt andet end gode, saa det ofte er forekommet, at Lig fra de nævnte Bygder ikke kan føres med Baad længere end lidt nord for Lysaa, og derfra (c. 6 km) maa bæres i ret daarligt Vejr, maa det indrømmes, at Ønsket om en saadan Assistentskirkegaard er ret naturligt.

---

¹⁾ Udelades her.

Ifølge Lov af 29. Marts d. A. om Kirkernes Styrelse m. v. skal efter § 14 „hvert enkelt Sogn for sit Vedkommende under Tilsyn af Kirkeinspektionen sørge for Kirkegaardenes Vedligeholdelse og for Anlæg af nye Kirkegaarde, som maatte udkræves“; men efter samme Lovs § 11 kan der af Kirkefondens Midler ydes Tilskud „til Kirkegaardes Anlæg og Vedligeholdelse“.

Udvalget er af den Formening, at der i et Tilfælde som dette burde gives et Tilskud; men saaledes som Kirkefondens Status for Tiden stiller sig, mener man ikke at kunne tilraade at give noget bestemt Tilsagn. Derimod vil man tillade sig at foreslaa til Vedtagelse:

Der svares Andrageren:

Paa Grund af Kirkefondens daarlige Status for Tiden kan Tinget ikke i Aar give Tilsagn om noget bestemt Beløb til en Kirkegaard ved Nordskaale; men saafremt Forstanderskabet lader Arealet indhegne som i det indsendte Overslag angivet, vil det kunne vente, efter fornyet Henvendelse til Lagtinget, at faa udbetalt et passende Tilskud.

Den 4. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Udvalgets Forslag sattes under Afstemning og vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

49. Kirkegaard i Trollenæs.¹⁾

Den 29. August fremlagdes et Andragende om Tilskud til Udvidelse af Kirkegaarden paa Trollenæs.

Den 1. September foretoges Afstemning, eventuelt 1. Behandling af Sagen. Efter at Tilladelse til Sagens Behandling var givet med 13 Stemmer mod 0, foretoges Sagens 1. Behandling.

Sagen blev henvist til Kirkekasseudvalget.

Den 10. September fremlagdes i Sagen saalydende Betænkning:

I sidste ordinære Lagtingssamling (se Lagtingstidende for 1923, Pag. 98) behandlede Tinget et Andragende fra Kirkegaardsværgeren i Bygden Trollenæs, hvori samme gør opmærksom paa, at Kirkegaarden trænger til Udvidelse, at han vederlagsfrit af sit Fæstes Indmark vil afstaa det nødvendige Areal, men at han ikke skønsnæssig kan angive hvor store Udgifterne

¹⁾ Se Lagtingstidende 1923, Pag. 98.

vil blive til Formandsløn og Materialer. — Lagtinget vedtog at udsætte Sagen til i Aar og anmoderle Amt og Provsti om at forhandle med vedkommende Menighedsraad og Forstanderskab om Omfang og Plan for Udvidelsen og at fremskaffe Overslag.

Amtet har ved Skrivelse af 29. August d. A. tilstillet Lagtinget Sagen med samtlige Bilag. Af disse fremgaar, at Arbejdet er udført i Forbindelse med et Vejanlæg i Indmarken, at Udvidelsen har en Størrelse af 9 m $\times$ 5,5 m, at Kirkegaardens samlede Areal er c. 13,5 m $\times$ 9 m, at Arbejdet er udmærket godt udført og at der er anvendt 500 Timers Arbejdstid med en samlet Udgift, som indbefatter baade Materialer og Arbejds løn, der udgør 595 Kr. — Der angives ikke, hvor højt Hegnet er, heller ikke dets gennemsnitlige Tykkelse; men det fremgaar af Syssemandens Indberetning i Sagen, at det er opført af Sten.

Angaaende det Tilskud, som formællig bør ydes, skal Udvalget tilføje sig at henvise til den af Syssemanden afgivne Indberetning, hvori gøres opmærksom paa, at „der efter mit Skøn er medgaaet mere Arbejdskraft end angivet i Erklæringen, hvorefter jeg finder, at denne kan lægges til Grund for Beregningen af det Tilskud, som eventuelt vil blive at yde.“

Udvalget kan slutte sig til det af Syssemanden anførte, men maa tilføje, at man ikke kan tilraade, at Beløbet bliver udbetalt med $\frac{1}{2}$ af Arbejds lønnen, saaledes som af Forstanderskabet angivet, men med $\frac{1}{3}$, saaledes som af Udvalget foreslaaet i sidste Tingsamling. Dette vil efter det foreliggende komme til at udgøre 70 Kr.

Udvalget skal tilraade Tinget at vedtage saalydende

Forslag.

Kirkeinspektionen anmodes om snarest belejligt at udbetale de til Udvidelse og Istandsættelse af Kirkegaarden i Bygden Trollenæs medgaaede Udgifter med 105 Kr.

Sagens 2. Behandling foretoges den 12. September.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedtaget uden Afstemning.¹⁾

50. Tilskud til Hegn om Kirkegaarden i Thorsvig.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Skrivelse²⁾ fra Færø Amt om Tilskud til Hegn om Kirkegaarden i Thorsvig.

¹⁾ Forhandlingsprotokollen savner Oplysning om Sagens 3. Behandling.
²⁾ Udelades her.

Den 31. Juli blev Sagen henvist til Kirkekassendvalget.
Den 3. September fremlagdes saalydende Betænkning:

Amtet har ved Skrivelse af 7. Juni d. A. tilstillet Lagtinget Ansøgning fra Forstanderskabet for Kvalvig Sogns Kommune om at faa udbetalt det Beløb til Hegn om Kirkegaarden i Bygden Thorsvig, som Lagtinget har givet Tilsagn om i 1917, jfr. Lagtingslidende for samme Aar Pag. 110. Ansøgningen er bilagt med Regnskab for de til Anlægget medgaaede Udgifter. Disse udgør 702 Kr. 02 Øre.

Det fremgaar imidlertid af Skrivelsen fra Forstanderskabet, at Amtet har paalagt Forstanderskabet at spække det øverste Stenlag af Hegnet med Cement, og Forstanderskabet opgiver, at der antagelig kommer til at medgaa 5 Tønder.

Udvalget finder ikke Anledning til at udtale sig om Nødvendigheden af at anvende Cement til Hegnets øverste Lag, men skal henvise til Vedtagelsen i Punkt I. i 1917, hvori Lagtinget har udtalt sig for „et Gærde alene af Sten“. Det samme Forslag blev fastholdt i den ekstraordinære Samling i Februar 1921, se Lagtingslidende for samme Aar, Pag. 68.

Kirkefondens Status er Tinget bekendt, og da Udvalget formener, at det næppe er tilraadeligt at forøge Udgifterne, hvilket nødvendigvis maa føre til, at Tinget maa skride til Paaligning til Indtægt for Fonden, hvad Udvalget maa fraraade for nærværende Tid, finder Udvalget sig foranlediget til at henstille, at der ikke afholdes større Udgifter ved Kirkegaarden i Bygden Thorsvig end, hvad der er udtalt i Beslutning af 1917.

Derimod vil man tilraade, at Forstanderskabet faar sine Udgifter refunderet, saa snart Kirkefonden har tilstrækkelige Midler til sin Raadighed, og man skal derfor tillade sig at stille saalydende Forslag til Lagtingets Vedtagelse:

Lagtinget henstiller til Kirkeinspektionen snarest belejligt at udbetale til Forstanderskabet for Kvalvig Sogns Kommune de til Opførelse af Hegn om Kirkegaarden i Bygden Thorsvig medgaaede Udgifter med 702 Kr. 02 Øre.

Den 5. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling vedtoges.

Den 9. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

51. Pulpituret i Vestmanhavn Kirke.

Den 11. August fremlagdes en Skrivelse¹⁾ fra Kirkeværge Hans Nolsøe angaaende Udvidelse af Pulpituret i Vestmanhavn Kirke.

Den 13. August blev Sagen henvist til Kirkekassendvalget.

Den 3. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Ved Skrivelse af 11. August d. A. har Amtet tilstillet Lagtinget en Skrivelse fra Kirkeværge i Vestmanhavn Sogn, hvori samme anmoder om at faa udbetalt det Beløb, som Lagtinget bevilgede i 1918 til Udvidelse af Pulpituret i nævnte Sogns Kirke.

Sagen har været behandlet i Lagtinget i 1917 (se Lagtingstidende for 1917, Side 126), 1918 (Lagtingstidende 1918, Side 120) og 1921 (Lagtingstidende for 1921, Side 129). Sagen blev i sin Tid indbragt til Tinget paa Foranledning af, at der ad privat Vej blev anskaffet og anbragt et Pibeorgel i Kirken. Dette var imidlertid for stort til at kunne anbringes paa det hensigtsmæssigste Sted i Kirken, og der maatte desaaarsag fjærnes $\frac{1}{2}$ af Siddepladsene i selve Kirken for at give Plads til Orglet. Da Kirken i Forvejen var temmelig lille for Menigheden, vakte Anbringelsen en Del Misfor nøjelse. For at skaffe mere Plads til Menigheden i selve Kirken ansøgte Menighedsraadet Lagtinget om Tilskud til Udvidelse af Pulpituret for at anbringe Orglet dér. Sagen bortfaldt i 1917. Det følgende Aar var Sagen igen til Behandling i Tinget, og den 2. September s. A. blev det vedtaget at bevilge indtil 700 Kr. paa Betingelse af, at det medgaaende Restbeløb tilvejebragtes ad anden Vej. I 1921 ansøgte Menighedsraadet om at faa de 700 Kr. udbetalt, endskønt Arbejdet ikke var udført; men Lagtinget vedtog at svare, at paa Grund af Kirkekassernes økonomiske Stilling kunde Beløbet ikke udbetales paa daværende Tidspunkt, og at man henstillede til Menighedsraadet, enten at lade Arbejdet udføre, men staa i Forskud for Beløbet indtil videre, eller udsætte Arbejdets Udførelse til et senere Tidspunkt og derefter faa Beløbet udbetalt, naar Arbejdet var afsluttet.

Ved Skrivelse af 29. Juli d. A. til Amtet oplyser Kirkeværge, at Arbejdet er blevet udført i Efteraaret 1921, og af et nævnte Skrivelse bilagt Regnskab fremgaar, at hele Udgiften har været 2442 Kr. 20 Øre. Ad privat Vej er indkommet 1970 Kr., medens Kirkeværge staa i et Forskud paa 472 Kr. 20 Øre, som han ønsker at faa udbetalt af Kirkefonden.

Undertegnede Udvalg, til hvilket Sagen er blevet henvist, er sindet til at tilraade Tinget at udbetale Restbeløbet snarest belejligt, endskønt Vedtagelsen i 1921 er at forstaa derhen, at det stod Menighedsraadet frit, om det lod Arbejdet udføre, men i saa Fald maatte være forberedt paa at staa i Forskud for Restbeløbet, eller at lade Udførelsen bero til et senere Tidspunkt, da Kirkefonden havde disponible Midler til at kunne udbetale, hvad der var bevilget i 1918.

Idet man anerkender det berettigede i, at der er gjort Udveje for at skaffe saa megen Plads som mulig i Kirken, eftersom det store Orgel nu

¹⁾ Udelades her.

engang var anskaffet, ligesom man paaskønner den Offervilje, som er lagt for Dagen ved at indsamle Penge baade til Anskaffelsen af Orglet og til Udvidelsen af Pulpituret, kan Udvalget tilraade, at Beløbet bliver udbetalt, saa snart Kirkeinspektionen skønner, at det lader sig gøre. — Da Kirkeværgen har staaet i Forskud for 472 Kr. 20 Øre siden 1921, og Beslutningen i 1918 lyder paa indtil 700 Kr., kan der efter Udvalgets Mening være meget, som taler for, at Inspektionen udbetaler Beløbet med 500 Kr. i Stedet for det ovenfor angivne Tal, og man skal derfor tillade sig at stille saalydende

Forslag.

Lagtinget henstiller til Kirkeinspektionen snarest belejligt at udbetale til Kirkeværgen for Vestmanhavn Kirke 500 Kr. som Dækning for det Underskud, der er frenkommet ved Udvidelsen af Pulpituret i nævnte Kirke.

Den 8. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling vedtoges.

Den 10. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag vedtoges med 20 Stemmer mod 0.

52. Tilskud til Veje, Broer og Landingssteder.

Der fremlagdes i Sagerne saalydende Betænkning:

Ifølge Amtets Oversigt over Lagtingets økonomiske Status forventes de disponible Midler i Økonomisk Fond pr. 31. December 1924 at ville udgøre 13,917 Kr. 73 Øre. De forventede Indtægter for Aaret 1925 er opførte med 6700 Kr.

Fondens Udgifter til Administration, aarlig tilbagevendende Udgifter og Henlæggelser kan ansættes til 4200 Kr.

I. Broer.

Spørgsmaalet om Tilskud til en Bro over Gjoveraa i Vestmanhavn, en Bro over Brelðá ved Vaalen og en Bro over Stórá ved Bø er udsat fra

forrige Aar (Lagtingstidende 1923, Bilag 29), og Amtmanden anmodedes om at indhente nye Udtalelser fra de respektive Forstanderskaber angaaende disse Sager.

Der foreligger nu:

2. Vedrørende Broen over Stórá i Bø en Skrivelse fra Forstanderskabet, hvori dette anmoder om, at Sagen udsættes indtil en paatænkt Kørevej sammesteds er planlagt.

Forslag.

Sagen om Tilskud til en Bro over Stórá ved Bø udsættes indtil videre.

2. Forstanderskabet for Kvivig Sogn ønsker Broen over Breiðá ved Vaalen anlagt, men dens Beliggenhed afpasset efter, hvor Kørevejen skal ligge. Der foreligger nu Overslag over dette Anlæg og det i Forbindelse hermed staaende Anlæg af en Bro over Bólá. Overslagene er udarbejdede af Andr. Jensen, Kvivig, og angaar Broerne udført i Sten eller i Beton. Udvalget anbefaler i Overensstemmelse med Andr. Jensen, at Broerne bygges som Stenbroer. Overslagene lyder paa henholdsvis 4225 Kr. og 2375 Kr.

Forslag.

Der bevilges af Økonomisk Fond paa sædvanlige Vilkaar:

- a. Til Kørebro over Breiðá:
 $\frac{2}{3}$ af Materialier og Formandsløn indtil 1305 Kr.
  - b. Til Kørebro over Bólá:
 $\frac{2}{3}$ af Materialier og Formandsløn indtil 780 Kr.
3. Broen over Gjoveraa i Vestmannaey.
- Denne Sag, der udsættes i Fjor, for at nærmere Oplysninger kunde fremskaffes, er ikke nærmere oplyst i Aar. Den vil i Aar paany være at udsætte.

Forslag.

Sagen udsættes, indtil de forlangte Oplysninger foreligger.

4. Andragende fra Kvalvig Sogn om en Bro ved Stórá i Kvalvig.
 Broen staar i Forbindelse med et Kørevejsanlæg mellem Strømnes og Kvalvig, men Vejen kan foreløbig ikke fremmes, mens Broen er aldeles nødvendig. Ifølge Ingeniør Jacobsens Overslag vil den komme til at koste 5500 Kr.

Forslag.

Der bevilges Kvalvig Sogn paa sædvanlige Vilkaar til en Betonbro over Stórá mellem Strømnes og Kvalvig $\frac{2}{3}$ af Materialier og Formandsløn indtil 1620 Kr.

5. Broer over Laksaráin paa Vidarejdi.

Forstanderskabet andrager om, at der maa blive udarbejdet Overslag til 2 Broer over den nævnte Elv og ydet et passende Tilskud

til Opførelse af disse Broer. Der findes to faldefærdige Broer over Elven.

Forslag.

- a. Sagen udsættes til næste Aar.
  - b. Amtmanden anmodes om at lade Sagen undersøge og Overslag udarbejde samt fremskaffe nærmere Oplysninger om Grunden til, at der udkræves 2 Kørebroer over samme Elv.
6. Bro over en Elv i Dalhaugen i Vestmanhavn.
Herom foreligger Andragende fra Besidderne af Haugen tillige med en Udtalelse fra Landbrugskonsulenten. — Forinden videre kan foretages i Sagen, maa der foreligge Overslag og en Udtalelse fra Forstanderskabet om, at samme vil paatage sig Vedligeholdelsen af, hvad der eventuelt udføres med Støtte fra Tinget.

Forslag.

- a. Sagen udsættes til næste Aar.
  - b. Amtmanden anmodes om at forelægge Sagen for Forstanderskabet og, hvis samme vil paatage sig Vedligeholdelsen af et Anlæg som det omhandlede, fremskaffe Plan og Overslag vedrørende det Anlæg, som anses nødvendigt og gennemførligt.
7. Broer i Andefjord.
Der foreligger Andragende fra Andefjord Forstanderskab om Tilskud til en Bro over Stórå og en Bro over Kirkigarðsá. Overslag er udarbejdet af Hr. Jens M. Poulsen, Skopen, og andrager 1500 Kr. for begge Broanlæggene.

Forslag.

Der bevilges Andefjord Sogns Kommune paa sædvanlige Vilkaar til Opførelse af de omhandlede jernbetonbroer efter Jens M. Poulsens Plan og Overslag:

$\frac{3}{4}$ af Materialier og Formandsløn, ikke over 444 Kr.

II. Landingssteder.

1. 115/1924. Landingsstedet i Gaasedal.

Ifølge Skrivelse fra Amtet af 4. August d. A. er der nu foretaget den i Lagtingstidende for 1923, Bilag 29, omhandlede Istandsættelse af Landingsstedet. Ifølge Synsforretning, foretaget af Hr. Søren Danielsen, Midvaag, er Arbejdet godt og forsvarligt udført. Udgifterne andrager 4050 Kr. Efter Omstændighederne bør den i Fjor tilsagte Bevilling fastholdes.

Forslag.

Et Beløb af 2850 Kr. anvises Bø Sogns Kommune, naar der fra samme foreligger Erklæring om, at Sognet paalager sig Anlæggets forsvarlige Vedligeholdelse, og i øvrigt paa sædvanlige Vilkaar.

2. 78/1924. Landingsstedet Østvig paa Fuglø.
Forstanderskabet ønsker denne Sag, som omhandles i Lagtingstidende 1923, Bilag 29, stillet i Bero, indtil Forstanderskabet mener, at Kommunens økonomiske Forhold tillader Arbejdets Udførelse.

Forslag.

Sagen udsættes indtil videre.

3. 77 d/1924. Landingsstedet (Opgangen) paa Skuø.
Der foreligger Andragende fra Forstanderskabet for Sandø Præstegælds Kommune og et Overslag fra Hr. Johan Fr. Olsen, Sand, der er Udvalget bekendt som en paalidelig og kyndig Mand med Hensyn til Arbejder af heromhandlede Art. — Sagen bør fremmes.

Forslag.

Der bevilges Sandø Præstegælds Forstanderskab til Istandsættelse af Opgangen til Skuø i Overensstemmelse med Plan og Overslag fra Johan Fr. Olsen:

$\frac{3}{4}$ af Materialier og Formandsløn, ikke over 1230 Kr. paa sædvanlige Vilkaar.

4. Landingsstedet Østvig paa Viderejde.
Sagen er behandlet i Lagtinget 1923 (Lagtingstidende 1923, Bilag 29). Forstanderskabet ønsker Sagen stillet i Bero, indtil de økonomiske Forhold i Kommunen stiller sig gunstigere.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar.

5. 47 a/1924. Landingsstedet i Svinø.
Sagen behandlede i Tinget i 1923, jfr. Lagtingstidende 1923, Bilag 29. — Der foreligger en Erklæring fra Forstanderskabet, hvori samme ønsker den i Sagen omhandlede Udbedring af selve Landingsstedet (Hellen) udført, medens man angaaende en foreslaaet „Plan“ ønsker ny Undersøgelse. Den i Sagen omhandlede Udbedring af Nøstepladsen ønskes udsat, indtil Spørgsmaalet om „Planen“ er afgjort.

Forslag.

- a. Til Udbedring af Landingsstedet i Svinø (Hellen), hvortil der efter Plan og Overslag af Hr. D. J. Petersen, Viderejde, er beregnet at medgaa et Beløb af 976 Kr. til Materialier og Formandsløn, bevilges de $\frac{3}{4}$ af disse Omkostninger eller højst 732 Kr.
  - b. Amtmanden anmodes om at lade en kyndig Mand undersøge de øvrige i Forstanderskabets Skrivelse af 5. Februar d. A. omhandlede Spørgsmaal. Resultatet af Undersøgelsen med Forstanderskabets Erklæring forelægges Tinget næste Aar.
6. 77 e/1924. Landingsstedet ved Eldevig.
Forstanderskabet i Andefjord Sogn andrager om, at der maa blive foretaget en Udbedring af en ved Bygden Eldevig værende Gjov, hvor man plejer at lande, naar selve Bygdens Landingssted ikke kan

benyttes. — Eldevig er en af de vanskeligst stillede Bygder paa Færøerne med Hensyn til Landingsforhold. Hr. Jens M. Poulsen, Skopen, har efter Amtets Anmodning undersøgt det Sted, som Forstanderskabet ønsker udbedret, og han har i en Betænkning af 10. Juli d. A. udtalt sig om, hvad han mener der bør foretages, og udarbejdet et Overslag over de med den omhandlede Foranstaltning forbundne Omkostninger, der andrager 1000 Kr. — Udvalget tilraader at støtte Anlægget.

Forslag.

Der bevilges Andefjord Sogns Kommune til Udførelse af den i Jens M. Poulsens Betænkning af 10. Juli d. A. omhandlede Udbedring af en Landingsplads ved Eldevig $\frac{3}{4}$ af Materialer og Formandsløn indtil 487 Kr. paa sædvanlige Vilkaar.

7. 77 c/1924. Landingsstedet ved Hvidenæs.

Der foreligger Andragende fra Beboerne af Hvidenæs om Tilskud til Udbedring af Landingsstedet ved samme Bygd. — Andragendet er anbefalet af vedkommende Forstanderskab, som forpligter Sognet til at vedligeholde et eventuelt Anlæg.

Forslag.

Amtmanden anmodes om at lade en kyndig Mand undersøge Landingspladsen ved Hvidenæs og udarbejde Plan og Overslag til en Udbedring af denne Landingsplads, og forelægge Sagen for Tinget næste Aar.

8. 77 b/1923. Andragende fra Fisker Gr. Gregersen, Strænder, om Udbedring af en Landingsplads sammesteds.

Forinden der kan foretages videre i Sagen, maa der foreligge Plan og Overslag og en Erklæring fra Forstanderskabet om, at Kommunen vil vedligeholde det Anlæg, som man ønsker Støtte til.

Forslag.

Amtmanden anmodes om at lade en kyndig Mand undersøge det paagældende Landingssted og udarbejde Plan og Overslag over det omsøgte Anlæg, saafremt Kommunen vil forpligte sig til at vedligeholde Anlægget.

III. Veje.

1. 75/1924. Kørevej over Svinøjde paa Svinø.

Denne Sag er gentagne Gange behandlet i Lagtinget, sidste Gang i 1923, jfr. Lagtingstidende for samme Aar, Bilag 29.

Der foreligger nu et Andragende fra Forstanderskabet om et Tilskud til Anlæg af en Kørevej sammesteds. — Endvidere foreligger et Overslag over et saadant Vejanlæg, udarbejdet af Amtsingeniør Jacobsen.

Omkostningerne er i 1919 beregnede til 2730 Kr.

- a. R. Rasmussen og A. Samuelsen stiller følgende

Forslag.

Der bevilges Svinø Sogn af Økonomisk Fond til en Kørevej fra Svinø Bygd til Svinøejde paa sædvanlige Vilkaar med Hensyn til Vejens Bredde, Vedligeholdelse m. m. $\frac{1}{2}$ af Omkostningerne indtil 1365 Kr. imod at Staten og Kommunen betaler hver $\frac{1}{2}$.

- b. Det øvrige Udvalg foreslaar:

Sagen udsættes til næste Aar.

2. 76 c/1924. Vej paa Langesand ved Haldersvig.

Der foreligger Andragende fra Beboerne, anbefalet af Forstanderskabet for Haldersvig Sogn. — Forinden videre kan foretages, maa Plan og Overslag udarbejdes.

Forslag.

Amtmanden anmodes om at lade en kyndig Mand udarbejde Plan og Overslag over det i Andragende fra Langesand af 9. Febr. 1924 omhandlede Vejanlæg, og forelægge Sagen for Tinget næste Aar.

3. 76 b/1924. Vej fra Skælling til Lejnum.

Der foreligger et Andragende fra 4 Beboere paa Skælling om Tilskud til en Kørevej samnests. — Der mangler en Udtalelse fra Forstanderskabet.

Forslag.

Saaframt Forstanderskabet for Kvivig Sogn gaar ind paa at vedligeholde et Anlæg som det omsøgte, anmodes Amtmanden om at lade en kyndig Mand foretage den nødvendige Undersøgelse og udarbejde Plan og Overslag over det omsøgte Anlæg. Sagen bedes derefter næste Aar forelagt Lagtinget.

4. 76 a/1924. Vej paa Trollenæs.

Forstanderskabet for Kunø, Mygledal og Husum Sogne har med sin Anbefaling fremsendt et Andragende om Tilskud til Kørevej gennem Indmarken paa Trollenæs. — Plan og Overslag mangler.

Forslag.

Saaframt Forstanderskabet forpligter sig til at vedligeholde det omsøgte Anlæg, anmodes Amtmanden om at lade en kyndig Mand foretage den nødvendige Undersøgelse og udarbejde Plan og Overslag over et Vejanlæg som ommeldte.

5. 85 c/1924. Vejanlæg paa Nolsø.

Sagen er udsat fra tidligere Aar. Der foreligger Andragende om 4 forskellige Anlæg, der af Ingeniør Jacobsen anslaaes at ville koste tilsammen 13,400.

- a. Udvalgsmedlemmerne Dahl, J. H. Joensen, Reinert, Winther og A. Samuelsen fremsætter følgende

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar.

- b. R. Rasmussen fremsætter følgende

Forslag.

Der bevilges af Økonomisk Fond Nolsø Sogns Kommune til Udførelse af de i Ingeniør Jacobsens Skrivelse af 13. Juni 1923 $\frac{1}{2}$ af Omkostningerne eller 6700 Kr. imod at Staten og Kommunen betaler $\frac{1}{4}$ og ellers paa sædvanlige Vilkaar.

6. Veje i Viderø Sogn.

Denne Sag er udsat fra foregaaende Aar. Den angaar Vej mellem Nordtofte og Norddeble — Overslagssum 23,000 Kr. — og Vej i Kvannesund — Overslagssum 6000 Kr.

- a. Udvalgets Medlemmer: Dahl, J. H. Joensen, Reinert, Winther og A. Samuelson stiller følgende

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar.

- b. Af Rasmussen:

Forslag.

Der bevilges af Økonomisk Fond til Viderø Sogn til Anlæg af en Kørevej mellem Nordtofte og Norddeble og til en Kørevej i Kvannesund $\frac{1}{2}$ af Overslagssummen eller 14,500 Kr. mod at Statskassen og Kommunen betaler hver $\frac{1}{4}$ af Udgifterne og ellers paa sædvanlige Vilkaar.

IV. Hele Udvalget foreslaar:

1. De øvrige Sager om Tilskud til Veje, Broer og Landingssteder udsættes og forberedes til næste Aar.
2. Amtmanden anmodes om i Søren Sørensens Sygdomsforfald at benytte d'Hrr. Jens M. Poulsen, Skopen, og Andr. Jensen, Kvivig, som Lagtingets Tilidsmænd med Hensyn til Sager, hvor Amtsingeniørens Assistance ikke er paakrævet.

Den 6. September foretoges 2. Behandling.

1. Broer.

1. Bro over Stóra i Bø.
Udvalgets Forslag vedtoges med 17 Stemmer mod 0.
2. Bro over Breiða ved Vaalen, samt Bólá.
Overgik til 3. Behandling.

3. Bro over Gjoveraa i Vestmanhavn.
Udvalgets Forslag vedtoges med 17 Stemmer mod 0.
4. Bro over Stóra i Kvalvig.
Overgik til 3. Behandling.
5. Bro over Laksará paa Viderejde.
Udvalgets Forslag vedtoges med 17 Stemmer mod 0.
6. Bro over en Elv i Dalhaugen, Vestmanhavn.
Udvalgets Forslag vedtoges med 20 Stemmer mod 0.
7. 2 Broer i Andefjord.
Overgik til 3. Behandling.

II. Landingssteder.

1. I Gaasedal. Overgik til 3. Behandling.
2. Østvig paa Fuglø. Udvalgets Forslag vedtoges med 17 Stemmer mod 0.
3. Paa Skuø. Overgik til 3. Behandling.
4. Østvig paa Viderejde. Udvalgets Forslag vedtoges med 20 Stemmer mod 0.
5. Paa Svinø. Overgik til 3. Behandling.
6. Ved Eldevig. Ligeledes.
7. Ved Hvidenæs. Udvalgets Forslag vedtoges med 19 Stemmer mod 0.
8. Paa Strænder. Udvalgets Forslag vedtoges med 19 Stemmer mod 0.

III. Veje.

1. Svinøjde.
Overgik til 3. Behandling.
2. Vej paa Langesand ved Haldersvig.
Udvalgets Forslag vedtoges med 14 Stemmer mod 0.
3. Vej fra Skælling til Lejnum.
Udvalgets Forslag vedtoges med 17 Stemmer mod 0.
4. Vej paa Trollenæs.
Udvalgets Forslag vedtoges med 17 Stemmer mod 0.
5. Vejanlæg paa Nolsø.
Sagens Overgang til 3. Behandling vedtoges uden Afstemning.
6. Veje i Viderø Sogn.
Sagens Overgang til 3. Behandling vedtoges uden Afstemning.
7. Forslag til Beslutning i Betænkning fra Budgetudvalget angaaende Broer, Veje og Landingssteder.
Udvalgets Forslag vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

Den 9. September foretoges 3. Behandling.

Udvalgets Forslag	1 Punkt	2	vedtoges	med	19	Stemmer	mod	0.
—	—	4	—	—	21	—	—	0.
—	—	7	—	—	21	—	—	0.
—	II	1	—	—	20	—	—	0.
—	—	3	—	—	21	—	—	0.
—	—	5	—	—	20	—	—	0.
—	—	6	—	—	20	—	—	0.

Udvalgets Forslag III Punkt I a sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 11 Stemmer mod 1. (Nej stemte: Guttesen. Stemte ikke: Winther, Johan Poulsen, J. H. Joensen, M. Samuelson, Reinert, Weihe, Johs. Petersen, Dahl, Wang, Midjord. Fraværende: M. D. á Ryggi.)

Udvalgets Forslag III	Punkt 5 b	borlfaldt, idet kun 8 stemte for, ingen imod.
—	5 a	— — — 11 — — — —
—	6 b	— — — 8 — — — —
—	6 a	— — — 8 — — — —
—	IV	1 og 2 vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

53. Kontrakt vedrørende Vejanlægget Thorshavn—Velbestad—Kirkebø.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Skrivelse¹⁾ fra Færø Amt angaaende Kontrakt vedrørende Vejanlægget Thorshavn—Velbestad—Kirkebø.

Den 4. August foretoges Sagens 1. Behandling.
Efter Forslag af Johs. Joensen vedtoges det at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer.

Den 5. August valgtes til Medlemmer af Udvalget:
O. F. Joensen, Johs. Joensen, A. Samuelson, E. Mitens og J. H. Poulsen.
Den 15. September fremlagdes i Sagen Udvalgsbetænkning (vedhæftet som Bilag 40).

Den 16. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Udvalgets Forslag vedtoges med 19 Stemmer mod 0.

¹⁾ Udelades her.

54. Kørevej Solmunde—Skibenæs.

Den 28. August fremlagdes et Andrageede¹⁾ fra Forstanderskabet for Næs Sogns Kommune om Tilskud til Kørevej Solmunde—Skibenæs.

Den 29. August foretoges Afstemning, eventuelt 1. Behandling af Sagen.

Tilladelse til Sagens Foretagelse gaves med 19 Stemmer mod 0.

Derefter foretoges Sagens 1. Behandling.

A. Samuelson foreslog Sagen henvist til Udvalget i Sagen angaaende Kontrakt vedrørende Vejanlægget Thorshavn—Velbestad—Kirkebø.

Forslaget betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Den 2. September fremlagdes i Sagen saalydende Betænkning:

Til Udvalget er henvist et Andragende fra Næs Sogns Kommune om Kørevej fra Vejen Gøte—Solmundefjord til Skibenæs. Udvalget mener, at denne Vej bør anlægges, og anbefaler at den planlægges og beregnes. — Forstanderskabet maa imidlertid selv drage Omsorg for at Undersøgelsen foretages ved Henvendelse til Ingeniørkontoret i Thorshavn.

Forslag.

Lagtinget anbefaler, at der anlægges Vej mellem Skibenæs og Solmundevejen, og at denne Vej planlægges og beregnes. — Forstanderskabet maa selv henvende sig til Ingeniørkontoret i Thorshavn med Anmodning om, at Undersøgelse maa finde Sted.

Den 6. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling vedtoges.

Den 9. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

---

¹⁾ Udelades her.

55. Kørevej Skarvenæs—Husevig—Sandvejen.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes et Andragende ¹⁾ fra Beboere i Skarvenæs om Tilskud til Kørevej Skarvenæs—Husevig—Sandvejen.

Den 2. August fremlagdes et Andragende ¹⁾ fra Forstanderskabet for Vestmanhavn Sogns Kommune om Tilskud til Kørevej Vestmanhavn—Kvivig.

Begge disse Sager henvises til Udvalget i Sagen angaaende Kontrakt vedrørende Vejanlægget Thorshavn—Velbestad—Kirkebø.

Den 1. September fremlagdes i Sagerne saalydende Udvalgsbetænkning:

Undertegnede Udvalg er nedsat for at overveje og afgive Betænkning over følgende Andragender om Statstilskud til Anlæg af Køreveje:

1. Andragende om Tilskud til Anlæg af Kørevej mellem Husevig—Sandvejen og Skarvenæs.
2. Andragende om Tilskud til Kørevej mellem Vestmanhavn og Kvivig.

Udvalget skal angaaende disse Sager bemærke:

Ad 1. Der foreligger Andragende fra Beboerne af Skarvenæs med paategnet Anbefaling fra Sandø Præstegælds Kommunalforstanderskab.

Udvalget maa give Andragerne Medhold i, at det er en meget vigtig Betingelse for Bygdens Trivsel, at Skarvenæs ved en Kørevej sættes i Forbindelse med Sand—Skaalevig—Husevig Vejen. Derved kommer man ogsaa i Forbindelse med Havneanlægget i Skopen. Bygden Skarvenæs har c. 30 Indbyggere. Den er uheldig stillet, idet den ligger aaben for Havel og nu foruden Dal er den eneste Bygd paa Sandø, som ikke er i Forbindelse med Kørevejnettet. Man mener derfor, at det foreliggende Andragende bør anbefales, og der stilles Forslag derom nedenfor.

Ad 2. Andragende om Tilskud til Kørevejsanlæg mellem Vestmanhavn og Kvivig.

Der foreligger Andragende fra begge disse Bygders Kommunalforstanderskaber om at faa et saadant Vejanlæg projekteret samt Overslag udarbejdet. Forstanderskaberne har med Hensyn til omhandlede Vejs Retning udtalt, at man bør følge den af Ingeniør Horn i sin Tid projekterede Retningslinie. Udvalget kan anbefale, at det saaledes foreliggende Andragende imødekommes.

¹⁾ Udelades her.
Lagtingstidende 1924.

Forslag.

- Ad 1.* a) Lagtinget anbefaler, at der iværksættes fornøden Undersøgelse for Muligheden for Anlæg af en Kørvej til Skarvenæs fra Vejforbindelsen Husevig—Sand og at Overslag udarbejdes.
- b) Andragerne gøres bekendt hermed og med, at de selv maa foranledige Undersøgelsen iværksat ved Henvendelse til Statsingeniørkontoret i Thorshavn.
- Ad 2.* a) Lagtinget anbefaler, at der iværksættes Undersøgelse af Vejstrækningen Vestmanhavn—Kvivig, navnlig med Hensyn til et saadant Vejanlægs Bekostelighed, idet Lagtinget med Forstanderskabet er enigt i, at Ingeniør Horns Retningslinie følges, saafremt ikke afgørende Hindringer begrundet en Afvigelse.
- b) Andragerne gøres bekendt hermed og med, at de selv maa foranledige Undersøgelsen iværksat ved Henvendelse til Statsingeniørkontoret i Thorshavn.

Den 4. September foretoges Sagerne 2. Behandling.

Udvalgets Forslag saltes under Afstemning og vedtoges med 21 Stemmer mod 0.

56. Klage vedrørende Istandsættelse af en Vej i Vestmanhavn.

Den 14. August fremlagdes en Klage¹⁾ fra Forstanderskabet for Vestmanhavn Sogns Kommune om Vanskeligheder ved Istandsættelse af en Vej.

Den 16. August foretoges Afstemning, eventuelt 1. Behandling af Sagen. Tilladelse gaves med 13 Stemmer for og ingen imod.

Sagen henvistes til Budgetudvalget.

Den 27. August fremlagdes saalydende Udvalgsbetænkning:

Klageren har besluttet at regulere en Bygdevej og har, da dette formentlig ikke kunde ske paa anden Maade, besluttet at foretage en Ekspropriation af et Areal, som hører til Kongsbonde Olaf á Heygums Fæste. Den

¹⁾ Udelades her.

i Lov Nr. 69 af 7. Maj 1881 befalede Underretning er givet Enken ved Skrivelse af 31. December f. A. fra Forstanderskabet. Enken har derefter i Medfør af samme Lov under 25. Marts d. A. indanket Beslutningen for Lagtinget.

Forslag.

Da den omhandlede Omlægning af Vejen efter Lagtingets Skøn er i den Grad fornøden, at det almene Vel maa anses at fordrø denne, vil i Henhold til Lov Nr. 69 af 7. Maj 1881 Forstanderskabets Beslutning om Afstaaelse af det nødvendige Jordareal være at stadfæste.

Forstanderskabets Opmærksomhed henledes paa, at det efter Sagens Beskaffenhed formentlig vil være rigtigt at gøre endnu et Forsøg paa Tilvejebringelse af en Overenskomst om Arealens Afstaaelse, eventuelt ved Godsbestyrelsens Mægling.

Den 30. August foretoges Sagens 2. Behandling.
Udvalgets Forslag vedtoges med 20 Stemmer mod 0.

57. Haynesagerne.

1. Motorbaadehavn i Hove.

Sagens 1. Behandling foretoges den 7. August.

Efter Forslag af Dahl blev det vedtaget at nedsætte et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer.

Den 8. August valgtes til Medlemmer af Udvalget:

Dahl, A. Samuelson, M. Samuelson, J. H. Poulsen og Midjord.

2. Motorbaadehavn i Porkere.

Sagen blev henvist til det foranstaaende Udvalg.

3. Komplettering af Pieren i Sørvaag.

Sagen henvistes til det foranstaaende Udvalg.

4. *Havneanlæg ved Haldersvig.*

Sagen blev henvist til det foranstaaende Udvalg.

i samtlige Sager fremlagdes den 1. September saalydende Udvalgsbetænkning:

Til Lagtinget er indkommet og til underlegnede Udvalg er henvist følgende Andragender om Statstilskud til Forbedring af færøske Havneforhold, nemlig:

1. Andragende om Tilskud til Oplørelse af en Anlægskaj i Haldersvig.
2. Andragende om Tilskud til Udvidelse af en under Arbejde værende Pier i Sørvaag.
3. Andragende om Tilskud til en Motorbaadehavn i Hove.
4. Andragende om Tilskud til en Motorbaadehavn i Porkere.

Udvalget skal vedrørende disse Sager tillade sig at bemærke følgende:

Ad 1. *Anlægskaj i Haldersvig.*

Haldersvig har 260 Indbyggere og er en udpræget Fiskerbygd. Den er godt dækket mod Havet, og ud for Bygden findes hvad man kalder god Ankerbund. Der kommer derfor ikke sjældent Fiskerfartøjer til Haldersvig, og denne Plads benyttes i uroligt Vejr som Forløjningsplads for Motorbaade fra Bygden Ejde, som ligger $\frac{1}{2}$ danske Mil fra Haldersvig. — Haldersvig bruges ogsaa i haardt Vejr af Baade fra Tjørnevig, naar man ikke kan lande paa sidstnævnte Sted. Der kan være Rendesø i Haldersvig ved vestlige og nordlige Storme; men her er ellers ingen Brænding. Bygden lider føleligt under, at der ikke findes en Anlægskaj paa Stedet, hvor Motorbaade kan lægge til. Denne Mangel har man længe ønsket afhjulpet, og de i Sagen beroende Akter viser, at der har været Tale om forskellige Muligheder. Den heldigste Løsning mener man nu at have fundet i den af Amtsingeniør Jacobsen i Skrivelse af 31. Juli d. A. foreslaaede Anlægskaj, der tænkes bygget 20 m syd for H. P. Hansens Pakhus, og som ifølge Ingeniørens Overslag vil komme til at koste 28,000 Kr. — Haldersvig Kommunalbestyrelse har i Skrivelse af 14. August d. A. udtalt, at man ønsker dette Anlæg fremmet. Udvalget tilraader, at Lagtinget anbefaler, at Sagen fremmes paa dette Grundlag, og stiller nedenfor Forslag derom. Anlægget er større end den Økonomisk Fond plejer at yde Tilskud til, og Fondens Midler vil ikke kunne magte Opgaven; men paa den anden Side drejer det sig ikke om nogen større Bevilling, og Statsmyndighederne vil forhaabentlig derfor yde den nødvendige Støtte. Saafremt denne Kaj bygges, vil Havneforholdene i Haldersvig være gode, og der vil ikke fra denne Bygd melde sig yderligere Krav i saa Henseende.

Ad 2. *Andragende om Tilskud til Udvidelse af det under Arbejde værende Pieranlæg i Sørvaag.*

Man maa give Forstanderskabet Ret i, at det vil være af den allerstørste Betydning for Sørvaag, som har en udmærket naturlig Havn, at det

under Arbejde værende Pieranlæg føres ud paa saa dybt Vand, at Skihe kan lægge til, og at Pieren forsynes med et Hoved, der giver bedre Plads. — Udvalget er ikke i Stand til med nogen Sikkerhed at kunne udtale sig om de forøgede Omkostninger, en saadan Udvidelse vil medføre; men man anser det for ulivligt, at Udvidelsen kan foregaa billigst nu, mens Arbejdet er i Gang. Efter Konference med sagkyndige paa det heromhandlede Omraade kan Udvalget oplyse, at en Forlængelse af Pieren paa 12 m, hvorved den kommer ud paa 6,5 m Vand, og med et Hoved paa 10×4 m, efter et Skøn vil komme til at koste 70,000 Kr., og hvis man ønsker Molehovedet paa 16×4 m, da 90,000 Kr.

Udvalget maa anbefale, at Lagtinget støtter Andragendet fra Sørvaag, saaledes at den nødvendige Undersøgelse bliver foretaget, og under Forudsætning af, at Omkostningerne ved Udvidelsen ikke bliver uforholdsmæssig store, at Bevilling gives i samme Forhold mellem Stat og Kommune som med Hensyn til Hovedanlægget. Herom stiller man Forslag nedenfor. — Sørvaag har c. 800 Indbyggere, og 3 Fiskekuttere er hjemmehørende i Bygden samt 15 Motorbaade.

Ad 3. *Andragende om Tilskud til en Motorbaadehavn i Hove.*

Der foreligger Andragender af 10. September 1923 og 23. Juni 1924. — Sagen er tidligere behandlet i Lagtinget, og Tinget har paa det varmeste anbefalet den (jfr. Lagtingets Betænkning for 1919 — Lagtings Tidende for samme Aar, Side 78). — Idet Udvalget henviser til Lagtings Tidende for 1920, Side 122, skal man udtale, at nærværende Udvalg ganske kan tiltræde, hvad der fra Lagtingets Side tidligere er fremført i Sagen, og man skal tilføje, at man haaber, at Sagen nu maa blive fremmet saaledes, at Beboerne af Hove kan faa deres mest brændende Ønske opfyldt. Bygden har c. 190 Indbyggere, som væsentligst ernærer sig ved Fiskeri.

Ad 4. *Andragende om Tilskud til en Motorbaadehavn i Porkere.*

Spørgsmaalet om Forbedring af Landingsforholdene i Porkere har gennem mange Aar været under Overvejelse og til Behandling i Lagtinget. — Forskellige Muligheder til Forbedring af Havneforholdene har været behandlet og overvejede; men Omkostningerne har altid været saa store, at man er meget tilbage for Opgaven. Imidlertid vil man ikke i Længden kunne skyde denne Sag fra sig. Bygdens Fiskeri hæmmes meget af, at der ikke kan ligge Motorbaade paa Porkere, paa Grund af Havneforholdene, og dette er Grunden til, at Bygdens Fiskere endnu ingen saadan har anskaffet.

Forstanderskabet for Porkere har ved sine Overvejelser af denne for Bygdens Trivsel saa vigtige Sag faaet den Tanke, at der kan tilvejebringes en passende Motorbaadehavn ved Udgravning af et Areal, som er beliggende mellem den nu benyttede Landingsplads ved Porkere og Oyrnanestange. Der findes en af Havet dannet naturlig Mole, som Brændingen efter det foreliggende aldrig gaar over. Indløbet til det eventuelle Basín -- den udgravede Motorbaadehavn -- kan opnaas ved at gennemgrave den af Havet dannede „Mole“.

Vandbygningsvæsenets Ingeniør Johansen har i en Erklæring af 16. Marts 1923 udtalt sig om denne Sag til Færø Amt. En Afskrift af Ingeniørens Erklæring vedlægges. Af denne Erklæring fremgaar det formentlig, at en Motorbaadehavn kan tilvejebringes ved Udgravning uden uforholdsmæssig store Omkostninger.

Forstanderskabet har i Skrivelse af 7. Juni d. A. andraget om Lagtingets Anbefaling for Sagen.

Udvalget maa formene, at en Motorbaadehavn i Porkere vil være af uvurderlig Betydning for Bygden, som har c. . . . Indbyggere, der væsentligst lever af Fiskeri. — Man tilraader derfor, at Lagtinget anbefaler Forstanderskabets Andragende.

Forslag.

1. Lagtinget anbefaler, at der bygges en Anlægskaj i Haldersvig efter Ingeniør Jacobsens Forslag i Skrivelse af 31. Juli d. A., og at der af Statskassen ydes Haldersvig Sogn et Tilskud paa $\frac{1}{5}$ af Overslagssummen, der er beregnet til 28,000 Kr.
2. Lagtinget anbefaler, at Pieranlægget i Sørvaag udvides saaledes, at det kommer ud paa c. 6 m. Dybde og forsynes med Pierhoved samt at Staten afholder $\frac{1}{5}$ af Omkostningerne ved Udvidelsen.
3. Lagtinget anbefaler, at der anlægges en Motorbaadehavn i Hove, og at der af Statskassen ydes Sognet $\frac{1}{5}$ af Anlægsomkostningerne, jfr. Tingets Vedtagelse i Samlingen 1919.
4. Lagtinget anbefaler, at der anlægges en Motorbaadehavn i Porkere i Overensstemmelse med Forstanderskabets Andragende af 7. Juni d. A., og at der tilstaaes Porkere Sogn $\frac{1}{5}$ af Anlægsomkostningerne som Tilskud fra Statskassen.
5. Lagtinget fører Tilsyn med, at disse Anlæg vedligeholdes af de paa-gældende Sogne og at hvert især betaler $\frac{1}{5}$ af Omkostningerne ved det omsøgte Anlæg.

Den 6. September foretoges Sagerne 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling vedtoges.

Den 9. September foretoges Sagerne 3. Behandling.
Udvalgets Forslag sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmigt med 22 Stemmer mod 0. (Prævedende: M. D. á Ryggi.)

58. Telefonsagerne.

1. Andragende om Telefon (a) til Fuglø, b) til Kolter, c) til Kalsø), Beretning fra Telefonvæsenets Driftsudvalg, Skrivelse fra Amtet om Statstilskud til Udvidelse af Telefonnættet og Skrivelse fra samme om Maksimaltakster for Telefonen.

Den 1. September fremlagdes i Sagen Udvalgsbetænkning (vedhæftet som Bilag 29).

Den 2. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Udvalgets Betænkning behandledes i følgende Afsnit:

- Punkt A. Overgik til 3. Behandling.
- B. Ligeledes.
- C. Ligeledes.

Den 3. September fortsattes 2. Behandling.

- Punkt D. Overgik til 3. Behandling.
- E. Ligeledes.
- F. Ligeledes.
- G. Ligeledes.
- H. Ligeledes.
- I. Ligeledes.
- J. Ligeledes.
- K. Ligeledes.

S. D. fremlagdes saalydende Ændringsforslag fra Formanden:

Til Punkt C (Flertallets Forslag) føjes: „og søge Laan efter Punkt D“.

Den 8. September foretoges 3. Behandling.

Mindretallets Forslag A, Punkt 2, sattes under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 9 Medlemmer stemte for og ingen imod.

Flertallets Forslag A, Punkt 1, vedtoges derefter med 12 Stemmer mod 0.

Derefter sattes Mindretallets Forslag A, Punkt 4, under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 9 Medlemmer stemte for, ingen imod.

Flertallets Forslag A, Punkt 3, vedtoges med 15 Stemmer mod 0.

Punkt B vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

Mindretallets Forslag Punkt C sattes først under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 9 Medlemmer stemte for, ingen imod.

Effersøes Ændringsforslag til Flertallets Forslag, Punkt C, betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Flertallets Forslag, Punkt C, saaledes ændret, sattes derefter under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 11 Stemmer mod 5. (Nej stemte: Patursson, Rasmussen, M. D. á Ryggi, Debess, Konoy. Stemte ikke: Winther, Mitens, Wang, Guttesen, Midjord. Fraværende: Joen Poulsen, J. H. Poulsen.)

Udvalgets Forslag Punkt D vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

Mindretallets Forslag Punkt E sattes under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 10 stemte for, ingen imod.

Flertallets Forslag Punkt E sattes derefter under Afstemning, ligeledes ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 9 stemte for, ingen imod.

Mindretallets Forslag F, Punkt 1, bortfaldt, idet kun 9 stemte for, ingen imod.

Mindretallets Forslag F, Punkt 2 vedtoges med 13 Stemmer mod 0.
Mindretallets Forslag F, Punkt 3, betragtedes som bortfaldet uden Afstemning.

Flerallets Forslag F, Punkt 1, betragtedes ligeledes som bortfaldet uden Afstemning.

Flerallets Forslag F, Punkt 2, vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

Punkt G vedtoges med 12 Stemmer mod 0.

Et af Mitens fremsat Ændringsforslag til Udvalgets Forslag Punkt H, der var saalydende:

Driftsbestyreren skal efter Forhandling med Driftsudvalget være berettiget til at ansætte Særreparatører med en mindre Uddannelse og mod en fast årlig Løn paa indtil 300 Kr. foruden Timeløn paa Vilkaar af, at interesserede Kommuner betaler $\frac{1}{3}$ af Lønnen.

vedtoges med 15 Stemmer mod 0, og var Udvalgets Forslag saaledes bortfaldet.

Punkt J vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

Punkt K vedtoges med 15 Stemmer mod 0.

---

2. Henvendelse fra Thorshavns Byraad angaaende Amtsingeniørens Tjeneste.

Den 12. September vedtoges følgende til Protokollen:

„Det meddeles Byraadet, at Lagtinget maa fastholde, at Amtsingeniøren har den samme Forpligtelse i den omhandlede Henseende overfor Byen Thorshavn som overfor Kommunerne paa Bygderne.“

---

59. Erstatning for Legemsskade ved Grindedrab.

Der fremlagdes Andragender fra:

- a. Niels Pauli Vest af Kvalbø.
- b. Johan Fr. Ludvig af Famien.
- c. Heine Haraldsen af Midvaag.
- d. Svabo Joensen af Sandevaag.

Samtlige Sager henvistes til Budgetudvalget.

Den 9. September fremlagdes i Sagerne saalydende Udvalgsbetænkning:

Til Udvalget er henvist følgende Andragender om Erstatning for Legemsskade ved Grindefangster:

1. 58 a/1924. Andragende fra Niels Pauli Vest af Kvalbø om Erstatning for Legemsskade under Grindedrabet i Trangisvaag den 29. Juli 1923.

Det fremgaar af Sagen, at Andrageren, der er 29 Aar gammel, under det paagældende Grindedrab har faaet et Snitsaar i Haanden, der medførte Arbejdsudygtighed i 12 Dage. — Der foreligger Lægeattest og Rapport i Sagen. — Udvalget foreslaar, at der tillægges Tilskadekomne 4 Kr. i Dagpenge for de omhandlede 12 Dage.

Forslag.

Der bevilges af Økonomisk Fond til Niels Pauli Vest, Kvalbø, Dagpenge paa 48 Kr. for den ham under Grindedrabet i Trangisvaag den 29. Juli 1923 paakomne Legemsskade.

2. 58 b/1924. Andragende fra Fisker og Kongsbonde Johan Fr. Ludvig af Familien om Erstatning for Legemsskade under Grindedrabet i Vaag den 4. August f. A.

Der foreligger i Sagen Lægeerklæring, Erklæring fra 4 Mand om at Skaden skete under Drabet, Erklæringer fra Sygekassens Formand og fra Sysselmanden. Tilskadekomne maa antages at have været sengeliggende i 8 Dage. Han er kommet under Lægebehandling Dagen efter Grindedrabet, og det drejer sig om Skade i venstre Knæled. — Ifølge Erklæringen fra Sysselmanden har Andrageren været arbejdsudygtig hele August Maaned.

Forslag.

Der tilstaas Johan Fr. Ludvig, Familien, som Dagpenge et Beløb af 100 Kr., der udbetales af Økonomisk Fond.

3. 109/1924. Andragende fra Heine Haraldsen af Midvaag om Erstatning for Legemsskade under Grindedrabet i Midvaag den 7. August 1923.

Der foreligger ikke Erklæring fra den behandlende Læge. Derimod en Erklæring fra Læge Fru Meyer om, at den paagældende har et Ar paa højre Haands Udside, der tyder paa, at Saaret har været dybt og ret stort. Vedkommende er, da Lægen paa Vaagø og Lægen i Vestmankhavn var bortrejst, behandlet af Lægen i Thorshavn, hvortil han befordredes i Motorbaad. Befordringen har medført en Udgift paa 60 Kr. — Saaret blev helet i Løbet af en Maaned, men Andrageren paastaar, at han har været arbejdsudygtig i 3 Maaneder. Der foreligger ingen Attest herom. Udvalgsmedlem R. Rasmussen véd, at Manden kom til Skade som af ham angivet, og at han blev forbundet i

Lagtingsfidende 1924.

Thorshavn. — Sysselmanden er af Udvalget anmodet om en Erklæring, men en saadan er ikke modtaget.

Udvalget mener at kunne stole paa Mandens egen Angivelse i Forbindelse med den Viden om Sagen, Udvalgsmedlemmer ellers har, og stiller følgende

Forslag.

Der bevilges Heine Haraldsen, Midvaag, en Skadeserstatning paa 120 Kr. og som Refusion for Lægeskyds 60 Kr. — tilsammen 180 Kr. — af Økonomisk Fond.

4. 100/1924. Andragende fra Svabo Joensen af Sandevaag om Erstatning for Legemsskade under Grindedrab i Midvaag i Fjor Sommer.

Andragerens Fremstilling er attesteret af 2 kendte Mænd i Sandevaag. Herefter har han under Grindedrab af en Hval, som slog med Halen, faaet et Stød i Hoften, og dette var saa kraftigt, at han næsten bevidstløs faldt om og maatte bæres hjem. — Udvalget har afæsket Sysselmanden en Erklæring, der endnu ikke er modtaget. 2 af Udvalgets Medlemmer kender personlig Tilskadekomne og føler sig overbevist om hans Fremstillings Rigtighed.

Forslag.

Der bevilges til Svabo Joensen, Sandevaag, et Beløb af 56 Kr. som Erstatning for den ham overgaaede Legemsskade.

Udvalget finder Anledning til at anmode Amtmanden om at bringe til offentlig Kundskab, at Erstatning for Legemsskade under Grindedrab som Regel kun kan gives i de Tilfælde, hvor Skaden umiddelbart efter paagældende Grindedrab er anmeldt for vedkommende Sysselmand.

Forslag.

Amtmanden anmodes om at bringe til offentlig Kundskab, at Erstatning for Legemsskade under Grindedrab som Regel kun kan ydes i saadanne Tilfælde, hvor Skaden er anmeldt for vedkommende Sysselmand umiddelbart efter det paagældende Grindedrabs Afslutning.

Den 11. September foretoges Sagerne 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling vedtoges.

Den 12. September foretoges Sagerne 3. Behandling.

- a. Niels Paul Vest, Kvalbø: Udvalgets Forslag vedtoges med 16 Stemmer mod 0.
  - b. J. Fr. Ludvig, Famien: Udvalgets Forslag vedtoges med 15 Stemmer mod 0.
  - c. Heine Haraldsen, Midvaag: Udvalgets Forslag vedtoges med 15 Stemmer mod 0.
  - d. Svabo Joensen, Sandevaag: Udvalgets Forslag vedtoges med 16 Stemmer mod 0.
- Forslag til Beslutning vedtoges med 16 Stemmer mod 0.
-

60. Tilskud af Hansenske Legat.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes:

- a. Andragende fra Rasmus Nielsen og Niels Jacob Nielsen af Sandvig om Støtte til Anskaffelse af en Arbejdsvogn.
- b. Andragende fra Joen P. Mortensen, ældre, af Ørdevig om Tilskud til Hegn om sin Trø.

Den 31. Juli blev Sagerne henviste til Budgetudvalget.

Den 19. August fremlagdes saalydende Betænkning:

1. Brødrene Rasmus Nielsen og Niels Jacob Nielsen, Sandvig, andrager om Støtte til Anskaffelse af en Arbejdsvogn. Det oplyses i Andragendet, at de har indlagt en Trø, beliggende omtrent $\frac{1}{2}$ Fjerdingvej fra deres Bopæl. Andragendet er anbefalet af Forstanderskabet.

Forslag.

Der tilstaas Rasmus Nielsen og Niels Jacob Nielsen, begge i Forening, et Tilskud paa 50 Kr. til Anskaffelse af en Arbejdsvogn. Beløbet udbetales, naar Vognen er anskaffet.

2. Joen P. Mortensen, ældre, Ørdevig, ansøger om Tilskud til Istandsættelse af Hegnet omkring sin Trø i Ørdevig, som i Foraaret 1924 er delvis ødelagt af Sneskred.

Andrageren er ifølge det foreliggende en stræbsom men uformuende Mand, der har lidt et stort Tab og allerede nu har udført et stort Arbejde for at udbedre den Skade, Sneskredet har forvoldt. — Der foreligger Anbefaling fra Forstanderskabet.

Indenfor Udvalget er der Betænkelighed ved at give Bevilling i denne Sag af Hensyn til Konsekvenserne.

Forslag.

1. *Af et Flertal* (Rasmussen, Reinert, Dahl og Midjord):
Af Hansenske Legats Midler ydes der Andrageren et Tilskud paa 100 Kr.
2. *Af et Mindretal* (A. Samuelson, Winther og Joensen):
Lagtinget beklager ikke at kunne yde Tilskud i omhandlede Øjemed af de til Tingets Raadighed staaende Pengemidler.

Den 23. August foretoges Sagerne 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling vedtoges.

Den 29. August foretoges Sagernes 3. Behandling.

Ad 1. Udvalgets Forslag vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

Ad 2. Flertallets Forslag sættes først under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 10 stemte for og ingen imod.

Mindretallets Forslag bortfaldt ligeledes, idet kun 9 stemte for og ingen imod.

---

61. Bortsprængning af to Klippeblokke i „Miðgerðsá“.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes et Andragende ¹⁾ fra Kongsbonde Johannes Johannesen af Kollefjord om Tilskud til Bortsprængning i „Miðgerðsá“.

Sagens 1. Behandling foretoges den 4. August.

Efter Forslag af M. Samuelson blev Sagen henvist til Budgetudvalget.

Den 2. September fremlagdes i Sagen saalydende Betænkning:

Til undertegnede Udvalg er henvist et Andragende fra Kongsbonde Johannes Johannesen, Kollefjord, om Tilskud fra Lagtinget for Bortsprængninger i Miðgerðsá og Opførelse af en Dæmning til Beskyttelse af Indmark og Bygninger.

Det fremgaar af Sagen, at Arbejdet har kostet 362 Kr. og at Statskassen heraf har ydet Andrageren 181 Kr.

Kollefjord Sogns Kommune anbefaler Andragendet, men mener ikke selv at kunne yde et større Tilskud end højst 50 Kr.

Forslag.

Af Økonomisk Fond ydes der Kongsbonde Johannes S. Johannesen, Kollefjord, et Tilskud i omhandlede Øjemed paa 100 Kr.

---

¹⁾ Udelades her.

Den 10. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Sagen overgik til 3. Behandling.

Den 12. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag vedtoges med 12 Stemmer mod 0.

---

62. Henlæggelse af Haraldsund under Husum Jordemoderdistrikt.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Skrivelse¹⁾ fra Færø Amt angaaende Bygden Haraldsunds Henlæggelse under Husum Jordemoderdistrikt.

Den 7. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af O. F. Joensen blev Sagen henvist til det kommunale Udvalg.

Den 13. August fremlagdes Betænkning i Sagen (vedhæftet som Bilag 16).

Sagens 2. Behandling foretoges den 16. August.

Udvalgets Forslag vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

---

¹⁾ Udelades her.

63. Fragtgods med „Smiril“.

Den 9. September fremlagdes i Sagen saalydende Betænkning fra Budgetudvalget.

Efter den gældende Ordning anløber Dampskibet „Smiril“ paa Ruten Thorshavn—Klaksvig kun Gøte, Lervig og Fuglefjord paa Østerø, medens en Motorbaad umiddelbart efter „Smiril“s Ankomst til Fuglefjord fortsætter Rejsen til Andefjord, Funding og Gjøv og, naar Forholdene tillade det, ogsaa Eldevig, medtagende Post, Passagerer og Fragtgods. Fra Købmænd i Andefjord, Eldevig, Funding og Gjøv fremkommer der jævnlig Besværing over, at „Smiril“ slet ikke anløber disse Pladser, da det bl. a. medfører, at de Varer, som man over Fuglefjord faar med „Smiril“, maa belastes med dobbelt Fragt, nemlig „Smiril“s Fragt fra Afsendelsesstedet til Fuglefjord og derefter næsten lige saa meget for Motorbaadens Befordring af Varerne fra Fuglefjord til Modtagerstationen.

Udvalget ved, at Postvæsenet holder meget fast paa den nuværende Ordning med „Smiril“, og at denne nærmest maa siges at være en Betingelse for Postvæsenets Tilskud. Man mener derfor ikke, at der foreløbig bør røres ved denne Ordning. Imidlertid erkender man, at de Købmænd, som modtager deres Varer med „Smiril“ og skal omlaste dem f. Eks. i Fuglefjord for at de kan viderebefordres med Motorbaad, ere ringere stillede end de Købmænd, som kan modtage deres Varer direkte fra „Smiril“. Man foreslaar derfor nedenfor, at disse Købmænd, eller andre, der modtager Fragtgods med „Smiril“ og de med „Smiril“ korresponderende Motorbaade, kun skal betale Fragt efter „Smiril“s Takst fra Afsenderstationen til Modtagerstationen, for saa vidt den anløbes af disse Motorbaade, medens eventuel Befordringsgodtgørelse til disse Rutemotorbaade svares af „Smiril“s Rederi.

Forslag.

Administrationen for s/s „Smiril“ anmodes om at paase, at de Kunder, som modtager Fragtgods med „Smiril“ og de med „Smiril“ korresponderende Rutemotorbaade, kun betaler Fragt efter „Smiril“s Takster fra Afsendelsesstationen til Modtagerstationen og at eventuel Fragtgodtgørelse til disse Rutemotorbaade afholdes af „Smiril“s Kasse.

Den 11. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling vedtoges.

Den 12. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag sattes under Afstemning og vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

64. Biblioteksbygning og Arkivsagen.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes et Andragende ¹⁾ fra Bestyrelsen for Færø Amts Bibliotek om Tilskud til Opførelse af en Biblioteksbygning i Thorshavn.

Den 2. August foretoges Sagens 1. Behandling.
Efter Forslag af A. Samuelson blev Sagen henvist til Budgetudvalget.

Den 20. August fremlagdes en Skrivelse ¹⁾ fra Færø Amt angaaende Arkivsagen.

Den 22. August foretoges Sagens 1. Behandling.
Efter Forslag af Patursson blev Sagen henvist til Budgetudvalget.

Den 3. September fremlagdes i Sagerne saalydende Udvalgsbetænkning:

Til Udvalget er henvist et Andragende fra Bestyrelsen for Færø Amts Bibliotek, hvori samme andrager om, at der ved Lagtingets Medvirking og Støtte fra Lagtingets Kasser maa blive tilvejebragt en passende Biblioteksbygning, som ogsaa kan rumme Embedsarkiverne og Færøsk Musæum.

Udvalget har haft en Konference med Amtmanden, Bestyrelsen for Færø Amts Bibliotek, Medlemmer af Thorshavns Byraad og Bibliotekaren.

Med Hensyn til en eventuel Byggeplads for en saadan Bygning som den i Sagen omhandlede nærer man Forventning om, at en saadan paa gode Vilkaar kan skaffes paa den saakaldte „Debesattrød“, som i den nærmeste Tid bliver sat i Forbindelse med Byen gennem et Kørevejsanlæg.

Bestyrelsen for Færø Amts Bibliotek oplyser, at Biblioteket vil kunne disponere over 12,000 Kr. til en Bygnings Opførelse, og at Færøsk Musæum vil kunne disponere over 8000 Kr. Der foreligger ikke Plan og Overslag over den paatænkte Bygning, men af Andragendet fremgaar, at man regner med, at den skal komme til at koste ca. 50,000 Kr. Man venter, at Staten og Lagtinget vil kunne tilskyde, hvad Byggeforetagendet skal koste udover de 20,000 Kr., der haves til Raadighed.

Udvalget er enigt med Bestyrelsen for Færø Amts Bibliotek om, at det er meget nødvendigt at tilvejebringe en passende Bygning af forsvarlig Konstruktion og Indretning til Amtsbiblioteket og Embedsarkiverne samt Færøsk Musæum. Dette er saa meget mere nødvendigt som det af en Ud-

¹⁾ Udelades her.

valget foreliggende Sag fremgaar, at det, hvis forsvarlig Plads heroppe ikke kan skaffes i en nogenlunde nær Fremtid, vil være nødvendigt at nedsende til Landsarkivet forskellige Arkivsager fra de herværende Embedskontorer, hvis Arkiver hverken frembyder den fornødne Plads eller den fornødne Sikkerhed til Arkivernes forsvarlige Opbevaring.

Udvalget mener derfor, at Sagen bør fremmes, og at der bør ned sættes et Udvalg, som til næste Aar fremskaffer Planer og Overslag til en Bygning, der kan rumme saavel Amtsbiblioteket som Embedsarkiverne og Færøsk Musæum, hvortil man haaber at kunne knytte en naturhistorisk Samling.

Forslag.

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Der vælges et Udvalg paa 3 Medlemmer, som i Forbindelse med Amtmanden, Bestyrelsen for Færø Amts Bibliotek og Bestyrelsen for Færøsk Musæum tilvejebringer Planer og Overslag over en passende Bygning til Færø Amts Bibliotek, Embedsarkiverne og Musæet, samt foranlediger, at et passende Grundstykke stilles til Disposition paa „Debesartø“.
3. Den paatænkte Nedsendelse af Arkivsager fra Embedskontorerne bedes stillet i Bero under Hensyn til, at en passende Arkivbygning i en nærmere Fremtid ventelig vil kunne være til Stede.

Den 5. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling vedtoges.

Den 9. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag sattes under Afstemning og vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

65. Vedrørende „Sverri kong“.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Skrivelse¹⁾ fra Thor Odegard, Kristiania, angaaende et Maleri af: „Kong Sverre paa Vossefjellene“.

Sagens 1. Behandling foretoges den 2. August.
A. Samuelson foreslog til Protokollen at vedtage følgende:

¹⁾ Udelades her.

„Idet Lagtinget modtager Niels Bergsliens Maleri: „Kong Sverre paa Vossefjellene“, udtaler Tinget sin bedste Tak til Giveren, Hr. Thor Odegard, Christiania, for denne smukke Opmærksomhed mod Færing, Færøerne og det Folk og Land, vi er forenede med.“

J. Patursson stillede følgende Forslag til Svar:

„Som foranstaaende med Udeladelse af de sidste Ord: „og det Folk . . . med“ samt Tilføjelse af Ordet „og“ foran „Færøerne“.“

J. H. Poulsen stillede følgende Forslag:

„Tinget modtager med Taknemlighed Thor Odegards Gave og anmoder Formanden om at frembære Tak til Giveren.“

Patursson tog sit ovenstaaende Forslag tilbage og stillede sammen med Rasmussen følgende Forslag:

„Føroya lögting veitir Hr. Thor Odegard, Oslo, sína bestu tøkk fyri tað vinarlag, hann hevur sýnt Føroya landi og fólki, nú hann hevur givið tinginum málning Niels Bergsliens: „Kong Sverre paa Vossefjellene“.“

Sidstnævnte Forslag sattes først under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 6 Medlemmer stemte for og ingen imod.

J. H. Poulsens Forslag bortfaldt ligeledes, idet kun 6 stemte for og ingen mod.

Derefter sattes A. Samuelsens Forslag under Afstemning og vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

Den 13. August fremlagdes saalydende Forespørgsel fra J. Patursson angaaende Maleriet af Kong Sverre:

„Hví er blæti av Sverri kongi burtur aftur beint úr tingsalinum.“

Den 15. August foretoges 1. Behandling.
Patursson foreslog til Protokollen at vedtage:

„Tingið biður tingsins formannsskap (præsidium) um at fáa málningin av Sverri kongi hongdan upp í salinum á einum hóskaandi plássi.“

Patursson tog sit Forslag tilbage.

Formanden genoptog Forslaget.

Forslaget sattes under Afstemning, men bortfaldt, idet ingen stemte for og ingen imod.

Den 22. August foretoges 2. og endelig Behandling af Sagen.

Debess foreslog, at Billedet ophænges i Salen.

Den 23. August fortsattes 2. Behandling.
O. F. Joensen foreslog:

„Det overlades til Formanden at lade Materiet af Kong Sverre ophænge i Tingets Mødesal saa snart som muligt.

Debess tog sit Forslag tilbage, hvorefter O. F. Joensens Forslag be-
tragtedes som vedtaget uden Afstemning.

66. Færøske Stednavne.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes to Sager angaaende
Færøske Stednavne, nemlig:

- a) Forslag fra „Hitt føroyska studentafelagið“.
- b) Forslag fra Sverre Patursson.

Den 1. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af Joen Poulsen blev det vedtaget at nedsætte et sær-
ligt Udvalg paa 5 Medlemmer.

Den 2. August valgtes til Medlemmer af Udvalget:

Joen Poulsen, Johan Poulsen, Wang, Mitens og Patursson.

Den 25. August fremlagdes Udvalgsbetænkning i Sagen (vedhæftet
som Bilag 26).

Den 26. August foretoges Sagens 2. Behandling.

Der fremlagdes i Sagen saalydende Ændringsforslag fra Eifersøe:

Meningerne om den rette officielle Form for Stednavne er meget
uensartede omkring i Landene. Navnlig blandt Sprogfolk er Ønskerne om
Ændring i Staveformen for Stednavne meget fremtrædende.

Der synes efter almindelig Erfaring rigtigst at tage Spørgsmaal af
den her omhandlede Beskaffenhed under nøje Overvejelse, inden de afgøres.
Det fremgaar vel af Betænkningen, at Udvalget ikke ønsker Sagen afgjort
straks, men der fremsættes dog Forslag om at indtage en foreløbig Stilling i
visse Henseender. Det anser jeg for at være forhastet, og jeg tillader mig
derfor at stille saalydende:

Ændringsforslag.

1. Det henstilles til Andragerne at overveje, om ikke enkelte af de foreslaaede Former bør forandres, jfr. Udvalgets Betænkning, og om der ikke maatte være Anledning til at overveje, hvorvidt ikke den færøske Form for Stednavne bør fastsættes ved Siden af den hidtil anvendte Form samt om, hvorvidt denne sidste bør tillæmpes noget.
2. Om foranførte vil Tinget sætte Pris paa at høre Andragernes Opfattelse.
3. Som Nr. 2 i Udvalgets Forslag.

Overgang til 3. Behandling vedtoges.

Den 29. August foretoges Sagens 3. Behandling.

Ændringsforslagets Punkt 1 bortfaldt, idet kun 1 stemte for og ingen imod.

Ændringsforslagets Punkt 2 bortfaldt, idet kun 1 stemte for og ingen imod.

Udvalgets Forslag Punkt 1 vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

Udvalgets Forslag Punkt 2 sættes under Afstemning ved Navneopraab og blev enstemmig vedtaget med 19 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: M. Samuelson, Formanden. Fraværende: Mitens, Midjord.)

Den 4. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

67. Valgsted i Hove.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes et Andragende¹⁾ fra Forstanderskabet for Hove Sogns Kommune om Oprettelse af Afstemningssted i Hove ved Folke- og Lagtingsvalg.

Den 2. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af Dahl blev Sagen henvist til det kommunale Udvalg.

Den 13. August fremlagdes Udvalgsbetænkning i Sagen (vedhæftet som Bilag 15).

Den 16. August foretoges Sagens 2. Behandling.

Overgang til 3. Behandling vedtoges.

¹⁾ Udelades her.

Den 20. August foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag satles under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmigt med 19 Stemmer mod 0. (Fraværende: Joen Poulsen, Patursson, J. H. Poulsen, Reinert.)

Den 27. August oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

68. Valgsted i Ridevig.

Den 31. Juli fremlagdes der et Andragende ¹⁾ om Etablering af Afstemningssted i Ridevig.

Sagen blev henvist til det kommunale Udvalg.

Den 11. August fremlagdes Udvalgsbetænkning (vedhæftet som Bilag 12).

Den 20. August foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling vedtoges.

Den 25. August foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag satles under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmigt med 16 Stemmer mod 0. (Fraværende: Mitens, Patursson, Rasmussen, J. H. Poulsen, M. D. á Ryggi, Johan Poulsen, Midjord.)

Den 27. August oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

¹⁾ Udelades her.

69. Vedrørende Vareforsyningen.

Den 6. August fremlagdes Andragende fra Poul M. Sørensen af Husum om Eftergivelse af Gæld til Vareforsyningen.

Den 8. August fremlagdes Beretning fra Vareudvalget.

Begge disse Sager blev den 9. August henvist til Budgetudvalget.

Den 11. August fremlagdes Andragende fra Joen Rasmussen, Sørrvaag, i Anledning af en Dom, hvorefter han skal betale 5000 Kr. for Salt fra Amtskommunen.

Den 13. August blev denne Sag henvist til Budgetudvalget.

Den 20. August fremlagdes Regnskab for Amtskommunens Vareforsyning pr. 1. August 1924.

S. D. blev denne Sag ligeledes henvist til Budgetudvalget.

I samtlige disse Sager fremlagdes den 13. September saalydende Betænkning:

Det foreliggende Regnskab udviser, at Vareforsyningens Gæld til Statskassen er nedbragt med 35,000 Kr. siden i Fjor. Fremdeles udviser Regnskabet, at Debitorer til et Beløb af 91,924 Kr. 93 Øre har søgt Akkord eller er under Konkurs. Et Beløb af 171,539 Kr. 78 Øre, som skyldes af Dampskibet „Smiril“ med 160,887 Kr. 83 Øre og Færø Amts Hospital med 10,651 Kr. 95 Øre, foreslaas ført til endelig Udgift.

„Smiril“ ejes af Amtskommunen, og det billiges, at den ommeldte Sum føres til endelig Udgift. Amtshospitalet er en selvejende Institution, men Driften af denne kan ikke bære sig, og der ansøges fra Bestyrelsens Side om Tilskud fra Lagtinget til Bestridelse af Driftsomkostningerne. Under disse Omstændigheder vil Hospitalet ventelig ikke være i Stand til at betale Vareforsyningen den omhandlede Gæld, og der vil derfor næppe være andet at gøre end at føre det ommeldte Beløb til endelig Udgift som et Tilskud fra Amtskommunen til Amtshospitalet.

Der foreligger for Udvalget:

1. Andragende fra Købmand P. M. Sørensen, Husum, om Nedsættelse af hans Gæld til Vareforsyningen. Denne Gæld andrager 4696 Kr. 05 Ø. Den paagældende Købmand har ogsaa i Fjor indsendt et lignende Andragende, hvori han beder om, at denne Gæld maa blive nedsat til 3500 Kr. imod at han betaler Resten. Udvalget foreslaar, at dette Tilbud modtages under Forudsætning af hurtig Afvikling.
2. Endvidere foreligger der en Henvendelse fra Købmand Joen Rasmussen, Sørrvaag, hvori han gør opmærksom paa, at en Del af det Salt, som han i sin Tid har faaet tilsendt ved den foregaaede Fordeling, ikke tilkommer ham, men Kutter „Hercules“, som han paa det paagældende Tidspunkt slet ikke var Ejer af. Kutteren ejedes af 12 Mænd i Sørrvaag, som alle fiskede med Kutteren. Rasmussen fungerede som Reder

for Betaling. Dette Salt vilde Ejerne ikke aftage, og Andrageren vilde selvfølgelig heller ikke aftage det. Derimod var han villig til at aftage sit eget Salt og Kutter „Oscar"s Salt. Det Kutter „Hercules" paalignede Salt blev derfor solgt ved Auktion, og Andrageren er nu ved Sørenskriveriets Ret dømt til at betale Differencen mellem Saltets Pris i Vareforsyningen og saa Auktionsprisen. Denne Ordning anser Andrageren sig brøsthølden ved og henvender sig derfor til Lagtinget med Andragende om at fritage ham for Betaling af den Del af Saltet, som tilkommer Kutter „Hercules".

Udvalget, som stoler paa Joen Rasmussens Fremstilling, foreslaar, at Andrageren fritages for at betale den Del af Saltet, som vedrører Kutter „Hercules".

Forslag.

1. Det godkendes, at et Beløb af 160,887 Kr. 83 Øre, som vedrører Dampskibet „Smiril", er ført til Udgift i Regnskabet.
2. Det godkendes, at et Beløb af 10,651 Kr. 95 Øre, der vedrører Færø Amts Hospital, er ført til Udgift i Regnskabet. — Dette Beløb vil være at betragte som et Tilskud fra Amtskommunen til Amtshospitalet.
3. Hvis Købmand P. M. Sørensen, Husum, inden Olajdag 1925 indbetaler til Vareforsyningen et Beløb af 3500 Kr., meddeles der ham Saldo-kvittering paa Gælden til Vareforsyningen.
4. Købmand Joen Rasmussen, Sørvaag, fritages for at betale for det Salt, som Amtskommunen har paalagt ham at aftage for Kutter „Hercules", og som han ved Dom af 4. September 1923 er dømt til at betale.

S. D. fremlagdes fra R. Rasmussen, Th. J. Midjord, Joen J. Dahl, J. H. M. Joensen, Johan Reinert og A. Samuelsen saalydende Motiveret Forslag til Beslutning:

Lagtinget har fra Hr. Daniel Poulsen, Kunø, modtaget et Andragende, dateret 18. Juni 1924, om Afslag i den Sum, Kr. 6395,35, som han skylder Amtskommunen for Salt. Uagtet det af en Skrivelse af 23. Juli d. A. fra Edw. Mitens fremgaar, at han i sin Tid ikke vilde anerkende Gælden, og siden er dømt til at betale, mener Udvalget, grundet paa Andragerens daarligere økonomiske Omstændigheder og øvrige Forhold, at det vil være forsvarligt at give Andrageren et Afslag af 50 pCt. mod at han betaler de resterende 50 pCt. inden Olajdag 1925.

Forslag.

Lagtinget beslutter, at Hr. Købmand Daniel Poulsen af Kunø, der til Amtskommunen skylder Kr. 6395,35, naar han betaler 3197 Kr. 68 Øre inden Olajdag 1925 skal modtage Kvittering for hele det skyldige Beløb.

Den 15. September foretoges Sagernes 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling vedtoges.

Den 16. September foretoges Sagernes 3. Behandling.

Udvalgets Forslag	1	vedtoges	med	18	Stemmer	mod	0.
—	2	—	—	15	—	—	0.
—	3	—	—	17	—	—	0.
—	4	—	—	14	—	—	0.
Forslag til Beslutning	—	—	—	18	—	—	0.

70. Rejseudgifter til Landbrugskonsulenten.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes en Sag angaaende Tilskud til Landbrugskonsulentens Rejseudgifter.

Den 4. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af A. Samuelsen blev Sagen henvist til Budgetudvalget.

Den 19. August fremlagdes saalydende Udvalgsbetænkning:

Sagen angaar et Tilskud fra Lagtinget paa 300 Kr. til Landbrugskonsulentens Rejseudgifter mod at der fra Statskassen ydes et lignende Tilskud, mens de 600 Kr., Konsulenten oppebærer fra Statskassen udover sin Løn, betragtes som Kontorhold. En Skrivelse fra Justitsministeriet herom af 26. November 1923 foreligger.

Udvalget har haft en Forhandling med Konsulenten.

Udvalget (med Undtagelse af Reinert og Rasmussen) stiller følgende

Forslag.

Af Amtsrepartitionsfonden tillægges der indtil videre Landbrugskonsulenten paa Færøerne et Tilskud til Rejseudgifter paa 300 Kr. imod, at der af Statskassen ydes et tilsvarende Tilskud i samme Øjemed.

Sagens 2. Behandling foretoges den 23. August.

Overgang til 3. Behandling vedtoges.

Ved Sagens 3. Behandling den 29. August sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

71. Lagtingets Kartoffelsprøjter.

Den 21. August fremlagdes en Skrivelse fra Landbrugskonsulenten angaaende Lagtingets Kartoffelsprøjter.

Budgetudvalget, hvortil Sagen var blevet henvist, vedtog den 2. September følgende:

Amtmanden anmodes om at lade undersøge, hvor de omhandlede Kartoffelsprøjter findes og meddele Landbrugskonsulenten Besked desangaaende.

---

72. Regning fra Dyrlæge Bech for hans Arbejde i Anledning af den smitsomme Øjensygdom blandt Faar i Nordredal.

Den 4. August fremlagdes Regning fra Dyrlægen.

Sagen henvistes til Budgetudvalget.

Den 4. September fremlagdes i Sagen saalydende Betænkning:

Til Udvalgets Behandling er henvist en Regning fra Dyrlæge Bech, Thorshavn, for Arbejde m. m. i Nordredal under Øjensygdommen blandt Faarene sidste Vinter. Samtidig har Udvalget faaet tilstillet en Del Akter dels vedrørende den paagældende Regning, dels vedrørende selve Hovedspørgsmaalet, nemlig Sygdommens Indførelse her til Øerne.

Hvad nu først den sidstnævnte Side af Sagen angaar, skal Udvalget tillade sig at bemærke, at det vel nok er hævet over enhver Tvivl, at Sygdommen er indført hertil Øerne fra Shetland med nogle Faar, som Landbrugskonsulent Winther Lützen har indforskrevet efter Anmodning af forskellige i Sagen nævnte Jordbrugere. — Med Faarene er fulgt en Dyrlægeattest.

Faarene er indkomne til Færøerne med en Fiskekutter, og de har været anbragt i Karantæne efter Husdyrkommissionens Forskrift, og i Karantænetiden har de været under Politiets Opsigt og tilsele af Dyr lægen. Dyr lægen er Medlem af Husdyrkommissionen.

Dyr lægen har i Karantænetiden lagt Mærke til, at nogle af Faarene havde lidt Udfloed fra Øjnene. — Herom har han ikke underrettet Politiet.

Det fremgaar af Sagen, at Karantæneforanstaltningerne ikke har været tilstrækkelig betryggende, og denne Sag synes at maane alle til fremtidig at udvise betydelig større Forsigtighed overfor den Fare, som Indførelse af Dyr fra Udlandet tydeligvis medfører. Udvalget finder sig derfor foranlediget til at foreslaa, at Amtet paalægger alle vedkommende den største Forsigtighed og Agtpaagivenhed i alle de Tilfælde, hvor indførte Dyr formodes at kunne medføre Fare for Smitte. — Der findes indenfor Udvalget Medlemmer, som mener, at da Smittemomentet altid er til Stede, bør Indførsel til Øerne af Kreaturer ikke uden Nødvendighed tillades. Den i Vinter hertil indbragte Øjensygdom var man saa heldig at kunne bekæmpe saaledes, at der ikke skete større Skade paa den færøske Faarebesætning; men desuagtet har Øjensygdommen kostet Øerne en stor Sum Penge, hvad enten nu disse afholdes af offentlige Kasser eller af interesserede Private.

Med Hensyn til den omhandlede Regning fra Dyr læge Bech bemærkes, at der indenfor Udvalget er nogen Stemning for helt at afvise Regningen som Lagtinget uvedkommende, idet Dyr lægen er pligtig til at være Medlem af Husdyrkommissionen og selvfølgelig ogsaa anser det for sin Pligt, naar smitsomme Sygdomme truer Øerne, at rejse ud til de Steder, hvor hans Nærværelse er nødvendig, uden særligt Honorar. — Det maa nemlig erindres, at Dyr lægen, foruden at have en fastlønnet Stilling, ogsaa har en Rejsegodtgørelse fra Lagtinget paa 1500 Kr. aarlig og er begunstiget paa anden Maade. Men disse Betragtninger til Trods, har Udvalget samlet sig om nedenstaaende Forslag, der gaar ud paa, at der for Lægeundersøgelse ydes ham Betaling for et Antal Rejser, medens man for det øvrige Arbejde foreslaar Betaling efter Skøn. Som Dyr læge har Hr. Bech formentlig til gode for:

Rejse til Nordredal for at undersøge Faar 9., 10. og 18. Januar samt 11. Februar 1924 a 8 Kr. 40 Øre.....	33 Kr. 60 Ø.
18. Januar Rejse til Sund (samme Dag Rejse til Nordredal) .	6 — 80 —
21. Januar til Kalbaksbund for at foretage Undersøgelse af de til Nordredal grænsende Faareflokke	7 — 60 —
14.—18. Februar Rejse til Gjøv	20 — 10 —
Tilsammen...	68 Kr. 10 Ø.

Som Medlem af Husdyrkommissionen har Dyr lægen været ude at rejse 23 Dage, medens Mandskab har arbejdet paa Foranstaltninger, sigtende til at forhindre Øjensygdommens videre Udbredelse. Dette Arbejde har fra det almindelige Mandskabs Side til Dels været ydet gratis. Udvalget mener, at Dyr lægen bør faa Diæter for disse Dage, og medens Diæterne for Dyr lægens Pligtrejser ellers er sat til 5 Kr. pr. Dag, mener man her at burde ansætte Diæterne til 10 Kr. pr. Dag, for at man kan være paa den sikre Side.

Naar Dyr lægen paa Regningen har ansat sine Diæter højere, maa dette bero paa en Misforstaaelse.

At Dyr lægen skal have sine direkte Udlæg dækkede, finder man rimeligt, og man har derfor medtaget Telefonudgifter og Telegramudgifter.

Herefter skal Dyrlægen have:

Lægehonorar.....	68 Kr. 10 Ø.
Diæter for 23 Dage	230 — 00 —
Rejseomkostninger ifølge Regning.....	30 — 00 —
Telefon & Telegram	24 — 50 —
Materialier.....	13 — 65 —
Tilsammen...	366 Kr. 65 Ø.

Under Henvisning til foranstaaende fremsætter Udvalget følgende

Forslag.

1. Amtmanden anmodes om at paalægge alle vedkommende at udvise den største Forsigtighed og Agtpaagivenhed, naar Kreaturer indføres hertil fra Pladser udenfor Færøerne.
2. Tilladelse til Indførsel af Kreaturer bør ikke gives i Tilfælde, hvor betryggende Karantæneforanstaltninger ikke kan iværksættes.
3. I Karantænetiden bør Dyrene staa under Politiets Opsigt og gentagne Gange tilses af Dyrlægen, som ved Karantænetidens Udløb skriftlig overfor Politiet skal attestere, at Dyrene som sunde kan udleveres Modtageren, eller fra Forbindelse med andre Dyr.
4. Der anvises til forskudsvis Udbetaling af Amtsrepartitionsfonden Dyrlæge Bech af Thorshavn et Beløb paa 366 Kr. 25 som Lægehonorar og Diæter i Anledning af Rejser m. m. foretagne som Følge af Øjen sygdommen blandt Faarene sidste Vinter.

Den 8. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling vedtoges.

Den 10. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag Punkt 1—3 vedtoges med 21 Stemmer mod 0.
— — — 4 — — 19 — — 0.

73. De af Amtmanden ene afgjorte Sager.

Den 29. Juli fremlagdes Tingets Journal, Kopibog og Regningsjournal for de af Amtmanden ene afgjorte Sager.

S. D. henvistes Sagen til Udvalget for de af Amtmanden ene afgjorte Sager.

Den 17. August fremlagdes i Sagen Udvalgsbetænkning (vedhæftet som Bilag 19).

Den 19. August foretoges 1. Behandling af Udvalgets Betænkning. Sagen overgik til endelig Behandling.

Den 23. August foretoges Sagens endelige Behandling. Udvalgets Forslag vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

---

74. Vedtagelser med Hensyn til de kommunale Anliggender.

Den 30. Juli valgtes til Medlemmer af de staaende Udvalg i Henhold til Forretningsordenens § 8:

1. For de *Kirkekasserne* vedkommende Sager:
Joen Poulsen, Petersen og Konoy.
2. For de Sager, som vedkommer *Landkommunerne i Almindelighed*:
M. Samuelson, O. F. Joensen og J. H. Poulsen.
3. *Budgetudvalget* for de Sager, som vedkommer:
  - a. *Amtsrepartitionsfonden.*
  - b. *Amtsfultiggassen.*
  - c. *Den økonomiske Fond, Grindegarnet i Vestmanhavn samt Renterne af det Hansenske Legat:*
A. Samuelson, Joen H. Joensen, Dahl, Reinert, R. Rasmussen og Winther.
4. For *forskellige Sager*:
Johan Poulsen, Wang og Guttesen.
5. For de af Amtmanden ene afgjorte Sager:
Johs. Joensen, Weihe og M. D. á Ryggi.

1. Vedkommende de enkelte Landkommuner.

- a. Ved Lagtingets Aabning fremlagdes en Sag om Udskillelse af Thorsvig som særlig Kommune.

Den 27. August fremlagdes Udvalgsbetænkning (vedhæftet som Bilag 27).

Endvidere fremlagdes af O. F. Joensen, M. Samuelson og Johan H. Poulsen saalydende Ændringsforslag:

I Stedet for Udvalgets Punkt 2 sættes som nyt Punkt 2:
Forstanderskabet for Kvalvig Sogn opfordres til til næste Aars Lagtingssamling at indkomme med et Forslag til Betingelser for Deling af Sognet. (Deling af Fornue og Gæld, Fattiglemmer, Alderdomsunderstøttede, Børn af Enker m. m.)

Den 3. September vedtoges Udvalgets Forslag samt Ændringsforslaget med 18 Stemmer mod 0.

- b. Den 13. August fremlagdes Andragende fra De forenede Sognes Kommune i Sydstrøm angaaende Deling af denne Kommune.

Den 27. August fremlagdes Udvalgsbetænkning (vedhæftet som Bilag 28).

Den 30. August vedtoges Udvalgets Forslag med 18 Stemmer mod 0.

- c. Den 20. August fremlagdes et Andragende fra Beboerne paa Svinø angaaende Udskillelse af Svinø Sogn som særskilt Kommune.

Den 1. September vedtog Tinget at svare:

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Amtmanden anmodes om at indhente de nødvendige Oplysninger.

- d. Den 13. August fremlagdes et Andragende fra Forstanderskabet for Viderø Sogns Kommune om Forhøjelse af Medlemsantallet fra 5 til 7 Medlemmer.

Den 23. August fremlagdes i Sagen Udvalgsbetænkning (vedhæftet som Bilag 25).

Den 26. August vedtoges Udvalgets Forslag med 16 Stemmer mod 0.

- e. Den 22. August fremlagdes Andragende fra Forstanderskabet for Klaksvig Sogns Kommune om Approbation paa Optagelse af et Laan paa 30,000 Kr. til delvis Dækning af Udgifter ved Projektering af Elektricitetsanlægget i Klaksvig.

Den 1. September vedtog Lagtinget at svare:

„Lagtinget approberer, at Klaksvig Sogns Kommune optager et Laan paa 30,000 Kr., som tilbagebetales i 10 Aar.“

- f. Den 28. August fremlagdes et Andragende fra Forstanderskabet for Gøte Sogns Kommune om Approbation paa Optagelse af et Laan paa 30,000 Kr. til Dækning af eventuelt Underskud ved Opførelse af en ny Skolebygning i Bygden.

Den 29. August foreslog O. F. Joensen saalydende Protokoltilførsel:

„Lagtinget meddeler Gøte Sogns Kommune Approbation paa Optagelse af et Laan af indtil 30 Tusinde Kroner til Opførelse af en ny Skolebygning i Gøte. Laanet tilbagebetales i Løbet af 15 Aar.“

Forslaget vedtoges med 20 Stemmer mod 0.

- g. Den 3. September fremlagdes et Andragende fra Forstanderskabet for Frodebø Sogns Kommune om Approbation paa et Laan af 30,000 Kr. til Anlæg af et Vandværk i Tveraa.

Den 5. September foreslog Formanden saalydende Protokoltilførsel:

„Den begærte Approbation meddeles.“

Winther foreslog Sagen henvist til det kommunale Udvalg.

Sidstnævnte Forslag sattes først under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 5 Medlemmer stemte for og ingen imod, hvorefter Formandens Forslag vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

- h. Den 31. Juli fremlagdes et Andragende fra Forstanderskabet for Fuglø og Svinø Sogns Kommune om Approbation paa Sundhedsvedtægt for Kommunen.

Den 11. August fremlagdes Udvalgsbetænkning (vedhæftet som Bilag 13).

Den 25. August vedtoges Udvalgets Forslag med 16 Stemmer mod 0.

2. Vedkommende Amtsrepartitionsfonden.

Sagen om Ligning til Amtsrepartitionsfonden kom til endelig Behandling den 13. September.

Udvalgsbetænkningen var saalydende:

Ifølge den af Amtet i indeværende Samling fremlagte Oversigt over Amtskommunens økonomiske Status skulde der for Aaret 1925 tiltrænges en Paaligning af ca. 116,000 Kr.; heri er ikke medregnet det paa Jordegodset forlods faldende Beløb af 2 Kr. pr. Skattemark med 8517 Kr. 48 Ø. Amtsfondspaaligningen skulde herefter blive ca. 14,000 Kr. mindre end forrige Aar.

Udvalget har ingen Indvendinger at gøre til Amtets Oversigt og skal derfor stille Forslag om, at Paaligningen paa Kommunerne for Aaret 1925 sættes til 116,000 Kr. og at Fordelingen sker i Overensstemmelse med hoslagte Forslag til Repartition.

Lagtingsmand M. Samuelson henstiller i Skrivelse af 4. f. M., at

Lagtingets Vedtagelse om, at Kommunernes Bidrag til Amtsfonden skal udbetales med Halvdelen inden 1. April og Halvdelen 1. Oktober efter at Landkommunernes Regnskabsaar er blevet Kalenderaaret, forandres derhen, at Indbetalingerne skal finde Sted henholdsvis inden 1. Juli og 1. Januar. Udvalget finder Henstillingen rigtig og vil stille Forslag som af M. Samuelson foreslaaet.

Forslag.

1. Tinget beslutter at udskrive i Skat til Amtsfonden for Aaret 1925 116,000 Kr. foruden det forlods paa Jordegodset faldende Beløb 8517 Kr. 48 Øre, og godkender den foreslaaede Repartition.
2. Kommunernes Bidrag til Amtsfonden indbetales fremtidig med første Halvdel inden 1. Juli og anden Halvdel inden 1. Januar.

Der fremlagdes af Nyholm Debess, Jóannes Patursson, Johs. Olaus Joensen og J. A. Wang saalydende Ændringsforslag:

I Stedet for den af Udvalget foreslaaede Fordeling af Amtsfondsskatten, skal man tillade sig at foreslaa:

1. Thorshavns Kommune.
I Stedet for Udvalgets Forslag Kr. 22089,85 sættes Kr. 21289,85.
2. Frodebø Sogn.
I Stedet for Udvalgets Forslag Kr. 13583,05 sættes Kr. 14083,05.
3. Vaag Sogn.
I Stedet for Udvalgets Forslag Kr. 7993,15 sættes Kr. 8293,15.

Ligeledes fremlagdes der af Johannes Petersen, Joh. M. Fr. Poulsen, J. J. Weihe og Joen Poulsen saalydende Ændringsforslag:

I Stedet for den af Udvalget foreslaaede Fordeling af Amtsfondsskatten, skal man tillade sig at foreslaa:

1. Næs Sogn, i Stedet for Udvalgets 4878,10 Kr. sættes 4578,10 Kr.
2. Klaksvig Sogn, i Stedet for Udvalgets 7351,10 Kr. sættes 7501,10 Kr.
3. Vestmannahavn Sogn, i Stedet for Udvalgets 4350,80 Kr. sættes 4450,80 Kr.
4. Skopen Sogn, i Stedet for Udvalgets 1384,80 Kr. sættes 1434,80 Kr.

Ved Sagens endelige Behandling sættes Johs. Petersens m. fls Ændringsforslag under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 6 stemte for, ingen imod.

Derefter sættes N. Debess m. fls Ændringsforslag under Afstemning, men bortfaldt ligeledes, idet kun 4 stemte for, ingen imod.

Udvalgets Forslag Punkt 1 vedtoges med 12 Stemmer mod 0.

Udvalgets Forslag Punkt 2 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

I Henhold hertil vil det for Aaret 1925 paahvile de enkelte Kommuner at udrede til Amtsrepartitionsfonden de Beløb, som er angivne paa omstaaende

Repartition.

Sogdenes Navne		Skatteindtægt		Efter Skatteindtægten (%)		I Henhold til Lagtingets Vedtagelse (%)		Tilsammen.	
		Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Klaksvig	Sogn	635700	"	6091	50	1260	00	7351	50
Videregde	—	151200	"	1448	85	337	10	1785	95
Fuglø	—	40000	"	383	29	281	11	664	40
Svinø	—	69300	"	664	06	31	19	695	25
Kunø	—	51000	"	488	70	136	05	624	75
Husum	—	63300	"	606	56	160	74	767	30
Mygledal	—	48600	"	465	70	2	15	467	85
Fuglefjord	—	264200	"	2531	65	975	25	3506	90
Lervig	—	129000	"	1236	12	569	93	1806	05
Andefjord	—	110900	"	1062	68	147	52	1210	20
Funding	—	124500	"	1193	00	233	10	1426	10
Næs	—	310000	"	2970	53	1907	57	4878	10
Gøte	—	177600	"	1701	82	265	23	1967	05
Sjov	—	225000	"	2156	03	553	72	2709	75
Ejde	—	225300	"	2158	90	246	90	2405	80
Kvivig	—	106900	"	1024	35	1039	65	2064	00
Kollefjord	—	119000	"	1140	30	7	55	1147	85
Kvalvig	—	81300	"	779	04	1611	66	2390	70
Haldersvig	—	118500	"	1135	51	436	34	1571	85
Saksen	—	15500	"	148	53	17	37	165	90
Vestmanhavn	—	319600	"	3062	52	1288	28	4350	80
Kirkebø	—	38000	"	364	13	209	17	573	30
Hestø	—	33000	"	316	22	108	08	424	30
Kalbak	—	40000	"	383	29	115	26	498	55
Thorshavns udenbys Sogn		45000	"	431	20	431	95	863	15
Nolsø	Sogn	90000	"	862	41	154	99	1017	40
Midvaag	—	169100	"	1620	37	919	33	2539	70
Sandevaag	—	130600	"	1251	45	1396	10	2647	55
Sørvaag	—	105000	"	1006	15	2204	45	3210	60
Bø	—	30000	"	287	47	129	73	417	20
Myggenæs	—	48000	"	459	95	206	00	665	95
Sand	—	207400	"	1987	38	300	37	2287	75
Skopen	—	141300	"	1353	98	30	82	1384	80
Skaalevig	—	94800	"	908	41	171	59	1080	00
Husevig	—	74100	"	710	05	44	60	754	65
Skuø	—	56000	"	536	61	57	34	593	95
Kvalbø	—	236500	"	2266	22	1323	78	3590	00
Porkere	—	164500	"	1576	30	395	00	1971	30
Hove	—	60000	"	574	93	25	27	600	20
Famien	—	61800	"	593	84	40	06	633	90
Sumbø	—	211500	"	2025	02	596	63	2621	65
Vaag	—	797200	"	7639	05	354	10	7993	15
Frudebø	—	991200	"	9498	02	4085	03	13583	05
Thorshavns Kommune	....	1867800	"	17897	91	4191	94	22089	85
Summa...		9079200	"	87000	00	29000	00	116000	00

3. Vedkommende Amtsfattigkassen.

Den 6. September fremlagdes saalydende Betænkning:

Beholdningen af disponible Midler i Amtsfattigkassen kan, ifølge den af Amtet udarbejdede Oversigt over Amtskommunens økonomiske Status, ansættes ved Udgangen af Aaret 1924 at blive ca. 19,000 Kr.

Udvalget vil stille Forslag om, at der for Aaret 1925 ydes Tilskud til Sygehusene i Thorshavn, Tveraa og Klaksvig af samme Størrelse som bevilget for indeværende Aar.

Efter de foreliggende Forsørgelsesplaner er der nogle Sogne, som har ret trykkende Fattigbyrde. Udvalget tillader sig at stille følgende

Forslag.

I. Af Amtsfattigkassen bevilges for 1925 Tilskud til følgende Kommuner:

a.	Til Kunø, Mygledal og Husum Sognes Kommune:	
1.	Mygledal Sogn	500 Kr.
b.	Til Fuglø og Svinø Sognes Kommune:	
1.	Fuglø Sogn	200 -
2.	Svinø Sogn	200 -
c.	Til Næs Sogns Kommune	200 -
d.	- Nolsø Sogns Kommune	200 -
e.	- Kollefjord Sogns Kommune	200 -
		1500 Kr.

II. Til Sygehusene bevilges af Amtsfattigkassen for 1925:

1.	Dronning Alexandrines Hospital	2000 Kr.
2.	Sygehuset i Tveraa	1000 -
3.	Sygehuset i Klaksvig	1000 -
		4000 Kr.

Udvalgets Forslag Punkt 1 og 2 sættes samlet under Afstemning og vedtoges med 15 Stemmer mod 0.

4. Vedkommende den økonomiske Fond.
Angaaende Sysselmændenes Indberetninger om Veje,
Broer og Landingssteder.

Den 22. August fremlagdes saalydende Betænkning:

1. *Norderøernes Tilstand.*

Sysselmanden indberetter, at Vejen over Svinøjde ikke er istandsat og derfor stadig forværres.

Udvalget behandler Svinøvejen under en anden Sag.

2. *Østerø Syssel.*

Med Hensyn til de i Sysselmandens Indberetning omhandlede Broer i Andefjord fremsætter Sysselmanden Forslag under en anden Sag.

3. *Strømø Syssel.*

Med Hensyn til de i Sysselmandens Indberetning omhandlede Veje i Vestmanhavn gør Udvalget Indstilling under en særlig Sag.

4. *Vaagø Syssel.*

Med Hensyn til de i Fjor paaviste Mangler ved Veje og Broer foreligger nu Indberetning om, at Manglerne er afhjulpne.

5. *Sandø Syssel.*

Angaaende Opgangen til Store Dimon, som Sysselmanden i Fjor henlede Opmærksomheden paa, bemærkes, at der nu foreligger Indberetning om, at Sognet vil foranledige Manglerne afhjulpne.

Forslag.

Amtmanden anmodes om gennem Sysselmanden at ville paase, at Opgangen til Store Dimon sættes i forsvarlig Stand.

6. *Suderø Syssel.**Forslag.*

1. Amtmanden anmodes om gennem Sysselmanden at ville paase, at Pollurin i Sumbø og Landingspladsen Ranin i Kvalbø sættes i forsvarlig Stand.
2. Amtmanden anmodes om at henlede Sysselmandens Opmærksomhed paa, at Lagtinget maa kræve en Udtalelse om, hvorvidt samtlige offentlige Veje, Broer og Landingssteder er i forsvarlig Stand og ikke blot om saadanne, som Lagtinget har givet Tilskud til.

Den 25. August behandledes Betænkningen.

a.	Norderøernes Syssel.	Udvalgets Betænkning behandledes.
b.	Østerø	— Ligeledes.
c.	Strømø	— Ligeledes.
d.	Vaagø	— Ligeledes.
e.	Sandø	— Udvalgets Forslag vedtoges med 15 Stemmer mod 0.
f.	Suderø	— — — — — 16 — — 0.

5. Decision af Regnskaber.

Til Lagtinget var indkommet efternævnte Regnskaber forsynede med besvarede Revisionsaetegnelser samt Revisors Vedtegnelser.

Regnskabet for Færø Amts Repartitionsfond for Aaret 1922—23.

- - Færø Amts Fattigkasse for s. A.
- - Færø Amts økonomiske Fond for s. A.
- - Fonden for forulykkedes Efterladte for Aaret 1923.
- - Grindegarnet i Vestmanhavn for s. A.
- - Færø Amts Skolefond for s. A.
- - Fonden til Anskaffelse af nyttige Skolebøger til fattige Almuesbørn paa Færøerne for s. A.
- - Sognepræst Engelsteds Deltagelses- og Erkendtlighedslegat for s. A.
- - Dykkerdragten for s. A.
- - den gensidige Forsikring for Skolebygninger paa Færøerne for Aaret 1922—23.
- - de færøske Almueskolelæreres og Læreriiders Pensjonsfond for s. A.
- - Færø Amts Bibliotek for s. A.

Samtlige Kommuneregnskaber for s. A.

- Kirkekasseregnskaber for s. A.

Regnskabet for Driften af Færøernes Amtskommunes Telefonvæsen for Aaret 1922—23.

- - Driften af Færøernes Amtskommunes Tuberkulose-Sygehus for s. A.

Samtlige disse Regnskaber blev deciderede.

6. Valg til kommunale Bestillinger og Ombud.

- a. Til Medlemmer af Valgnævnet for Folketingsvalg paa Færøerne i Henhold til Lov No. 127 af 28. April 1916 valgtes:

A. *Sydstrømø Præstegæld:*

a. Faste Medlemmer:

Overretssagfører H. C. Müller, Thorshavn, Købmand Z. Heinesen, ibd., Købmand B. A. Samuelsen, ibd., Overlærer Poul Jensen, ibd., Tømrermester H. C. Andreassen, ibd., Rørlægger Nyholm Debess, ibd., Købmand Peter Alberg, ibd.

b. Suppleanter:

Provisor Poul Johannesen, Thorshavn, Købmand A. E. Djurhuus, ibd., Købmand Poul Restorff, ibd., Tømrer Hans Jacob Poulsen, ibd., Gartner Trond Hansen, ibd., Lærer H. M. Jacobsen, ibd., Lærer J. Waagstein, ibd.

B. Nordstrømø Præstegæld:

a. Fast Medlem:
Lærer Bernhard Magnussen, Kollefjord.

b. Suppleant:
Købmand Jacob O. Hansen, Vestmanhavn.

C. Østerø Syssel:

a. Fast Medlem:
Pens. Lærer Joen Poulsen, Strænder.

b. Suppleant:
Købmand Absalon Jacobsen, Skaale.

D. Norderøernes Syssel.

a. Fast Medlem:
Smed Joen Heinesen, Viderejde.

b. Suppleant:
Bager Peter Samuelsen, Klaksvig.

E. Vaagø Syssel:

a. Fast Medlem:
Lærer Poul Joensen, Sandevaag.

b. Suppleant:
Købmand Chr. J. Olsen, Sørvaag.

F. Sandø Syssel:

a. Fast Medlem:
Revisor Gunnar Winther, Sand.

b. Suppleant:
Tømrer Edvard Hjalt, Sand.

G. Suderø Syssel:

a. Fast Medlem:
Bogholder og Student Johan Mortensen, Tveraa.

b. Suppleant:
Postassistent Joen Nolsø, Tveraa.

- b. Til Medlemmer af Valgnævn for Lagtingsvalg i Henhold til Lov No. 125 af 28. April 1916 om Forandringer i Lov om Færøernes Lagting af 15. April 1854 valgtes:

A. Sydstrømø Præstegæld:

a. Faste Medlemmer:

Overretssagfører H. C. Müller, Thorshavn, Købmand Z. Helnesen, ibd.,
Købmand B. A. Samuelson, ibd.

b. Suppleanter:

Overlærer Poul Jensen, Thorshavn, Rørlægger Nyholm Debess, ibd.

B. Nordstrømø Præstegæld:

a. Faste Medlemmer:

Lærer B. Magnussen, Kollefjord, Fisker Michel Samuelson, Haldersvig,
Kongsbonde Niclas Jacobsen, Kvivig.

b. Suppleanter:

Kongsbonde Thomas H. S. Egholm, Kvalvig, Købmand Poul Olsen,
Vestmanhavn.

C. Østerø Syssel:

a. Faste Medlemmer:

Flv. Lærer Joen Poulsen, Strænder, Kongsbonde Ole Olsen, Lervig,
Lærer Johan Poulsen, Strænder.

b. Suppleanter:

Niels Kruse, Ejde, Købmand Hans Johannesen, Funding.

D. Norderøernes Syssel:

a. Faste Medlemmer:

Købmand Olaf Olsen, Klaksvig, Købmand Absalon Matras, Kvannesund,
Lærer Alexander Enniberg, Klaksvig.

b. Suppleanter:

Fæstebestyrer S. M. Matras, Nordøre, Handelsbetjent Debes Christian-
sen, Norddeble.

E. Vaagø Syssel:

a. Faste Medlemmer:

Købmand Niclas Rasmussen, Sørvag, Købmand H. N. Niclasen, Mid-
vag, Odelshonde Joen Ole Jacobsen, Bø.

b. Suppleanter:

Lærer Michel Danielsen á Ryggi, Bø, Lærer Poul Joensen, Sandevaag.

F. Sandø Syssel:

a. Faste Medlemmer:

Revisor Gunnar Winther, Sand, Handelsmand Anthonius Sørensen,
Husevig, Købmand J. Kristen Joensen, Sand.

b. Suppleanter:

Tømrer Edvard Hjalt, Sand, Smed Johan Olsen, Sand.

G. *Suderø Syssel:*

a. Faste Medlemmer:

Købmand Peter Dahl, jun., Vaag, Lærer N. Djurhuus, Sumbø, Post-assistent Joen Nolsøe, Tveraa.

b. Suppleanter:

Købmand Daniel Oliver Holm, Kvalbø, Tømmermand Johan Thomsen, Porkere.

- c. Til Medlemmer af Kvædeudvalget valgtes Lagtingsmændene Johs. O. Joensen, Wang og Debess.
- d. Til Revisorer for Færø Amts Sparekasse valgtes Overlærer Poul Jensen og Bogholder Jacob Olsen.
- e. Til Medlem af Kommissionen for Færøernes Mellem- og Realskole valgtes Lagtingsmand Johs. O. Joensen.
- f. Til Medlem af Skoledirektionen valgtes Lagtingsmand Joen Poulsen af Strænder.
- g. Til Medlemmer af Thorshavns Overligningskommission valgtes Tømrer H. A. Djurhuus og Sagfører Edw. Mitens.
- h. Til Suppleanter til Thorshavns Overligningskommission valgtes Byråds-medlemmerne H. C. W. Tórgarð og H. C. Andreassen.
- i. Til Medlemmer af Væredvalget valgtes Lagtingsmændene J. O. Joensen, J. J. Dahl, M. Samuelson, Mitens og Debess.
- j. Til Medlemmer af Bestyrelsen for Skipafelagið „Føroyar“ valgtes Prokurist J. O. Joensen og Højskolelærer R. Rasmussen.
- k. Til Lagtingets Repræsentant paa Generalforsamling i Skipafelagið „Føroyar“ valgtes Amtmanden.
- l. Til Medlemmer af Lagtingets Skatteudvalg i Henhold til Lov Nr. 76 af 12. Marts 1923 valgtes Lagtingsmændene O. F. Joensen, M. Samuelson, Konoy og Winther.
- m. Til Suppleanter til Lagtingets Skatteudvalg i Henhold til Lov Nr. 76 af 12. Marts 1923 valgtes Lagtingsmændene Effersøe, Reinert, Debess og Mitens.
- n. Til Medlemmer af det slaaende Udvalg ang. færøsk Brandforsikring valgtes Lagtingsmændene Effersøe, O. F. Joensen og Mitens.
- o. Til Suppleanter til samme Udvalg valgtes Lagtingsmændene Johs. Petersen, Wang og Debess.
- p. Til Medlemmer af Telefonvæsenets Driftsudvalg valgtes Lagtingsmændene M. Samuelson, Johan Poulsen og Debess.
- q. Til Medlemmer af det slaaende Udvalg i Sag ang. Bibliotek og Arkiv: Lagtingsmændene Johs. Joensen, Johan Poulsen og R. Rasmussen.
- r. Til Medlemmer af Udvalget i Sag ang. Ulykkesforsikring: Lagtingsmændene Dahl, Johs. Joensen og Mitens.
- s. Til Suppleanter til samme Udvalg: Lagtingsmændene Wang, Effersøe og Winther.
- t. Til Medlemmer af Driftsudvalget for Sanatoriet: M. Samuelson, Johan Poulsen og Nyholm Debess.
- u. Til Medlemmer af Kirkeinspektionen valgtes Lagtingsmændene Johs. Joensen, Johan Poulsen og Konoy.
- v. Til at føre Tilsyn med Varetægtsfangers Behandling i Henhold til Retsplejelovens § 793 valgtes Lagtingsmændene Johs. O. Joensen og R. Rasmussen.

- w. Til at foretage de aarlige Valg i Suderø Syssel til de Grundlister der gælder for Tiden indtil 31. Januar 1929 valgtes Købmand Joen Jacob Dahl, Vaag, Kongsbonde Niels Nattestad, Kvalbø, og Postfuldmægtig Poul Nolsø, Tveraa.
- x. Do. do. Sandø Syssel valgtes Odelsmand Ole Johannesen, Husevig, Forsøgsleder Johan Dalberg, Sand, og Købmand Oliver Eystberg, Skopen.
- y. Do. do. Strømø Syssel valgtes Købmand Poul Olsen, Vesimanhavn, Lærer Bernh. Magnussen, Kollefjord, og Købmand Peter Alberg, Thorshavn.
- z. Do. do. Østerø Syssel valgtes Kongsbonde Jacob Lamhauge, Lamhauge, Kaldsmand N. F. Eliassen, Fuglefjord, og Lærer Elieser Reynberg, ibd.
- æ. Do. do. Norderøernes Syssel valgtes Kongsbonde Joen Hansen, Husum, Købmand J. M. Matras, Viderejde, og Handelsmedhjælper Ludvig Kjelnæs, Klaksvig.
- ø. Do. do. Vaagø Syssel valgtes Købmand Niclas Rasmussen, Sørvaag, Købmand Clement Haraldsen, Midvaag, og Odelsbonde D. P. Michelsen, Midvaag.
- aa. Til Medlemmer af Udvalget vedr. Nævninge-Aarslisterne valgtes Redaktør Poul Niclasen, Thorshavn, og Lagtingsmand Nyholm Debess, ibd.
- bb. Til Retvidnesuppleant valgtes Fisker Bærent Gregoriussen.
- cc. Til Medlem af Overlandsvæsenskommissionen valgtes Fyrpasser Simon Thorkilshøj, Nolsø.
- dd. Til Suppleant til Overlandsvæsenskommissionen valgtes Kongsbonde J. A. Wang, Kalbak.
- ee. Til Medlem af Østerø Syssels Landvæsenskommission valgtes Kongsbonde J. J. Weihe, Nordskaale.
- ff. Til Suppleant til Østerø Syssels Landvæsenskommission valgtes Kongsbonde Jacob Lamhauge, Lamhauge.
- gg. Til Medlemmer af Udvalget ang. Overenskomst om Storbhvalfangst valgtes Lagtingsmændene M. Samuelsen, Johs. O. Joensen og Nyholm Debess.
- hh. Til at tage Bestemmelse angaaende Undersøgelse af Landingssteder, og Broer, valgtes Amtmanden samt Lagtingsmændene Johan Poulsen og R. Rasmussen.

---

75. Udsatte Sager.

---

1. Andragende fra Niclas Johan Joensen og Bernhard Magnussen af Kollefjord om Tilskud til Anskaffelse af en Vogn.

Budgetudvalget vedtog at udsætte Sagen til næste Aar.

2. Andragende fra Lagtingets Selvstyreparti ang.
Storhvalsfangsten.

Den 13. September vedtog Lagtinget at udsætte Sagen til næste Aar.

3. Andragende fra Føroya bóndafelag om Tilskud til
Udgivelse af Jordebrugslære¹⁾

Lagtinget vedtog at svare:

„Sagen udsættes, indtil de forlangte Oplysninger foreligger“.

4. Andragende fra Lagtingets Selvstyreparti ang.
færøsk Post- og Telegrafprog.

Den 16. September vedtog Lagtinget at udsætte Sagen til næste Aar.

5. Andragende fra Lagtingsmand Johs. O. Joensen om
Udførsel af færøsk Stenmateriale.

Den 30. August vedtog Lagtinget at svare:

„1. Sagen udsættes til næste Aar.

2. Der vælges et Udvalg paa 3 Medlemmer til at forberede Sagen“.

76. Afslaaede Andragender.

1. Andragende fra Simon Olsen, Ejde, om økonomisk
Hjælp.

Den 23. August vedtog Lagtinget at svare:

„Lagtinget beklager ikke at kunne yde Andrageren den begærede Støtte af de under Tinget sorterende Kasser.“

¹⁾ Se Lagtingstidende 1923, Pag. 113.

2. Andragender om Kolportagebevillinger.

- a. Fra P. J. Joensen, København, og fra Vilhelm Andreassen, Trangisvaag.
Den 14. August vedtoges det i vedhæftede Udvalgsbetænkning (Bilag 6) indeholdte Forslag.
- b. Fra Thomas Nicolajsen, Thorshavn.
Den 13. August fremlagdes Udvalgsbetænkning (vedhæftet som Bilag 20).
Den 20. August foretoges Sagens endelige Behandling.
Forslagets Punkt I bortfaldt, idet kun 11 stemte for og ingen imod. Punkt II bortfaldt ligeledes, idet kun 10 stemte for og ingen imod.

3. Andragende fra Forsikringsforeningen for forulykkedes Efterladte om Tilskud til denne Forening.

Den 10. September vedtog Lagtinget at svare:

„Lagtinget maa beklage, at det ikke ser sig i Stand til at yde noget Tilskud til Foreningens fortjenstfulde Virksomhed.“

4. Godtgørelse for Tab af Fortøjningsgrejer.

Den 6. September vedtog Lagtinget at svare:

„Der svares Forespørgeren, at der ikke ifølge Lovgivningen paahviler Borgerne nogen Pligt til at bjærge eller ødelægge Drivminer, men at der iværksættes i Justitsministeriets Cirkulære af 29. Juli 1921 advares imod at bjærge eller undersøge ilanddrivende Beholdere eller Bøjer af ukendt Udseende, da saadanne kan være ladte Miner.“

5. Haandkøbsudsalg i Hove.

Den 14. August vedtog Lagtinget det i vedhæftede Udvalgsbetænkning (Bilag 9) indeholdte Forslag.

6. Andragende fra Journalist Søkjær om Tilskud til Oprettelse og Drift af et færøsk Bureau i København for 1925.

Den 1. September vedtog Lagtinget at svare:

„Tinget ser sig for Tiden ikke i Stand til at give Tilskud i omhandlede Øjemed af de under Tinget sorterende Kasser“.

7. Andragende fra Arrestforvarer A. Jacobsen om Lønforhøjelse.¹⁾

Lagtinget vedtog at svare:

„Lagtinget henholder sig til sin Vedtagelse i 1923, hvorefter Andragendet ikke for Tiden kan bevilges.“

Der fremlagdes af O. F. Joensen, Johs. Olaus Joensen, Nyholm Debess og Joh. M. Fr. Poulsen saalydende Ændringsforslag:

„I Stedet for Udvalgets Forslag sættes: Af Amtsrepartitionsfonden bevilger Lagtinget Arrestforvarer A. Jacobsen en aarlig Lønforhøjelse af 200 Kr.“

Dette Forslag bortfaldt.

---

77. Forskelligt.

1. Paaligning af Kommuneskat efter Marketal og efter Formue og Lejlighed.

Den 1. September vedtoges følgende:

- A. I Henhold til § 22 i Lov Nr. 30 af 28. Februar 1872, jfr. Lov af 12. Marts 1923 § 37, om de færøske Landkommuners Styrelse approberer Lagtinget, at Skatten i nedennævnte Kommuner lignes saaledes i Tiden fra 1. Januar 1925 til 1. Januar 1928:

---

¹⁾ Se Lagtingstidende 1923, Pag. 112.
Lagtingstidende 1924.

	Efter Marketal	Efter Formue og Lejl.
Klaksvig Sogns Kommune	$\frac{1}{10}$	$\frac{39}{10}$
Fuglø og Svinø Sognes Kommune		
Fuglø Sogn	$\frac{1}{20}$	$\frac{19}{20}$
Svinø Sogn	$\frac{1}{20}$	$\frac{19}{20}$
Viderø Sogns Kommune	$\frac{1}{20}$	$\frac{19}{20}$
Kunø, Mygledal og Husum Sog- nes Kommune		
Kunø Sogn	$\frac{1}{12}$	$\frac{11}{12}$
Mygledal —	$\frac{1}{12}$	$\frac{11}{12}$
Husum —	$\frac{1}{12}$	$\frac{11}{12}$
Sandevaag Sogns Kommune . . .	$\frac{1}{12}$	$\frac{11}{12}$
Hove — — . . .	$\frac{1}{9}$	$\frac{8}{9}$
Famien — — . . .	$\frac{1}{7}$	$\frac{6}{7}$
Sjov — — . . .	$\frac{1}{12}$	$\frac{11}{12}$
Andefjord — — . . .	$\frac{1}{10}$	$\frac{9}{10}$
Kvlvig — — . . .	$\frac{1}{12}$	$\frac{11}{12}$
Haldersvig — — . . .	$\frac{1}{10}$	$\frac{9}{10}$
Sørvaag — — . . .	$\frac{1}{20}$	$\frac{19}{20}$
Kvalbø — — . . .	$\frac{1}{20}$	$\frac{19}{20}$
Kollefjord — — . . .	$\frac{1}{8}$	$\frac{7}{8}$
Porkere — — . . .	$\frac{1}{10}$	$\frac{9}{10}$
Midvaag — — . . .	$\frac{1}{10}$	$\frac{9}{10}$
Frodebø — — . . .	$\frac{1}{50}$	$\frac{49}{50}$
Gøte — — . . .	$\frac{1}{15}$	$\frac{14}{15}$
Nolsø — — . . .	$\frac{1}{5}$	$\frac{4}{5}$
Bø — — . . .	$\frac{1}{10}$	$\frac{9}{10}$
Vaag — — . . .	$\frac{1}{25}$	$\frac{24}{25}$
Lervig — — . . .	$\frac{1}{15}$	$\frac{14}{15}$
Sumbø — — . . .	$\frac{1}{10}$	$\frac{9}{10}$
Sandø Præstegælds Kommune		
Skopen Sogn	$\frac{1}{30}$	$\frac{29}{30}$
Sand —	$\frac{1}{10}$	$\frac{9}{10}$
Skaalevig —	$\frac{1}{10}$	$\frac{9}{10}$
Husevig —	$\frac{1}{10}$	$\frac{9}{10}$
Skuø —	$\frac{1}{10}$	$\frac{9}{10}$
Fuglefjord Sogns Kommune . . .	$\frac{1}{13}$	$\frac{12}{13}$
Funding — — . . .	$\frac{1}{13}$	$\frac{12}{13}$
Myggenæs — — . . .	$\frac{1}{8}$	$\frac{7}{8}$
Ejde — — . . .	$\frac{1}{8}$	$\frac{7}{8}$
De forenede Sognes Kommune.	$\frac{1}{5}$	$\frac{4}{5}$
Vestmankhavn Sogns Kommune .	$\frac{1}{40}$	$\frac{39}{40}$

- B. Amtmanden anmodes om at indhente Forslag fra de Forstanderskaber, som ikke har indsendt noget i saa Henseende og meddele den nødvendige Approbation.

2. Oprettelse af Prøvekammer for Skibsllys og Kompasser.¹⁾

Den 28. August vedtoges i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

¹⁾ Se Lagtingstidende 1923, Pag. 83.

Til undertegnede Udvalg er henvist en Skrivelse fra Ministeriet for Industri, Handel og Søfart af 15. Juli 1924, indeholdende Svar paa Lagtingets Indstilling i 1923 angaaende Oprettelse af et Prøvekammer for Skibsllys og Kompasser paa Færøerne m. m.

Ministeriet udtaler i denne Skrivelse, at samme maa nære afgørende Betænkkelighed ved at skride til Oprettelsen af et saadant Prøvekammer, men at det vil være Ministeriet magtpaaliggende ved Udstedelsen af Fartcertifikater for de færøske Skibe at foranledige, at der gives Rederne rigelig Frist til at faa Lanterner og Kompasser undersøgte ved Prøvekammeret i København.

Udvalget maa formene, at de Forslag, som fremsattes fra Lagtinget i Fjor, var vel begrundede, og det vilde formentlig ud fra Tingets Kendskab til Forholdene være meget betænkeligt at fravige Lagtingets Forslag. Lagtinget har i Fjor anset det for sin Pligt at anvise de Veje, som man mente var de eneste farbare til Løsning af Spørgsmaalet, og Udvalget har i Aar ikke fundet bedre Veje. Maalet er jo gennem en forsvarlig Undersøgelse af Skibsllys og Kompasser at skabe den størst mulige Sikkerhed for Søfarten samtidig med, at disse Undersøgelser gøres saa lidet besværlige og saa lidet bekostelige som muligt. — Der er blandt Rederne en afgjort saglig begrundet Stemning imod at sende Lanterner og Kompasser til Undersøgelse i København. En saadan Forsendelse er bekostelig, og Forsendelsen medfører i mange Tilfælde en betydelig Risiko for de Sager, der forsendes, saaledes at Omkostningerne udgives til ringe Nytte og lejlighedsvis kun medfører et Spild af Tid og Penge, idet Sagerne er ødelagte ved Modtagelsen her.

Lagtinget har den Pligt i et Tilfælde som dette at give Raad ud fra sit særlige Kendskab til Forholdene og sit særlige Ansvar, og Lagtinget har ikke turdet tage Ansvaret for en Ordning, der medfører, at Kompasser og Lanterner regelmæssig sendes til København til Undersøgelse, og Udvalget tør heller ikke i Aar tilraade, at Lagtinget tager dette Ansvar. Udvalget stiller derfor følgende

Forslag:

Lagtinget henholder sig til sin Indstilling af 18. September 1923 og udtaler Forventning om, at Sagen endnu en Gang maa blive taget under gunstig Overvejelse af Regeringen.

3. Kogræsning i Vigerbirge.

Sagen blev henvist til Udvalget for forskelligartede Sager.

Den 22. August fremlagdes i Sagen Udvalgsbetænkning (vedhæftet som Bilag 23).

Den 28. August fremlagdes fra Effersøe saalydende Ændringsforslag:

I Stedet for Udvalgets Forslag træder:

Lagtinget henleder Andragernes Opmærksomhed paa, at de i Henhold til Trøloven vil kunne indsende gennem Godsbestyrelsen Andragende til Justitsministeriet om Køb af Haugejord til Opdyrkning, men man skal samtidig tilraade dem samt vedkommende Kongsfæstere og Odelsejere at søge Sagen angaaende Kogræsning i Vighauges vestasta parti ordnet ved indbyrdes Forhandling samt paafølgende Vedtægt ved Grandestævne.

S. D. foretoges Sagens 3. Behandling.

Ændringsforslaget bortfaldt, idet kun 1 stemte for, ingen imod, hvorefter Udvalgets Forslag vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

4. Regning fra Udskiftningskandidat Husgaard, Gøte, for at have bistaaet Landboudvalget i 1922 og 1923.

Den 29. August vedtog Udvalget følgende:

„Regningens Beløb, 130 Kr., anvises Udskiftningskandidat Husgaard, Sydregøte, til Udbetaling af Amtsrepartitionsfonden.“

5. Fiskeri i grønlandske Farvande.

Denne Sag henvistes til Udvalget i Fiskerisager, der den 3. September afgav saalydende Betænkning:

Til undertegnede Udvalg er henvist et Andragende fra Lagtingets Selvslyreparti og Færøernes Skipper- og Navigatorforening om, at Lagtinget vil søge udvirket, at der meddeles færøske Fiskerskibe Tilladelse at drive Fiskeri i grønlandske Farvande med Stationer i Land paa Grønland.

Udvalget skal, efter omhyggeligt om indgaaende at have overvejet denne Sag i Samraad med Formanden for Færøernes Skipperforening, tillade sig at udtale følgende:

De færøske Fiskere har aldrig været i Tvivl om, at Farvandene ved Grønland — i alt Fald periodisk — har en Fiskerigdom, som det formentlig baade er Synd og Skam at lade ubenyttet. De udmærkede Resultater, som Udlændinge opnaar ved Fiskeri under Grønland, bekræfter kun den almindelige Opfattelse her paa Øerne. Færingers højeste Ønske har derfor ogsaa i den sidste Menneskealder været, at det maatte tillades færøske Kuttere herfra at drive Fiskeri i grønlandske Farvande med Station i Land. Efterhaanden som den færøske Fiskerflaade er blevet talstærk, og de andre Fangstfæller — færøske Farvande og Islands Kyster — ikke mere frembyder den Sikkerhed for godt Udbytte som tidligere, er Ønsket eller Kravet om at faa Lejlighed til at drage Nytte af de grønlandske Farvandes Fiskerigdom blevet stærkere og stærkere. Øerne har nu ca. 200 søgaaende Kuttere, der bemannes med over 3000 Mand. Denne Fiskerivirksomhed bærer praktisk talt hele det færøske Samfund, og i Kutterflaaden er Øernes Kapital anbragt tilgængelig med adskillige Hundrede Tusinde Kroner af Statslaanefondens Midler. Kutterflaaden repræsenterer, naar den er udrustet til Fangst, en Sum paa 10 Millioner, og den har om Bord saa at sige Øernes mest mobile Arbejdskraft, og det er derfor naturligt, at Lagtinget lægger hele sin Indflydelse i Vægt-skaalen for at opnaa de bedst mulige Betingelser for, at Øernes Fiskerflaade kan faa Lejlighed til at skabe de mest gunstige Resultater til Gavn for Øerne og deres Befolkning og derigennem til Gavn for hele Riget.

Det er en Selvfølge, at Færøernes Fiskerflaade lige saa vel som Udlændinge kan sejle op i grønlandske Farvande og drive Fiskeri dér paa samme Maade som de fremmede. Men saa længe man ikke har Tilladelse til at have Station i Land som Basis for Fiskeridriften, kan man kun arbejde

med halv Kraft. Og etablere sig i Land uden Tilladelse vil man ikke. Og skal man indrette sig paa Fiskeri ved Grønland, uafhængig af Station paa Land, vil Udrustningen være meget bekostelig, saa al selv store Resultater maa en Gang vil sluges af Driftsomkostningerne.

Man kan ikke indse, at det vil skade Landets Børn, at danske Statsborgere under en eller anden Form faar Lejlighed til at drive Fiskeri med Station i Land som Basis, hvor man kan lagre sin Salt- og Proviantbeholdning, mens Fiskeriet varer. Man vil ikke i mindste Maade genere Grønlænderne med Hensyn til den Fangst, de selv driver, og de Torskestimer, som periodisk indfinder sig ved Grønlands Kyster, udnyttes ikke af Grønlænderne selv i Øjeblikket, og det ligger i Forholdenes Natur, at de ikke kan bevares for Grønlænderne, indtil de selv er inde paa at udnytte disse Havets Rigdomme. Derimod vil et dansk (færøsk) Fiskeri uden Tvivl fremskynde det Tidspunkt, da Grønlænderne optager en Fiskerivirksomhed af samme Slags som Færingerne, og dette kan kun ligge i dansk Interesse.

Bestræbelserne maa derfor efter Udvalgets Mening gaa ud paa at finde en Form, hvorunder Færinger faar Lov til at udnytte Grønlandshavets Rigdomme paa bedste Maade, og de paagældende Myndigheder vil efter Udvalgets Mening sikkert være sindede til at overveje Sagen velvilligst og finde farbare Veje, saaledes at Spørgsmaalet kan løses tilfredsstillende for alle Parter.

Saafernt Færingers Ønske om Tilladelse til at drive Fiskeri i Havet ved Grønland skal imødekommes, maa der, som allerede anført, udvirkes Tilladelse til, at Kutterne kan have Station i Land. Ved disse Stationer maa man kunne oplosse den Salt- og Proviantbeholdning, som man ikke kan have om Bord i Fartøjerne under Fiskeriet. Her maa man ogsaa kunne opstable Fangsten, indtil Sæsonen er forbi. Endvidere vil det formentlig kunne blive ønskeligt, at der opnaas Tilladelse til paa passende Steder at virke Saltskinken til Klipfisk, eventuelt ved Hjælp af den Arbejdskraft, der findes paa Stedet. Kutterne vil altid om Bord have Mandskab, som kan forestaa Fisketørringen, og den stedlige Arbejdskraft vil kunne anvendes i denne Virksomhed til Gavn for begge Parter, selvfølgelig mod Godtgørelse, som fastsættes efter Forhandling mellem Parterne eller med Handelsstyrelsen som Mellemlid.

Som Pladser, der egner sig til Basis for Fiskeriet, ønsker Udvalget, efter Forhandling med den Sagkundskab, man har haft Adgang til at forhandle med, at angive:

- 1) Julianhaab,
- 2) Frederikshaab.
- 3) Fiskerøes,
- 4) Godthaab,
- 5) Sukkertoppen.

Navnlig de sydlige Stationer maa anses for absolut nødvendige og vil ikke kunne opgives, men ellers vil det være meget ønskeligt, for at det best mulige Resultat kan opnaas, at der haves Adgang til at etablere Station paa samtlige de angivne Pladser.

Udvalget har under Behandlingen af denne Sag kun haft Adgang til udenlandsk Kortmateriale. Imidlertid anser man det for givet, at danske Myndigheder sidder inde med Kort over grønlandske Farvande, der er fyldigere, og man gaar ud fra, at de Færinger, der faar Tilladelse til at fiske ved Grønland i det Omfang som foran nævnt, faar Adgang til det Kortmateriale, som i saa Henseende findes.

At man overalt i Grønland, hvor Forholdene ellers tillader det, kan have Forbindelse med Land for at skaffe sig nødvendig Vandforsyning, gaar Udvalget ud fra.

Udvalget maa derfor tilraade Lagtinget at indgaa til Regeringen med Andragende om, at det fremsatte Andragende imødekommes, idet man henviser til, at Lagtinget i 1914 har fremsat et lignende Andragende.

Forslag.

Lagtinget andrager hos Regeringen om at der maa blive udvirket Tilladelse for færøske Kuttere til at drive Fiskeri i Grønland, at etablere Stationer i Land paa de i foranstaaende Betænkning nævnte Steder, at man faar Adgang til det Kortmateriale, som findes over grønlandske Farvande og at der efter Forhandling med Handelsstyrelsen skabes Adgang for Færinger til at tilvirke Fangsten i Land og eventuelt dertil benytte grønlandsk Arbejdskraft.

Den 10. September vedtoges Udvalgets Forslag med 22 Stemmer mod 0.

Den 11. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

6. Tilskud til Føroya fólkaháskúla.¹⁾

Den 29. August vedtog Udvalget følgende:

„Af økonomisk Fond bevilges „Føroya Fólkaháskúla“ 600 Kr. for Finansaaret 1924—25.“

7. Andragende fra Lærer J. H. Danbjørg om Rejsunderstøttelse til et Vinterkursus paa Askov Højskole.

Den 29. August vedtog Udvalget følgende:

„Andragendet henvises til velvillig Behandling i Skoledirektionen.“

8. Andragende fra Hans M. Joensen, Ejde, om Understøttelse til Seminarieophold paa Haderslev Seminarium.

Den 29. August vedtog Udvalget følgende:

„Andragendet henvises til velvillig Behandling i Skoledirektionen.“

9. Fiskeri i Sørvaagsbugten.

Denne Sag henvises til Udvalget i Fiskerilaanesagen, der den 18. August afgav saalydende Udvalgsbetænkning:

¹⁾ Se Lagtingstidende 1923, Pag. 55.

Til Udvalget er henvist et Andragende fra forskellige Beboere i Sørvaag om Ændringer i den under 27. Oktober 1903 stadfæstede Fiskerivedtægt for Sørvaagsbugten. I Sagen foreligger foruden Andragendet og en Fremsendelsesskrivelse en Erklæring fra Sysselmanden paa Vaagø med Paa-tegning fra Færø Amt af 13. August d. A.

Udvalget maa med Amtet være enig i, at Vedtægten, forinden videre kan foretages, maa tilstilles vedkommende Forstanderskaber til videre Behandling i Overensstemmelse med Fiskerilov af 14. April 1893.

Forslag.

Forinden Lagtinget kan foretage videre, maa Sagen tilstilles de interesserede Forstanderskaber for dér at behandles i Overensstemmelse med Fiskerilov af 15. April 1893, og Amtet anmodes om at foretage det i saa Henseende videre fornødne.

Den 25. August vedtoges Udvalgets Forslag med 18 Stemmer mod 0.

10. Fangst af Muslingen „Øðu“ i Sundelaget.

Sagen blev henvist til det kommunale Udvalg, der den 7. August afgav Betænkning (Vedhæftet som Bilag 8).

Ved Sagens endelige Behandling den 17. August vedtoges Udvalgets Forslag med 13 Stemmer mod 0.

Den 25. August oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

11. Andragende fra Poul Niclasen om Klipfiske-markederne i Middelhavslandene.

Sagen henvistes til Budgetudvalget, der den 3. September afgav saalydende Udvalgsbetænkning:

Til Budgetudvalget er henvist Andragende fra Redaktør Poul Niclasen, Thorshavn, om Lagtingets Anbefaling til, at der af Statskassen ydes ham et Tilskud paa 6000 Kr. til Bestridelse af Udgifterne ved en Rejse til Spanien, Italien og eventuelt andre Middelhavslande til Bedste for færøsk Fiskeeksport.

Andrageren oplyser, at denne Rejse, der tænkes foretaget i 1925, vil komme til at strække sig over 5—6 Maaneder.

Udvalget kan ganske tiltræde de Betragtninger, som Andrageren anfører om Betydningen af, at der iværksættes et særligt og hensigtsmæssigt Reklamearbejde i Middelhavslandene for færøske Fiskeriprodukter, navnlig Klipfisk. Et saadant Arbejde er i Særdeleshed paakrævet under Hensyn til den stærke Konkurrence, som for Tiden gør sig gældende. Det er af Vigtighed, at man paa de forskellige Afsætningssteder har det mest indgaaende Kendskab til færøsk Klipfisk, samtidig med, at det er af Vigtighed for Færinger og færøske Fiskeeksportører, at der tilvejebringes de fyldigste og mest

paalidelige Oplysninger om Afsætningsforhold og Afsætningsmuligheder m.m. for denne Vare.

Udvalget anser Andtageren for velskikket til at udføre et Arbejde som det omhandlede. Han har Interesse for Sagen og et indgaaende Kendskab til færøske Forhold. Staten har sine særlige Organer, Gesandtskaber, Konsulater og Udenrigsministeriets Pressebureau, gennem hvilke der kan udbredes Kendskab til Landets Produkter, herunder Færøernes Fiskeriprodukter; men Gesandtskaber og Konsulater kan have Nytte af, at en Mand med særligt Kendskab til vore Forhold rejser ud og, omend kun for en kort Tid, udfører et Oplysnings- og Reklamearbejde i Forbindelse med de nævnte Organer.

Udvalget gaar ud fra, at de særlig interesserede, Færøernes Rederiforening og Føroya Fiskimannafelag, vil kunne slutte sig til Tanken om, at en saadan Rejse foretages.

Forslag.

Lagtinget tiltræder Redaktør Poul Niclasens Andragende, anerkender Betydningen af den af ham paatænkte Rejse og dennes Formaal og anbefaler Andtageren til Støtte i fornødent Omfang.

Den 5. September afgav R. Rasmussen og Edw. Mitens saalydende motiveret Ændringsforslag.

Idet vi anerkender og tiltræder de almindelige Betragtninger, som Hr. Redaktør Poul Niclasen i sit Andragende fremfører om et hensigtsmæssigt Reklamearbejde i Middelhavslandene for de færøske Fiskeprodukter, tillader vi os at stille følgende

Ændringsforslag.

I.

Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at der af Statskassen ydes 6000 Kr. til Bestridelse af Udgifterne ved, at en kyndig Person fra Færøerne foretager en Rejse til Middelhavslandene for at sprede Kendskab til færøske Fiskeprodukter og skaffe sig Oplysninger om Forhold, som har Interesse for færøsk Fiskeeksport.

II.

Ministeriet antager den i I. omhandlede Mand efter Indstilling af Færøernes Rederiforening, Føroya Fiskimannafelag og Færøernes Skipper- og Navigatorforening.

III.

Udsendingen skal afgive Beretning om sin Rejse til Ministeriet og Lagtinget.

Den 9. September foretoges Sagens endelige Behandling.

Ændringsforslagets Punkt I og II bortfaldt.

Udvalgets Forslag vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

Ændringsforslagets Punkt III betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

12. Andragende fra Lagtingets Selvstyreparti angaaende gamle Salmemelodier.

Budgetudvalget, hvortil Sagen var blevet henvist, afgav den 28. August saalydende Betænkning:

Tinget har i Fjor behandlet en tilsvarende Sag og anbefalet Hr. Waagstein til Tilskud gennem Undervisningsministeriet, og under Forudsætning af, at et saadant Tilskud tilvejebringes, tilsagt et passende Tilskud fra Lagtinget.

Udvalget tilraader, at denne Stilling fastholdes.

Forslag.

Lagtinget fastholder sin Beslutning fra forrige Aar, saaledes som den findes i Lagtingstidende 1923, Bilag 24.

Den 6. September vedtoges Udvalgets Forslag med 17 Stemmer mod 0.

13. Andragende fra Poul Nielsen, J. Jacobsen og M. A. Jacobsen om Tilskud til Udgivelse af en færøsk Adressebog.

Budgetudvalget, hvortil Sagen var blevet henvist, afgav den 28. August saalydende Betænkning i Sagen:

Hele Udvalget har sin store Sympati for Tanken, men et Mindretal nærer Betænkelighed ved i Aar at foreslaa Bevilling. Et Flertal (Dahl, Joensen, Midjord, Rasmussen og Winther) fremsætter følgende

Forslag.

Der bevilges Andragerne af Økonomisk Fond et Tilskud paa 500 Kr. i omhandlede Øjemed.

14. Fundats for Julemærkelegatet til Fordel for syge og svagelige Børn paa Færøerne.

Budgetudvalget afgav den 12. September saalydende Forslag til Beslutning:

Lagtinget udtaler:

1. sin bedste Tak til Julemærkekomiteen for den smukke og gode Gave, et Legat paa 20,000 Kr., hvis Renter skal udbetales til færøske, Lagtingstidende 1924.

- syge og svagelige Børn, fortrinsvis saadanne, som lider af kirurgisk Tuberkulose,
 2. sin Tilslutning til den foreliggende Fundats for Legatet.

Den 12. September vedtoges Forslag til Beslutning med 17 Stemmer mod 0.

15. Tilskud til et Vinterkursus for Skibskokke.

Sagen henvistes til Budgetudvalget, som den 2. September afgav saalydende Udvalgsbetænkning:

Til undertegnede Udvalg er henvist et Andragende fra Formændene for Færøernes Fiskerforening, Færøernes Skipper- og Navigatorforening og Færøernes Rederforening om Støtte til Oprettelsen af et Vinterkursus for Skibskokke.

Udvalget anser Formaålet for samfundsnyttigt og mener, at det bør støttes, for saa vidt de forannævnte Organisationer ikke for egen Regning kan iværksætte Tanken. Men foreløbig er Udvalget ude af Stand til at foreslaa Tilskud, da man intet Overblik har over, hvilke Udgifter Kursuset vil medføre.

Forslag.

Saaframt de forannævnte Organisationer skulde iværksætte et Kursus for Skibskokke i Vinteren 1924—25, og der til næste Aar foreligger Redegørelse for Omkostningerne m. m., vil Tinget yde Støtte i passende Omfang.

Den 12. September vedtoges Udvalgets Forslag med 12 Stemmer mod 0.

16. Ændring i Havnereglement for Trangisvaag.

Sagen henvistes til det kommunale Udvalg, som den 14. August afgav Betænkning (vedhæftet som Bilag 21).

Den 26. August vedtoges Udvalgets Forslag med 15 Stemmer mod 0.

17. Andragende fra Lagtingets Selvstyreparti om Udvidelse af Territorialgrænsen.

Sagen henvistes til Udvalget om Fiskerilaanssagen, som den 3. September afgav saalydende Betænkning:

Til Lagtinget er indkommet et Andragende fra Tingets Selvstyreparti gaaende ud paa, at der søges udvirket en Udvidelse af Søterritoriet, enten i

Almindelighed eller her ved Øerne. Sagen er henvist til Behandling i undertegnede Udvalg, som skal tillade sig at bemærke følgende.

Det er vel haabløst at tænke sig, at en Henvendelse fra Lagtinget skulde kunne føre til en Ordning, hvorved Søterritoriet i Almindelighed udvides. Udvalget nærer ogsaa Frygt for, at et Forsøg paa at faa Søterritoriet ved Færøerne saaledes udvidet, at de Fiskepladser, hvor Øernes Baadfiskeri drives, kommer til at ligge indenfor Territorialgrænsen, vil støde paa mange praktiske Vanskeligheder. Desuagtet mener man, at de her ved Færøerne tilstedeværende Forhold med bydende Nødvendighed kræver, at Lagtinget gør, hvad gøres kan. De senere Aars tiltagende og ganske ødelæggende Trawlfiskeri paa de Fiskepladser ved Færøerne, hvor det færøske Baadfiskeri gennem Mandsaldrer er drevet, har medført, at Baadfiskeriet nu praktisk talt er ved at være ødelagt. Selv i den bedste Aarstid dækker en Fisketurs Fangst meget ofte knapt nok Udgifterne. Islandsfiskeriet med Kulterne og et Par Trawlere er betydningsfuldt, men da knapt Halvdelen af de færøske Familieforsørgere kan deltage i Islandsfiskeriet, og da Fiskeriet er Øernes hørende Erhverv, vil den Omstændighed, at Fiskeriet ved Færøerne i flere paa hinanden følgende Aar har svigtet, medføre Nød i mange Fiskerihjem. Saa-danne Forhold er desværre til Stede paa Færøerne i Øjeblikket.

Udvalget tilraader Lagtinget at henvende sig til Regeringen med Andragende om, at samme vil søge Forhandling med de interesserede Magter om Søterritorialgrænsens Udvidelse. Skulde dette foreløbig ikke kunne opnaas, kunde man tænke sig indledet Forhandling med Magterne om, at Fiskeriet med Trawl blev forbudt paa de Fiskepladser her ved Øerne, hvor færøske Baadfiskere driver deres Fiskeri. Det er særlig britiske Trawlere, der driver Fiskeri her ved Øerne, og Udvalget kunde tænke sig, at en Henvendelse til Storbritanniens Regering kunde føre til et gunstigt Resultat. Det kan vanskeligt forudsættes, at den højsindede britiske Nation skulde ønske, at engelsk Kapital skal ødelægge de Fiskepladser, hvor Færøernes Fiskerbefolkning Generation efter Generation har søgt at udvinde sit beskedne daglige Brød. Forhandlingerne bør i hvert Fald indledes. Færøernes Vel-færd staar paa Spil. Færøernes Befolkning i sin Helhed staar i denne Sag bagved Lagtinget.

Forslag.

Lagtinget anmoder Regeringen om at indlede Forhandling med de interesserede Magter om en Udvidelse af Søterritorialgrænsen, saaledes at de vigtigste færøske Fiskegrunde kommer til at ligge indenfor Grænsen. Saafremt dette ikke kan opnaas, andrager man om, at de i hosløgte Kort over Farvandet ved Færøerne afsatte Fiskegrunde maa blive fredede saaledes, at Fiskeri med Trawlredskaber ikke skal kunne drives der.

Den 10. September vedtoges Udvalgets Forslag med 22 Stemmer mod 0.

18. Beretning fra Kvædeudvalget.

Sagen henvistes til Budgetudvalget, som den 19. August afgav saalydende Udvalgsbetænkning:

Lagtinget anmodede i 1923 det staaende Udvalg i denne Sag om at fremkomme med en tilstrækkelig dokumenteret Redegørelse pr. Olajdag 1923 og pr. Olajdag 1924. — Der er ikke fremkommet nogen Redegørelse fra Udvalget, men der er af nærværende Udvalg modtaget en Opgørelse fra H. N. Jacobsens Boghandel pr. 12. August 1924.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar.

Den 29. August foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag bortfaldt.

19. Hove Sogns Pligt til at yde Bidrag til Lønning af Kommunalægen i Vaag.

Sagen henvistes til det kommunale Udvalg, som den 2. September afgav Betænkning (vedhæftet som Bilag 31).

Den 6. September foretoges Sagens endelige Behandling.
Udvalgets Forslag bortfaldt.

OVERSIGT

over

Færøernes Amtskommunes

økonomiske Status

til Brug for Lagtinget

1924.

Røgnskab for Færø

for Aaret fra 1. Oktober 1922

Indtægt:

I. Beholdning den 1. Oktober 1922:	Kr. Ø.	Kr. Ø.
1. Restancer af Skat m. v.	44684 10	
2. Kontant hos Regnskabsføreren.....	8854 11	
		53538 21
II. Udskrivning i Regnskabsaaret 1922—23 paa Jordegodset og Kom- munerne		149236 08
III. Kendelse for Handelsbeviser.....		1972 50
IV. Statstilskud i H. t. Lov af 15. Maj 1903		3000 00
V. Refusion af forskudsvis afholdte Udgifter vedrørende smitsomme Sygdomme		2601 17
VI. Refusion af Delinkventomkostninger.....		100 26
VII. Refusion af Alimentationsbidrag		6261 10
VIII. Refusion af forskudsvis afholdte Udgifter til Vejanlæg.....		3352 50
IX. Refusion af Udgifter til Søjetsmedlemmer.....		25 88
X. Automobilskat		114 30
XI. Tilskud fra økonomisk Fond.....		6000 00
XII. Skydskassens Overskud.....		8138 02
XIII. Gæld den 30. September 1923:		
Til Føroya Banki		75216 46
		309556 48

Amts Repartitionsfond

til 30. September 1923.

Udgift:

A. Gæld den 1. Oktober 1922:	Kr. Ø.
Til Føroya Banki	90953 84
B. Udgifter vedrørende Lagtingshuset	2194 66
C. Lagtingsmændenes Diæter og Rejsseudgifter	12888 95
D. Andre Udgifter vedrørende Lagtingsarbejdet	14169 67
E. Udgifter til Justitsvæsenet	4512 08
F. Udgifter til Valgvæsenet	161 47
G. Udgifter til Medicinalvæsenet	9355 32
H. Udgifter til Lægevæsenet	4000 00
J. Udgifter til Jordmodervæsenet	2807 35
K. Tilskud til Sanatoriets Drift og Vedligehold	5374 67
L. Udgifter til Sysselmændenes Omrejser	1013 91
M. Udgifter til Dyrlægens Omrejser	1500 00
N. Udgifter til Skolevæsenet	1684 85
O. Udgifter til Landbruget	116 80
P. Renter af Obligationsgæld	36072 78
Q. Renter af Kassekredit	4604 09
R. Afdrag paa Gæld	15740 88
S. Bidrag til Kreditforeningens Reservefond	238 34
T. Undersøgelse af Vandkraften	10432 30
U. Tilskud til Færø Amts Bibliotek	2000 00
V. Alimentationsbidrag	6195 00
X. Udgifter til kommunale Vejanlæg	8667 50
Y. Forskellige Udgifter	620 50
Z. Beholdning den 30. September 1923:	Kr. Ø.
Restancer af Skat m. m.	52024 38
Kontant hos Regnskabsføreren	22227 14
	74241 52
	309556 48

Nr. 1.

Amtsrepartitions

pr. 30. Sep

Aktiver:

	Kr. Ø.	Kr. Ø.
1. Forskud i Regnskabet.....	2500 00	
2. Resterende Skat af Jordegodset.....	7158 91	
3. Resterende Bidrag fra Kommunerne.....	44865 47	
4. Kassebeholdning.....	22227 14	
		76751 52
Balance.....		721887 61

798639 13

Fonden Ejer:

Sanatoriet	Kr. 200000,00
Lagtingshuset med Inventar	- 17500,00
Arresthuset	- 8400,00
Dampskibet „Smiril“, købt i 1919.	- 60000,00

Endvidere ejer Fonden Aktier i P/f Skipafelagið Føroyar til pålydende Værdi af 350 000,00 Kr. Ved Selskabets Generalforsamling den 8. April 1924 blev Aktiekapitalen, der oprindelig var 700 000,00 Kr., nedskrevet til 280 000,00 Kr., saaledes at Fondens Aktier herefter er nedskrevet til 140 000,00 Kr.

fondens Status

tember 1923.

Passiver:

	Kr.	Ø.
1. Restgæld til Bikuben iflg. Obligation af 21. September 1907 pr. 11. Juni Termin 1923. (Halvaarlig Rente og Afdrag 1526 Kr. 75 Ø.) ...	31241	38
2. Restgæld til Kredittoreningen iflg. Obligation af 17. November 1911 pr. 11. Juni Termin 1923. (Halvaarlig Rente og Afdrag 1092 Kr. 92 Ø.)	26138	11
3. Restgæld til samme iflg. Obligation af 15. November 1919 pr. 11. Juni Termin 1923. (Halvaarlig Rente og Afdrag 4009 Kr. 00 Ø.) ...	88799	60
4. Restgæld til samme iflg. Obligation af 12. August 1919 pr. 11. Juni Termin 1923. (Halvaarlig Rente og Afdrag 11413 Kr. 58 Ø.)	330556	82
5. Restgæld til Økonomisk Fond pr. 11. Juni Termin 1923: Kr. Ø.		
Til Sanatoriet iflg. Obligation af 17. November 1914		
(ældre Gæld)	8889	31
iflg. Obligation	13316	89
Skyldig Rente og Afdrag	5400	00
	27606	20
6. Restgæld til Amtslættiggkassen pr. 11. Juni Termin 1923: Kr. Ø.		
Til Sanatoriet iflg. Obligation af 17. November 1914		
(ældre Gæld)	8839	20
iflg. Obligation	3684	02
	12522	22
7. Laan fra Fonden til Jordehvalsrettighedens Afløsning	30000	00
8. Laan fra Færø Amts Sparekasse	43000	00
9. Laan fra samme pr. 11. Juni Termin 1923. (Aarligt Afdrag 1000 Kr.)	17000	00
10. Restgæld til Kvæsturen for Universitetet og Sorø Akademi pr. 11. Juni Termin 1923	99158	34
11. Gæld til Statskassen: Rest af Forskud paa Dyrtidstillæg	17400	00
12. Gæld til Føroya Banki pr. 30. September 1923 (Kassekredit)	75216	46
	798639	13

Laanet Nr. 3 angaar D/S. „Smidll“, Laanene Nr. 4 og 9 P/f. Skipafelagið Føroyar og Laanet Nr. 10. Dronning Alexandrines Hospital.

Regnskabet for 1920—21 udviste et Underskud pr. 30. September 1921 paa 16380 Kr. 24 Ø. Regnskabet for 1921—22 sluttede med et Underskud paa 37415 Kr. 73 Ø., altsaa en Nedgang paa 21035 Kr. 49 Ø. Regnskabet for 1922—23 sluttede med et Underskud paa 964 Kr. 74 Ø., altsaa en Fremgang paa 36450 Kr. 79 Ø.

Overslag over Amts

for Aaret

Indtægt:

	Kr.	Ø.
Paalignet paa Jordegodset i H. t. Lov af 5. Marts 1920.....	8517	48
Tilskud fra Statskassen.....	3000	00
Andre Indtægter (Renter og Handelsbevillinger m. v.)..... c.	1500	00
Automobilskat.....	500	00
At tilvejebringe.....	116043	25

Indtægterne anslaaet til... 129560 73

Nr. 2.

Færø Amts økonomi

pr. 30. Sep

Aktiver:

	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
A. Grundfonden.....	31056	00		
B. Obligationer.....	5550	20		
C. Disponible Midler:		Kr. Ø.		
1. I Færø Amts Sparekasse.....	20962	57		
2. Restancer.....	6200	00		
		27162	57	
Fragaar: Gæld til Kassereren.....	1225	54		
		25937	03	
				62543 23

Grundfonden henstod i Panteobligationer fra andre Lagtingskasser.
 Den forøges aarlig med 1000 Kr., jfr. Lagtingsbeslutning af 1902.
 Restancerne hldrører fra skyldige Renter og Afdrag.

Formodet Status

over de dispo

Den disponible Beholdning pr. 1. Oktober 1923 + forventede Indtægter
 indtil 31. December 1924.

	Kr.	Ø.
A. Beholdning den 1. Oktober 1923, jfr. ovenfor.....	25937	03
B. Forventede Indtægter i Tiden fra 1. Oktober 1923 til 31. December 1924:		Kr. Ø.
1. Renter.....	1700	00
2. Indtægter af Grindefangster.....	0	00
3. Indtægter af Storhvalfangsten.....	6000	00
4. Andre Indtægter.....	0	00
		7700 00
At overføre...	33637	03

misk Fonds Status

tember 1923.

Fortegnelse

over

de Færø Amts økonomiske Fond tilhørende Panteobligationer den 30. September 1923.

Aktiv Nr.	Debitorernes Navne	Obligationernes Dato	Oprindelig Størrelse	Rest- paalydende
21	a. <i>Obligationer, der forrentes med 4 % pro Anno:</i> Grindegarnet i Vestmanhavn	3. Novbr. 1888	4400 00	4400 00
44	b. <i>Obligationer, der forrentes og afdra- ges med 6 % pro Anno:</i> Færø Amts Repartitionsfond	2. Oktbr. 1906	4000 00	} 5926 20
49	Samme	24. Novbr. 1908	4000 00	
50	Samme	17. Novbr. 1914	12000 00	
51	Samme	30. Septbr. 1919	8467 29	
53	Kirkekasserne (forrentes med 4 % p. a.)	23. Septbr. 1920	10000 00	10000 00

Kr. 36606 20

31. December 1924

nible Midler.

A. Administration:	Kr. Ø.	Kr. Ø.
1. Løn til Regnskabsfører og Revisor, Trykning... c.	250 00	
2. Lagtingets Tillidsmand . . . . . c.	300 00	
		550 00
	Kr. Ø.	
B. Tilskud til Landingssteder, bevilgede i 1922	1179 75	
— — — — — i 1923	7428 00	
		8607 75
	Kr. Ø.	
C. Tilskud til Broer, bevilget i 1922	2802 67	
— — — — — i 1923	1058 88	
		3861 55
	At overføre...	13019 30

	Kr.	Ø.
Overført...	33637	03

Ialt...	33637	03

a d A. Til disponible Midler er henregnet Økonomisk Fonds Midler med Undtagelse af Grundfonden og det i Obligationer anbragte Beløb paa 5550 Kr. 20 Øre.

Fondens Andel i Hvalfangsten androg i 1911: 9676 Kr. 80 Ø., i 1912: 4378 Kr. 03 Ø., i 1913: 3811 Kr. 97 Ø., i 1914: 4957 Kr. 06 Ø., i 1915: 8064 Kr. 00 Ø., i 1916: 5385 Kr. 60 Ø., i 1917: 0 Kr. 00 Ø., i 1918: 0 Kr. 00 Ø., i 1919: 0 Kr. 00 Ø., i 1920: 10421 Kr. 60 Ø., i 1921: 5640 Kr. 00 Ø., i 1922: 5280 Kr. 00 Ø., i 1923: 6240 Kr. 00 Ø. og for 1924 anslaaet til 6000 Kr. 00 Ø.

Siden 1913 er der fanget 133, 172, 280, 191, 347, 188, 176 og 206 Storhvaler samt 166, 291, 1198, 270, 265, 848, 153, 800, 1076, 483 og 1047 Grindehvaler.

			Kr. Ø.
		Overført...	13019 30
D.	Til Fremme af Oplysning:	Kr. Ø.	
	Aftenskoler..... c.	200 00	
	Højskolen.....	600 00	
	Rejseunderstøttelse til Lærere.....	300 00	
			1100 00
E.	Vedkommende Grindefangster:	Kr. Ø.	
	1. Erstatning for Skade og andre Udgifter.....	300 00	
	2. Henlæggelse til Fonden for Jordehyalsrettighedens Afløsning, jfr. Reglementet 14. Juni 1909.....	300 00	
			600 00
F.	Henlæggelse til Grundfonden.....		1000 00
G.	Forskelligt:	Kr. Ø.	
	Træplantning paa Færøerne (fra 1. Okt. 1922 i 5 Aar.)	1000 00	
	Laan til Dyrlæge Bech til Anskaffelse af Motorbaad	3000 00	
			4000 00
<i>Formodet Status med Hensyn til disponible Midler 31. December 1924 ..</i>			13917 73
			Ialt... 33637 03

Det bemærkes, at Forstanderskabet for Fuglø og Svinø Sognes Kommune i Skrivelse af 29. Oktober 1923 har udtalt, at Kommunen ikke er i Stand til for Tiden at iværksætte Arbejdet paa Opførelsen af et Landingssted i Østvig paa Fuglø, hvorfor der ovenfor er bortset fra det hertil bevilgede Tilskud.

Overslag over Færø

for Aaret

Indtægter:

A. Beholdning:		Kr. Ø.
Forventet Beholdning af disponible Midler 1. Januar 1924		13917 73
B. Forventede Indtægter for Tiden fra 1. Januar til 31. December 1925:		
1. Renter	Kr. Ø.	1700 00
2. Indtægter af Grindefangster		0 00
3. Størhvalfangsten for Aaret 1925		5000 00
		6700 00

Samlet Sum...

20617 73

Amts økonomiske Fond

1925.

Udgifter:

A. Administration:	Kr. Ø.	Kr. Ø.
1. Løn til Regnskabsfører, Revisor, Trykning o.s.v. c.	300 00	
2. Lagtingets Tillidsmand vedr. Broer og Landingssteder..... c.	300 00	
	c.	600 00
B. Landingssteder:		
Der foreligger Andragender		X
C. Broer:		
Der foreligger Andragender.....		X
D. Veje:		
Der foreligger Andragender.....		X
E. Til Fremme af Industri og Haandværk		X
F. Til Fremme af Oplysning:	Kr. Ø.	
1. Til Aftenskoleundervisning (Beslutning af 13. September 1906. Tid. A. Side 257) indtil videre ...	200 00	
2. Til Højskolen ved Thorshavn	600 00	
3. Rejseunderstøttelse til Lærere	300 00	
		1100 00
G. Forskellige Andragender		X
H. Vedrørende Grindfangsten:	Kr. Ø.	
Henlæggelse til Jordafløsningsfonden	200 00	
Erstatning for Skade og andre Udgifter.....	300 00	
		500 00
I. Forskelligt:		
Tilskud til det danske Hedeselskab: Træplantning paa Færøerne		1000 00
K. Henlæggelse til Grundfonden		1000 00
	Ialt...	4200 00
	Balance...	16417 73
	Samlet Sum...	20617 73

Status har været, for saa vidt angaar

	Grundfonden:	Den øvrige Formue:
1. Oktober 1917:	25056 Kr.	22117 Kr. 15 Ø.
1. — 1918:	26056 —	16278 — 49 —
1. — 1919:	27056 —	10836 — 16 —
1. — 1920:	28056 —	13209 — 98 —
1. — 1921:	29056 —	6562 — 51 —
1. — 1922:	30056 —	20682 — 03 —
1. — 1923:	31056 —	32712 — 77 —
1. Januar 1925:	32306 —	19467 — 93 — (anslaaet).

Nr. 3.

Færø Amts Fattig

pr. 30. Sep

	Kr.	Ø.
A. Grundfonden.....	38000	00
B. Uerholdelige Restancer af Renter og Afdrag fra Kirkekasserne.....	4140	00
C. Disponible Midler:	Kr.	Ø.
1. Forskud.....	3813	47
2. Indestaaende i Færø Amts Sparekasse.....	14945	21
3. Konfant Beholdning.....	964	73
	19723	41
	Ialt...	61863 41

Grundfonden henstod i Panteobligationer fra andre Lagtingskasser samt i Sparekassen med 6477 Kr. 78 Ø.

Formodet Status pr.

over de dispon

Den disponible Beholdning pr. 1. Oktober 1923 + forventede Indtægter indtil 31. December 1924.

	Kr.	Ø.
A. Beholdning den 1. Oktober 1923, jfr. ovenfor.....	19723	41
B. Forventede Indtægter for Tiden fra 1. Oktober 1923 til 31. December 1924:	Kr.	Ø.
1. Renter.....	1200	00
2. Grindefangster.....	600	00
3. Størhvalsfangsten.....	1000	00
4. Bøder.....	100	00
5. Handelsbevillinger ifølge Lov 1855, 1881 og 1913.....	400	00
6. Afgift ved Skifte af Boer.....	6500	00
7. Andre Indtægter.....	0	00
	9800	00
	Ialt...	29523 41

ad A. Til disponible Midler er henregnet Amtsfattigkassens Midler med Undtagelse af Grundfonden og Restancer af Renter og Afdrag fra Kirkekasserne.

kasses Status

tember 1923.

Fortegnelse

over

de Færø Amts Fattigkasse tilhørende Panteobligationer den 30. September 1923.

Aktiv Nr.	Dchitorernes Navne	Obligationernes Dato	Oprindelig Størrelse	Rest- paalydende
	<i>a. Obligationer, der forrentes og afdrages med 6 % pro Anno:</i>			
161	Færø Amts Repartitionsfond	25. Septbr. 1902	5000 00	3683 02
162	Samme	14. Oktbr. 1902		
163	Samme	29. Maj 1903		
176	Samme	17. Novbr. 1914	12000 00	8839 20
	<i>b. Obligationer à 4 %, hvori Afdrag ikke er betinget:</i>			
179	Driftsudvalget for Sanatoriet	13. Decbr. 1913	7000 00	7000 00
	<i>c. Obligationer à 4 %, at afdrage i 10 Aar:</i>			
180	Kirkekasserne		15000 00	12000 00
				Kr. 31522 22

31. December 1924

nible Midler.

<i>Udgifter:</i>		Kr. Ø.
Administration m. m.		300 00
Tilskud til Kommuners Fattigvæsen (Lagtingsbeslutning)		1300 00
		Kr. Ø.
Tilskud til Sygehuse {	til Amtshospitalet	2500 00
	til Klaksvig	1250 00
	til Suderø	1250 00
		5000 00
Tilskud til Døvstummes Opførelse		1750 00
Udgifter til Underholdsbidrag		1700 00
Henlæggelse til Grundfonden		500 00

		Ialt 10550 00
<i>Forventet Status med Hensyn til disponible Midler 31. December 1924 ..</i>		18973 41

		Ialt 29523 41

Hvls Amtsfattigkassen skal yde et Tilskud til Pensionfonden paa 2000 Kr., vil de disponible Midler gaa ned med dette Beløb.

Overslag over Færø

for Aaret

Indtægter:

		Kr.	Ø.
A.	Beholdning:		
	Forventet Beholdning af disponible Midler 1. Januar 1925	18973	41
B.	Forventede Indtægter i Tiden fra 1. Januar til 31. December 1925:		
		Kr.	Ø.
	1. Renter	1200	00
	2. Grindefangster	600	00
	3. Størhvalfangsten	1000	00
	4. Handelsbevillinger ifølge Lov af 1855, jfr. 1881 og 1913.....	400	00
	Handelsbevilling for Handel fra Skib (Lov 1892) }		
	5. Bøder.....	10	00
	6. Afgifter ved Skifte af Boer.....	2000	00
	7. Andre Indtægter	0	00
		5210	00
	Samlet Sum...	24183	41

A m t s F a t t i g k a s s e

1925.

Udgifter:

		Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Administration	c.	300	00		
Tilskud til Sygehuse, som foran		4000	00		
Tilskud til Døvstummes Oplærelse	c.	1400	00		
Udgifter til Underholdsbidrag	c.	1700	00		
Henlæggelse til Grundfonden		500	00		

alt... 7900 00
 Balance... 16283 41

Samlet Sum... 24183 41

Status har været, for saavidt angaar

	Grundfonden:	den disponible Eormue:
1. Oktober 1915:	34000 Kr.	15907 Kr. 05 Ø.
1. — 1916:	34500 —	16941 — 31 —
1. — 1917:	35000 —	15700 — 91 —
1. — 1918:	35500 —	16054 — 93 —
1. — 1919:	36000 —	16106 — 93 —
1. — 1920:	36500 —	14031 — 27 —
1. — 1921:	37000 —	10148 — 26 —
1. — 1922:	37500 —	15785 — 25 —
1. — 1923:	38000 —	23863 — 41 —
1. januar 1925:	38625 —	18973 — 41 — (anslaaet).

Nr. 4.

Sanatoriet

pr. 30. Sep

(jfr. Beretning og

Aktiver:

	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Beholdning den 30. September 1923:		
a. Sanatoriets Tilgodehavende hos Patienter	4408 00	
b. Statskassens Tilskud for Juli Kvartal 1923	9177 00	
c. Kontant Beholdning	452 04	
		14037 04
Balance		1853 09

	Ialt...	15890 13
		=====

Det bemærkes, at Renter og Afdrag af Anlægssummen afholdes af Amtsrepartitionsfonden.

	pr. Kostdag:	pr. Patientdag:
Udgifterne til Forplejning var i 1912—13	76,98 Ø.	110,05 Ø.
1913—14	79,00 —	112,05 —
1914—15	88,70 —	118,20 —
1915—16	98,00 —	126,60 —
1916—17	128,80 —	164,00 —
1917—18	195,60 —	249,70 —
1918—19	260,03 —	307,50 —
1919—20	348,00 —	468,80 —
1920—21	277,00 —	368,80 —
1921—22	193,97 —	254,55 —
1922—23	167,05 —	193,97 —

i Høydal

tember 1923

Driftsregnskabet).

Passiver:

	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Gæld den 30. September 1923:				
a. Til Færø Amts Fattigkasse.....	7000	00		
b. Til Føroya Banki.....	8890	13		
			15890	13
			Ialt...	15890 13

Hvad Sanatoriets *Anlægssum* angaar, henvises til Oversigten i Lagtingstidende 1914 og 1915.

Driftsregnskabet for den forløbne Tid er, naar bortses fra Forrentning og Afdrag af *Anlægssummen*, saaledes:

1 Tiden fra Maj 1908 til 31. Marts 1910	10035	Kr. 42	Ø.	Underskud
1. April 1910 til 30. September 1911....	4881	—	45	—
1. Oktober 1911 - 30. — 1912....	1676	—	65	— Overskud
1. — 1912 - 30. — 1913....	812	—	35	— Underskud
1. — 1913 - 30. — 1914....	1210	—	20	—
1. — 1914 - 30. — 1915....	3421	—	93	— Overskud
1. — 1915 - 30. — 1916....	3251	—	18	—
1. — 1916 - 30. — 1917....	1222	—	17	— Underskud
1. — 1917 - 30. — 1918....	15960	—	59	—
1. — 1918 - 30. — 1919....	24954	—	20	—
1. — 1919 - 30. — 1920....	66858	—	05	—
1. — 1920 - 30. — 1921....	45383	—	22	—
1. — 1921 - 30. — 1922....	19098	—	67	—
1. — 1922 - 30. — 1923....	4195	—	40	—

Nr. 5.

Telefon

pr. 30. Sep

(jfr. Driftsregnskabet og den

Aktiver:

Beholdning den 30. September 1923:	Kr. Ø.
1. Kontant Beholdning	4705 66
2. Indestaaende i Færø Amts Sparekasse.....	349 44
3. Indestaaende i Føroya Banki	8030 90
4. Restancer	16839 76
5. Balance pr. 30. September 1923	154294 22

 Ialt... 184219 98

Den bogførte Anlægssum var den 30. September 1923 458000 Kr. 00 Ø.
 Balancen er 26117 Kr. 73 Ø. bedre end forrige Aar.

Som det vil ses af selve Regnskabet, er der et Overskud paa
 13038 Kr. 04 Ø.

Telefonnettet omfattede pr. 30. September 1923:

Mellembys Telefonnet	{	467 km Dobbeltledninger.
		36 — Enkeltledninger.
		20 — 2-leddet Kabel.
Lokalt —		197 — Dobbeltledninger.

Der er 59 Centralstationer, deraf 29 offentlige Samtalestationer med Box. 430 Abonnenter. Der er i Aarets Løb ført 138118 Gebyrsamtaler mod 134564 forrige Aar og 132589 i 1920—21. Fremgangen er altsaa 3554 Samtaler eller 2,7 % fra i Fjor til i Aar mod 1975 eller 1,5 % fra i Forfjor til i Fjor.

Nr. 6.

Telefonvæsenets Pensionsfond.

Beholdning den 30. September 1923.....	2067 06

væsenet

tember 1923

Regnskabet vedlagte Driftsberetning).

Passiver:

Gæld:

Kr. Ø.

Telefonvæsenets Obligationsgæld pr. 11. Juni Termin 1923:

1. Til Livsforsikringsselskabet „Danmark“ ifølge Obligation af 25. August 1906. (Halvaarlig Rente og Afdrag 4051 Kr. 95 Ø.)	81703 17
2. Til Forsørgelsesforeningen „Bikuben“ ifølge Obligation af 21. September 1907. (Halvaarlig Rente og Afdrag 880 Kr. 52 Ø.)	19629 64
3. Til Kredittforeningen af Kommuner i Danmark ifølge Obligation af 23. September 1909. (Halvaarlig Rente og Afdrag 915 Kr.)	21764 87
4. Til samme ifølge Obligation af 17. November 1911. (Halvaarlig Rente og Afdrag 472 Kr. 50 Ø.)	11240 74
5. Til Færø Amts Sparekasse	28500 00
6. Til Færø Amts Hospitals Byggefond	14000 00
7. Til Føroya Banki	7381 56

 Ialt... 184219 98

Nr. 7.

Kirkekassernes Status

pr. 31. December 1923.

	<i>Aktiver:</i>	<i>Passiver:</i>
	Kr. Ø.	Kr. Ø.
1. Norderøernes Præstegæld	9 33	66407 23
2. Klaksvig Kirkes særlige Kasse	3 32	0 00
3. Østerø Præstegæld	15721 25	0 00
4. Sydstrømø —	0 00	21529 14
5. Thorshavns Kirkes særlige Kasse	8653 00	0 00
6. Nordstrømø Præstegæld	9100 00	6717 66
7. Vaagø —	11743 10	0 00
8. Sandø —	7709 50	0 00
9. Suderø —	3254 10	10000 00
10. Vaag (S) Kirkes særlige Kasse	918 83	0 00
Balance...	47541 60	
	Ialt... 104654 03	104654 03

Status pr. 31. December 1923 udviser saaledes et Underskud paa 47541 Kr. 60 Ø. imod et Underskud pr. 31. December 1922 paa 41765 Kr. 43 Ø., eller forringet fra forrige Status med 5776 Kr. 17 Ø.

Storhvalfangsten har i 1923 givet en Indtægt af 2080 Kr. 00 Ø.

Nr. 8.

Dampskibet „Smiril“.

Beholdning den 31. Marts 1924:	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Indestaaende paa Bankfolio	485 58	
Indestaaende paa Kontrabog	38361 94	
Restancer	3830 80	
Kassebeholdning	42 17	
	Ialt... 42720 49	

Nr. 9. Fonden til Jordehvalsrettighedens Afløsning.

Beholdning pr. 30. September 1923	82250 Kr. 50 Øre
Laant til Amtsrepartitionsfonden 30000 Kr.	
Laant til Kirkekasserne 15000. (I 1924 yderligere laant 3000 Kr. til Kirkekasserne.)	

Nr. 10. Grindegarnet i Vestmanhavn.

Beholdning pr. 31. December 1923	2725 Kr. 98 Øre
Gæld til økonomisk Fond 4400 Kr. ifølge Obligation af 3. November 1888.	

Nr. 11. Hansenske Legat.

Beholdning den 31. Marts 1924	1110 Kr. 10 Øre

Nr. 12. Færø Amts Skolefond.

Beholdning pr. 31. December 1923	42968 Kr. 70 Øre
Gæld til Sparekassen 6000 Kr.	

Nr. 13. Den gensidige Forsikring for Skolebygninger.

Beholdning pr. 30. September 1923	7988 Kr. 59 Øre

Nr. 14. Lærernes Pensionsfond.

Beholdning pr. 30. September 1923	37501 Kr. 12 Øre

Nr. 15. Fonden til Anskaffelse af nyttige Skolebøger.

Beholdning pr. 30. December 1923	3077 Kr. 49 Øre

Nr. 16. Pastor Engelsteds Legater.

Beholdning pr. 31. December 1923 af Realskolelegatet	1407 Kr. 56 Øre
Beholdning pr. 31. December 1923 af Pensionslegatet	1581 Kr. 74 Øre

Nr. 17. Færøernes Mellem- og Realskoles Pensionsfond.

Beholdning pr. 31. December 1923	334 Kr. 26 Øre

Nr. 18. Fonden til de Fornlykkedes Efterladte.

Beholdning pr. 31. December 1923	15562 Kr. 03 Øre

Nr. 19. Færø Amts Bibliotek.

Beholdning pr. 31. Marts 1924	7483 Kr. 39 Øre

Nr. 20. Dykkerdragten.

Beholdning pr. 31. December 1923	1747 Kr. 89 Øre

Samlet Statusoversigt

over de af Lagtinget reviderede Regnskaber.

Aktiver:

	Kr.	Ø.
1. Telefonanlæggets Værdi, jfr. Nr. 5	458000	00
2. Bygninger med Inventar (Assuranceværdien)	Kr.	Ø.
tilh. Amtsrepartitionsfonden, jfr. Nr. 1: Sanatoriet	200000	00
Lagtingshuset..	17500	00
Arresthuset....	8400	00
tilh. Skolefonden, jfr. Nr. 10: Den nye Skolebygning..	86000	00
tilh. Selvejende Institution, jfr. Nr. 16: Biblioteksbygning	6000	00
-----	317900	00
3. S/S „Smiril“ (Assuranceværdi)	60000	00
4. Pengeeffekter:	Kr.	Ø.
a. Sparekasse og Bøholdninger, jfr. Nr. 1—6, 8—20..	288763	03
b. Panteobligationer, jfr. Nr. 2, 3, 9	113128	42
c. Forskud, jfr. Nr. 1, 3.....	6313	47
d. Restancer, jfr. Nr. 1—5, 8.....	87442	94
-----	495647	86
	-----	-----
	Ialt...	1331547 86

Passiver:

	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
a. Til Pengeinstitutioner, jfr. Nr. 1, 4, 5, 12	913620	82		
b. Til Lagtingets Kasser ifølge Oblig., jfr. Nr. 1, 4, 5, 7, 10	143110	02		
	Ialt...		1056730	84
	Balance...		274817	02
	Ialt...		1331547	86

Følgende Værdier er ikke opførte i ovenstaaende Status: De indtil 1. Januar 1923 byggede Kirker med Inventar, Grindegarnet i Vestmanhavn, Dykkerdragterne og Aktier i P f Skipafelagið Føroyar.

Balancen er 163932 Kr. 78 Øre bedre pr. 1. Oktober 1923 end 1. Oktober 1922.

Forslag til Forretningsorden for Færoernes Lagting.

§ 1.

Naar Lagtinget sammentræder efter nye Valg, leder Aldersformanden (det efter Aar ældste Medlem) Tingets Forhandlinger, indtil Prøvelse af Valgene og Valg af Formand og Næstformand har fundet Sted.

Prøvelsen foretages af 3 Medlemmer, som dertil af Aldersformanden opfordres. De gennemgaar Valgbrevene og undersøger Rigtigheden af de af Amtmanden i Ilenhold til Lagtingslovens §§ 12—13 foretagne Beregninger samt gør Indstilling til Tinget.

Indstillingerne kan fremsættes mundtligt, og Tinget kan ved Afstemning tage Beslutning om Valgene i samme Møde, hvori Indstillingerne fremsættes.

Beslutning om Valgs Gyldighed eller Ugyldighed tages ved Afstemning for og imod Aerkendelsen af dets Gyldighed.

Medlemmer, hvis Valg ikke er godkendt, kan ikke være Medlemmer af Udvalg, ej heller deltage i Tingets Forhandlinger eller Afstemninger; dog kan de ved Prøvelsen af Valgene deltage i Forhandlingen og afgive Stemme, indtil deres eget Valg er forkastet eller Godkendelsen udsat.

§ 2.

Tinget sættes ved at vælge en Formand, en Næstformand og to Sekretærer. Ingen kan uden Tingets Samtykke undslaa sig for at modtage Valget. Formanden, Næstformanden og Sekretærene kan derimod, hvis de vælges til Medlemmer af noget Udvalg, undslaa sig for at modtage saadant Valg.

Valgene foretages ved hver Lagtingssamlings Begyndelse og ved Genoptagelse af en ved Lagtingets Opløsning afbrudt Samling. Valg af Formand skal endvidere ske, naar 5 Medlemmer skriftlig og med mindst 3 Dages Varsel forlanger det.

§ 3.

Valg af Formand og Næstformand foregaar ved Forholdstalsvalg saaledes, at den først valgte er Formand og den næst valgte er Næstformand. Hvis 2 eller flere Grupper er lige store, gør Lodtrækning Udslaget mellem dem.

§ 4.

Formanden leder Forhandlingerne i Lagtinget og sørger for, at god Orden vedligeholdes. Vil Formanden tage videre Del i Forhandlingerne end den, der hører til Formandens Virksomhed som saadan, maa han overlade Ledelsen til Næstformanden. Han modtager alle Meddelelser til Tinget og og forestaar dets Udfærdigelser og Regnskabsvæsen.

Formanden eller — hvis en saadan ikke findes — Amtmanden fastsætter Tid og Sted for den ordentlige Samlings Aabning, jfr. Lagtingslovens § 16, 1. Stk.

§ 5.

I Formandens Forfald træder Næstformanden — og i dennes Forfald Sekretærerne efter deres Alder som saadanne — i alle Henseender i hans Sted. Er heller ingen af Sekretærerne til Stede, ledes Mødet af det efter Aar ældste tilstedeværende af Tingets Medlemmer.

§ 6.

Valg af Sekretærer foregaar ved Forholdstalsvalg, jfr. § 3.

§ 7.

Sekretærerne fører under Formandens Tilsyn en kortfattet Protokol, hvori Forhandlingernes Genstand og Udfald optages. Protokollen oplæses ved Begyndelsen af det følgende Møde og underskrives derefter af Formanden og en af Sekretærerne. Indsigelser mod Protokollens Rigtighed skal straks fremsættes og afgøres derpaa af Tinget ved Afstemning uden foregaaende Diskussion og efter Formandens Forslag.

§ 8.

Sekretærerne samler Stemmerne ved Afstemninger efter først selv at have afgivet deres Stemmer. Udfaldet meddeles Formanden, som derefter bekendtgør det for Tinget. Ligeledes besørger de under Formandens Ledelse Tingets Korrespondance og Udfærdigelser, hvilke underskrives af Formanden og en af Sekretærerne. Forretningerne fordeles mellem dem efter Aftale med Formanden.

Til Medhjælp for Sekretærerne ved Udførelsen af det dem paaliggende Hverv antager Tinget en dertil skikket Mand. Denne, der ikke maa være Medlem af Lagtinget, antages efter Forslag af Sekretærerne.

Forretningsordenen af 1906 §§ 5—7 indføres uændret under Nummer 9—11.

Forretningsordenen af 1906 § 8 faar Nr. 12. Punkt 2 udgaar og de følgende Numre ændres.

Forretningsordenen 1906 indføres uændret som Nr. 13.

§ 10 i Forretningsorden 1906 faar Nr. 14 og affattes saaledes:

Ændringsforslag til Forslag, som er under Behandling, maa indleveres til Formanden saa betimeligt, at de i mindst 3 Afskrifter kan fremlægges i et Møde Dagen førend de foretages. Ændringsforslag om Deling af Afstemningen over en Lovparagraf eller et andet oprindeligt Forslag kan dog stilles mundtligt, og lige indtil Paragraffen eller Forslaget sættes under Afstemning. Underændringsforslag (Forslag til Forandring i Ændringsforslag) kan fremsættes ved Begyndelsen af det Møde, hvori de sættes under Forhandling. Af Udvalget og af Amtmanden kan ogsaa Ændringsforslag stilles med samme korte Frist, men af andre kun, naar Tinget dertil giver sit Samtykke. Med Tingets Samtykke kan ogsaa Ændringsforslag, og Underændringsforslag som stilles under Mødet, komme til Behandling. Til Fremsættelse af Underændringsforslag kræves i intet Tilfælde mere end een Forslagsstiller (jfr. § 14).

Naar et Forslag, et Ændringsforslag eller et Underændringsforslag tages tilbage, kan det umiddelbart efter optages af en anden (et Medlem eller Amtmanden).

§§ 11—13 i Forretningsorden 1906 indføjes uforandret under Nr. 15—17.

I § 14. 6. Linje ændres „Formanden“ til „Amtmanden“.

Paragraffen faar Nr. 18.

§§ 15—22 i Forretningsorden 1906 indføjes uforandret under Nr. 19—26.

§ 23, sidste Punktum, affattes saaledes:

Amtmanden er berettiget til under Forhandlingerne at forlange Ordet, saa ofte han vil, samt til at stille Forslag, idet han føvrigt iagttager Forretningsordenen (Lagtingslovens § 1).

Paragraffen faar Nr. 27.

§§ 24—26 i Forretningsordenen 1906 indføjes uforandret under Nr. 28—30.

§ 27 faar Nr. 31 og affattes saaledes:

Tinget kan ikke tage nogen Beslutning, naar ikke i det mindste Halvdelen af dets Medlemmer er til Stede og deltager i Afstemningen. En Beslutning er taget, naar flere har stemt for end imod Forslaget, jfr. dog §§ 9, 10, 22, 33, 34, 35 og 39. Afgives der ved en Afstemning lige mange Stemmer for og imod et Forslag, er dette bortfaldet.

Til § 28 der faar Nr. 32, føjes som nyt andet Punktum:

Dog kan et Medlem begære Afstemningen over et Ændringsforslag delt; Begæringen skal være fremsat, inden Afstemningen begynder (jfr. § 10).

§ 29 faar Nr. 33 og affattes saaledes:

Formanden er bemyndiget til i alle Tilfælde, hvor han har Grund til at antage, at der er Enstemmighed, at erklære et Afstemningspunkt — dog med Undtagelse af den endelige Vedtagelse af et Lovforslag eller et andet selvstændigt Forslag — for afgjort uden Afstemning, naar ingen begærer

saadan foretaget. Iøvrigt sker Afstemningen ved, at Medlemmerne rejser sig fra deres Pladser eller bliver siddende, og bør da altid bestaa af Prøve og Modprøve. Viser der sig ikke ved denne Afstemning et tilstrækkeligt Stemmetail, foretages Afstemning ved Navnopråb. Ligeledes er Formanden berettiget til at lade foretage Navnopråb enten straks eller efter en Afstemning paa almindelig Maade, naar dennes Udfald efter Sekretærens Beretning forekommer ham tvivlsomt. Navnopråb kan ogsaa inden Prøvens Begyndelse forlanges af 4 Medlemmer, hvis Navne da optages i Protokollen.

§ 30 faar Nr. 34 og affattes saaledes:

Valg af Mænd til de offentlige Bestillinger, som besættes af Lagtinget foregaar efter mundtligt Forslag af et Medlem, naar tre Fjerdedele af de tilstedeværende Medlemmer derom er enige.

Forholdstalsvalgmaaden anvendes i alle Tilfælde, hvor der skal vælges flere end een, jfr. Lagtingsloven § 16 Stk. 6. Den udføres efter følgende Regler: Tingets Medlemmer deles efter Grupper, hver for sig omfattende alle dem, der for det enkelte Tilfælde, for en vis Tid eller indtil videre har anmeldt for Formanden at ville stemme sammen. Hver Gruppes Medlemstal opføres derefter paa en særskilt Liste, og Antallet deles paa Listen, med 1, 2, 3 osv., indtil hver Listes Stemmetail er delt med et Tal saa stort som de Antal, der i det højeste kan ventes at blive den til Del. Det største af det saaledes fremkomne Delingstal giver den Gruppe, som det er tilfaldet, Ret til Pladsen som Nr. 1 blandt de valgte, det næststørste giver Ret til Pladsen Nr. 2 og saaledes videre, indtil man har naaet det fulde Antal, som skal vælges. Er Delingstal lige store, afgøres Rækkefølgen ved Lodtrækning. Naar det paa denne Maade er udfundet, hvor mange der ved det paagældende Valg tilkommer hver enkelt af de for Formanden anmeldte Grupper, har hver saadan Gruppe straks at meddele Formanden, hvem den ønsker valgt, og deres Navne meddeles da af Formanden til Tinget.

Naar kun een skal vælges, kræves til Valg over Halvdelen af de ved udfyldte Stemmesedler afgivne Stemmer. Opnaas intet saadant Stemmetail ved første Afstemning, foretages nyt, frit Valg. Vindes da ej heller den forlangte Stemmeflerhed, foregaar Afstemning mellem to. Ved den 3die Stemmeafgivning kommer i Betragtning de, som fik flest Stemmer ved 2den Afstemning, og saaledes, at, dersom flere ved denne Afstemning fik lige mange Stemmer, Lodtrækning gør Udslaget. Skulde ogsaa ved den bundne Afstemning Stemmeligbed opstaa, gør ligeledes Lodtrækning Udslaget.

Enhver Stemmeseddel, der indeholder flere Navne, end der skal stemmes paa, eller noget ikke tilstrækkeligt betegnende eller et uvedkommende Navn, er ugyldig.

§§ 31—33 indføres uforandret under Nr. 35—37.

Til § 34, der faar Nr. 38, føjes som nyt 2. Stykke: Naar et Medlem ophører at være Medlem af Tinget, tager den vedkommende Stedfortræder Sæde i Tinget, jfr. Lagtingslovens § 14.

§ 35 indføres uændret under Nr. 39.

Forslag til Anordning,

hvorved

Lov Nr. 66 af 29. Marts 1924 om Statsstøtte til tuberkuløses Sygebehandling udvides til at gælde for Færøerne.

I Henhold til den Regeringen ved § 14 i Lov Nr. 66 af 29. Marts 1924 om Statsstøtte til tuberkuløses Sygebehandling meddelte Bemyndigelse sættes den nævnte Lov herved i Kraft paa Færøerne med følgende Ændringer:

§ 3, 1. Stykke, affattes saaledes:

For at kunne opnaa Statsanerkendelse maa et Kystsankatorium, Kyst-hospital, Tuberkulosesankatorium, Rekonvalescenthjem eller Rekreatiøns-hjem mindst have Plads til 10, et Tuberkulosehospital mindst til 8 og et Pleje-hjem mindst til 5 Patienter, og der maa — iberegnet det af Statskassen ydede Tilskud — ikke kræves nogen højere daglig Betaling for hver Patient end

a) 3 Kr. paa Kystsankatorier, Rekonvalescenthjem, Rekreatiøns-hjem og Pleje-hjem samt paa Kysthospitaler for Lægehjælp, Sygepleje, Lysbehandling, Medicin og Forbindsstoffer til Patienter, der giver Møde paa Hospitalet, uden at Indlæggelse finder Sted,

b) 4 Kr. paa Tuberkulosehospitaler og Tuberkulosesankatorier samt paa Kysthospitaler, naar Indlæggelse finder Sted.

I § 4, Linje 5, ændres Tallet 6 til 4.

I § 7, Linje 6, i § 8, Linje 2, og i § 9, Linje 2, ændres „Over-læge“ til „Læge“.

I § 9 affattes de 2 sidste Linjer saaledes:

Bestemmelserne i § 72 i Lov om Fatigvæsenet paa Færøerne af 10. April 1895, jfr. Lov om Ændring af denne Lov af 17. Marts 1922 § 1.

§ 14 udgaar.

§ 15, der herefter faar Nummer 14, affattes saaledes:

Denne Anordning træder i Kraft 1. Oktober 1924.

Bemærkninger til foranstaaende Forslag.

Ved Anordning af 2. Oktober 1922 om midlertidig Ændring i Anordning Nr. 678 af 15. December 1920, hvorved Lov af 30. Juni 1919 om Statsstøtte til tuberkuløses Sygebehandling udvides til at gælde for Færøerne, blev der for Tidsrummet fra 1. Oktober 1922 til 30. September 1924

fastsat forhøjede Takster for Tuberkuloseanstalter med tilsvarende forhøjede Statstilskud til Behandlingen af tuberkuløse Patienter. Lov om Statsstøtte til tuberkuløses Sygebehandling af 29. Marts 1924 har nu for Tuberkulosehospitalers og Tuberkulosesanatoriets Vedkommende fastslaaet de forhøjede Beløb som gældende ogsaa i Fremtiden, og dette foreslaas gjort gældende ogsaa paa Færøerne.

Samtidig er der ved nævnte Lov gennemført forskellige Ændringer, som ligeledes foreslaas gennemført her. Til § 3 er saaledes føjet en Bestemmelse om, at der for Patienter, som ikke har fast Ophold i det Amt, som ejer eller driver vedkommende statsanerkendte Tuberkulosehospital, kan kræves en højere Betaling, saaledes at det Beløb, hvormed Betalingen overstiger den almindelige, skal betales af den Amts- eller Købstadkommune, hvor Patienten havde Ophold. Derhos er der i § 7 sket den Ændring, at man har ophævet den forlods Adgang til Behandling og Ophold paa statsanerkendte Tuberkuloseanstalter, der hidtil har været tilstaaet Patienter, til hvis Behandling der ydes Statstilskud, saaledes at fremtidig Patienter, som selv kan betale eller stille Sikkerhed for Betalingen, faar samme Adgang som hine. Den mugældende Regel anses nemlig for uretfærdig og kan have uheldige Følger for snittelrige Personer, der saaledes maaske ikke kan komme paa Tuberkuloseanstalt, fordi mindre angrebne Patienter har forlods Adgang.

De foran foreslaaede Ændringer i den nye Lov er de samme som i de tidligere Anordninger for Færøerne. I en eventuel ny Anordning maa tillige Ordet „Lov“ i de forskellige Paragraffer ændres til „Anordning“.

Forslag til Lov

om

forandret Affattelse af Pgrf. 72 i Lov Nr. 97 om Fattigvæsenet paa Færøerne af 10. April 1895.

§ 72 i Lov Nr. 97 af 10. April 1895 om Fattigvæsenet paa Færøerne, jfr. Lov Nr. 40 af 13. Marts 1903, Lov Nr. 43 af 25. Februar 1916 og Lov Nr. 87 af 17. Marts 1922, affattes saaledes:

„De Omkostninger, der udredes af det offentlige til Opdragelse, Underhold, Forsørgelse, Kur og Pleje for blinde, døvstumme, Idioter, sindssyge, Epileptikere, vanføre, lemlestede, tuberkuløse, skrofuløse, Lupuspatienter, Patienter, der lider af Kræftsaar, Kræftsvulster, og andre ondartede Svulster stammende, andre talclidende og Ganespaltepatienter, betragtes ikke som Fattighjælp, for saa vidt de paagældende er anbragt paa Statsanstalter eller paa dertil af Staten godkendte Anstalter eller af en saadan Anstalt under dennes vedvarende Tilsyn er anbragt hos private.

Som Fattighjælp betragtes heller ikke offentlig Understøttelse, der ydes til ambulant Behandling af Luuspatienter eller Patienter, der lider af Kræftsaar, Kræftsvulster og andre ondartede Svulster, og ej heller offentlig Understøttelse, som ydes paa Grund af Blindhed hos vedkommende trængende eller hos dem, overfor hvem der paahviler ham (hende) fuld Forsørgelsespligt, selv om Anbringelse i Henhold til nærværende Paragrafs 1ste Stykke ikke finder Sted, saafremt den trængende opfylder de i § 2 a., b. og c. i Lov Nr. 58 af 13. Marts 1908 om Alderdomsunderstøttelse til værdige trængende udenfor Fattigvæsenet fastsatte Betingelser med Hensyn til Værdighed.

Saa længe en Person modtager Understøttelse i Henhold til Bestemmelserne i nærværende Paragraf, betragtes vedkommendes Erhvervelse af Forsørgelsesret i hans Opholdsdistrikt som hvilende.“

Bemærkninger til Forslaget.

Med Skrivelse af 8. April 1924 har Justitsministeriet anbefalet Amtet om at forelægge Lagtinget Spørgsmaalet om, hvorvidt Regler som de i Lov Nr. 58 af 14. Marts 1924 om forandret Affattelse af Fattiglovens § 61 indeholdte bør gennemføres paa Færøerne.

Ved nævnte Lov er indført den Regel, at Omkostninger, der udredes af det offentlige til Behandling af Patienter, der lider af Kræftsaar, Kræftsvulster og andre ondartede Svulster ikke betragtes som Fattighjælp, forsa-

vidt de paagældende er anbragt paa Statsanstalter og deslige. Endvidere betragtes heller ikke som Fattighjælp offentlig Understøttelse, der ydes til ambulænt Behandling af Lupuspacienter eller Patienter, der lider af de foranævnte Sygdomme.

Lagtinget har hidtil stillet sig paa det Standpunkt, at Udvildelsen af § 61 i den for det øvrige Kongerige gældende Fattiglov, hvorved flere Sygdomme inddrages under Paragrafen, ogsaa bør finde Sted med Hensyn til den tilsvarende Paragraf i den færøske Fattiglov, jfr. senest Lagtingstidende 1921 Pag. 167 angaaende Inddragning under Paragraffen af stammende, andre talelidende og Ganespaltepatienter.

Det foreslaas da i det ovenstaaende Forslag ogsaa i nærværende Tilfælde at følge de for det øvrige Kongerige indførte Bestemmelser og give § 72 i den færøske Fattiglov en Affattelse, der svarer til den Skikkelse, som § 61 i Fattigloven af 1891 har faaet ved Loven af 14. Marts 1924.

Forslag til Lov

vedrørende

Udarbejdelse af nye Skøde- og Panterregistre paa Færøerne.

§ 1.

Indtil 1. Januar 1930 bortfalder alle Retsgebyrer i Sager, der paa Færøerne anlægges til Erhvervelse af Ejendomsdom.

§ 2.

Indtil 1. Januar 1930 bortfalder alle Gebyrer for Tinglæsning af Dokumenter, hvorved berigtiges Adkomst til Jord, med Hensyn til hvilken den i Sørenskriveriets Jordfortegnelse ved denne Lovs Ikrafttræden indtegnede Adkomst ikke stemmede med de paa nævnte Tid bestaaende rette Ejendomsforhold, eller med Hensyn til hvilken Jordfortegnelsen paa nævnte Tid manglende Angivelse af tinglæst Adkomst.

Bemærkninger til foranstaaende Forslag.

Lov Nr. 640 af 3. December 1919 vedrørende Udarbejdelsen af nye Skøde og Panterregistre paa Færøerne udløber med Udgangen af indeværende Aar. Da imidlertid de Grunde, der har foranlediget denne Lov og de forud for den liggende Love vedrørende samme Emne, Lovene af 5. Maj 1905, 26. Marts 1909 og 16. December 1914, vedblivende maa siges at være til Stede, foreslaas Lovens Regler forlænget for et Tidsrum af 5 Aar.

Det kunde maaske synes naturligt at optage Reglerne i det Forslag til en Lov om Retsafgifter, som Lagtinget skal behandle i Samlingen 1924; men da Overvejelserne over et saadant Forslag kan trække ud, medens Gennemførelsen af nærværende Lov helst skulde ske hurtigst muligt for at en ny Lov kan træde i Kraft samtidig med den tidligere Lovs Ophør, og da nærværende Forslag tillige behandler Spørgsmaalet om Tinglæsningsgebyrer, som ikke behandles i Retsafgiftsloven, har man foretrukket at udarbejde et særligt Forslag.

Da Lov om Rettens Pleje af 11. April 1916, jfr. Lov Nr. 164 af 4. Juni 1924, har afskaffet Bevillinger til Erhvervelse af Ejendomsdom og erstattet dem med en Kendelse af Retten, jfr. Lovens § 476, er en Fornyelse § 1 i Loven af 3. December 1919 overflødig.

Med Hensyn til Behandlingen i Lagtinget af den oftnævnte Lov af 1919, henvises til Lagtingstidende 1919 B, pag. 155.

Betænkning

i Sag Nr. 55 a—b—1924. (Andragender om
Kolportagebevilling.)

I Skrivelse af 5. Maj d. A. har Færø Amt forelagt Lagtinget et Andragende fra Vilhelm Andreassen, Trangisvaag, om Tilladelse til at kolportere Bøger her paa Øerne. I Andragendet oplyser Andreassen, at det skal være Bøger af forskelligt Indhold: Rejsebeskrivelser, Levnedsbeskrivelser, Bibelstykker, Tidsskrifter og lign. Andragendet er inden sin Forelæggelse i Tinget forelagt Landfogden og Sysselmanden for Suderø Syssel til Erklæring. Sysselmanden oplyser, at Andreassen skal drive Kolportage for egen Regning og mener ikke at kunne anbefale Andragendet. Landfogden kan heller ikke. Henhørende til samme Sag er et Andragende fra P. J. Joensen, hjemmehørende i Viderejde, men for Tiden bosat i København, om Tilladelse til at kolportere større Bøger paa Færøerne.

Udvalget er ikke sindet til at fremkomme med Forslag til Anbefaling af disse Andragender, dels fordi der ikke synes at foreligge noget Fortilfælde, hvor man har anbefalet at overdrage Retten til enkelte Personer, hvilken vistnok altid har været knyttet til Foreninger, Bladvirksomhed o. lign. Hertil kommer ogsaa, at Andreasens Forslag er misanbefalet. P. J. Joensens Andragende forekommer Udvalget at være saa mangelfuldt oplyst, at det vil være vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at tage Stilling til det.

Forslag.

Udvalget kan ikke tilraade Tinget at anbefale de to foreliggende Andragender.

Udvalget for forskelligartede Sager, den 6. August 1924.

Johan Poulsen,
Ordfører.

J. A. Wang.

Johs. Guttesen.

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 31—1924. (Invalideloven).

—

LoV om Invalideforsikring af 6. Maj 1921 indeholder, ifølge § 32, Bestemmelse om Regeringens Bemyndigelse til ved kongelig Anordning at sætte nævnte Lov i Kraft paa Færøerne med de nødvendige Lempelser. —

Sagen har været forelagt Lagtinget i 1921, jfr. Lagtingstidende 1921, Side 171, og i 1922, jfr. Lagtingstidende 1922, Side 70. Atter har Sagen været til Behandling i 1923, jfr. Lagtingstidende 1923, Side 9 og Bilag 5, og er bleven udsat til Behandling i indeværende Lagtingssamling. —

Undertegnede Udvalg, til hvilket Sagen er henvist, skal bemærke følgende:

Indenfor Udvalget er der Enighed om, at Gennemførelsen af Sygekasseloven har været af overordentlig stor Betydning for Færøerne.

I dette vanskelige økonomiske Tidsrum, vi er inde i, gælder det ikke mindst om at holde sammen paa de sociale Goder.

Saaledes som Sygekasseloven foreskriver, maa man ikke være blind for følgende: Naar Tilfældet indtræffer, at et Sygekassemedlem har opbrugt sin Ret af Sygekassen og Kommunen, og fremdeles er sygt og ude af Stand til Arbejde af nogen Art, maa Fattigforsørgelsen i Reglen indtræde. —

Nede i Danmark er der almindelig Tilfredshed med Invalideloven, som nu virker i de fleste Kasser. —

Mulig vil det vise sig, at der paa Færøerne bliver et forholdsvis større Antal Invalider, end Tilfældet er i det øvrige Danmark; dog foreligger ikke noget Materiale i Sagen, hvoraf man kan skønne Lovens Virkning. —

Udvalget har i Betænkningen 1923 foreslaaet, at Amtmanden indhenter Oplysninger om, hvilke økonomiske Byrder Loven, hvis den sættes i Kraft, vilde medføre, samt om, hvormange Individuer her paa Øerne kan antages at ville falde ind under Loven som forsikrede.

Ifølge Skrivelse af 28. Juli d. A. har Amtmanden, som har konfereret med Justitsministeriet og Sygekasseinspektoret, imidlertid ikke kunnet fremskaffe de ønskede Oplysninger.

Udvalget formener, at Sagen er af største Vigtighed for Færøerne, og derfor ikke bør opgives. Man skønner, at der maa tilvejebringes Oplysninger, dels fra Sygekasserne om disses Stilling til Sagen, og dels fra Sygekasseinspektoratet over, hvilke økonomiske Byrder Loven skønsømmæssig vil medføre.

For at disse Oplysninger kan fremskaffes, maa Sagens Afgørelse udsættes til næste Aar. Udvalget skal derfor fremsætte følgende

Forslag.

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Amtmanden anmodes om til næste Aars Lagting
  - a. at tilvejebringe en Udtalelse fra alle Sygekasserne, efter at Sygekassebestyrelsen har behandlet Spørgsmaalet om Lovens Ikrafttræden paa de ordinære Generalforsamlinger; —
  - b. hvor mange Individuer her paa Øerne kan antages at ville falde ind under Loven, og hvilke økonomiske Byrder Loven vilde paaføre Sygekasserne, Arbejdsgiverne og Kommunerne.

Det kommunale Udvalg, den 5. August 1924.

O. F. Joensen,
Ordfører.

J. H. Poulsen.

M. Samuelsen.

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 67—1924. (Vedtægt for Fangst af Muslingen „Øður“ i Sundelaget.)

Til undertegnede Udvalg er henvist nærværende Sag angaaende Fornyelse af den af Justitsministeriet under 14. November 1919 stadfæstede Vedtægt for Fangst af Muslingen „Øður“ i en Del af Sundet mellem Strømø og Østerø.

Den nuværende Vedtægt gælder kun til 1. Januar 1925. Forslag til Fornyelse af Vedtægten har været bekendtgjort i Henhold til Lov Nr. 107 af 14. April 1893 § 2 i alle de Bygder, der indenfor det i nævnte Lovs § 2 nævnte Omraade. Der er ingen Steder gjort Indsigelse mod Forslaget.

Underskrevne Udvalg kan ikke skønne bedre, end at der er intet til Hinder for at efterkomme ovennævnte Ønske, og skal derfor tillade sig at fremsætte følgende

Forslag.

Medfølgende Forslag til Vedtægt for Fangst af Muslingen „Øður“ i en Del af Sundet mellem Strømø og Østerø anbefales til Justitsministeriets Stadfæstelse som gældende for et Tidsrum af 5 Aar fra 1. Januar 1925 at regne.

Det kommunale Udvalg, den 7. August 1924.

O. F. Joensen,
Ordfører.

J. H. Poulsen.

M. Samuelsen.

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 54—1924. (Haandkøbsudsalg i Hove.)

Til undertegnede Udvalg er henvist Andragende af 12. April 1923 fra Hr. Daniel Mikkelsen, Hove, om Bevilling til Oprettelse af Haandkøbsudsalg i Hove.

Med Ansøgningen følger Skrivelse fra Amtet af 19. Marts d. A., tiligemed Andragendets paategnede Erklæringer, hvoraf fremgaar, at Amtet, Forstanderskabet, Apotheker Djurhuus, Kredslægen i Trangisvaag og Amtslægen, ikke mener at kunne anbefale Andragendet.

Udvalget maa, idet man henviser til de i Sagen medfølgende Skrivelser, fraraade, at Tinget imødekommer Ansøgningen, og skal tillade sig at stille følgende

Forslag.

Da Forstanderskabet ikke har søgt om Haandkøbsudsalg i Hove, kan Lagtinget ikke foretage videre i Sagen.

Det kommunale Udvalg, den 7. August 1924.

O. F. Joensen,
Ordfører.

J. H. Poulsen.

M. Samuelson.

Betænkning

i

Sag Nr. 40 — 1924 (Lov om Folkeregistre).

Ved Skrivelse af 8. Juli d. A. har Amtet efter Henstilling af Justitsministeriet forelagt Lagtinget Lov Nr. 57 af 14. Marts 1924 om Folkeregistre til Betænkning. Sagen er ved sin Fremlæggelse i Lagtinget bilagt med Erklæringer fra:

1. Færøernes Landfogderi.
2. Forskellige Sysselmænd.

Landfogeden udtaler, at de Hensyn, der har motiveret Loven, nemlig Ønsket om til Brug ved Affattelse af Valglistor, ved Skatteligning, til Efterlysning af Alimentanter o. s. v., at have Kendskab til, hvilke Personer, der opholder sig i Kommunen, efter hans Mening ikke nødvendiggør Indførelsen af Folkeregistre paa Færøerne. Naar man ser bort fra Thorshavn og de største af Landkommunerne, er det kun i ringe Tal, at Til- og Fraflytning af Folk finder Sted. Desuden vil de forskellige Kommunesyrer i vore forholdsvis smaa Kommuner til enhver Tid have et nøje Kendskab til de i Kommunen fastboende Personer. I samme Retning gaar de Udtalelser, der foreligger fra de forskellige Sysselmænd, idet de hævder, at vore smaa og enkle Forhold overflødiggør et saadant, saa meget mere som der hvert Aar af Sysselmændene i de forskellige Sysler affattes en Mandtalsliste til Brug ved Fordelingen af Grind (Grindelister) med den særlige Opgave at skaffe Klarhed over, hvor mange Personer hver enkelt indenfor Sognets Omraade boende Familie bestaar af. Disse Mandtalslister vil til enhver Tid staa til de Personers og Institutioners Disposition, der eventuelt kan tænkes at faa Brug for dem. Hertil kommer, at Oprettelsen af slike Folkeregistre nok saa følelig vil belyrde Kommunerne med forøget Arbejde og Udgifter. Kun en enkelt af Sysselmændene mener, at Loven med visse Ændringer kan gøre Nytte her paa Færøerne. Udvalget, der har faaet nærværende Sag til Behandling, kan ganske

tiltræde de foran anførte Udtalelser, idet man maa være af den Formening, at Lovens Gennemførelse paa Færøerne ikke er paakrævet, og at dens eventuelle Nyttevirkning ikke paa langt nær kan opveje de Ulemper i Form af Udgifter og forøget Arbejde, dens Gennemførelse vil medføre for vore Kommuner. Man skal derfor tillade sig at stille følgende

Forslag.

Der findes ikke at være Anledning til at gøre Lov om Folkeregistre gældende for Færøerne.

Udvalget for de forskelligartede Sager, den 6. August 1924.

<i>Johan Poulsen.</i>	<i>J. A. Wang.</i>	<i>Johs. Guttesen.</i>
Ordfører.		

Udvalgsbetænkning.

Sag Nr. 43 -- 1924 (Ændringer i Sygekasseloven.

Til undertegnede Udvalg er henvist Andragender fra Forstanderskabet for Kunø—Mygledal og Husum Sogns Kommuner af 18. Juni 1924 til Færøernes Lagting at foranledige en Ændring i Sygekasseloven. —

Ændringen ønskes formentlig rettet mod den i Sygekasseloven paabundte Moderation for Sygekassemedlemmers Hospitalsudgifter. —

Forholdet er nemlig saaledes, at den ny Lov hjemler Sygekasserne Ret til sine Medlemmers Behandling paa Sygehus for nedsat Betaling indtil $\frac{1}{2}$ Delen af Regningens Beløb. Den anden $\frac{1}{2}$ Del af Beløbet vil være at refundere Sygehuset af vedkommende Sygekasses Kommune.

Der er en Selvfølge, at Sygekasserne har draget Fordel af den ny Sygekasselov med Hensyn til Fordeling af Sygehusudgifter, men den er ogsaa mere retfærdig derved, at Kommunens Tilskud tilvejebringes ved Beskatning efter Formue og Lejlighed af alle Kommunens Skatteydere.

Ude i Bygderne er gennemgaaende Forholdet det, at de fleste Skatteydere tillige er Sygekassemedlemmer, men ogsaa Personer som ikke vil være Sygekassemedlemmer eller paa Grund af større Indtægter og Formue ikke kan være nydende Medlemmer, bidrager ved Beskatning til nævnte Hospitals-Refusion.

Udvalget ser sig ikke i Stand paa nærværende Tidspunkt at anbefale nogen Ændring i nævnte Lov og skal tillade sig at foreslaa følgende

Forslag.

Tinget finder for Tiden ikke Anledning til at foreslaa en Ændring i Sygekasseloven af 1921.

Det kommunale Udvalg, den 7. August 1924.

O. F. Joensen.
Ordfører.

Johan H. Poulsen.

M. Samuelsen.

the 1990s, the number of people in the world who are undernourished has increased from 600 million to 800 million.

There are a number of reasons for this increase. One of the main reasons is that the world population has increased from 5 billion in 1989 to 6 billion in 1999. This has led to a greater demand for food.

Another reason is that the world's food production has not kept pace with the increase in demand. This is due to a number of factors, including a decline in the area of land available for agriculture and a decline in the productivity of agriculture.

There are also a number of other factors that contribute to the increase in undernourishment, including a decline in the availability of food aid and a decline in the purchasing power of the world's poor.

The increase in undernourishment is a serious problem that needs to be addressed. There are a number of ways in which this problem can be addressed, including increasing food production, increasing the availability of food aid, and increasing the purchasing power of the world's poor.

One of the most important ways in which this problem can be addressed is by increasing food production. This can be done by increasing the area of land available for agriculture and by increasing the productivity of agriculture.

Another important way in which this problem can be addressed is by increasing the availability of food aid. This can be done by increasing the amount of food aid that is provided to the world's poor and by increasing the number of countries that provide food aid.

Finally, another important way in which this problem can be addressed is by increasing the purchasing power of the world's poor. This can be done by increasing the minimum wage and by increasing the number of jobs available to the world's poor.

There are a number of other ways in which this problem can be addressed, including increasing the availability of food aid and increasing the purchasing power of the world's poor. However, the most important way in which this problem can be addressed is by increasing food production.

Increasing food production is a complex task that requires a number of different approaches. One of the most important approaches is to increase the area of land available for agriculture.

Another important approach is to increase the productivity of agriculture. This can be done by using better farming techniques and by using better seeds.

There are a number of other approaches that can be used to increase food production, including increasing the availability of water and increasing the availability of fertilizer.

Increasing food production is a complex task that requires a number of different approaches. However, the most important approach is to increase the area of land available for agriculture.

Increasing the area of land available for agriculture is a complex task that requires a number of different approaches. One of the most important approaches is to increase the amount of land that is available for agriculture.

Another important approach is to increase the productivity of the land that is available for agriculture. This can be done by using better farming techniques and by using better seeds.

There are a number of other approaches that can be used to increase the area of land available for agriculture, including increasing the availability of water and increasing the availability of fertilizer.

Udvalgsbetænkning

i

Sag Nr. 89 — 1924 (Afstemningssted i Ridevig).

Til undertegnede Udvalg er henvist Andragende til Færøernes Lagting om, at der maa blive etableret Afstemningssted ved de forskellige Valg i Ridevig.

Udvalget har intet at erindre imod, at der oprettes Afstemningssted i Ridevig og skal henstille, at der tilvejebringes et Udkast til Vedtægt for Afholdelsen af kommunale Valg i Ridevig.

Man vil ligeledes anbefale, at saavel Lagtings- som Folketingsvalg kan komme til at foregaa i Bygden, da man føler sig forvisset om, at de nødvendige Kræfter til at lede Valghandlingen altid vil være til Stede. —

Ifølge § 17 i Lov Nr. 127 af 28. April 1916 om Folketingsvalg kan Forandringer i Distrikters Omraade af Valgdistrikter foretages af Justitsministeren efter Indstilling af Lagtinget. —

Udvalget vil tilraade Lagtinget at anbefale, at der foretages den fornødne Forandring med Hensyn til nærværende Sag, og skal derfor tilraade Tinget at vedtage saalydende

Forslag.

- 1) Der tilvejebringes Udkast til Vedtægt for Afholdelse af kommunale Valg i Ridevig, Næs Sogns Kommune. —
- 2) Lagtinget anbefaler til Justitsministeriets Approbation, at Ridevig, Næs Sogns Kommune opføres som særskilt Valgsted. —

Det kommunale Udvalg, den 6. August 1924.

O. F. Joensen.
Ordfører.

Johan H. Poulsen.

M. Samuelsen.

Udvalgsbetænkning.

Sag Nr. 105 — 1924 (Sundhedsvedtægt for Svinø og Fuglø Sogn.)

Til undertegnede Udvalg er henvist Andragende fra Forstanderskabet for Svinø og Fuglø Sogns Kommune af 28. Juli 1924 om Approbation paa en Sundhedsvedtægt for nævnte Kommune.

Som Bilag ved Sagen medfølger en udfærdiget Vedtægt underskrevet af Forstanderskabet den 22. Februar 1924.

Udvalget som har haft nærværende Sag til Behandling har ikke noget særligt at indvende, da Vedtægten er affattet i Lighed med andre af Tinget approberede Vedtægter og skal derfor stille følgende

Forslag.

Ommeldte Sundhedsvedtægt for Svinø og Fuglø Sogn approberes.

Det kommunale Udvalg, den 7. August 1924.

Johan H. Poulsen.

M. Samuelson.

O. F. Joensen.
Ordfører.

The first part of the paper discusses the importance of understanding the cultural context of the research. It highlights the need for researchers to be sensitive to the values and beliefs of the communities they are studying. This is particularly important in the field of education, where cultural differences can significantly impact learning outcomes.

The second part of the paper focuses on the methodology used in the study. It describes the process of selecting participants, collecting data, and analyzing the results. The authors emphasize the importance of using a mixed-methods approach to gain a comprehensive understanding of the research topic.

The third part of the paper presents the findings of the study. It discusses the results of the quantitative data analysis and the insights gained from the qualitative interviews. The authors conclude that there are significant cultural differences in the way that students learn and that these differences should be taken into account by educators.

The final part of the paper discusses the implications of the findings for future research and practice. It suggests that further studies should be conducted to explore the cultural factors that influence learning outcomes. Additionally, it recommends that educators should be trained to recognize and address the cultural needs of their students.

Beretning

om

Færø Amts Tuberkulosesygehus' Virksomhed

i Regnskabsaaret 1. Oktober 1922 til 30. September 1923.

Ved S. Jonsson.

Ved Regnskabsaarets Begyndelse henlaa paa Sygehuset	30
i Aarets Løb indlagdes	44
— — — udskreves	40
Tilbage ved Aarets Slutning	34

Klassificering af de behandlede Tilfælde.

Af de udskrevne 40 Patienter var ved Indlæggelsen f:

I	II	III
Stadium	Stadium	Stadium
12	9	19

Komplikationer.

Abscessus ad anum	1	Hydarthron genus	1
Achylia gastrica	4	Influenza	3
Albuminuria	1	Laryngitis tuberculosa	1
— orthostatica	1	Mb. Basedow	1
Anæmia	8	Nervosismus	2
Cancer ventriculi	1	Obstipatio chronica	1
Cholelithiasis	1	Pleuritis exsudativa	5
Conjunctivitis	1	— sicca	3
Cysto-Pyelitis	1	Ren mobilis	1
Dyspepsia nervosa	1	Tuberculosis intestinal	4
Endocarditis acuta	1	— peritonei	1
Hæmoptysis	4		

Kurens Varighed.

Gennemsnitsvarigheden af Kuropholdet for de enkelte Stadier var:

I
Stadium
159 Dage

II
Stadium
454 Dage

III
Stadium
387 Dage

Kurens Resultater.

	I Stadium	II Stadium	III Stadium	Ialt
Tilsyneladende raske.....	11	5	0	16
Betydeligt bedre.....	0	2	4	6
Bedrede.....	1	0	3	4
Uforandrede.....	0	1	2	3
Forværrede.....	0	0	0	0
Døde.....	0	1	10	11
Summa...	12	9	19	40

Tuberkelbaciller fandtes hos ialt 23 Patienter:

Af 12 i I Stadium hos 1 Patient.
 - 9 i II — - 4 Patienter.
 - 19 i III — - 18 —

Feber: Fandtes ved Indlæggelsen hos..... 23 Patienter
 Tabte sig under Opholdet - ..... 12 —
 Opstod — — — ..... 9 —
 Tabte sig atter under Opholdet hos..... 7 —

Vægtforøgelsen hos 33 regelmæssigt vejede Patienter var i Gennemsnit i:

I
Stadium
4,2 kg

II
Stadium
9,2 kg

III
Stadium
4,8 kg

Økonomisk Oversigt.

Ved Bogholder Jacob Olsen.

Sygedagenes samlede Antal har i Aarets Løb været:

Sanatorleafdelingen	9025 Dage
Hospitalsafdelingen	3075 —
Ialt...	12100 Dage

Aarets Middelbelægning har været 33,11.

De udskrevne Patienter indlagdes for:

Egen eller Forsørgers Regning	4
Kommunal Regning	6
Sygekasses Regning	30

Oversigt over Sanatoriets Udgifter.

Disse fordeler sig saaledes:

Konto 1. Lønninger	9553 41
— 2. Forplejningen	27562 36
— 3. Vask og Rengøring	1557 88
— 4. Brændsel og Belysning	7978 07
— 5. Medicin	1404 84
— 6. Bygninger	1441 60
— 7. Maskiner	65 70
— 8. Inventar	929 55
— 9. Assurance	1000 00
— 11. Fragt og Losning	240 74
— 12. Kontorhold m. m.	564 31
— 14. Renter	1594 91
	53893 37

Herfra gaar:

Have og Anlæg (Kt. 10.)	154 52
Husdyrhold (Kt. 13.)	1202 73
Forskellige Indtægter (Kt. 16.)	25 72
	1382 97
	52510 40

Paa de enkelte Udgiftskonti bemærkes:

ad *Konto 1. Lønninger:*

Løn til 1 Læge	2200 00
— - 1 Sygeplejerske, 1 Økonoma og 1 Elev	2180 00
— - 1 Fyrpasser	2100 00
— - 6 Piger og Ekstrahjælp	2413 41
— - 1 Bogholder	600 00
— - 1 Revisor	60 00
	9553 41

ad *Konto 2. Forplejningen:*

Udgiften har været	27678 30
Fragaar:	
For solgte Varer	115 94
	27562 36

Forplejningen har kostet Kr. 2,27₇₉ pr. Patientdag (sidste Aar 2,54₃₀)
 — - - - 1,67₅ - Kostdag (sidste Aar 1,93₀₇)

ad *Konto 3. Vask og Rengøring:*

Grønsæbe, andre Sæber og Soda	810 11
Gulvklude, Karklude, Koste etc.	195 35
Guldbronce, Blaaelse, Skurepulver etc.	137 59
Ekstrahjælp	312 00
Tøjletpapier	102 83
	1557 88

ad *Konto 4. Brændsel og Belysning:*

29780 kg Kul	2002 73
1251 hl Cokes	4542 83
2434,5 l Petroleum	1019 03
Lampesprit, Lampeglas etc.	375 84
Tændstikker	37 64
	7978 07

ad *Konto 5. Medicin:*

Medicin	1200 42
Sygeplejeartikler	204 42
	1404 84

ad *Konto 6. Bygninger:*

Almindelig Vedligeholdelse.....	1441 60
Hovedreparationer	0 00
	1441 60

ad *Konto 7. Maskiner:*

Reparationer	65 70

ad *Konto 8. Inventar:*

Nyanskaffelser	890 13
Reparationer	77 92
	968 05
Fragaar:	
Solgt Inventar.....	38 50
	929 55

ad *Konto 9. Assurance:*

Brandforsikring	1000 00

ad *Konto 10. Have og Anlæg:*

Udgiften har været	447 78
Leveret Kartofler m. m. til Køkkenet	602 30
	Overskud... 154 52

ad *Konto 11. Fragt og Losning:*

Udgiften har været	240 74

ad *Konto 12. Kontorhold:*

Kontorrekvisitter etc.	60 80
Telefon-Abonnement	208 00
Telefon-Samtaler og Telegrammer	39 63
Tryksager, Avertissement m. m.	88 60
Bladpenge, Frimærker m. m.	93 70
Julegaver.....	36 00
Andre Udgifter.....	42 40
	569 13
Fragaar:	
Refusion	4 82
	564 31

ad *Konto 13. Husdyrhold:*

Indkøbt Foder	2006 97	
Leveret Æg og Høns til Køkkenet.....	3209 70	
	Overskud...	1202 73

ad *Konto 14. Renter og Afdrag:*

Renter	1594 91	

ad *Konto 16. Forskellige Udgifter:*

Diverse	0 00	
Forskellige Indtægter.....	25 72	
	Overskud...	25 72

E k s t r a k t

af

Regnskabet for Driften af Færø Amtskommunes Tuberkulose-Sygehus i Høydal

for

Aaret fra 1. Oktober 1922 til 30. September 1923.

Indtægt:

	Kr. Ø.	Kr. Ø.
I. Beholdning den 1. Oktober 1922:		
1. Restancer og Forskud	1440 40	
2. Statskassens Tilskud for Juli Kvar-	8447 50	
tal 1922	226 37	
3. Hos Kassereren		
II. Betaling for Patienter		10114 27
III. Statskassens Tilskud		12100 00
IV. Forplejningen		36300 00
V. Tilbagebetalte Forskud		115 94
VI. Have og Anlæg		400 00
VII. Husdyrhold		602 30
VIII. Inventar		3209 70
IX. Refusion		38 50
X. Forskellige Indtægter		4 82
XI. Tilskud fra Statskassen til Dækning af	Kr. Ø.	25 72
Underskud 1921—22	14324 00	
Do. fra Amtsrepartitionsfonden til Dæk-		
ning af samle Underskud	4774 67	
XII. Gæld den 30. September 1923:		19098 67
1. Til Færø Amts Fattigkasse	Kr. Ø.	
2. Til Færøya Bank	7000 00	
	8890 13	

97900 05

Udgift:

	Kr. Ø.	Kr. Ø.
A. Gæld den 1. Oktober 1922:		
1. Til Færø Amts Fattigkasse	7000 00	
2. Til Færøya Bank	19870 63	
B. Lønninger		26870 63
C. Forplejningen		9533 41
D. Vask og Rengøring		27678 30
E. Brændsel og Belysning		1557 88
F. Medicin		7978 07
G. Bygninger		1404 84
H. Maskiner		1441 60
I. Inventar		65 70
J. Assurance		968 05
K. Have og Anlæg		1000 00
L. Losning og Fragt		447 78
M. Kontorhold m. v.		240 74
N. Husdyrhold		569 13
O. Renter		2006 97
P. Forskud		1594 91
Q. Beholdning den 30. September 1923:		505 00
1. Restancer og Forskud	Kr. Ø.	
2. Statskassens Tilskud for Juli Kvar-	4408 00	
tal 1923	9177 00	
3. Hos Kassereren	452 04	

14037 04

97900 05

Aarets Driftsunderskud udgør 4195 Kr. 40 Øre. — Rente og Afdrag af Anlægssummen betales af Amtsrepartitionsfonden.

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 56—1924. (Valgsted i Hove.)

Til undertegnede Udvalg er henvist Andragende til Færøernes Lagting fra Forstanderskabet for Hove Sogns Kommune af 25. Juni 1924, om Oprettelse af Afstemningssted i Hove ved Folke- og Lagtingsvalg.

Udvalget har intet at erindre imod, at der oprettes Afstemningssted i Hove, da man føler sig forvisset om, at de nødvendige Kræfter til at lede Valghandlingen altid vil være til Stede.

Ifølge § 17 i Lov Nr. 127 af 28. April 1916 om Folketingsvalg, kan Forandringer i Distrikters Omraade af Valgdistrikter foretages af Justitsministeriet efter Indstilling af Lagtinget.

Udvalget skal tillade sig at stille følgende

Forslag.

Lagtinget anbefaler til Justitsministeriets Approbation, at Bygden Hove opføres som særskilt Valgsted.

Det kommunale Udvalg, den 8. August 1924.

O. F. Joensen,
Ordfører.

J. H. Poulsen.

M. Samuelsen.

Nevndarálit

í sök nr. 61—1924.

Í tingsetuni 1924 kom inn á ting ein umsókn frá „Forstanderskabet for Kunø, Mygledal og Husum Sognes Kommune“ um at Haraldsunds bygd skuldi verða at skilja frá Klakksvíkar og at leggja undir Húsa ljósmóðurdømi.

Av tí, at sakin var litið frágreidd, soleiðis høvdu hvørki Norðoyar lækni ella amtslæknin havt hana til viðgerðar, mælti nevndin, ið fekst við sakina, til at goyma hana til í ár og royna at fáa betur greiðu á, hvat tey og teir ið av vardu hildu um hettar mál.

Í ár er sakin komin aftur til tingið, viðløgð skjølum frá Klakksvíkar kommunustjórn, Norðuroya lækna, amtslæknanum og seks monnum í Haraldsunds bygd. Øll hesi viðmæli benda á, at best man vera sum er, og at Haraldsunds bygd einki vil vinna við at verða tikin frá Klakksvíkar og lögð undir Húsa ljósmóðurdømi.

So státt heldur undirskrivaða nevnd, sum hevur fingið málið til viðgerðar, tað ikki vera ráðuligt at broyta núverandi skipan, og ræður tinginum at svara forstandarskapinum á tann hátt:

Uppskot.

Tað verður svarað stjórnini fyri Konoy, Mikladal og Húsa sóknum, at tingið ikki heldur tað verða ráðuligt at broyta verandi skipan á tann hátt, at Haraldsunds bygd verður lögð undir Húsa ljósmóðurdømi.

Í hini kommunalu nevndini 11. august 1924.

Johan H. Poulsen.

O. F. Joensen.

M. Samuelsen.

Forslag

til

Lov for Færøerne om Jordehvalsrettighedens Afløsning.

---

§ 1.

Alle til Jordegodset paa Færøerne knyttede Rettigheder til Jordehval bortfalder fra 1. Januar 1926 at regne.

§ 2.

Jordehvalen af anden Hval end Grind tilfalder dem, der er berettigede til den øvrige Del af Hvalen.

§ 3.

Jordehvalsretten med Hensyn til Grind afløses paa følgende Maade:

For hvert Syssel ned sættes en Afløsningskommission, bestaaende af Sysselmanden, et af Lagtinget og et af Amtmanden udpeget Medlem. Kommissionen vælger selv sin Formand.

Denne Kommission skal for hver Vaag udregne for Tidsrummet 1. Januar 1884 til 1. Januar 1924, hvor mange Skind Grind aarlig gennemsnitligt er tilfaldet Jordegodset, bortset fra Fæstegodset, og hvad Gennemsnitsprisen pr. Skind har været ved de afholdte offentlige Grindeauktioner paagældende Sted i det nævnte Tidsrum. Kommissionen skal være berettiget til at kræve sig meddele de nødvendige Oplysninger fra Sysselmanden eller Amtmanden.

Den gennemsnitlige aarlige Værdi af Jordehvalen for hver Vaag, bortset fra Fæstegodset, udlindes derpaa ved at multiplicere det ovennævnte aarlige gennemsnitlige Skindantal med den gennemsnitlige ovenomhandlede aarlige Pris pr. Skind.

Afløsningssummen for hver Vaag, bortset fra Fæstegodset, bliver derpaa udregnet til en Kapital, svarende til den gennemsnitlige aarlige Jordehvalsværdi for Vaagen, taget 25 Gange.

For Fæstegodsels Vedkommende foretages en tilsvarende Udregning som den ovenomhandlede vedrørende det øvrige Jordegods.

§ 4.

Kommissionen opstiller derefter en Liste over Fordeling af Aflosningssummen mellem Ejerne og Besidderne af Jordegodset for hver Vaag.

Disse Listes tilligemed de i § 3 omhandlede Udregninger tilstilles Amtmanden, der sammen med 2 af Lagtinget valgte Mænd gennemgaaer Udregningen og sammen med disse foretager Rettelser, saafremt der foreligger Fejl, og tilhagesender Listerne til vedkommende Sysselmand.

§ 5.

Sysselmanden skal derpaa tilsende Formanden for vedkommende Kommune Fordelingslisten for den eller de Vaage, som ligger i Kommunen, og Listerne skal fremlægges til Eftersyn i Tiden fra 1. til 30. November 1925 paa et bekvemt Sted, hvorom Formanden skal udstede Bekendtgørelse paa sædvanlig Maade.

Indsigelser mod Udregningen og Fordelingen maa fremsættes inden 1. December 1925 skriftligt og motiveret overfor Sysselmanden. Vedkommende Aflosningskommission skal inden 8. December 1925 afsige Kendelse vedrørende Indsigelserne og straks give vedkommende Underretning herom. Paagældende kan inden 15. December appellere Kendelsen til Amtmanden, der sammen med de to ovenomtalte af Lagtinget valgte Mænd træffer endelig Afgørelse inden 31. December 1925.

§ 6.

Odelsjerne og Fæsterne skal derpaa henvende sig til Sysselmanden eller, hvem han bemyndiger dertil, inden 1. Juli 1926 for at afhente deres Andel af Aflosningssummen, saafremt de ikke tilfaldet deres Krav.

Vedrørende de til Enhedsgaardene faldende Erstatningssummer, bliver der af træffe nærmere Bestemmelser ved kgl. Anordning eller Lagtingets Indstilling.

Amtmanden tilsender Sysselmandene de nødvendige Beløb af Fonden til Jordelvalens Aflosning, lige som han i forbindelse med de 2 af Lagtinget valgte Mænd kan bevilge af samme Fond de nødvendige Beløb til Aflosningskommissionerne til Afholdelse af Udgifter til Medhjælp, Rejsedgifter, Tryksager etc. og andre nødvendige Udgifter.

Bemærkninger til foranstaaende Forslag.

Lagtinget har adskillige Gange behandlet Spørgsmaalet om Jordehvalens Afskaffelse, saaledes i den ordinære Samling 1921.

Spørgsmaalet om, hvorvidt Jordehvalsretten kunde afskaffes uden Erstatning, blev dengang rejst af mig, men et af mig fremsat Forslag i den Retning bortfaldt. I Stedet for vedtog Tinget en Indstilling hvori man anmodede Justitsministeriet om at lade undersøge Spørgsmaalet.

I Skrivelse af 20. Dec. 1922 til Amtmanden ndtalte Ministeriet, at Jordehvalen, som omhandles i Grindereglementet, maa anses som en til visse faste Ejendomme knyttet Rettighed og maa omfaltes af Begrebet Ejendom i den Forstand, hvori Grundloven af 5. Juni 1915 § 80 anvender dette Udtryk, og at den derfor kun kan afløses mod Erstatning.

Almenvollet kræver, at Jordehvalen afskaffes. Skønt jeg personlig stadig maa antage, at dette maatte kunne ske uden Erstatning, hvilket i hvert Fald maa være Tilfældet for Jordehval af anden Hval end Grind, har jeg paa Grund af, at den overvejende Stemning saavel indenfor Lagtinget som blandt Befolkningen synes at være for, at der bør ydes Erstatning, ment at burde udarbejde og forelægge Lagtinget et Forslag om Afløsning mod Erstatning.

Afløsningen maa kunne gennemføres paa lignende Maade, som man i Danmark ved Lov Nr. 174 af 20. Marts 1918 afløste Arvefesteafgifter og lignende Grundbyrder, der udrededes i Korn eller andre Varer. Loven foreskriver at disse fremtidig skal udredes med Penge efter Gennemsnittet af Kapitelstaksten for 1890—1913 med Udskydelse af de to laveste og de to højeste Takster, og Afgifterne kan forlanges afløst ved Udbetaling af en Kapital en Gang for alle, svarende til den aarlige Afgift, taget 25 Gange.

Der foreligger en af Amtet udarbejdet Statistik over Grindefangster efter 1. Januar 1882, og jeg har ment det forsvarligt at tage Tidsrummet 1884—1924 som Grundlag for Udregningen af Gennemsnitsfangsten.

Prisen ved de offentlige Grindeauktioner maa kunne lægges til Grund for Erstatningsberegningen.

Saavidt jeg skønsmæssigt efter Statistikken kan anslaa, vil Aflosningssummen for hele Landet andrage circa 150,000 Kr. med en Erstatning af c. 10 Kr. pr. Skd. Aflosningskommissionerne vil inden Lagtingssamlingen 1925 kunne have udregnet Erstatningssummen nøjagtigt, og Tinget vil da kunne optage et Laan til Fonden til Jordehvalens Afløsning, hvis dem ikke har tilstrækkelige Midler. Fonden maa kunne optage et saadant Laan, da den stadig vil kunne beholde 10 pCt. af Grindefangster, saalænge det er nødvendigt. Disse 10 pCt. vil, naar Fondens Opgave er sluttet, kunne henlægges til økonomisk Fond.

Det maa erindres, at en Del Jordejere har frafaldet, og at andre sikkert vil frafalde Erstatning.

Saafernt et Lovforslag som det ovenfor staaende indstilles, maa Tinget samtidig foreslaa de nødvendige Ændringer i Grindereglementet.

Thorshavn, den 9. August 1924.

Edw. Mitens

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 91—1924. (Lov om forandret Affattelse af
Pgrf. 72 i Lov Nr. 97 om Fattigvæsenet paa Færøerne
af 10. April 1895.)

I indeværende Aars Lagtingssamling er der af Amtmanden blevet forelagt Tinget et Forslag til en forandret Affattelse af Fattiglovens § 72.

Denne Ændring gaar ud paa, at Patienter, der lider af forskellige Sygdomme, kan modtage Understøttelse til Hospitalsophold m. m., uden at dette bliver regnet som Fattighjælp.

Udvalget er enige i at foreslaa disse Ændringer, hvorved § 72 i den færøske Fattiglov faar en Affattelse, der svarer til den Skikkelse, § 61 i Fattigloven af 1891 for det øvrige Kongerige har faaet ved Loven af 14. Marts 1924.

Forslag.

Det af Amtet for Lagtinget forelagte Forslag til en forandret Affattelse af Fattiglovens § 72 indstilles til Vedtagelse.

Det kommunale Udvalg, den 8. August 1924.

O. F. Joensen,
Ordfører.

J. H. Poulsen.

M. Samuelson.

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er henvist: Lagtingets Regningsjournal, Kopibog og Journal, hvilke Bøger Udvalget har gennemgaaet særlig for Tiden fra 29. Juli 1923 til 29. Juli 1924.

Udvalget finder ikke Anledning til at fremkomme med nogle Bemærkninger angaaende de enkelte Poster.

Derimod tillader Udvalget sig at foreslaa, at der anskaffes en ny Regningsjournal, hvori der indføres alle Poster fra 29. Juli d. A. at regne, idet man ikke undlader at henvise til den af Udvalget fra forrige Aar fremsatte Henstilling om Anskaffelse af en tydeligere rubriceret Regningsjournal og mere udførlig Specificering af større Regninger.

Udvalget for forskelligartede Sager, den 14. August 1924.

Johs. Olaus Joensen.

Mikkjal D. d' Ryggi.

J. J. Weihe.

Betænkning

i Sag Nr. 130—1924. (Andragende fra Thom. Nicolajsen om Kolportagebevilling.)

Foruden de to i Forvejen modtagne Andragender, hvortil Betænkning er afgivet, har Udvalget yderligere faaet henvist et tredje fra Thom. Nicolajsen, Thorshavn, om Kolportage af Bøger. Andrageren oplyser, at de Skrifter, han vil kolportere, er af „kristeligt Indhold“, og et ved Salget eventuelt fremkommet Overskud skal anvendes til Køb af Skrifter, som det er Meningen at uddele gratis bl. a. om Bord i vore Fiskekuttere. Andragendet er hverken anbefalet eller misanbefalet. Et Flertal, J. A. Vang og Johan Poulsen, kan i Henhold til, hvad vi udtalte i Betænkningen til de to andre i indeværende Samling behandlede Andragender, bemærke, at der os bekendt ikke findes noget Fortilfælde, hvor Retten er overdraget til enkelte Personer, men at den vistnok altid har været knyttet til Institutioner, Foreninger, Bladvirksomhed o. lign., saaledes f. Eks. til Det danske Bibelselskab, Diakonissestiftelsen, Udvalget for Folkeoplysningens Fremme, Hitt føroyska bókmentafelagið o. s. v., og som Regel synes det at frengaa af Bevillingerne, at Hensigten i hvert enkelt Tilfælde har været at støtte de Formaal, vedkommende Selskab, Institution o. s. v. arbejdede for. Flertallet har ikke noget at udsætte paa Andragerens Person, men hele Forholdet med Kolportagebevilling, og da navnlig naar Talen er om enkelte Personer, forekommer Flertallet nærmest at være et Slags gratis Næringsbevis, hvorfor man ikke finder Anledning til at anbefale Andragendet.

Undertegnede Mindretal, J. Guttessen, kan ikke tiltræde det at Flertallet fremførte, men mener, at Kolportagebevilling ogsaa bør gives til private. De to foregaaende Andragender om Kolportagebevilling har man ikke fundet Anledning til at foreslaa til Tingets Anbefaling, det ene paa Grund af manglende Oplysninger, det andet paa Grund af Misanbefaling fra den stedlige Myndighed. I det her foreliggende Tilfælde synes man, at Andragendet bør imødekommes.

Forslag.

1. Af et Flertal (J. A. Vang og Johan Poulsen): Der findes ikke at være Anledning til at anbefale Andragendet.
2. Af et Mindretal (Johs. Guttessen): Lagtinget anbefaler, at der gives Andrageren, Thom. Nicolajsen, Kolportagebevilling.

Udvalget for forskelligartede Sager, den 13. August 1924.

Johan Poulsen,
Ordfører.

J. A. Vang.

Johs. Guttessen.

Betænkning

i ag Nr. 61—1924. (Ændring af Havnereglement
for Trangisvaag.)

Ved Skrivelse af 16. Juni d. A. har Færø Amt til Tinget fremsendt en Sag om Ændring af Havnereglement for Trangisvaag.

Sagen er rejst paa Foranledning af en Skrivelse fra Suderø Fiskeriforsikring til Frodebø Sogns Havnevæsen, hvori der udtales, at der er Grund til at antage, at to Havarier, der skete i Havnen sidste Vinter er foraarsagede ved, at Trawlere har ankret og er drevne ind i den Del af Havnen, der er brugt som Fortøjningshavn.

Det blev derfor henstillet til Havnebestyrelsen at sørge for, at det blev forbudt Trawlere og andre Skibe at ankre mellem de i Fortøjningshavnen oplagte Kuttere.

Havnebestyrelsen udtaler dernæst, at det er bevisligt, at Trawlere har foraarsaget de nævnte Havarier, og vedtager at rette en Anmodning til Amtet om, at der maa blive udstedt et midlertidigt Forbud mod Opankring af Skibe indenfor Linien Kirkegaardsbroen og Tveraa røde Fyr, og at dette Forbud bliver oversat paa Engelsk, saaledes at Oversættelsen kan udleveres til anløbende Trawlere.

Endvidere har Havnebestyrelsen foreslaaet, at der gøres den Forandring ved Fyret paa Tveraa Bakke, at det ikke lyser ind i Fortøjningshavnen.

Amtet har derefter ladet indhente Erklæring fra Sysselmanden for Suderø Syssel, Chefen for Inspektionsskibet „Beskytteren“ og Forstanderskabet for Frodebø Sogns Kommune om Sagen.

De nævnte Institutioner er alle enige om at anbefale de foreslaaede Ændringer. I Forstanderskabets Skrivelse fremsættes en Udtalelse om, at der vil være at affatte et nyt Havnereglement for Trangisvaag, men at dette maa opsættes til Kajanlægget er færdigt.

Sysselmanden foreslaar Ændringen tilføjet § 1 i det gældende Havnereglement som nyt Stykke.

Undertegnede Udvalg, der har faaet Sagen til Behandling, skal udtale, at man, efter hvad der foreligger, finder den omtalte Ændring paa-krævet, og vil anbefale den.

Der er fra flere Sider udtalt, at man ønsker Ændringen som midlertidig, da man formentlig staar overfor en gennemgribende Omformning af Reglementet begrundet ved det ny Kajanlæg i Tveraa. Dette kunde Udvalget for saa vidt ogsaa finde hensigtsmæssigt, men til Forandringer af et Havnereglement kræves formentlig Justitsministeriets Godkendelse. Men selv om det omtalte Reglement bliver omformet, vil den nu krævede Foranstaltning vel blive staaende som endelig.

I Henhold til, hvad man saaledes har anført, skal Udvalget tillade sig at foreslaa til Vedtagelse:

Lagtinget anbefaler:

1. Der tilføjes § 1 i Havnereglement af 12. November 1907 for Trangisvaag som nyt Stykke:

„Den Del af Havnen, der ligger indenfor en Linie Kirkegaardsbroen og Tveraa røde Fyr, kan kun benyttes som Fortøjningshavn, saaledes at Opankring eller Fortøjning af Fartøjer der, kun kan finde Sted efter Havnevæsenets Anvisning.“

2. Fyrene paa Tveraa Bakke forandres saaledes, at de ikke tyser ind over den Del af Havnen, der er afgrænset som Fortøjningshavn.

Det kommunale Udvalg, den 14. August 1924.

O. F. Joensen,
Ordfører.

J. H. Poulsen.

M. Samuelsen.

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 142—1924. (Andragende fra Centralforeningen af Sygekasser paa Færøerne om Forandring i Lov af 28. April 1916 om offentligt Tilskud til Læge- og Sygebefordringskasser paa Færøerne.)

Til Tinget er indsendt Andragende af 11. August d. A. fra Centralforeningen af Sygekasser paa Færøerne, angaaende Ændring af § 2 i Lov Nr. 126 om offentligt Tilskud til Læge- og Sygebefordringskasser paa Færøerne af 28. April 1916. —

Som bekendt omhandler nævnte Lovs § 2 Spørgsmaalet om Befordringskassers Statsstøtte, der kun ydes til de Bygder, hvor der ikke bor Læge. Denne Bestemmelse virker meget uheldig efter vore Forhold, og særlig med Hensyn til Befordring af Patienter. Af de 8 Pladser paa Øerne, hvor der bor Læge, har kun de 3 Sygehuse, nemlig: Thorshavn, Klaksvig, og Trangisvaag. De andre 5 Pladser, der maa befordre sine Patienter til de for Lægedistriktet bestemte Sygehuse, ere afskaarne fra Statsstøtte til Befordringen. Dertil kommer, at man fra samtlige Pladser, ogsaa fra dem, hvor Sygehuse findes, har været nødt til at sende haardt angrebne Patienter til Danmark. I enkelte af de Pladser, hvor Lægen bor, er der oprettet en Rejsekasse, hovedsagelig med Befordring til Rigshospitalet for Øje. Man skulde synes, at der er en vis Uretfærdighed i, at disse Kasser ikke kunne være delagtige i Statsstøtte. Rejsen til Danmark er ret kostbar, og føles trykkende for Sygekassens Medlemmer.

Efter Opførelsen af „Dronning Alexandrines Hospital“ i Thorshavn, kan man mulig regne med, at Antallet af Patienters Behandling paa Rigshospitalet heroppe fra bliver mindre, men man maa til Gengæld regne med at Befordringen fra de paagældende Pladser, her er Tale om, nemlig; Klaksvig, Vaag, Trangisvaag, Vaagø, Vestmanhavn o. s. v., som er forbundet med store Udgifter tiltager. — Endvidere medfører nævnte § 2's Bestemmelse den Ulempe, at statsstøttede Befordringskasser er forhindrede i at samarbejde med de andre

ikke statsstøttede Kasser, f. Eks. ved Oprettelse af en Genforsikring indenfor visse Befordringskassers Omraade.

Udvalget er enig i at anbefale nævnte Ændring saaledes, at Statsstøtte ogsaa maa omfatte Befordringskasser paa de Pladser, hvor Lægen bor, og skal tillade sig at foreslaa følgende.

Forslag.

§ 2 i Lov Nr. 126 af 28. April 1916 om offentligt Tilskud til Læge- og Sygebefordringskasser paa Færøerne affattes saaledes:

Den i § 1 ommeldte Statsstøtte tilkommer Befordringskasser i Bygder, hvor der er en anerkendt Sygekasse, som ikke er faglig begrænset, og kun under Forudsætning af, at de omfatter i det mindste $\frac{3}{4}$ af samtlige nydende Sygekassemedlemmer indenfor Befordringskassens Landomraade, at de afholder samtlige Udgifter til Befordring af Læge og til Befordring af Jordemoder udenfor den Bygd, hvor hun bor, samt til Befordring i Anledning af Indlæggelse paa Sygehus, samt at deres Vedtægter er godkendt af Justitsministeren, der paaser, at de i dem indeholdte Regler stemmer overens med Vedtægterne for de Sygekasser, til hvilke de er knyttede.

Det kommunale Udvalg, den 18. August 1924.

O. F. Joensen,
Ordlører.

Johan H. Poulsen.

M. Samuelson.

Udvalgsbetænkning

i

Sag Nr. 71 — 1924 (Kogræsning i Vigerbirge).

Til undertegnede Udvalg er henvist et af Daniel Jacob Danielsen, Vigerbirge, paa egne og samtlige andre Beboeres Vegne underskrevet Andragende af 15. Maj d. A. I Andragendet anmodes Lagthinget om at faa udvirket, at der af „vestasta part“ af Vighavgen, der udgør $2\frac{1}{2}$ Mark Kongsjord og $1\frac{1}{2}$ Mark Odelsjord (Kongsjorden hører til D. J. Gaards og Johan Joensens Fæster i Sumbø), udlægges en Trø, der er stor nok til at afgive Sommergræsning for 8 Køer. — Udvalget maa være af den Mening, at Lagthinget ifølge den gældende Lovgivning ikke er Stedet, hvor en saadan Sag rettelig hører hjemme, hvorfor man af Hensyn til den Vigtighed, Sagen ifølge Andragendet har for Bygdens Trivsel og videre Bestaaen og for om mulig derved at fremskynde en gunstig Løsning af Spørgsmaalet, skal henstille til Andragerne at benytte den i Lov Nr. 56 af 13. April 1894 om Afhændelse af Trøer og Grundstykker fra Statens Fæstegods paa Færøerne anviste Maade (Jvfr. Lovens § 8) samt anbefale, at et eventuelt Andragende til rette Vedkommende bliver imødekommet. Skønt Udvalget ikke er lokalkendt, kan man ikke tilbageholde den Bemærkning, at det forekommer Udvalget, at det formentlig kunde lette Sagens Gennemførelse væsentlig, om den ombedte 8 Halvaarskofoder store Trø ikke som i Andragendet anført blev udlagt af „vestasta part“ alene, men ogsaa af de andre til Vighavgen hørende Havgeparter, da det formentlig maa være ret nærliggende at tænke, at hvad den ene Havgepart ikke kan afstaa uden at lide Skade ved, kan godt uden at skade afstaas af flere.

Forslag:

- I. Tinget tilraader, at Andragerne indgaar til Godsbestyrelsen med Andragende om at faa udlagt en Trø, stor nok til at give Sommerfoder for 8 Køer.
- II. Tinget anbefaler, at et saadant Andragende imødekommes, hvis ikke større berettigede Hensyn derved tilsidesættes.

Udvalget for forskelligartede Sager, den 11. August 1924.

Johan Poulsen.
Ordfører.

J. A. Vang.

Johs. Guttlesen.

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 70—1924. (Boliggodtgørelse til Jordemoderen i Husevig samt Ændring af Jordemoderlovens Pgrf. 8.)

Til undertegnede Udvalg er henvist Skrivelse af 11. Marts 1924 fra Forstanderskabet for Sandø Præstegælds Kommune angaaende en Retssag om Boliggodtgørelse til Jordemoder Fru Margrete Sørensen af Husevig, samt en foreslaaet Ændring i Jordemoderlovens § 8 angaaende Boliggodtgørelsen.

Ifølge de Skrivelser medfølgende Bilag fremgaar, at nævnte Jordemoder M. Sørensen har anlagt Sag, og under 11. December 1923 ved Færøernes Sørenskriveri faaet Dom over Kommunen til at betale hende Boliggodtgørelse for Aarene 1920, 1921 og 1922, i hvilke Aar hun har været Distriktsjordemoder i Husevig, uden at der af Kommunen er tillagt hende fri Bolig. Man føler sig forvisset om, at der er almindelig Utilfredshed, særlig i de smaa Distrikter, med Jordemoderlønnen og navnlig med Hensyn til Boliggodtgørelsen. I sin Tid er der til Lagtinget indsendt Skrivelse fra Fuglø og Svlnø Sogns Kommune (se Lagtingstidende 1920, Side 70). I nævnte Skrivelse anføres det urimelige i, at der ydes 250 Kr. i Boliggodtgørelse for en Arbejdstid af 8—10 Dage om Aaret for en gift Jordemoder med eget Hus og rask Mand. — Som det fremgaar af Udvalgsbetænkningen (Lagtingstidende 1920, Side 75) er Tingets Vedtagelse om Lovens Ikraftsættelse paa Færøerne ikke taget til Følge, for saa vidt angaar Lønnen, som er fastsat betydelig højere, end den af Lagtinget foreslaaede. Lovens Bestemmelse om en Boliggodtgørelse paa 250 Kr. er heller aldrig tiltraadt af Lagtinget. Det maa indrømmes, at Jordemoderlønnen tilligemed Boliggodtgørelsen er altfor høj, og særlig saaledes, som Forholdene er her paa Øerne, hvor der er ansat omkring 30 Jordemødre til en Befolkning af c. 23,000.

Udvalget skal tillade sig at fremsætte følgende

Forslag.

- I. Der svares Forstanderskabet for Sandø Præstegælds Kommune, at Tinget ikke kan udrette noget med Hensyn til Tvistemalet mellem Kommunen og Jordemoderen i Husevig, da dette henhører til Retternes Afgørelse.
- II. Lagtinget andrager Justitsministeriet om, at der maa blive foretaget følgende Ændringer i Anordning Nr. 49 af 11. Februar 1920.

Anordningens § 8, Stk. 4. affattes saaledes:

„For saa vidt Distriktsjordemoderen ikke har tilfredsstillende Bolig paa et passende Sted i Distriktet, skal Kommunen skaffe hende en saadan eller yde hende en aarlig Godtgørelse paa 150 Kr. Endvidere tillægges Distriktsjordemoderen saa vidt mulig Telefon. Jordlod maa ikke tillægges Jordemødre.“

Det kommunale Udvalg, den 19. August 1924.

O. F. Joensen,
Ordfører.

Johan H. Poulsen.

M. Samuelson.

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 161—1924. (Andragende fra Viderø Sogns
Kommune om Forhøjelse af Medlemstallet fra 5 til 7
Medlemmer.)

Til undertegnede Udvalg er henvist et Andragende fra Forstanderskabet for Viderø Sogns Kommune, gaaende ud paa at forøge Antallet af Medlemmerne i Forstanderskabet fra 5 til 7. Som Grund anføres, at foruden Bygderne Viderejde og Kvannesund omfatter Kommunen 5 Bygder paa Bordø, og at der for Tiden kun er et Medlem af Forstanderskabet bosiddende udenfor Viderejde, nemlig i Kvannesund.

Udvalget, som har haft Sagen til Behandling, kan slutte sig til det af Forstanderskabet anførte og tilraade, at det fremførte Ønske bliver inødekommet. Et Forstanderskab paa 7 Medlemmer vil være et passende Antal i det foreliggende Tilfælde, hvor 7 Bygder henhører til samme Kommune. —

I Henhold hertil tillader man sig at foreslaa til Vedtagelse:

Medlemsantallet i Forstanderskabet for Viderø Sogns Kommune forhøjes fra 5 til 7 Medlemmer. Det overlades til Forstanderskabet at afgøre, om der skal foretages Suppleringsvalg af 2 Medlemmer, eller om Forandringen først skal indtræde efter første ordinære Valg.

Det kommunale Udvalg, den 20. August 1924.

O. F. Joensen,
Ordfører.

J. H. Poulsen.

M. Samuelson.

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 49—1924. (Færøske Stednavne.)

Fra den færøske Studenterforening (studentafelag) i København har Lagtinget modtaget en Skrivelse dateret 11. Juni 1924, hvori andrages om Lagtingets Medvirkning til, at færøske Stednavne i Administrationen fremtidig maa skrives i en Form, der svarer til den færøske Udtale og Navnets Oprindelse, saaledes som det nærmere er paavist i en trykt Fortegnelse over disse Navne.

Undertegnede Udvalg, der er nedsat i denne Sag, er enigt med Indsenderne i, at den nu i det officielle Sprog brugelige Form for vore Ø- og Bygdenavne er uheldig og i mange Tilfælde misvisende. I den modtagne Fortegnelse synes Navnene gennemgaaende at være rigtig opførte i Nævnefald (enkelte Navne vil der altid kunne tvistes om), og for saa vidt kunde Udvalget være sindet til at tilraade, at Tinget anbefalede disse Former til Brug i det offentlige Liv. — Udvalget er enigt med Indsenderne i, at man foruden Nævnefaldsformen, maa have Rede paa de Forholdsord (Præpositioner), der efter Sprogbrugen sættes foran disse Navne og de Bøjningsformer disse styrer, ligesom der ogsaa maa tages Hensyn til de Former (sædvanlig Ejefaldsformen), der skal bruges, naar Stednavnet sættes i Forbindelse med et andet Ord. Her kan den foreliggende Fortegnelse trænge til enkelte Rettelser inden Formerne endelig fastslaas.

Indsenderne har ogsaa foreslaaet, at Ord som Sogn, Syssel, Præstegæld m. m., naar de sættes i Forbindelse med et Stednavn, skrives paa Færøsk: søkn, sýsla o. s. v. Her er dog ikke Tale om at rette nogen Forvanskning, men om en ligefrem Oversættelse. Udvalget mener derfor, at der ikke skal slaas noget fast herom. I færøsk Tekst vil man naturlig bruge det færøske Ord, i dansk Tekst vil vel de fleste bruge det danske Ord, bl. a. af den Grund, at f. Eks. søkn og Sogn, sýsla og Syssel har forskelligt Køn, og at det mulig vil støde til den ene eller den anden Side, dersom man vil erstatte de her nævnte Ord med et henvisende Stedord. Har man f. Eks. brugt søkn, vil det i dansk Tekst støde Øjet (og Øret) at faa dette søkn er-

stattet med „den“, og Færinger vil finde det underligt, at Hunkønsordet søkn erstattes med „det“.

De i Fortegnelsen optagne Navne for Landvæsenskommission, Postekspedition o.s.v. maa nærmest betragtes som Nydannelser, og saadanne, mener Udvalget, at man rettest bør holde ude fra denne Sag.

For det Tilfælde, at det danske Stednavnsudvalg skulde medtage færøske Stednavne, vil det vel være rettest at sende en Henvendelse til Undervisningsministeriet, om ikke at træffe nogen Afgørelse om færøske Stednavne, før en Udtalelse herom foreligger fra Lagtinget.

I Henhold til det anførte, tillader Udvalget sig at foreslaa:

1. At der svares Indsenderne: Lagtinget er sindet at anbefale, at færøske Stednavne (Ø- og Bygde-Navne) fremtidig skrives paa Færøsk; men inden man bestemt udtaler sin Tilslutning til de i Forslag bragte Former, vil man henstille til „Hitt føroyska studentafelagið“ at tage under fornyet Overvejelse, om ikke enkelte af de foreslaaede Former bør forandres, og til næste Lagtingssamling at tilbagesende Sagen med eventuelle Ændringer. Aftryk af denne Betænkning tilstilles Indsenderen.
2. At tilskrive Undervisningsministeriet, at Lagtinget har under Overvejelse at fremkomme med en Udtalelse, om hvorledes færøske Stednavne skal skrives, og anmode Ministeriet om ikke at træffe Afgørelse om Skrivemaaden for disse Navne, før denne Udtalelse foreligger.

I Udvalget ang. færøske Stednavne, Thorshavn, den 20.
August 1924.

Edw. Mitens.

J. Patursson.

Joen Poulsen,
Ordfører.

Johan Poulsen.

J. A. Wang.

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 47—1924. (Udskillelse af Thorsvig fra Kvalvig Sogn som særskilt Kommune.)

Til undertegnede Udvalg er henvist Skrivelse af 26. April 1924 fra Forstanderskabet for Kvalvig Sogns Kommune tilligemed Andragende fra Beboerne i Bygden Thorsvig, om at denne Bygd maa udskilles fra Kvalvig og danne sin egen særskilte Kommune. — Nævnte Skrivelse fra Kvalvig Sogns Kommune oplyser, at 4 Medlemmer af Forstanderskabet stemte for og 1 Medlem imod Udskillelse. — Andragendet fra Beboerne i Thorsvig er underskrevet af 38 Personer, hvoraf 29 opgives at være kommunale Vælgere. — Endvidere er med Sagen vedlagt Skrivelse af 3. Juni d. A. fra Amtet, som gør opmærksom paa, at Andragendet kun er underskrevet af 16 af Bygdens 56 kommunale Vælgere, hvorfor Sagen formentlig ikke kan fremmes paa det foreliggende Grundlag. — Senere har Andragendet faaet yderligere 13 Underskrifter, som opgives at være kommunale Vælgere. — Andragerne bemærker, at de som hidtil ønsker Kirke sammen med Kvalvig, men vil have deres egen Skole og Lærer. Endvidere anføres, at Grænsen mellem Bygdernes Haugeparter er „inni við Áir“.

Udvalget mener ikke at kunne fremme Andragendet paa det foreliggende Grundlag, dels fordi der ikke foreligger nogen Opgave eller Forslag om Deling af Kommunens Formue og Gæld, og dels fordi ingen Oplysninger foreligger om Deling af eventuelle Forpligtelser, som nu haves fælles i Kommunen. —

Man mener det ogsaa for rigtigst, at Beboerne i Kvalvig—Strømnæs saavel som Beboerne i Thorsvig faar Lejlighed til at udtale sig om Udskillelsen, maaske bedst ved Afstemning.

Udvalget skal tillade sig at stille følgende

Forslag.

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Amtmanden anmodes om at foranstalte iværksat, at der foretages en Afstemning i Bygderne Kvalvig—Strømnæs og Thorsvig, samt at tilvejebringe de nødvendige Oplysninger.

Det kommunale Udvalg, den 23. August 1924.

O. F. Joensen,
Ordfører.

J. H. Poulsen,

M. Samuelsen.

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 156—1924. (Andragende fra Forstanderskabet for de forenede Sogne i Sydstrømø angaaende Deling af disses Kommuner.)

Til undertegnede Udvalg er henvist et Andragende fra Forstanderskabet for de forenede Sogne i Sydstrømø, dateret Kalbak 10. August d. A., om Deling af de forenede Sogne i flere særskilte Kommuner. I Skrivelsen anføres, at Tinget er kendt med Sagen fra tidligere Andragender.

Man kan ikke se, at der før til Tinget er indsendt Andragende om Deling af disse Sogne til flere særskilte Kommuner.

I 1918 (se Lagtingstidende 1918, Side 166) har et Andragende fra Beboerne i Kalbak om Udskillelse som særskilt Kommune været til Behandling. Tinget har den Gang, som det fremgaar af Udvalgsbetænkningen, ikke kunnet foretage noget i Sagen paa det forhaandenværende Grundlag, og foreslaaet Sagen udsat. — I nærværende Sag foreligger ingen som helst Oplysninger af nogen Art udover Forstanderskabets Andragende om Udskillelse.

Ifølge Lov Nr. 30 om de færøske Landkommuners Styrelse af 28. Februar 1872, § 1, er det en Betingelse, for at Tinget overhovedet kan foretage noget i Sagen, at Flertallet af Vælgerne i det eller de paagældende Sogne ønsker en Udskillelse.

Ønsker Vælgerne i de omhandlede Sogne en Udskillelse som særskilte Kommuner, maa det formentlig være rigtigst, at der foretages en Afstemning i Sognene. Endvidere vil der være at foretage en Opgørelse over Formue og Gæld samt Deling af Sognenes Fattigvæsen og Alderdomsunderstøttelse og mulig andre Forpligtelser.

Udvalget skal tillade sig at stille følgende

Forslag.

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Amtmanden anmodes om at tilvejebringe de nødvendige Oplysninger.

Det kommunale Udvalg, den 24. August 1924.

O. F. Joensen,
Ordfører.

J. H. Poulsen.

M. Samuelsen.

Udvalgsbetænkning

i Sagerne Nr. 80 a—c, 113, 127, og 128—1924:
Andragender om Telefon, Beretning fra Telefonvæsenets
Driftsudvalg, Skrivelse fra Amtet om Statstilskud til
Udvidelse af Telefonnettet og Skrivelse fra samme
om Maksimaltakster for Telefonen, m. m.

Man henviser til Lagtingstidende 1923, Side 63—70. Af de givne Bevillinger er kun den til Genoprettelse af Kabelforbindelsen: Velbestad—Hestø—Skopen, jfr. Tidenden Side 66 og 69, beregnet til 30,000 Kr., blevet benyttet. Forbindelsen er nu i Orden, men har kostet c. 50,000 Kr. Forøvrigt er der af det bestilte Kabel blevet anvendt en Del i Lervigsfjord, som tilligemed Arbejde har kostet c. 15,000 Kr.

Der foreligger følgende nye Andragender om Telefonanlæg: a) til Kolter, b) til Kalsø og c) til Fuglø. — Anlæg til Kalsø (Sydredal, Husum, Mygledal og Trollenæs) er bevilget i 1922, jfr. Tidenden Side 66 og 67. De øvrige nævnte Anlæg tør man af økonomiske Hensyn ikke anbefale til Iværksættelse for Tiden, jfr. dog Mindretallets Forslag nedenfor.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om traadløs Telefon til Nolsø bemærkes, at der paa visse Vilkaar blev bevilget i 1923 indtil 7500 Kr. hertil, jfr. Tidenden 68 og 69, samt at denne Bevilling ikke er blevet benyttet allerede i Betragtning af, at den var utilstrækkelig. — Efter Forhandling med Repræsentanter for Nolsø Sogns Kommune og efter indhentet Erklæring fra Driftsbestyreren er man blevet enig om at forslaa iværksat Anlæg af traadløs Telefon mellem Thorshavn og Nolsø, jfr. nedenfor.

Betræffende Driftsudvalgets Beretning er intet særligt at bemærke udover, at Amtstelefonens økonomiske Forhold ikke er gode. Indtægterne er ikke stigende, og Udgifterne forøges navnlig ved Søkablernes ringe og ret uberegnelige Holdbarhed. Derhos er et større Antal Telefonpæle, som hidrører fra en bestemt Sending, uholdbare og staar for en tidlig Udrangering.

Man haaber dog, at Anlægget vil kunne bære sig selv, hvis det ikke udvikles stærkt. Det bliver nødvendigt at stifte et nyt Laan, dels til Dækning af Overskridelsen ved Anlægget: Velbestad—Sandø og til Kablet over Lervigsfjorden og dels til Udgifterne ved de øvrige bevilgede Anlæg.

Man har overvejet Spørgsmaalet om Nedsættelse af et nyt Driftsudvalg. I saa Henseende er Meningerne indenfor Udvalget delte, idet et Flertal (Udvalget undtagen Debess) mener, at man bør gøre et Forsøg med et Driftsudvalg med mere begrænset Myndighed. Helt undværes kan Udvalget ikke, i alt Fald ikke i den første Periode, da der eventuelt vil paahvle et saadant at bestemme, i hvilken Orden visse nye Anlæg skal iværksættes m. m. Derimod antager vi, at det vil være mest tjenligt og desuden mest forretningsmæssigt at overlade saa megen Myndighed som muligt til Driftsbestyreren. Hvad denne ikke kan eller ønsker at afgøre, vil kunne henføres til Amtmanden, der ligeledes paa Tingets Vegne vil kunne virke som Appelinstans i løbende Sager. Herved nærer Flertallet ingen Betænkelighed. Desuden har Nedsættelsen af et Udvalg sin Betænkelighed derved, at Antallet af Lagtingsmedlemmer, som vil kunne fungere i et saadant, af stedlige Grunde er meget begrænset.

Mindretallet (Debess) udtaler med Hensyn til dette Spørgsmaal nedenanførte og stiller efterfølgende Forslag.

Ifølge Skrivelse af 7. d. M. fra Ministeriet for offentlige Arbejder til Lagtinget, er Ministeriet sindet ved Forslag til Finansloven for 1925—26 at søge bevilget 35,500 Kr. eller Halvdelen af de anslaaede Udgifter ved en Række af Lagtinget ommeldte Udvidelser af Amtskommunens Telefonnet; jfr. Tidenden for 1923, Side 66 og 67, Punkt IV, og Side 69.

Som det vil erindres, drejer det sig om Bevilling til de anslaaede Udgifter. Bliver disse derfor imod Forventning højere end anslaaet, vil der kunne forventes Tilskud udover 35,500 Kr.

Amtmanden har henledet Opmærksomheden paa, at Perioden for Maksimaltakster for Telefonerne udløber ved Udgangen af indeværende Aar, jfr. Lagtingstidende 1917, Side 99, og B, Side 175, og Koncessionens Punkt 5. Samme Flertal er enigt om, at det er mest hensigtsmæssigt og til lige stemmende med god Forretningsgang at gøre Maksimaltaksten let hevgelig, og man stiller derfor Forslag i Overensstemmelse hermed.

Da Lagtingets Koncession (af 7. September 1906) paa Telefonerne udløber om et Par Aar, har Flertallet allerede nu taget Spørgsmaalet om Fornyelse op til Overvejelse og foreslaar, at Koncessionen fornyes med en nærmere angivet Ændring, jfr. nedenfor.

Mindretallet (Debess) udtaler nedenanførte, og stiller efterfølgende Forslag.

Der foreligger forskellige andre Sager, hvorom der stilles Forslag nedenfor.

Mindretallet (Debess) fremfører derhos følgende:

Minnilutn, Nyholm Debess, kann ikki undirskriva meirilutans neyndarálit; men loyvir sær tessvegna at framseta ymist telefonmálinum viðvíkjandi.

Til lögtingið eru komnar tvær nýggjar umsóknir um telefonbygging.

Úr Koltri er umsókn um at koma í telefonsamband við hinar byggjararnar. Tað kundi verið ynskjandi, at allar okkara útoyggjar um ikki alt ov langa tíð kundi komið í telefonsamband við hinar, men her noyðist at vera farið hólga fram.

Viðvíkjandi líkindunum fyri, at Koltursfólk, við telefon til hjálpar, betur kunnu koma fjøldini av Føroyingum í talu, er at siga, at varð so státt, at hetta varð gjørligt við einum streingi frá høgoy í Hesti til Lágakoltur, so vildu kostnaðurin ikki verið so stórur. Um hetta mál hevur minnilutin samrátt við landsverkfrøðing H. O. Jacobsen, men er hann í iva um hetta er gjørligt.

Varð tað so háttað, at telefonsambandið kundi skapast sum áður nevnt, ætlar landsverkfrøðingurin, at kostnaðurin ikki fer upp um 3000 kr.

Hesin peningur kann ikki sigast at vera stórur hjá telefonverkinum at kosta fyri hetta mál, serliga tá ein fer at kanna eftir teimum útreiðslum, ið samtyktar eru til telefonlinjur millum bygdir, har ein tó altíð hevur fast undir fótum. Her skal eina takast nøkur einstøk dømir:

Frá Leynum til Skæling.....	3100 kr.
Frá Skála til Skálabotn.....	5600 -
Frá Vík til Saxum.....	3400 -

Til eina útoyggj, Svínø, hevur tingið játtað 6000 kr.

Men soleiðis sum viðurskiðini eru viðvíkjandi líkindunum fyri, at ein strongur frá Hesti til Koltur fer at halda ella ikki, kann minnilutin sjálsagt ikki á hesum sinni framseta uppskot um longu nú at fremja hetta mál; men spurningurin hevur alstóran týðning fyri Kolturs bygd, so at lögtingið ikki væl kann benda hetta mál frá sær uttan vissa er um at tilíkur strongur er nýtiligur ella ikki.

Minnilutin vil lessvegna mæla til, at her verður kannað eftir líkindum og eisini gjørd roynd við einum streingi. Sýnir tað seg, at tilíkur roynd er haldgóð, og, sum landsverkfrøðingurin sigur, ikki kemur at kosta meira enn 500 kr., kann lögtingið næsta ár taka spurningin um sjálvt telefonsambandið millum Hest og Koltur til nýggja umhugsan.

Sóknarstýrið fyri Svínø og Fugloyar sóknarkommunu hevur eisini umsókn frammi um radiotelefonsamband til Fugloy. Drjúgvast verður ein tilíkur radiotelefon mest álítandi, tá eingi fjøll bera ímillum, og kann tí ætlast, at hetta sambandið helst letur seg skipa millum Fugloy og Viðø.

Sum tingmonnum kunnugt, samtykti tingið í fjør at veita 7500 kr. til radiotelefonsamband millum Nólsoy og Havnina. Vegna less, at hesin kostnaðurættan vísti seg ov lågur, kom hetta ikki í gerð; men vónandi er, at lögtingið aftur í ár samtykkir hetta, sjálvt um tað kemur at kosta nakað meira. Henda royndin vil so koma at sýna okkum um líkindir kunna vera til, at okkara útoyggjar á henda hátt kunna koma í telefonsamband við hinar ella ikki.

Skal ein styðja seg til kónar menn, eru vónirnar góðar fyri at ein tilíkur roynd vil geva gott úrslit. Er tað beint, verður óivað so státt, at lögtingið vil gera alt tað, ið gerast kann, fyri at okkara útoyggjar, sum alt ov leingi hava ligið skerdar í hjálpaløysi, kunna koma í radiotelefonsamband við hinar, og serliga vil lögtingið hava í huga tær útoyggjar, sum hava havt umsóknir frammi.

Minnilutin loyvir sær her at framseta uppskot.

Vanligt hevur verið á hvørjum ári, at kosið millumtinganevnd, og hevur henda nevndin givið tinginum frágreiðing um starv sítt. Henda skipan, sum minnilutin heldur vera heilt góð og neyðug, serliga tess vegna, at millumtinganevndin skal standa tinginum til svars, vil minnilutin ráða tinginum frá at broyta.

Nú mælir meirilutin eisini til at velja millumtinganevnd; men hon skal hava sum einki ræði. Kanska skal henda nevndin koma at siga, nær henda ella handan av teim samtyktu telefonlinjum skal byggjast, — annars einki.

Meirilutin vil, at verkfrøðingurin skal hava sum mest at siga; men troystar hann sær ikki til at taka støðu ella avgerð í spurningum, fer hann til amtmannin, sum soleiðis skal fáa hægsta ræði yvir telefonverkinum.

Minnilutin kann ikki vera á einum máli við menn um tílka áskoðan.

Uppskot meirilutans gevur hesum máli tílkan dóm, sum hevur einans millumtinganevndir sitið, ið hava verið óhentar fyri telefonverkinum. Sjálvur havi eg ikki verið varur við hetta, men loyvi mær at mæla tingmonnum til at fasthalda ta gomlu skipan, har millumtinganevndin og verkfrøðingurin arbeiða saman sum best, málinum til frama.

Minnilutin loyvir sær at framseta uppskot.

Vegna sjálvstýrisflokksins støðu og stevnuskrá, vil tað vera tingu kunnugt, at ræði í øllum viðurskiftum innanlands, so vítt sum muligt verður í hondum Føroya lögtings. So státt má minnilutin halda tað vera óhóskandi, at Føroya løgting skal tørva nakað serstakt loyvi frá Danastjórn til less at byggja og halda í drif eitt telefonverk innanfyri hitt føroyska landamarkið.

Minnilutin er tess vegna av teirri meining, at tingið ikki skal endurnýggja „Koncession af 7. September 1906“, men í staðin fyri við serstakari lóg skipar fyri telefonmálinum í Føroyum.

Aðalmiðini í hesi lóg skulu vera:

1. At áseta rætt Føroya lögtings til at ráða fyri byggjan og drif av telefonverkinum í Føroyum.
2. At skipa fyri, undir hvørjum treytum Føroya løgting, um so skal vera, má afhenda sín rætt til feløg ella einstakar menn.
3. At skipa fyri viðurskiftum millum telefonverkið og einstakar menn.
4. At skipa fyri viðurskiftum millum telefonverkið og sóknarstjórnana.
5. At skipa fyri pliknum og rættindum til at halda uppi tað telefonsamband sum einaferð er komið í lag.
6. At skipa fyri øllum málum, sum kunna ætlast at vera neyðturvulig fyri telefonmálið.

Fyri at fremja hetta mál, heldur minnilutin tað vera hóskandi, at millumtinganevndin verður givið í hendi til næsta ólavsøkuting at hava uppskot frammi um telefonlóg fyri Føroyar. Vegna tess, at telefonnevndarlimir ikki kunnu ætlast at vera lóggjafir menn, heldir minnilutin tað vera beinast, at henni verður givið heimild at søkja sær ráð og hjálp hjá lóggjafarmonnum, og at henni til hetta endamál verður loyvt tann neyðturvuligu peningur.

Herum framsetur minnilutin uppskot.

Frágreiðing er framløgd um deyða telefonarbeiðsformann Poul Poulsen, ið so at siga árið runt á hvørjum ári síðani 1906 hevur arbeitt fyri telefonverkið, og verið ein sera dugtligur og kynstruður maður, ið aldrin møddist av hesum, iðan ofta tunga og stravna arbeiði við umvølan av telefonlinjum. Eftir hansara egnu frásøgn hevur hann ivaleyst fingið deyðamein í sínum arbeiði fyri telefonverkið.

Roynt hevur verið at fingið vanlukkutryggingarfelagið at rinda teim ellirsitandi pening; men eftir brævið dagsett 19. juli sigur hetta felag seg einki at vilja rinda. Hetta má tykjast lægi, og her er spurningur, um ikki telefonverkið noyðist at ganga lann ásetta vegin til innviðsministerin.

Nú kann tað koma at vara eina løtu áðrenn avgerð fellur, og sjálvandi mugu ley ellirsitandi verða hjálpt; tess vegna er tað neyðugt, at lögtingið veitur peningastyrk.

Verður úrslitið so háttað, at tað gongur telefonverkinum til vildar,

feillur henda peningastyrk burtur, men skuldi tað ikki eydnast at fáa trygg-
ingarfelagið at rinda peningin, so skal lögtingið lá aftur taka henda spurning
fram til nýggja umhugsan og samtykt.

Minnilutin setur her fram uppskot.

Forslag.

A. Der svares Andragerne:

Af et Flertal (Udvalget undtagen Debess):

1. Beboerne af Kolter, at Lagtinget ikke under Amtskommunens for-
haandenværende almindelige og Amtstelefonens særlige økonom-
iske Forhold kan lade det omhandlede Telefonanlæg udføre, men
maa lade dette vente indtil bedre Tider.

Af et Mindretal (Debess):

2. Millumtinganevndin verður givið í hendi at fyrireika, at roynd
verður gjørd við telefonstreingi frá høgoy í Hesti til Lágakoltur.
Kostnaðurin verður hildin av telefonverkinum. Hlesum viðvíkjandi
gevur millumtinganevndin frágreiðing á ólavsøku 1925.

Af Flertallet:

3. Forstanderskabet for Kunø, Mygledal og Husum Sognes Kommune
samt Forstanderskabet for Svinø og Fuglø Sognes Kommune, at
Lagtinget i 1923 har besluttet at iværksætte de omhandlede An-
læg, (Sydredal—Husum—Mygledal—Trollenæs og Kvannesund—
Svinø) som vil blive udført snarest muligt, antagelig i 1925, me-
dens Anlægget til Fuglø maa udskydes for Øjeblikket, men vil
blive fremmet, saasnart Pengel forholdene tillader.

Af Mindretallet:

4. Løgtingsins vegna svarar amtmaðurin sóknarstjórnini fyri Svinoyar
og Fugloyar sóknar kommunu, at teirra umsókn vil verða tikið til
nýggja viðgerð á tingi, tá radiotelefonsambandið Nólsoy—Tórs-
havn er bygt, og hevur sýnt seg nýtiligt.

B. Af Udvalget:

For Amtstelefonens Regning anlægges og drives traadløs Telefon mel-
lem Thorshavn og Nolsø paa efternævnte Vilkaar:

Driftsudvalget bemyndiges til at modtage det fra Aktie-
selskabet Sophus Berendsen, København, frenkommne Tilbud om
Telefon, saaledes at der foreløbig af praktiske Grunde fortrinsvis
benyttes et Anlæg med Tørelementer.

Nolsø Sogns Kommune leverer gratis Plads til Master
med Tilbehør og iøvrigt hvad Kommuner ellers yder til Driften
afen Telefonstation, og dertil 150 Kr. om Aaret af Drifts-
udgifterne.

I Anledning af Anlægget stiftes et Laan overensstemmende
med Punkt D.

C. Af Flertallet:

Der nedsættes et Udvalg, i Henhold til Lagtingslovens § 19, som skal have til Opgave saa vidt muligt at iværksætte de bevilgede Anlæg, og, om fornødent, at bestemme, i hvilken Orden disse skal iværksættes, samt tage Bestemmelse efter Punkt B.

Af Mindretallet:

Ein 3-manna millumtinganevnd verður kosin, sum skal standa tinginum til svars fyri umsitan og skipan av telefonverkinum. Nevndin flitur fram frágreiðing um starv sítt á Ólavsøku 1925.

D. Af Udvalget:

Amtskommunens Telefonvæsen bemyndiges til at optage 3 nye Laan: Et paa 25,000 Kr., at tilbagebetale i indtil 8 Aar, og to andre paa henholdsvis 36,000 Kr. og 10,000 Kr., at tilbagebetale i indtil 25 Aar, og iøvrigt paa sædvanlige Vilkaar efter Amtmandens nærmere Bestemmelse. Amtmanden faar Fuldmagt til at underskrive Gældsbreve paa Lagtingets Vegne. Laanene benyttes til Dækning henholdsvis af Underskudet ved Anlægget: Velbestad—Sandø, og af Udgifterne ved bevilgede Nyanlæg.

E. Af Flertallet:

Lagtinget andrager Ministeriet for offentlige Arbejder om, at Koncession Nr. 221 af 7. September 1906 ang. Telefoner paa Færøerne fornyes fra 7. Septbr. 1926 at regne, saaledes at Punkt 5 ændres derhen, at Lagtinget med Ministeriets Samtykke kan foretage en Ændring i Telefonens Maksimalkster i Løbet af en Takstperiode.

Af Mindretallet:

Millumtinganevndin verður álagt til næstu Ólavsøku at framkoma við uppskoti til lóg um telefondriftina í Føroyum. Um neyðugt verður at taka lógmála hjálp, verður kostnaðurin til tess at halda av telefonkassanum.

F. Af Flertallet:

Lagtinget anmoder Telefonarbejdsformand Poul Poulsens Enke, Anna Sofie Poulsen af Ejde, til at indanke vedkommende Erstatningsspørgsmaals Afgørelse for Indenrigsministeriet.

Hvis Arbejderforsikringsraadets Afgørelse bekræftes, bevilges der Enken en aarlig Pension af Telefonvæsenet paa 250 Kr.

Af Mindretallet:

1. Løgtingið samtykkir av telefonverksins peningi at rinda arbeiðsformann Poul Poul Poulsens einkja 400 kr.
2. Løgtingsins vegna vendir amtmaðurin sær til innviðsministerin um hefta mál, sum „Arbejderforsikringsraadet“ hevur sagt vanlukkutryggingarfelagið óheft av.
3. Annars verður málið goymt til Ólavsøku 1925.

- G. Af Udvalget:
Der meddeles Reparalørerne Poul Poulsen og Joen Poulsen fast Ansættelse som Reparatører under Telefonvæsenet paa følgende Vilkaar: En Aarsløn paa 2400 Kr., 3 Kr. i Dagpenge paa Tjenesterejser, Godtgørelse for Rejsseudgifter efter anvist Regning, Alderstillæg af 200 Kr. hvert 4. Aar fra 1. Januar 1925 at regne indtil en Aarsløn af 3200 Kr., og Pension efter Pensionsloven.
- H. Af Udvalget:
Paa større Pladser ansættes Særreparatører med en mindre Uddannelse og mod en fast aarlig Løn paa indtil 300 Kr., foruden Timeløn, paa Vilkaar af, at vedkommende Kommune betaler $\frac{1}{3}$ af Lønnen.
- J. Af Udvalget:
Efter Forslag af fhv. Lagtingsrevisor, C. C. Danielsen, forhøjes den aarlige Løn for Telefonvæsenets Revisor til 900 Kr.
- K. Fra 1. Oktober d. A. at regne oprettes paa sædvanlige Vilkaar Telefonstationer i Lamhauge og Ridevig.

Telefonudvalget, Thorshavn, den 25. August 1924.

Nyholm Debess.

Oliver Effersøe,
Formand og Ordfører.

O. F. Joensen.

Johan Poulsen,

Gunnar Winther,
med Forbehold.

_____

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 52—1924. (Kirke paa Glibre.)

Til undertegnede Udvalg er henvist Andragende om Tilskud til en ny Kirke paa Glibre i Næs Sogn. Det oplyses, at der i Marts 1923 er blevet valgt en Komite paa 10 Personer til at arbejde for dette Formaal, at der er paabegyndt Indsamling og udsendt Lister, hvorpaa der kan tegnes aarlige Bidrag for Aarene 1923, 1924 og 1925. Denne Indsamling er anbefalet af Sognets Menighedsraad, Sognepræsten paa Østerø og Provsten paa Færøerne. Det oplyses ikke, hvor meget der er tegnet af Bidrag, men kun at der er „indkommet“ 2183 Kr. 25 Øre, som er indsat i Færø Amts Sparekasse.

I den ordinære Lagtingssamling 1912 forelaa et lignende Andragende om Opførelse af en Kirke „indenfor Bygden Glibre“ (se Lagtingstidende 1912, S. 153).

Idet man henviser til den af Kirkekasseudvalget i 1912 afgivne Betænkning, vil man tillade sig at bemærke, at medens de Afstande, der i 1912 kunde begrunde Ønskeligheden af en Filialkirke i Næs Sogn, er uforandrede, er Folketallet i Sognet siden da blevet stærkt forøget. Andragendet oplyser, at efter Sysselskabs Folketælling i afvigte April Maaned var Folketallet 1167 (efter den officielle Folketælling den 1. Februar 1911: 830). — Denne stærke Forøgelse af Folketallet vil, om der ikke bliver opført en Filialkirke i Sognet, snart gøre en Ombygning (Udvidelse) af Næs Kirke absolut nødvendig. Der kan saaledes siges, at forskellige Grunde kunde tale for at imødekomme Andragendet om Tilskud til en Kirke paa Glibre; men Kirkekassernes (Kirkefondens) Status forbyder at give noget Tilsagn i saa Henseende.

Man skal herom tillade sig at oplyse følgende:

Ved Udgangen af Aaret 1922 havde Kirkekasserne (Kirkefondet) en Gæld paa 47,541 Kr. 60 Øre. Til Kirken i Vaag er i Lagtingssamlingen 1923 bevilget 40,000 Kr., som maa tilvejebringes ved Optagelse af Laan (se Lagtingstidende 1923, S. 100), og i 1921 blev der givet Tilsagn om et passende Bidrag til en ny Kirke ved Gjøv (Lagtingstidende 1921, S. 122).

Til Forrentning og Afbetaling af Gælden og til Fyldestgørelse af øv-

rige Forpligtelser, deriblandt den udvendige Vedligeholdelse, eventuelt Ombygning, af de bestaaende Kirker, har Kirketondet kun følgende Indtægter: Erstatning for samtlige Tiender 7800 Kr. aarlig. En usikker Indtægt af Storkhvalfangst. Denne beløb sig i Aaret 1922 til c. 1800 Kr. Endelig kan man i H. t. § 11 i Lov af 29. Marts 1924 om Kirkernes Styrelse m. v. foretage en Paaligning paa Folkekirkens Medlemmer; men Udvalget maa være af den Formening, at denne Paaligning bl. a. under Hensyn til de daarlige økonomiske Forhold for Tiden og under Hensyn til de store Paaligninger, der maa foretages til de Amts- og Sognekommunale Fornødenheder for Tiden maa indskrænkes til det mindst mulige.

Udvalget finder det paaskønnelsesværdigt, at Sognebeboerne selv vil bidrage med Pengemidler til Kirken, og at dette ikke kan andet end være en anbefaling for Lagtinget til, saa snart ske kan, at yde Tilskud til denne Kirke, saaledes som Tilfældet blev i Vaag, hvor der ogsaa var indsamlet betydelige Beløb. Der er ogsaa Mulighed for, at der vil kunne indkomme Bidrag fra Folk udenfor Sognets Grænser.

Skønt Udvalget ikke tør foreslaa, at der i Aar gives noget bestemt Tilsagn om Tilskud, mener man paa den anden Side, at der heller ikke bør gives direkte Afslag; men at man snarere bør opmuntre til at blive ved med Indsamlingen i Haab om, at Kirketondet omsider vil blive i Stand til at yde et Bidrag.

Under Hensyn til alt det anførte tillader man sig at foreslaa til Tingets Vedtagelse:

1. Lagtinget sympatiserer med Tanken om Opførelse af en Filialkirke paa Glibre; men kan, paa Grund af Kirketondens daarlige Status, ikke i Aar give noget Løfte om Tilskud til en saadan Kirke.
2. Andragerne anmodes om til næste Aar at søge tilvejebragt Plan til den paatænkte Kirke og Overslag over Udgifterne ved dens Opførelse samt meddele Tinget, hvilket Resultat den paabegyndte Indsamling til den Tid har givet.
3. Aftryk af denne Betænkning tilstilles Andragerne.

I Kirkekasseudvalget, Thorshavn, den 28. August 1924.

S. P. fr Konoy.

Johannes Petersen.

Joan Poulsen,
Ordfører.

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 126—1924. (Hove Sogns Pligt til at yde
Bidrag til Lønningen af Kommunelægen i Vaag.)

Undertegnede Udvalg har af Tinget faaet til Behandling en gennem Amtet tilsendt Skrivelse af 12. Juli d. A. fra Forstanderskabet for Vaag Sogn Kommune angaaende Hove Sogns Pligt til at yde Bidrag til Lønning af Kommunelægen i Vaag. -- Endvidere er vedlagt Sagen Skrivelse fra Forstanderskabet for Hove Sogns Kommune af 28. Juli d. A., hvori Forstanderskabet udtaler, at det ikke anser sig pligtig til at yde noget Tilskud til Lægens Løn og Embedsbolig. — Amtet udtaler i forannævnte Skrivelse, at det maa være af den Formening, at Hove Sogn ikke vil kunne tilpligtes til at yde saadant Tilskud. —

Af Lagtingstidende 1919, Side 41, (Deling af Suderø Lægedistrikt), fremgaar af Udvalgsbetænkningen, som er vedtaget og indstillet til Justitsministeriets Approbation, at Bygden Hove er opført ved Delingen som hørende til Suderø nordre Distrikt. Til søndre Distrikt er kun opført Bygderne Porkere, Vaag og Sumbø. Disse tre Sogne har ved Kontrakt af 4. Marts 1922 forpligtet sig til at yde Lægen fri Bolig og et kontant Tilskud paa 1500 Kr. aarlig.

Som Følge af denne Deling, og da der ikke ses at være foretaget nogen Ændring senere, kan Udvalget ikke skønne andet, end at Hove Sogn maa være fritaget for at yde noget Tilskud til Lønning og Boliggodtgørelse til Lægen i Vaag. — At Befolkningen i Hove Sogn tildels benytter Lægen i Vaag, maa man anse som en privat Sag mellem vedkommende og Lægen.

Udvalget skal derfor tillade sig at foreslaa følgende:

Lagtinget finder ikke Anledning til at foretage noget videre i denne Sag.

Det kommunale Udvalg, den 30. August 1924.

O. F. Joensen,
Ordfører.

J. H. Poulsen.

M. Samuelson.

Udvalgsbetænkning

i

Sag Nr. 132 og 160 — 1924 (Ulykkesforsikringsloven).

Lagtingsmand A. Samuelson har i Skrivelse af 6. August d. A. anmodet Lagtinget om paany at optage til Behandling den for Færøerne gældende Ulykkesforsikringslovgivning, idet han mener, at denne ikke passer for færøske Forhold og ikke vil kunne gennemføres i sin nuværende Skikkelse, og i Andragende af 11. s. M. har Lagtingsmændene J. Patursson og Nyholm Debess foretaget en lignende Henvendelse til Tinget. Gennem Amtmanden har man faaet Regnskab for 1923 fra den færøske Afdeling af Forsikringsforbundet for danske Fiskere og Søfolk.

Før 1. Januar 1923 gjaldt for Færøernes vedkommende Lov af 3. April 1900, Lov af 1. April 1905 og Lov af 30. Marts 1906, hvorefter der kun var Forsikringsvang for Fiskere og Søfolk. Præmien for Fiskerne var 5 Kr. aarlig, og der ydedes som Erstatning for Tab af Forsørger 2500 Kr. og for fuldkommen Invaliditet 3600 Kr. Ved Anordning af 29. November 1922 blev Lov Nr. 205 af 6. Juli 1916, saaledes som denne er ændret ved Lov Nr. 394 af 28. Juni 1920, sat i Kraft paa Færøerne. Erstatningen for Tab af Forsørger blev forhøjet til normalt 6000 Kr. og for fuld Invaliditet til gennemsnitlig 12000 Kr. Disse Beløb er ved Anordning af 23. Februar 1924 nedsat til henholdsvis 4000 og 9000 Kr.

Lagtinget regnede med, at Ulykkesforsikringspræmien for 1923 vilde blive forhøjet i lignende Forhold, som Erstatningssummene blev forhøjet, altsaa til ca. 15 Kr. pr. Fisker. Det viste sig imidlertid, at Præmien blev forhøjet fra 5 Kr. til 48 Kr., og det føltes som en stor Byrde for Fiskeriet, navnlig under Hensyn til de vanskelige Kaar, hvorunder Fiskeriet arbejdede. Sagen blev derfor iljor forelagt Lagtinget, jfr. Lagtingstidende 1923 Side 23—24 samt Bilag 50. Det blev overdraget til Amtmanden sammen med Vareudvalget at forsøge tilvejebragt Lempelser.

Paa Grund af den Modstand, som Loven havde mødt i mange Kredse, og formentlig ogsaa grundet paa Lagtingets og Vareudvalgets Behandling af Spørgsmaalet, ankom Formanden for Forsikringsforbundet til Færøerne i For-

aaret, og Præmien blev dengang foreløbig fastsat til 21 Kr. for hver Fisker. Der er imidlertid senere kommet Meddelelse om, at der skal paalignes en Tillægspræmie for hver Fisker paa 44 Kr.

Udvalget har overvejet, om der ikke bør foretages *Ændringer* i den gældende Lovgivning, og navnlig har man overvejet, hvorvidt Administrationen ikke bør henlægges til Færøerne.

Efter den gældende Anordning danner alle de forsikringspligtige paa Færøerne, som formentlig repræsenterer ca. 8000 Personer, et gensidigt Forsikringsselskab, saaledes at de forsikrede hæfter for de Ulykkestilfælde, der indtræffer, paa den Maade, at der paalignes Præmier til Dækning af Erstatningerne, forsaavidt de tilstedeværende Beholdninger, det sædvanlige Stats-tilskud og de ordinært udskrevne Præmier ikke er tilstrækkelige. Sammenlutningen af alle færøske forsikringspligtige administreres som en Afdeling af Forsikringsforbundet for danske Fiskere og Søfolk. Dette Forbund yder ikke noget Tilskud til den færøske Afdeling, men Forbundets eneste Opgave overfor de færøske forsikringspligtige er at administrere den færøske Afdeling mod en forholdsmæssig Godtgørelse, som for 1923 har andraget ca. 13000 Kr., bortset fra Godtgørelsen til Agenterne paa Færøerne. Da Forholdet nu er det, at de færøske forsikringspligtige hæfter gensidig, maa det naturligste og rigtigste være, at Administrationen henlægges til Færøerne, saafremt der ikke kan paavises Fordele ved, at Administrationen af vore Forsikringsforhold er knyttet sammen med det danske Forsikringsforbund. Der har imidlertid formentlig ikke vist sig at være forbundet nogen saadanne Fordele derved, idet Præmien er blevet betydeligt højere end paaregnet, og Administrationsudgifterne synes ret store.

Det synes at være vanskeligt for Forbundet at administrere fra København, idet en stor Del af Præmien for 1923 ikke er opkrævet. Man mener, at Agenterne har været for faa, ligesom man har Indtryk af, at de ikke tilfulde har opfattet deres Instruktioner, og ikke kunnet gennemføre disse.

Agenterne paa Færøerne har for deres Arbejde faaet 8%. Dette maa være for meget, i hvert Fald for Skibsfiskernes vedkommende. Det skal oplyses, at der paa Island betales 3% til Agenterne af Præmier for Skibe, paa hvilke der paamønstres Mandskab, og 6% af andre Præmier.

Administrationen i København har kostet ca. 13000 Kr. for 1923. Udvalget maa mene, at det samme Arbejde kunde gøres her paa Færøerne langt billigere, hvortil kommer, at Hovedkontoret, saafremt det blev lagt paa Færøerne, vilde selv kunne incassere en stor Del Præmier, hvorved man vilde spare Provision til Agenterne.

Efter Udvalgets Mening findes kvalificerede Kræfter paa Færøerne til at paatage sig den omhandlede Opgave, ligesom man paa Færøerne har administreret de færøske Søforsikringsselskaber.

Man har haft Samraad med de herværende Bestyrelsesmedlemmer for Forsikringsforeningen for forlykkedes efterladte paa Færøerne. Men de har ikke ment, at denne Forening kan overtage Administrationen.

Herefter anser Udvalget det for rigtigst at foreslaa, at alle de ifølge den gældende Anordning forsikringspligtige Personer overgaar fra at være

tvungne Medlemmer af den færøske Afdeling af Ulykkesforsikringsforbundet for danske Fiskere og Søfolk til at være Medlemmer af Færøernes Ulykkesforsikringsforbund, og at Forbundets Bestyrelse skal bestaa af 3 Personer, valgte af Lagtinget for 4 Aar ad Gangen. Vedtægterne for Færøernes Ulykkesforbund udarbejdes af Bestyrelsen og forudsættes at faa et lignende Indhold som Vedtægterne for tilsvarende Forbund.

For at skabe en Grundfond foreslaar Udvalget, at man overdrager til Forbundet det under Lagtinget sorterende Fond til de Forulykkedes Efterladte, hvis Beholdning for Tiden er ca. 16000 Kr., ligesom Fondens Indtægter skal overgaa til Forbundet, idet man mener, at denne Fond, efter at den udvidede Ulykkesforsikringslov er traadt i Kraft, ikke har nogen særlig Opgave mere.

Udvalget har overvejet, hvorvidt Afgørelsen af Erstatningsspørgsmaalene burde henlægges til et færøsk Raad, fordi Arbejderforsikringsraadet kunde tænkes at mangle Kendskab til færøske Forhold og ofte have Vanskelighed ved at faa de enkelte Sager klart belyst.

Udvalget med Undtagelse af Rasmussen finder det ikke for Tiden nødvendigt at foreslaa Ændringer i de gældende Regler, men skal henlede Opmærksomheden paa den gældende Anordning § 9, næstsidste Stk., hvorefter andre Organisationer af Arbejdsgivere eller Arbejdere end de i Paragraffen nævnte kan andrage Ministeriet om Indstillingstet ved Repræsentantvalg indenfor Arbejderforsikringsraadet. Herefter vil f. Eks. Færøernes Rederiforening og Føroya Fiskimannafelag kunne andrage og sikkert faa tilstaaet den omtalte Ret, og man vilde finde det rimeligt, om der paa denne Maade i Afdelingen for Fiskeri og mindre Skibsfart af Indenrigsministeriet efter Indstilling af de 2 Foreninger valgtes en Person, der var særlig kyndig i færøske Forhold.

Endvidere skal man henvise til Reglerne i § 13, der giver Personer, bosatte paa Færøerne, Ret til at forlange Akterne i en Sag sendt til Færøerne til Gennemsyn og til at begære Sagen optaget paany.

Underskrevne R. Rasmussen mener, at der bør oprettes et Arbejderforsikringsraad for Færøerne og stiller Forslag herom idet Mindretallet mener, at et saadant færøsk Raad med Sæde paa Færøerne vil være i Stand til bedre at kende de lokale Forhold, og til at skaffe Sagerne belyst og vil derfor kunne naa mere retfærdige Afgørelser.

Udvalget har overvejet, om det ikke vilde være rigtigst, at Erstatningerne normalt udbetaltes i aarlige Beløb i Stedet for paa en Gang. Da der formentlig findes Hjemmel i den gældende Anordning til at indføre en saadan Praksis i de Tilfælde, hvor det skønnes nødvendigt, har Udvalget ikke villet fremsætte Forslag om Ændringer i nævnte Retning.

I Henhold til foranstaaende og det iøvrigt foreliggende skal man stille nedennævnte Forslag.

I. Af Udvalget:

A. Forslag

til

Anordning om Ændring i Anordning Nr. 503 af 29. November 1922, hvorved Lov Nr. 205 af 6. Juli 1916 om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde jfr. Lov Nr. 394 af 28. Juni 1920, sættes i Kraft paa Færøerne.

§ 1.

I §§ 18, 64, 66 C og 67 ændres Ordene: „den færøske Afdeling af Forsikringsforbundet for danske Fiskere og Søfolk“ til „Færøernes Ulykkesforsikringsforbund“.

§ 2.

Som første Stykke indsættes i § 67 følgende: „Bestyrelsen for Færøernes Ulykkesforsikringsforbund bestaar af 3 Personer, valgte af Lagtinget for 4 Aar. Lagtinget fører Overtilsyn med Forbundets Bestyrelse“.

§ 3.

Til § 76 føjes: „De kommunale Styrelser skal være pligtige til paa Forlangende at give Færøernes Ulykkesforsikringsforbund Oplysninger om, hvilke forsikringspligtige Personer findes i vedkommende Kommune, og Mønstringsbestyrerne skal være pligtige til, naar Forbundet begærer det, at tilstille dette en Liste over de Personer, som paamønstres Skibe, hjemmehørende paa Færøerne.“

§ 4.

Denne Anordning træder i Kraft den 1. Januar 1925.

- B. Saasnart foranstaaende Forslag er udstedt som Anordning, skal de Midler, som Fonden til de Fornlykkedes Efterladte raader over, overdrages til Færøernes Ulykkesforsikringsforbund, der fremtidig oppebærer Fondens Indtægter.

Regeringen andrages om at foretage de nødvendige Ændringer i Regulativ for nævnte Fond af 18. April 1832.

- C. Lagtinget nedsætter et vedvarende Udvalg paa 3 Medlemmer og 3 Suppleanter til paa Tingets Vegne at foretage det videre fornødne i nærværende Sag.

II. Af R. Rasmussen:

- 1) I Anordningen § 8 udgaar: „(Lov Nr. 205 af 6. Juli 1916 § 8)“, og i andet Stykke ændres „København“ til „Thorshavn“.

- 2) § 9 affattes saaledes:

Arbejderforsikrings-Raadet bestaar af Sørenskriveren og Amts-lægen, samt af 3 af Lagtinget valgte Personer. Af disse skal en vælges

blandt Tingets Medlemmer, medens en skal være Repræsentant for de forsikringspligtige og en for de forsikrede.

Indstillingsret til ledige Pladser har:

Ved Valg af de forsikringspligtiges Repræsentant „Færøernes Rederiforening“ og ved Valg af de forsikredes Repræsentant „Føroya Fiskimannafelag“.

Til hver ledig Plads foreslaar den indstillingsberettigede tre Personer, mellem hvilke Lagtinget træffer sit Valg.

For Repræsentanterne vælges Stedfortrædere efter de for Valg af Medlemmer fastsatte Regler.

Saaframt andre Organisationer af Arbejdsgivere eller Arbejdere end de forannævnte andrager Lagtinget om Indstillingsret ved Repræsentantvalg indenfor Raadet, kan Lagtinget, forudsat at Organisationen findes at repræsentere et tilstrækkeligt stort Antal forsikringspligtige eller forsikrede, — efter Indstilling af Raadet, — tilstaa denne Indstillingsret.

Lagtinget kan forøge Antallet af Raadets Medlemmer med yderligere to Medlemmer, naar det maatte anses nødvendigt.

3) § 10 udgaar og i Stedet sættes som ny § 10:

Arbejderforsikrings-Raadet fastsætter sin Forretningsorden, der skal approberes af Lagtinget, og det vælger selv sin Formand.

4) I § 12 ændres „Hver af Raadets Afdelinger træffer for sit Omraade“ til: „Raadet træffer“.

5) § 13, første Stk., udgaar. Ordene: „Iøvrigt kan de af Raadet fastsatte Beløb“ ændres til: „De af Raadet fastsatte Beløb kan“.

6) I § 14, sidste Stk., ændres „udenfor Danmark“ til „udenfor Færøerne“.

Ordene „paa Færøerne, Island eller“ udgaar.

7) I § 16 ændres „Rigsdagen“ til „Lagtinget“.

Lagtinget, den 27. August 1924.

J. J. Dahl.   *O. Effersøe.*   *J. H. Joensen.*

Formand.

Edw. Mitens.   *R. Rasmussen.*

Ordfører.

Udvalgsbetænkning.

Undertegnede Udvalg, der er nedsat til at overveje Spørgsmaalet om Ændring i den for Færøerne gældende Ulykkesforsikringslovgivning, har optaget til Behandling Spørgsmaalet om, hvorvidt det er muligt at faa udvirket, at den Tillægspræmie, som den færøske Afdeling for danske Fiskere og Søfolk har udskrevet og krævet betalt inden 1. November d. A., bortfalder eller reduceres betydeligt.

Udvalget henviser til den Betænkning, som man idag har afgivet vedrørende Ændringer i den for Færøerne gældende Anordning, og skal yderligere bemærke.

Præmien for hver Skibsfisker var i 1923 beregnet efter en Aarspræmie af 48 Kr., og det var en følelig Byrde for det færøske Fiskeri under de vanskelige økonomiske Forhold at betale denne Udskrivning. I Foraaret blev Præmien foreløbig sat til og betalt med 24 Kr. pr. Skibsfisker.

Udvalget maa mene, at det færøske Fiskeri under de vanskelige og uheldige Kaar, hvorunder det har arbejdet i de sidste Aar og arbejder iaar, med dyr Udrustning og forholdsvis lave Fiskepriser, ikke kan bære den udskrevede Præmie, hvorefter der skal betales 65 Kr. pr. Mand for 1924.

Udvalget kan heller ikke se, at det er nødvendigt allerede nu at udskrive en saadan Tillægspræmie.

Det synes at fremgaa af det Lagtinget tilstillede Regnskab, at langt fra alle Præmier for 1923 er incasserede, idet der kun var indgaaet 112 000 Kr. Da der alene var ca. 2500 Skibsfiskere, maa Præmien for disse alene være 100 000 Kr. Af Regnskabet fremgaar, at der har været 4082 forsikrede, men der maa være et betydelig større Antal forsikringspligtige Personer paa Færøerne. Ved at incassere de skyldige Præmier for 1923 maa Forbundet kunne faa en Indtægt, som vil kunne medvirke til, at Præmierne for 1924 ikke sættes saa højt som fastsat, og det vil under alle Omstændigheder være uretfærdigt, at der paalignes Skibsfiskeriet saa høje Præmier, delvis fordi Forbundet ikke har kunnet faa incasseret de skyldige Præmier fra andre Erhverv.

Administrationen og Godtgørelsen til Agenterne andrager c. 22 000 Kr. eller c. 20 % af de indbetalte Præmier. Udvalget finder disse Udgifter ret store og forventer, at de er betydelig mindre for 1924, saaledes at det derved sparede kommer Præmierne tilgode.

Udvalgsbetænkning

angaaende

Forretningsorden for Færøernes Lagting.

Udvalget har gennemgaaet Amtmandens Forslag og sammenholdt det med Tingets Forretningsorden af 1905.

Der er stillet nogle Ændringsforslag, som man ikke har anset det nødvendigt at motivere her i Betænkning, idet der i Salen vil blive givet nærmere Redegørelse.

Med Hensyn til Reglernes Indhold er Udvalget enigt med Undtagelse af et Par Punkter, som det vil fremgaa af nedenstaaende Forslag.

Udvalget, med Undtagelse af Rasmussen, er enigt om at forslaa Forretningsordenen affattet paa Dansk og Færøsk, medens Rasmussen stiller Forslag om, at den kun affattes paa Færøsk.

Forslag.

- I. A. Flertallet (Effersøe, Mitens, Joen Poulsen og A. Samuelson):
Forretningsordenen affattes paa Dansk og Færøsk.
- B. R. Rasmussen:
Forretningsordenen affattes paa Færøsk.
- II. A. Udvalget med Undtagelse af R. Rasmussen:

Forretningsorden for Færøernes Lagting.

Almindelige Bestemmelser.

§ 1.

Naar Lagtinget sammentræder efter nye Valg, leder Aldersformanden Tingets Forhandlinger, indtil Prøvelse af Valgene og Valg af Formand og Næstformand har fundet Sted.

Prøvelsen foretages af 6 Medlemmer, som dertil af Aldersformanden opfordres. Disse Medlemmer gennemgaar i to Afdelinger Valgbrevene for de Medlemmer, der er valgt henholdsvis for Norderøerne, Østerø, Nordstrømø og Vaagø, samt for Sydstrømø, Sandø og Suderø, og undersøger Rigtigheden af de af Amtmanden i Henhold til Lagtingslovens §§ 12 og 13 foretagne Beregninger, samt gør Indstilling til Tinget.

Indstillingerne kan fremsættes mundtligt, og Tinget kan ved Afstemning tage Beslutning om Valgene i samme Møde, hvori Indstillingerne fremsættes.

Beslutning om Valgs Gyldighed eller Ugyldighed tages ved Afstemning for og imod Anerkendelsen af dets Gyldighed.

Medlemmer, hvis Valg ikke er godkendt, kan ikke være Medlemmer af Udvalg, ej heller deltage i Tingets Forhandlinger eller Afstemninger; dog kan de ved Prøvelsen af Valgene deltage i Forhandlingen og afgive Stemme, indtil deres eget Valg er forkastet eller Godkendelsen udsat.

§ 2.

Tinget vælger en Formand, en Næstformand og to Sekretærer. Ingen kan uden Tingets Samtykke undslaa sig for at modtage Valget. Formanden, Næstformanden og Sekretærene kan derimod, hvis de vælges til Medlemmer af noget Udvalg, undslaa sig for at modtage saadant Valg.

Valgene foretages ved hver Lagtingssamlings Begyndelse og ved Genoptagelse af en ved Lagtingets Opløsning afbrudt Samling. Valg af Formand skal endvidere ske, naar 7 Medlemmer skriftlig og med mindst 3 Dages Varsel forlanger det.

§ 3.

Valg af Formand og Næstformand foregaar ved Forholdstalsvalg saaledes, at den først valgte er Formand og den næst valgte er Næstformand. Hvis 2 eller flere Grupper er lige store, gør Lodtrækning Udslaget mellem dem.

§ 4.

Formanden leder Forhandlingerne i Lagtinget og sørger for, at god Orden vedligeholdes. Vil Formanden tage videre Del i Forhandlingerne end den, der hører til Formandens Virksomhed som saadan, herunder at gengive Indholdet af en Sag eller et Forslag, maa han overlade Ledelsen til Næstformanden. Han modtager alle Meddelelser til Tinget og forestaar dets Udfærdigelser.

Formanden eller — hvis en saadan ikke findes — Amtmanden fastsætter Tid og Sted for den ordentlige Samlings Aabning jfr. Lagtingslovens § 16, 1. Stk.

§ 5.

I Formandens Forfald træder Næstformanden — og i dennes Forfald Sekretærene efter deres Alder som saadanne — i alle Henseender i

hans Sted. Er heller ingen af Sekretærene til Stede, ledes Mødet af det efter Aar ældste tilstedeværende af Tingets Medlemmer.

§ 6.

Valg af Sekretærer foregaar ved Forholdstalsvalg, jfr. § 3.

§ 7.

Sekretærene fører under Formandens Tilsyn en kortfattet Protokol, hvori Forhandlingernes Genstand og Udfald optages. Protokollen oplæses ved Begyndelsen af det følgende Møde og underskrives derefter af Formanden og en af Sekretærene. Indsigelser mod Protokollens Rigtighed skal straks fremsættes og afgøres derpaa af Tinget ved Afstemning uden foregaaende Diskussion og efter Formandens Forslag.

§ 8.

Sekretærene samler Stemmerne ved Afstemninger efter først selv at have afgivet deres Stemmer. Udfaldet meddeles Formanden, som derefter bekendtgør det for Tinget. Ligeledes besørger de under Formandens Ledelse Tingets Korrespondance og Udfærdigelser, hvilke underskrives af Formanden og en af Sekretærene. Forretningerne fordeles mellem dem efter Aftale med Formanden.

Til Medhjælp for Sekretærene ved Udførelsen af det dem paahvilende Hverv, kan Formanden antage en dertil skikket Person, der ikke maa være Medlem af Tinget.

§ 9.

Enhver Sag, der indkommer til Lagtinget, bliver af Formanden at anmelde og fremlægge senest i det tredje Møde efter, at den er indkommet til Tinget. Et Andragende, som ikke er indkommet inden Ugedagen efter Tingets Aabning, kan kun sættes under Behandling, naar Tinget dertil giver sit Samtykke efter § 39 ved en Afstemning, som skal foretages uden Forhandling i det første Møde efter Andragendets Fremlæggelse; ellers udsættes det til den paafølgende Lagtingsamling.

§ 10.

Formanden bestemmer ved Slutningen af hvert Møde Dagsordenen for næste Møde. Dog kan den fastsættes ved Tingets Beslutning, naar 6 Medlemmer skriftlig forlanger det og gør Forslag om en bestemt Dagsorden. — Formanden kan, naar Dagsordenen ikke er fastsat ved Tingets Beslutning, forandre Rækkefølgen af de paa den opførte Sager eller lade en paa Dagsordenen opført Sag udgaa, naar han meddelel Tinget sine Grunde derfor; men han kan kun, naar Tinget dertil giver sit Samtykke efter § 39, lade en Sag foretage, som ikke er opført paa Dagsordenen.

Udvalg.

§ 11.

Tinget kan nedsætte saavel vedvarende Udvalg, til hvilke Sager af et vist Slags blive at henvise, som Udvalg for enkelte Sager, til hvilke dog ogsaa senere nye Sager kunne henvises, naas deres Genstand staar i Sammenhæng eller er beslægtet med den tidligere Sag. Paa ethvert Trin af en Sags Behandling kan et Udvalg nedsættes eller Sagen henvises til Prøvelse af et allerede nedsat Udvalg. Sker dette under en alt paabegyndt Behandling, stilles dens Fortsættelse derefter i Bero.

§ 12.

Til at afgive Betænkning og fremsætte Forslag i de almindelige kommunale Sager nedsættes ved hver Lagtingssamlings Begyndelse følgende Udvalg:

1. Udvalg af 5 Medlemmer for de Kirkefonden og Kirkernes Styrelse vedkommende Sager (Kirkeudvalget).
2. Udvalg af 3 Medlemmer for de Sager, som vedkomme Landkommunerne i Almindelighed (Det kommunale Udvalg).
3. Udvalg af 7 Medlemmer for de Sager, som vedkomme:
  - a. Amtsrepartitionsfonden.
  - b. Amtsfattigkassen.
  - c. Den økonomiske Fond.
  - d. De øvrige under Lagtingets Decision hørende offentlige Kasser (Budgetudvalget).
4. Udvalg af 3 Medlemmer for de forskelligartede Sager, som henvises til samme.
5. Udvalg af 3 Medlemmer, der skal afgive Betænkning angaaende de af Amtmanden paa Tingets Vegne afgjorte Sager.

§ 13.

Udvalget vælger umiddelbart efter sin Sammentræden en Formand, der, naar ikke andet vedtages af Udvalget, skal være sammes Ordfører. Det afgiver en Betænkning, som skal være fremlagt trykt eller i mindst 3 Afskrifter 2 Gange 24 Timer, inden den kan foretages i Tinget.

Ændringsforslag.

§ 14.

Ændringsforslag til Forslag, som er under Behandling, maa indleveres til Formanden saa betimeligt, at de i mindst 3 Afskrifter kan fremlægges i et Møde Dagen førend de foretages. Ændringsforslag om Deling af Afstemningen over en Lovparagraf eller et andet oprindeligt Forslag kan dog stilles mundtligt, og lige indtil Paragraffen eller Forslaget sættes under Afstemning. Underændringsforslag (Forslag til Forandring i Ændringsforslag) kan frem-

sættes ved Begyndelsen af det Møde, hvori de sættes under Forhandling. Af Udvalget i sin Helhed og af Amtmanden kan ogsaa Ændringsforslag stilles med samme korte Frist, men af andre kun, naar Tinget dertil giver sit Samtykke. Med Tingets Samtykke kan ogsaa Ændringsforslag, og Underændringsforslag som stilles under Mødet, komme til Behandling. Til Fremsættelse af Underændringsforslag kræves i intet Tilfælde mere end een Forslagsstiller.

Naar et Forslag, et Ændringsforslag eller et Underændringsforslag tages tilbage, kan det umiddelbart efter optages af en anden (et Medlem eller Amtmanden).

Behandling af Sager vedkommende Lovgivningsvæsenet og af andre Sager, hvorover Lagtingets Betænkning af Regeringen er forlangt.

§ 15.

Ingen Betænkning, der af Regeringen er affordret Lagtinget, ej heller noget Andragende fra Tinget om Forandring i Lovgivningen kan endelig vedtages, forinden Sagen har været undergivet 3 Behandlinger i Tinget.

Lovforslag, affattede i Lovsform, hvad enten de forelægges af Regeringen eller de indgives af et af Tingets Medlemmer, skulle være omdelte til samtlige Medlemmer 2 Dage, før de kunne foretages til Behandling i Tinget.

§ 16.

Ved *første Behandling* af et Lovforslag forhandles dette i dets Almindelighed. Er Lovforslaget ikke forelagt af Regeringen, afstemmer Tinget om, hvorvidt det skal videre fremmes. Vedtages det at fremme Forslaget, eller Lovforslaget er forelagt efter Regeringens Ordre, afgives det til et Udvalg, der efter Tingets Bestemmelse skal bestaa af indtil 7 Medlemmer.

Fremkommer et Lovforslag fra et efter den foreløbige Behandling af en Sag nedsat Udvalg, betragtes Sagens foreløbige Behandling som første Behandling af Lovforslaget, jfr. § 23.

§ 17.

Ved *anden Behandling*, som ikke maa finde Sted før 2 Dage efter, at Udvalgets Betænkning er bleven omdelt til Medlemmerne, drøftes Lovforslagets enkelte Paragraffer med dertil hørende Ændringsforslag i saadanne Afsnit, som Formanden maa finde passende. Umiddelbart efter Forhandlingen af hvert Afsnit skrides til Afstemning over sammes Paragraffer og de dertil hørende Ændringsforslag. For saa vidt Forslaget ikke er forelagt af Regeringen, afstemmes til Slutning om, hvorvidt det i den saaledes fremkomne Form skal overgaa til tredje Behandling.

§ 18.

Ved *tredje Behandling*, der ikke maa finde Sted før 3 Dage efter den anden Behandlings Slutning og hvortil Ændringsforslag kun kunne stilles af

Udvalget, et eller flere Medlemmer af dette, mindst 4 andre Medlemmer af Tinget i Forning eller Amtmanden, forhandles Lovforslaget med de til samme stillede Ændringsforslag paragrafvis eller i saadanne Afsnit, som Formanden betemmer, og foretages derpaa Afstemning over de enkelte Paragraffer, efterhaanden som Forhandlingerne om hver Paragraf eller hvert Afsnit er sluttet; dog blive de Paragraffer, hvortil intet Ændringsforslag er stillet, uden Afstemning at anse som vedtagne, naar Formanden ikke finder Afstemning fornøden, og ingen forlanger Afstemning foretaget. Til Slutning bringes Lovforslaget i dets Helhed under Forhandling og derpaa til Afstemning, efter at en af Sekretærerne under Formandens Ledelse har affattet Lovforslaget i Henhold til samtlige foregaaende Afstemninger, og samme, — for saa vidt Formanden eller i det mindste 4 Medlemmer finde det nødvendigt, — er blevet oplæst.

§ 19.

Naar Afstemning har fundet Sted over et Lovforslag eller anden Sag, hvorover Lagtingets Betænkning af Regeringen er forlangt, eller et i øvrigt i Tinget fremkommet Forslag til Forandring i Lovgivningen er blevet vedtaget, har Ordføreren for det Udvalg, der har været nedsat i Sagen, at affatte Lagtingets motiverede Indstilling til vedkommende Ministerium efter det Udfald, som Sagen har faaet, hvorefter Indstillingen i et følgende Møde bliver at oplæse i Tinget. Naar Indstillingen af Tinget er godkendt, underskrives den foruden af Formanden ogsaa af Ordføreren samt parafæres af den ene af Sekretærerne.

Der kan til Protokollen fremlægges en særlig Motivering af Forslag, der ikke er vedtaget.

Behandling af andre Sager.

§ 20.

De under Lagtingets Decision hørende Regnskaber samt Andragender og Meddelelser, der angaar de under Tinget henlagte offentlige Kasser, eller som vedkomme Landkommunernes økonomiske Bestyrelse, afgives til de af Tinget valgte staaende Udvalg, hvortil de høre (§ 12). Anses det tvivlsomt, til hvilket Udvalg en af de omhandlede Sager bør afgives, eller dens Beskaffenhed i øvrigt dertil giver Anledning, bringes Sagen under en foreløbig Forhandling.

Andre Andragender og Forslag undergives en foreløbig Behandling i Tinget.

§ 21.

Ingen Udgiftsbevilling vedrørende nogen under Tinget henlagt offentlig Kasse kan endelig vedtages, førend Forslag desangaaende, stillet af et Udvalg

eller af et eller flere andre Medlemmer af Tinget, har været undergivet 2 Behandlinger, af hvilke den sidste ikke maa finde Sted før 3 Dage efter den foregaaende Behandlings Slutning.

§ 22.

Under den foreløbige Behandling, hvortil en Sag er bleven ansat, og som kan finde Sted den paafølgende Dag efter, at Sagen har været fremlagt i Tinget, behandles Sagen i sin Almindelighed. Der kan, naar over Halvdelen af Tingets Medlemmer stemme derfor, efter mundtligt Forslag af et Medlem vedtages, at der skal gives et til Protokollen formuleret Svar, jfr. dog § 21. I saa Fald er en indgaaende og omfattende Behandling tilladt. Bliver et saadant ikke vedtaget, og Sagen ikke heller henvises til et Udvalg, overgaar Sagen til Behandling og Afgørelse i et følgende Møde.

§ 23.

Er Sagen bleven behandlet i et Udvalg, bliver den, efter at Udvalgsbetænkningen er afgivet, at undergive 2 Behandlinger i Tinget, naar det maa antages, at den vil kunne føre til en Indstilling til Regeringen eller til en Udgiftsbevilling fra nogen under Tinget henlagt offentlig Kasse, eller det efter Forslag af Formanden vedtages af Tinget, jfr. §§ 17 og 18.

I andre Tilfælde undergives den kun een Behandling; dog kan det under selve Forhandlingen i Tinget af Formanden bestemmes eller efter Forslag af et Medlem vedtages, at Behandlingen af Sagen eller et enkelt Punkt under samme skal udsættes til et følgende Møde.

§ 24.

Godkender Tinget en Indstilling til Regeringen, bliver der med Hensyn til dennes Affattelse m. v. at forholde i Overensstemmelse med foranstaaende § 19.

Forhandlingen.

§ 25.

Ethvert Medlem, der har forlangt og erholdt Ordet, taler staaende fra sin Plads og henvender stedse Talen til Formanden.

Af Flertallet undtagen Effersøe:

§ 26.

Intet Foredrag maa ske ved Oplæsning af skrevne Udarbejdelser.

Af Effersøe:

§ 26, første Stk. udgaar.

Af Effersøe og Mitens:

Til § 26 føjes: Ordførere kan ved hver Behandling af en Sag tale 3 Gange. Andre Medlemmer kan ikke tale oftere end 2 Gange. Dog er det tilladt at fremsætte korte personlige Bemærkninger eller Berigtigelser.

§ 27.

Formanden giver i Reglen Medlemmerne Ordet i den Orden, hvori de forlange det; dog kan han herfra gøre Undtagelser med Hensyn til Ordføreren eller for at lade et Medlem fremsætte en kort Berigtigelse eller gøre en personlig Bemærkning.

Amtmanden er berettiget til under Forhandlingerne at forlange Ordet, saa ofte han vil, samt til at stille Forslag, idet han iøvrigt iagttager Forretningsordenen (Lagtingslovens § 1).

§ 28.

Ethvert Medlem er pligtigt til at underkaste sig Formandens Kendelse angaaende Overholdelsen af den fornødne Orden og kan gøre Formanden opmærksom paa, naar denne af andre er tilsidesat. Naar et Medlem i samme Møde er kaldet 2 Gange til Orden, kan efter Formandens Forslag Tinget aldeles nægte ham Ordet i dette Møde. Skulde almindelig Uorden opstaa, paaligger det Formanden midlertidigt at afbryde Mødet eller, om nødvendigt, aldeles at hæve det.

§ 29.

Bifalds- og Mishags-Ytringer af Tingets Medlemmer anses som stridende mod god Orden.

§ 30.

Finder Formanden, at Forhandlingerne drages utilbørlig i Langdrag, kan han foreslaa deres Afslutning, som da afgøres af Tinget uden Forhandling. Ligeledes kunne 4 Medlemmer forlange sat under Afstemning, om Afslutning skal finde Sted. Disse Medlemmers Navne optages i Protokollen.

Valg og andre Afstemninger.

§ 31.

Tinget kan ikke tage nogen Beslutning, naar ikke i det mindste Halvdelen af dets Medlemmer er til Stede og deltager i Afstemningen ved at stemme for eller imod. En Beslutning er vedtaget, naar flere har stemt for end imod Forslaget, jfr. §§ 9, 10, 22, 33, 34, 35 og 39. Afgives der ved en Afstemning lige mange Stemmer for og imod et Forslag, er dette bortfaldet.

§ 32.

Afstemningernes Omfang, Orden og indbyrdes Forhold bestemmes af Formanden eller, saafremt 4 Medlemmer forlange det, af Tinget, efter at et af de 4 Medlemmer og Formanden hver een Gang have udtalt sig.

Dog kan et Medlem begære Afstemningen over et Ændringsforslag delt; Begæringen skal være fremsat, inden Afstemningen begynder (jfr. § 10).

§ 33.

Formanden er bemyndiget til i alle Tilfælde, hvor han har Grund til at antage, at der er Enstemmighed, at erklære et Afstemningspunkt — dog med Undtagelse af den endelige Vedtagelse af et Lovforslag eller et andet selvstændigt Forslag — for afgjort uden Afstemning, naar ingen begærer saadan foretaget. Iøvrigt sker Afstemningen ved, at Medlemmerne rejser sig fra deres Pladser eller bliver siddende, og bør da altid bestaa af Prøve og Modprøve. Viser der sig ikke ved denne Afstemning et tilstrækkeligt Stemmetal, foretages Afstemning ved Navneopraab. Ligeledes er Formanden berettiget til at lade foretage Navneopraab enten straks eller efter en Afstemning paa almindelig Maade, naar dennes Udfald efter Sekretærens Beretning forekommer ham tvivlsomt. Navneopraab kan ogsaa inden Prøvens Begyndelse forlanges af 4 Medlemmer, hvis Navne da optages i Protokollen.

§ 34.

Valg af Mænd til de offentlige Besiddinger, som besættes af Lagtinget, foregaar efter mundtligt Forslag af et Medlem, naar tre Fjerdedele af de tilstedeværende Medlemmer derom er enige.

Forholdstalsvalgmaaden anvendes i alle Tilfælde, hvor der skal vælges flere end een, jfr. Lagtingsloven § 16 Stk. 6. Den udføres efter følgende Regler: Tingets Medlemmer deles efter Grupper, hver for sig omfattende alle dem, der for det enkelte Tilfælde, for en vis Tid eller indtil videre har anmeldt for Formanden at ville stemme sammen. Hver Gruppes Medlemstal opføres derefter paa et særskilt Liste, og Antallet deles paa Listen, med 1, 2, 3 osv., indtil hver Listes Stemmetal er delt med et Tal saa stort som de Antal, der i det højeste kan ventes at blive den til Del. Det største af de saaledes fremkomne Delingstal giver den Gruppe, som det er tilfaldet, Ret til Pladsen som Nr. 1 blandt de valgte, det næststørste giver Ret til Pladsen Nr. 2 og saaledes videre, indtil man har naaet det fulde Antal, som skal vælges. Er Delingstal lige store, afgøres Rækkefølgen ved Lodtrækning. Naar det paa denne Maade er udfundet, hvor mange der ved det paagældende Valg tilkommer hver enkelt af de for Formanden anmeldte Grupper, har hver saadan Gruppe straks at meddele Formanden, hvem den ønsker valgt, og deres Navne meddeles da af Formanden til Tinget.

Naar kun een skal vælges, kræves til Valg over Halvdelen af de ved udfyldte Stemmesedler afgivne Stemmer. Opnaas intet saadant Stemmetail ved første Afstemning, foretages nyt frit Valg. Vindes da ej heller den forlangte Stemmemajoritet, foregaar Afstemning mellem to. Ved den 3die Stemmeafgivning kommer i Betragtning de, som fik flest Stemmer ved 2den Afstemning, og saaledes, at, dersom flere ved denne Afstemning fik lige mange Stemmer, Lodtrækning gør Udslaget. Skulde ogsaa ved den 3die Afstemning Stemmemajoritet opstaa, gør ligeledes Lodtrækning Udslaget.

Enhver Stemmeseddel, der indeholder flere Navne, end der skal stem-

mes paa, eller noget ikke tilstrækkeligt betegnende eller et uvedkommende Navn, er ugyldig.

§ 35.

En Beslutning kan ikke forandres under samme Møde, hvormed den er tagen. Til at forandre en af Tinget i samme Samling endelig vedtages Beslutning udfordres mindst tre Fjertedele af samtlige Tingets Medlemmers Stemmer.

Mødernes Offentlighed.

§ 36.

Tingets Møder ere offentlige. Dog kan Formanden eller 4 Medlemmer forlange, at alle uvedkommende fjernes, hvorpaa Tinget afgør, om Sagen skal forhandles i offentligt eller hemmeligt Møde.

§ 37.

Adgangen til de offentlige Møder ordnes af Formanden. Hvis Tilhørerne ikke forholde sig rolige og tavse, kan Formanden lade dem, der forstyrre Roligheden, og i fornødent Fald samtlige Tilhørere, fjerne.

Orlov.

§ 38.

Intet Medlem bør uden Orlov eller gyldigt Forfald udeblive fra Tingets Møder. Forfaldet anmeldes for Formanden og bliver af ham at bringe til Tingets Kundskab.

Naar et Medlem ophører at være Medlem af Tinget, tager den vedkommende Stedfortræder Sæde i Tinget, jfr. Lagtingslovens § 14.

Afviigelser fra Forretningsordenen.

§ 39.

Paa Forslag af Formanden eller efter et skriftligt indgivet Forslag af 6 Medlemmer kan der afviges fra foranstaaende Forskrifter, for saa vidt de ikke bero paa Bestemmelser i Lagtingsloven, naar mindst tre Fjertedele af de stemmende derom ere enige; dog kunne Bestemmelserne i § 21 kun fraviges, naar mindst tre Fjertedele af samtlige Tingets Medlemmer ere enige derom.

Tingskipan Føroya Løgtings.

Almennar reglur.

§ 1.

Tá løgtingið kemur saman aftaná nýggj val, skal elsti tingmaður stýra umrøðunum, til valbrøvini eru rannsakað og formaður og næstformaður eru valdir.

Elsti tingmaður biður 6 tingmenn gera hesa rannsókn. Hesir tingmenn rannsaka í 2 deildum valbrøvini hjá teimum tingmonnum, sum eru valdir 1) fyri Norðoyar, Eysturoy, Norðstreymoy og Vágar og 2) fyri Suðurstreymoy, Sandoy og Suðuroy og eftirænsa teimum av amtmanninum eftir løgtingsløgini §§ 12–13 gjørdi útrokningum og gera uppskot til tingsins.

Uppskotini kunnu berast upp munnliga, og tingið kann taka avgerð um valini á sama fundi, har uppskotini eru borin fram.

Avgerð um gildi ella ógildi kosninga verður tikin við at greiða atkvøði fyri og móti gildi teirra.

Tingmenn kunnu ikki, fyrrenn teirra val eru góðkend, verða nevndarlimir ella taka lut í tingsins umrøðum ella atkvøðisgreiðslum; tó kunnu teir við rannsókn kosninganna taka lut í umrøðunum og greiða atkvøði, til teirra egna val er gjørt ógildugt ella avgerðin útsett.

§ 2.

Tingið velur formann, næstformann og 2 skrivarar. Eingin kann uttan loyvi tingsins nokta at taka við vali. Formaður, næstformaður og skrivarir kunna, um teir verða valdir til nevndarlimir, nokta fyri at taka við tilíðum vali.

Valini fara fram hvørja ferð ein løgtingsseta byrjar, og tá ein tingseta, ið er slitin harvið, at løgtingið er uppløyst, verður uppalturtikið. Formaður skal framvegis verða valdur av nýggjum, tá 7 tingmenn skrivliga og við minst 3 daga froyst krevja tað.

§ 3.

Formaður og næstformaður verða valdir við lutbundið val, so at hin fyrst valdi er formaður, og hin næst valdi er næstformaður. Um 2 ella fleiri hólkar eru líka stórir, ræður lutkast.

§ 4.

Formaðurin stýrir umrøðum á Løgtingi og ansar, at alt fer fram við góðari reglu. Vil formaðurin taka fálb í umrøðuni meira enn tann, ið hansara starv sum tilíkur krevur, herundir at greiða frá einum máli ella uppskoti, skal hann lata næstformannin taka formanssessin imeðan. Hann tekur við øllum, sum kemur inn til tingsins og stýrir avgreiðsluni av teimum málum, sum frá tinginum eiga at fara.

Formaður ella --- um tilíkur ikki er - ammaðurin ásetur lið og stað fyri byrjan av hini vanligu tingsetu. sbr. Løgtings-lógina § 16.

§ 5.

Í forföllum formansins gengur næstformaður — og í hansara forföllum skrifvararnir eftir teirra aldri sum tilíkir — fullt í hansara stað. Er eingin skrifvari á tingi, skal hin elsti tingmaður, ið inni á tingi er, verða fundarstjóri.

§ 6.

Skrifvararnir verða valdir við lafbundið val sbr. § 3.

§ 7.

Skrifvararnir halda gerðabók undir unsjón formansins og skriva í hana ley mál, sum hava verið til viðgerðar á fundum, og úrslit teirra. Í byrjan fundar skal gerðabók frá síðsta fundi verða lita og undirskrivað av formanni og öðrum skrifvarum. Mótmasli viðvíkjandi gerðabókinni skulu straks setast fram, og verður so avgerð at taka við atkvøðisgreiðslu uttan tjak og eftir uppskoti formansins.

§ 8.

Skrifvararnir telja saman atkvøðimar við atkvøðisgreiðslar, tá teir fyrst sjálvir hava greitt atkvøði. Úrslitið siga teir formanninum, ið so kann ger tinginum tað. Somuleiðis greiða teir undir unsjón formansins tingsins brøv, og formaðurin og annar skrifvari skriva undir tey. Skrifvararnir skifta stævið millum sín eftir samkomulag við formannin.

Til hjálpar hjá skrifvarum kann formaðurin taka ein hóskandi mann. Hesin maður má ikki vera tingmaður.

§ 9.

Formaðurin sigur frá og framleggur hvørt mál, ið sent er tinginum, seinast á triðja fundi aftaná, at tað er komið til tingsins. Eitt umsókn, sum ikki er komið til tingsins innan vikudagin aftaná, at tingið er sett, kann ikki takast til viðgerðar, uttan tá tingið hartil gevur loyvi eftir § 39 við atkvøðisgreiðslu, ið fer fram uttan tjak á fyrsta fundi aftaná framløgu málsins; annars verður málið goymt til næstu tingsetu.

§ 10.

Formaðurin ásetur, áðrenn hvør fundur er lokið, dagsskrá fyri næsta fund. Tá kann hon ásetast eftir samtykt tingsins, um 6 tingmenn krevja tað skrivliga og gera tilløgu til ein serstaka dagsskrá.

Tá dagsskrá ikki er ásett eftir samtykt tingsins, kann formaðurin broyta røðina á teimum málum, sum eru á dagsskrá, ella taka mál av dagsskrá, tá hann sigur tinginum orsøkina hartil; men hann kann ikki uttan samtykt tingsins eftir § 39 taka upp mál, sum ikki er á dagsskrá.

Nevndir.

§ 11.

Tingið kann skipa bæði fastar nevndir, ið mál av serstøkum slag verða at vísa til, og nevndir fyri einslók mál. Til hesar kunnu eisini seinni nýggj mál verða víst, tá tey eru knýtt til ella eru skyld við hitt fyrra málið. Eitt mál kann verða víst til nevndar á einum hvørjum viðgerðarstigi ella verða víst til rannsóknar í einari nevnd, ið fyrr er sett. Verður hetta gjørt, tá ein viðgerð er byrjað, verður viðgerðin staddað.

§ 12.

Til at seta upp álit og uppskot í hinum almennu kommunalu málum skulu hesar løstu nevndir verða skipaðar, hvørja ferð lögtingið byrjar:

1. Nevnd av 5 tingmonnum til sakir viðvíkjandi kirkjufondini og stýri kirkjanna (kirkjunevndin).
2. Nevnd av hinum tingmonnum til tey mál, sum viðvíkja bygðakommunum yvirhøvur (kommunala nevndin).
3. Nevnd av 7 tingmonnum til tey mál, ið viðvíkja a) amtsrepartitíonsfondini, b) amtsfátakrakassanum, c) hinu økonomisku fondini, d) hinum almennu kússum, ið lögtingið tekur avgerð viðvíkjandi (fíggjarnevndin).
4. Nevnd av 3 tingmonnum til ymis mál, ið verða víst til hennara.
5. Nevnd av 3 tingmonnum til at geva álit um tey mál, sum amtmaðurin hevur greitt fíngsins vegna.

§ 13.

So skjótt nevndin kemur saman, velur hon formann, og hann skal vera framsøgumaður, tá nevndin ikki samtykkir annað. Nevndin setur upp álit sítt, og tað verður framlagt prentað ella í minst 4 skrivaðum eintøkum. Ikki má málið takast til umrøðu, fyrr enn minst 2 sandøgur aftaná, at nevndarálitid varð framlagt.

Broytingaruppskot.

§ 14.

Broytingaruppskot til uppskot, sum eru til viðgerðar, skulu verða givin formanni í hendi í so góðari tíð, at tey í minst 4 eintøkum kunnu verða framløgd á fundi dagin áður enn tey koma til umrøðu. Broytingaruppskot um byti av atkvøðisgreiðsluni viðvíkjandi einari lóggrein ella einum øðrum upprunaligum uppskoti kann tó setast fram munnlíga, og beint hjútil greinin ella uppskotið fer til atkvøðisgreiðslu. Undirbroytingaruppskot (uppskot til broytingar av broytingaruppskoti) má tingmaður bera upp við byrjan av tí fundi, har tað skal verða tíkið til umrøðu. Øll nevndin ella amtmaðurin kann eisini bera upp broytingaruppskot við javnstuttum freysti, men aðrir einans, tá tingið samtykkir tað. Við fíngsins samtykt kunna eisini broytingaruppskot og undirbroytingaruppskot, ið verða borin fram á fundi, koma til viðgerðar.

Undirbreytingaruppskot hefur hvör tingmaður einsæris rætt til at seta fram (sbr. § 18).

Tá eitt uppskot, breytingaruppskot ella undirbreytingaruppskot, verður afturtikið, hefur annar tingmaður, eisini antnaðurin leyvi at taka tað upp aftur.

*Viðgerð av málum viðvíkjandi lóggávuni og av øðrum málum, sum ríkisstýrið
krevur álit Løgtingsins um.*

§ 15.

Einki álit, sum ríkisstýrið krevur av Løgtinginum, og eingin umsókn frá tinginum um broytan av lóggávuni, kann til fullnar verða samtykt, áður enn málið hefur verið til 3 umrøður á tingi.

Lóguppskot, sett í lógform antin tey verða borin fram av ríkisstýrinum ella av tingmanni, skulu vera útbýtt øllum tingmonnum 2 dagar frammanundan, at tey kunnu koma til viðgerðar á tingi.

§ 16.

Við fyrstu umrøðu skal eitt lóguppskot verða tikið til viðgerðar í sinni heild. Er lóguppskotið ikki borið fram frá ríkisstjórnini, greiðir tingið atkvøði, viðvíkjandi antin tað skal njóta víðari frama ella ikki. Verður tað samtykt at fremja uppskotið, ella er lóguppskotið borið fram á ting ellir høðum frá ríkisstjórnini, verður tað vist í nevnd, sum eftir tingsins avgerð verður namnað við inn til 7 monnum.

Kemur eitt lóguppskot frá einari nevnd, sum varð sett aftaná, at málið hevði verið til bráfengis umrøðu, verður hin bráðfengis umrøðan at meta sum fyrsta umrøða av lóguppskotinum, sbr. gr. 23.

§ 17.

Onnur umrøða fer ikki fram fyrr enn 2 dagar aftaná, at nevndaráliðið er útbýtt tingmonnum, og verða tá umrøddar tær einstøku greinar í lóguppskotinum og breytingaruppskotinum til teirra, í tilikuni deildum, sum formaðurin heldur vera hóskandi. Beint aftaná orðaskiftið um hvørja deild, skulu atkvøðir greiðast um greinirnar í henni við breytingaruppskotum til teirra. Er uppskotið ikki borið fram frá ríkisstjórnini, verður at greiða atkvøði viðvíkjandi um tað, soleiðis lagað, eigir at ganga til triðju umrøðu.

§ 18.

Triðja umrøða má ikki fara fram fyrr enn 3 dagar aftaná, at onnur umrøða er endað. Við 3 umrøðu kann bert nevndin, ein ella fleiri nevndarlimir, minst 4 tingmenn í felag ella antnaðurin, koma fram við breytingar-

uppskotum. Lóguppskotið við broytingaruppskotum verður tá umrøtt grein fyri grein ella í tilíkkum deildum, sum formaðurin ásetur, og verður tí næst greitt atkvøði um tær einstøku greinar, so hvørt sum orðaskiftið um hvørja grein ella hvørja deild er endað; tó verða tær greinar, sum einki broytingaruppskot er gjørt til, at meta fyri samtyktar utan atkvøði, tá formaðurin heldur, at atkvøðisgreiðsla er óneyðug, og eingin tingmaður krevur atkvøðisgreiðslu. At enda verður lóguppskotið í heild sinni sett til umrøðu og atkvøðisgreiðslu, aftaná at annar tingskrivarin undir umsjón formansins hevur samanskrivað lóguppskotið í samanburði við allar havdar atkvøðisgreiðslur, og tað — um formaðurin ella minst 4 tingmenn halda tað neyðugt -- er upplisið.

§ 19.

Tá atkvøði eru greidd viðvíkjandi einum lóguppskoti ella øðrum máli, sum ríkisstjórnin hevur kravt tingsins álit yvir, ella eitt á annan hátt á tingið framborið uppskot um broyting av lógávvuni er samtykt, skal framsøgumaðurin fyri teirri nevnd, sum hevur verið skipað í málinum, skriva lögtingsins greinda viðmæli til viðkomandi deild av stjórnarráðnum eftir tí úrsliti, sum málið hevur fingið. Viðmælið verður tí næst upplisið á næsta tingfund. Tá viðmælið er samtykt, verður tað undirskrivað av formanninum, framsøgumanninum og øðrum tingskrivaranum.

Framleggjast kann til gerðabókina ein serstøk greinan av uppskoti, ið ikki varð samtykt.

Viðgerð av øðrum málum.

§ 20.

Teir roknskapir, sum lögtingið skal taka avgerð um, ásamt umsóknir og frágreiðingar, sum viðvíkja teimum køssum, ið tingið hevur yvir at ráða, ella sum viðvíkja hinum fíggjarliga stýri bygðakommunana, verða givin tein føstu nevndum upp í hendur, sum tey høya heima í.

Kann ivi vera um, til hvørja nevnd eitt av hesum umrøddu málum skal visast, ella onnur viðurskifti málinum viðvíkjandi í aðrar mátar tala fyri tí, skal málið koma til bráfengisumrøðu.

Aðrar umsóknir og onnur uppskot skulu verða havd til bráfengisumrøðu á tingi.

§ 21.

Eingin útreiðsla úr nøkrum av tingsins almennu køssum kann verða endaliga samtykt, fyrr enn uppskot útreiðsluni viðvíkjandi er sett fram av einari nevnd ella av einum ella fleiri tingmonnum, og tað harnæst hevur verið til tvær umrøður, og av teimum má hin seinna ikki fara fram, fyrr enn tríggjar dagar aftaná, at hin fyrri er endað.

§ 22.

Við ta bráfengisumrøðu, sum eitt tingmál er sett til, og sum kann fara fram dagin eftir, at málið er lagt fram á ting, verður málið umrøtt í síni heild. Tað kann, tá ið størri helmingur av tingmonnum greiða atkvøði fyri tí, eftir munnligum uppskoti frá einum tingmanni verða samtykt, at tað alt fyri eitt kann verða givið skrivligt svar til gerðabókina, sbr. tó § 21. Er so, skal ein nærri og umfatandi umrøða vera loyvilig. Verður tilíkt uppskot ikki samtykt, og málið heldur ikki vist í nevnd, fer tað til viðgerðar á einum fylgjandi tingfundi.

§ 23.

Hevur málið verið til viðgerðar í einari nevnd, skal tað, tá nevndaráliði er framlagt, hava tvær umrøður á tingi, tá tað má ætlast, at málið vil kunna enda við uppskoti til ríkisstjórnina ella við uppskoti um útreiðslur frá einumhjørjum av tingsins almennu lóssum, ella tá tað eftir uppskoti formansins verður samtykt á tingi, sbr. §§ 17 og 18. Í øðrum tilfellum nýtist tingmálinum bert eina umrøðu; tó kann tað undir hesari umrøðu á tingi ásetast av formanni ella eftir uppskoti frá einum tingmanni verða samtykt, at umrøðan av málinum ella av einstøkum parti av tí verður at goyma til ein fylgjandi tingfund.

§ 24.

Samtykkir tingið eitt viðmæli til ríkisstjórnina, verður viðvíkjandi tess avgreiðslu o. s. fr. at ganga eftir framanfyrirstandandi § 19.

Umrøðan.

§ 25.

Tingmaður, sum hevur biðið um at taka til orða og fingið loyvi til tess, skal standa upp úr sessi sínum og tala haðani, og skal hann altíð venda røðu sína til formansins.

Av meirilutanum undantikið Effersøe:

§ 26.

Eingin røða á tingi má vera lisið upp eftir skrivaðum skjali.

Av Effersøe: § 26, fyrsta deild fellur burt.

Av Effersøe og Mitens: Framsøgumenn kunna við hvørja umrøðu um mál tala tríggjar ferðir. Aðrir kunna ikki tala oftari enn tvær ferðir. Tó er heimilt at tala eini tvey persónlig orð ella gera stutta rættleiðing.

§ 27.

Formaðurin gevur vanliga tingmonnum orðið í teirri røð, sum teir hava biðið um tað. Tó kann hann gera undantak frá hesum viðvíkjandi

framsögumanninum, ella til tess, at tingmaður kann gera stutta rættleiðing ella siga elni tvey orð, sum nema sjálvan hann.

Amtmanninum er heimilt at krevja orðið, so ofta honum tykir, og at seta fram uppskot. Annars skal hann fylgja tingskipanini (Løgtingslógin § 1)

§ 28.

Tingmaður er skyldigur at lúta valdi formansins í øllum sum viðvikur tí, at halda góðan tingsið, og kann eisini vísa formanninum á, tá góður tingsiður ikki verður hildin av øðrum. Tá ið ein tingmaður á sama fundi er átalaður tvær ferðir fyri óskil, kann tingið eftir uppskoti formansins av øllum nokta honum at fáa orðið aftur á sama fundi. Skuldi almenn óregla og ófriður koma upp, er tað skylda formansins bráfengis at stedga fundinum, ella um neyðugt er, av øllum at enda hann.

§ 29.

Ljóð av viðmæli ella mótmæli frá tingmonnum verða mett sum stríðandi móti góðum tingsiði.

§ 30.

Heldur formaðurin, at umrøðurnar gerast ov mikið langrøknar, kann hann skjóta upp, at tær verða endaðar, og tingið tekur tá avgerð av hesum uttan umrøðu. Somuleiðis kunnu 4 tingmenn krevja, at greitt verður atkvøði um, antin umrøðurnar skulu enda ella ikki. Nøvnini á hesum tingmonnum skulu skrivast í gerðabókina.

Val og aðrar atkvøðisgreiðslur.

§ 31.

Tingið kann ikki gera nakra samtykt, tá ikki minst helmingur tingmanna er á fundi og greiða har atkvøði fyri ella móti. Eitt uppskot er samtykt, tá fleiri hava greitt atkvøði fyri enn ímóti tí, sbr. §§ 9, 10, 22, 33, 34, 35 og 39. Um eins nógvir greiða atkvøði fyrí sum ímóti einum uppskoti, er tað dottið niðir fyri.

§ 32.

Formaðurin ræður fyri, hvussu atkvøðisgreiðsla verður skift, og í hvørjari røð og innra sambandi hon fer fram, tó ræður tingið fyri hesum, um 4 tingmenn krevja tað. Formaðurin og ein av hinum 4 tingmonnunum kunna hvør taka eina ferð til orða um hetta.

Tó kann ein tingmaður krevja, at atkvøðisgreiðsla um broytingaruppskot verður sundurbýtt, um hann ger tað, áður enn atkvøðisgreiðslan byrjar.

§ 33.

Formaðurinn hefur heimild til, hvar hann kann ætla, af allir er á einum máli, af gera kunnugt, af uppskotið er samtykt utan atkvøðisgreiðslu, um eingin krevur tilfika, tó undantikið hina avgerandi samtykt af löguppskoti ella þörum sjálvstöddum uppskoti.

Annars fer atkvøðisgreiðslan fram á tann hátt, af tingmenninir reisa seg úr sæti ella verða sitandi, og atkvøði eigir alltið af roynast við og ímóti. Ef atkvøðisgreiðslan fallin, so af ekki nógmangar atkvøðir eru greiddar, letur formaðurinn nafnakall fara fram. Samuleiðis er formanni heimilt af lata atkvøðisgreiðslu fara fram við nafnakalli annaðhvørt alt fyrir eitt ella, um atkvøðisgreiðslu hefur áður fram farið, men tykist honum eftir frásögn skrifvaranna óglögg. Samuleiðis kunnu 4 tingmenn krevja nafnakall, áðrenn atkvøðisgreiðsla byrjar, og skulu növn teirra verða skrivað í gerðabókina.

§ 34.

Val af teimum almennu umboðsmönnum, sum lögtingið hefur af kjósa, fer fram eftir munnligum uppskoti af einum tingmanni, tá $\frac{3}{4}$ af teimum tingmönnum, ið eru á fundi, eru á einum máli harum.

Lutfallsval nýtist alltið, har meiri enn ein maður skal verða valdur, sbr. lögtingslógin § 16. Athurðurinn er hesinn: Tingmenninir verða af býta í flokkar, hvør fyrir seg umfatandi teir, sum í einum einstökum máli, fyrir eina tíð ella fyrir fyrst hava sagt formanninum frá, af teir vilja greiða atkvøði í felagsskapi. Limatalið á hvørjum flokki verður so skrivað á ein serstakan lista, og talið verður bytt á listanum við 1, 2, 3 o. s. fr., til atkvøðistalið hjá hvørjum lista er bytt við einum tali so stórt, sum tað tal af mönnum, sum hægst kunnu ætlast af fella til hansara. Hitt størsta af tí lutatali, ið á henda hátt kemur fram, gevur tí flokki, sum tað er fallið til, rætt til af fáa fyrsta mann millum hinar valdu, hitt næststørsta gevur rætt til af fáa næsia mann o. s. fr., imtil fullskipað er. Um lutatölini eru javnstór, skal lutakast gera af, hvør listi skal fáa mannin. Tá tað á henda hátt er funnið, hvussu mangar, hvør flokkur, sum er sagdur formanninum frá af vera, skal hava við valið, skal hvør tilikur flokkur sum skjótast siga formanninum frá, hvørjar hann vil velja, og teirra növn kunger formaðurinn fyrir tinginum.

Tá einans ein maður skal veljast, krevist meira enn helmingurin af teimum við skrivaðum atkvøðisseðlum greiddu atkvøðum. Verður einki tilfikt atkvøðistal náað við fyrstu kosning, skal verða valdur af nýggjum við óbundið val. Fær heldur ekki tá nakar nóg mong atkvøði, skal verða val millum tveir. Vir 3 atkvøðisgreiðslu verður valt millum teirra, ið fingu flest atkvøði við 2. atkvøðisgreiðslu, og um fleiri fingu javnmong atkvøði við val, ræður lutkast. Um teir báðir við hina bundnu atkvøðisgreiðsluna eisini fáa javnmong atkvøði, ræður lutkast.

Atkvøðisseðil, sum hefur fleiri növn, enn menn, ið skulu verða valdir, ella nakað navn, sum er ógreiniligt ella eitt óviðkomandi navn, er utan gildi.

§ 35.

Uppskot kann ekki verða broytt á sama fundi, hvar það er samtykt. Þyn at broyta eitt av tingnum í somu tingsetu avgerandi samtykt uppskot krevist, at minst $\frac{2}{3}$ av öllum tingmonnum greiða atkvæði fyrir uppskotinum.

Fundarskipan.

§ 36

Fundir tingsins skulu haldast fyrir opnum durum. Tó kann formaðurin ella kunn 4 tingmenn krevja, at öllum utanlingmonnum verður vist burtur úr tinghøllini, og ger tá tingið av, um málið skal til umræðu fyrir opnum ella afturlatnum durum.

§ 37.

Formaðurin skipar fyrir atgongdini til fundar fyrir opnum durum. Um áhoyrarar ekki eru kvírrir og stíllir, kann formaðurin lata teimum, ið gera óljóð, og um tórvur er á, öllum áhoyrarunum vísa á dyr.

Fararloyvi.

§ 38.

Skýlt er tingmanni at vera hjástaddur, uttan hann hevur lóglígt forfall ella fararloyvi.

Hann skal senda boð til formansins um forfall, og formaðurin ger tinginum hetta kunnugt.

Tá tingmaður ekki longur er limur tingsins, skal varamaður hans taka sæti á tingi, sbr. lögtingslógina § 14.

Frávikan av tingskipaninum.

§ 39.

Eftir uppskoti frá formanninum, ella eftir skrivligum uppskoti frá 6 tingmonnum, kunnu áðurnevndu reglur verða frávíktar, um tær ekki hvíla á reglum í lögtingslógini, tá minst $\frac{3}{4}$ av leimum, ið greiða atkvæði, eru á einum máli harum; tó kunnu reglurnar í § 21 ekki verða frávíknar, uttan tá $\frac{2}{3}$ av öllum tingmonnum eru á einum máli harum.

B. R. Rasmussen:

Sum framanundanstandandi Tingskipan Føroya Løgtings, soleiðis at § 26, fyrri partur, verður sum uppskot meirilutans, og at § 26, annar partur, verður sum Effersøes og Mitens uppskot og soleiðis at § 31, fyrstu punktum, kemur at ljóða so:

Tingið kann ikki gera nakra samtykt, tá ikki minst helmingur tingmanna er á fundi og greiða har atkvøði, og tingmenn, sum ikki greiða atkvøði, roknast fyri at vera hjástaddir og at taka lut í atkvøðisgreiðsluni.

Løgtingið, hin 30 august 1924.

O. Effersøe.   Edw. Mitens.

Joen Poulsen.   R. Rasmussen.   A. Samuelson.

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 33—1924: Færøsk Brandforsikring.

Det i f. A. nedsatte særlige Udvalg har fremlagt en Skrivelse af 5. Februar d. A. fra Amtet og en Oversigt over de ved Aktieselskabet Det kongelig octroierede almindelig Brandassurance-Compagni i København indtegnede Bygningsforsikringer paa Færøerne, modtaget med Selskabets Skrivelse af 20. Maj d. A., m. m.

Bemeldte Udvalg har i Henhold til Lagtingets Vedtagelse (jfr Lagtingstidende 1923, Bilag 63) anmodet Amtet om at indhente følgende Oplysninger: 1) Værdien af Bygninger i hver Kommune og 2) om noget Hus er brændt i de sidste 50 Aar og 3) i bekræftende Fald, hvor stor Skaden har været, og 4) om Kommunalbestyrelserne anbefaler, at Tinget forsøger at faa en færøsk Brandforsikring i Stand. Endvidere om at faa oplyst: 5) hvor meget der er forsikret af Bygninger og Varer, samt 6) Størrelsen af det Beløb, der nu aarlig betales i Brandforsikringspræmie.

Saaledes foranlediget henviser Amtet navnlig til de i 1915 og følgende Aar indhentede Oplysninger og Sammendrag af statistiske Oplysninger om Færøerne, Statistiske Meddelelser 4. Række, 56. Bind, 4. Hæfte, København 1918, og bemærker, at Amtet maa nære den allerstørste Betænkkelighed ved allerede nu at skride til at paalægge Sysselmænd og Kommunalbestyrelser det meget omfattende Arbejde at fremskaffe nye Oplysninger og Vurderinger, idet der ikke kan antages at være sket store Forandringer i den heromhandlede Henseende.

Den ommeldte Oversigt udviser, at nævnte Selskab har tegnet Brandforsikring paa Færøerne for ialt 8,364,545 Kr., hvoraf 4,173,040 Kr. i Thorshavn, hvilken sidste Sum betegnes som vistnok udgørende langt den overvejende Del af, hvad der overhovedet er tegnet af Forsikringer for Bygninger i Thorshavn. Antagelig er der paa Færøerne brandforsikret hos forskellige Selskaber for mindst 10 Millioner Kr. ialt.

Løvrigt foreligger som nyt i denne Sag en Skrivelse af 24. Juli d. A. fra Landstingsmand Effersøe med forskellige Bilag samt en Skrivelse af 2. f. M. fra Redningskorpsets Afdeling B, Reventlowsgade 32, København, an-

gaaende forskellige Ildslukningsredskaber. Skrivelsen findes nedenfor trykt som Bilag A, og man skal henvise til dens Indhold.

Udvalget tiltræder de Betragtninger, som indeholdes i Landstingsmandens Skrivelse, og skal navnlig anbefale, at der ogsaa for Tiden arbejdes i de i denne omhandlede Retninger. Debess nærer dog Tvivl om, hvorvidt det er formaalstjenligt at forhandle med vedkommende Brandforsikringselskaber paa nærværende Tidspunkt. Man finder det ikke paakrævet at fordybe sig i denne Sag men skal henvise til det alt foreliggende og navnlig til Lagtingstidenden, og skal begrænse sig til nedenanførte Forslag og efterfølgende spredte Bemærkninger.

Man er enig om, at der kræves anskaffet flere Brandslukningsredskaber og antager, at der bør gives visse Paalæg til Kommunerne i saa Henseende. Betræffende Priserne paa disse oplyser Redningskorpset bl. a., at de meget virksomme og for vore Forhold vel egnede kemiske Sprøjter kan faas for 105—450 Kr. og almindelige Sprøjter: Haandkraftssprøjter for 450—1200 Kr. (galv. Jern) samt Haandsprøjter for 45—150 Kr.

Organisation og, om muligt, nogen Uddannelse af Brandkorps er paa flere Steder paakrævet.

Derhos bør Brandlovgivningen ændres og fuldstændiggøres. I saa Henseende fremsættes Udkast (af Effersøe) nedenfor vedrørende Landkommunerne.

Udvalget skal fremhæve, at Tanken om et stedligt gensidigt Brandforsikringsselskab bør have sig for Øje og at Betingelserne herfor bør undersøges nærmere. Dets Oprettelse kræver formentlig i et vist Omfang (for de større Pladser) Indførelse af tvungen Brandforsikring. Om en saadan har Tilslutning hos de kommunale Styrelser og om Statsgaranti kan opnaas bør undersøges. Jfr. nedenslaaende Forslag.

Man henviser til de modtagne Oplysninger angaaende Brandforsikring paa Island.

Forslag.

- I. Lagtinget vælger et Udvalg paa 3 Medlemmer samt 3 Suppleanter til sammen med Amtmanden at behandle nærværende Sag og til at forelægge for Tinget ved næste Lagtingssamlings Begyndelse yderligere Oplysninger og Forslag.
- II. Amtmanden anmodes om at arbejde sammen med det nedsatte Udvalg.
- III. Amtmanden og Udvalget anmodes bl. a. om:
  1. At forhandle med Thorshavns Byraad og derefter at forelægge for Tinget Forslag vedrørende Ændringer i Bygnings- og Brandvæsenet i Thorshavn.
  2. At forhandle med de øvrige kommunale Styrelser med Hensyn til nye Regler vedrørende Bygnings- og Brandvæsenet i Landkommunerne og om at forelægge Forslag for Tinget.
  3. At søge oplyst hvilke Bygninger, der er opført i de forskellige Sogne siden Statistiken 1916 samt til hvilken Værdi.
  4. At søge oplyst hvilke Sogne, der vil tage Del i en tvungen Forsikring, omfattende de større Pladser paa Øerne.
- IV. Thorshavns Byraad og Styrelserne i Landkommunerne tilstilles Eksemplarer af denne Betænkning med Bilag og opfordres til at fremsætte deres Bemærkninger herom til Amtmanden og Udvalget.

- V. Regeringens Udtalelse udbedes om, hvorvidt den vil yde Statsgaranti i Tilfælde af Oprettelse af en gensidig Forsikring paa Øerne.

Thorshavn, den 4. September 1924.

Joan J. Dahl.

Nyholm Debess.

Oliver Effersøe,
Formand og Ordfører.

Johs. Olaus Joensen.

Edw. Mitens.

Bilag A.

Afskrift af Landstingsmand Effersøes Skrivelse af 24. Juli 1924 til Lagtinget.

Lagtinget har i adskillige Aar beskæftiget sig med Spørgsmaalet om vor Brandforsikring, og man har især haft for Øje Oprettelsen af en gensidig Brandforsikringsforening som et hensigtsmæssigt Maal. — Rent theoretisk set, er dette Maal det eneste rigtige, men i Praksis frembyder der sig saa mange og betydningsfulde Vanskeligheder, navnlig den meget uensartede Risiko og Kravet om tyungen Forsikring, at der er al Grund til at se sig om efter andre Veje, som kan yde en væsentlig Forbedring og, i alt Fald foreløbig, efter Omstændighederne kan tilfredsstille rimelige Krav.

Hovedsagen er at opnaa passende Vilkaar for Forsikringen, navnlig en forsvarlig Præmietarif. — Til Opnaalsen heraf kræves først og fremmest:

1. Gode Bestemmelser angaaende Brandvæsenet, derunder om et virkningsfuldt offentligt Tilsyn med Ildsteder m. m.
2. Anskaffelsen af passende Ildslukningsredskaber og Øvelse i Brugen af saadanne.
3. Forhandling med de Forsikringsselskaber, der f. T. tegner Brandforsikring paa Færøerne, eventuelt med andre Forsikringsselskaber.

I Anledning af foranførte har jeg henvendt mig skriftlig til Falcks Redningskorps i København og haft indgaaende Samtaler med Selskabets

Overdirektør, Falck, som stillede sig overordentlig imødekommende og lovede at staa Lagtinget bi paa enhver mulig Maade, bl. a. ved at fremsende Oplysninger om de Brandredskaber (Pris, Beskaffenhed m. m.), som han ansaa for bedst egnede til Brug paa Færøerne, og at give Færinger, som maatte ønske det, Oplysning om og Øvelse i Brugen af saadanne Redskaber. Hr. Falck foreviste derhos for mig og Landfoged Delbanco sin Virksomhed og en Demonstration med Hensyn til Ildslukning. Endelig udtalte Hr. Falck, at det var hans Hensigt at rejse til Færøerne engang i næste Sommer for personlig paa Stedet at sætte sig ind i Forholdene og yde Vejledning.

Jeg havde dernæst en Samtale med Direktør Bramsen i Nye danske Brandforsikringsselskab, som stillede sig meget imødekommende og forstaaende samt sendte mig den hermed følgende Skrivelse fra Selskabet; hvortil jeg tillader mig at henvise.

Jeg anbefaler de rejste Spørgsmaal til Tingets videre Forsorg.

7 Bilag.

Bilag B.

Udkast til kgl. Anordning om Ændring i Tillæg til kgl. Anordning Nr. 84 af 16. Januar 1882 om Bygnings- og Brandvæsenet i de færøske Landkommuner.

(Af Landstingsmand Effersøe.)

Til § 1.

1. Der tilføjes som nye Stykker:

„Bygningskommissionen skal efter den kommunale Styrelses nærmere Bestemmelse paase, at intet Byggeforetagende udføres anderledes, end den meddelte Byggetilladelse og nærværende Anordning hjemler.

Der bliver for hvert Sogn eller passende Dele af disse at indrette regelmæssigt Tilsyn med Skorstene, Komfure og andre Ildsteder, med Hensyn til disses Indretning og Tilstand. Tilsynet udøves som et Ombud for 4 Aar ad Gangen af to dertil valgte Personer og skal finde Sted mindst een Gang i hvert Kalenderaar efter den kommunale Styrelses nærmere Bestemmelse. Indsigelse imod at udføre dette Hverv afgøres af Amtmanden. Der kan af den kommunale Styrelse paalægges Tilsynsmændene at udøve det i foregaaende Stykke omhandlede Tilsyn i Stedet for Bygningskommissionen.

Der kan efter den kommunale Styrelses nærmere Bestemmelse ansættes kommunale Skortensfejere, som, naar de anvendes af Borgerne, overtager Ansvaret for, at Skorstene, Rør og Ildsteder er holdt forsvarlig rene.

Til § 3.

2. I Slutningen efter: „og øvrige stedlige Forhold“ sættes Punktum, og der tilføjes derhos: „Der gives Gaden en passende Bredde for at tilvejebringe forsvarlige Færdselsforhold og bl. a. under Hensyn til det Materiale, hvoraf Husene er opførte, for at undgaa uforholdsmæssig Brandfare. For at undgaa Brandfare tilvejebringes derhos, hvor der ikke er anbragt forsvarlig Brandgavl imellem Husene, iøvrigt en passende Afstand mellem disse, ligesom der, særlig hvor Bebyggelsen er tæt og omfattende, henlægges ubebyggede Arealer mellem Husene i passende Omfang og Antal, for at stærkt ødelæggende Ildsvaader kan undgaaes, for saa vidt der ikke som Følge af det Materiale, hvoraf Husene er opførte, er sørget for at forebygge saadanne.“

Til § 4.

3. Til Paragrafen føjes som nye Stykker:

„Sager om Opførelsen af Sodnhuse og om Opførelsen saa vel som om Brugen af disse samt om Opførelsen eller Brugen af Huse, der agtes anbragt eller forefindes nærmere et Sodnhus end 30 Alen, skal altid indsendes til Behandling og Afgørelse i Henhold til § 6.

De Regler, som gælde om Sodnhuse og Bebyggelse m. v. i Nærheden af disse, skal ogsaa anvendes med Hensyn til andre brandfarlige Bygninger saasom: Transmitterier, Oplag af Tran, Petroleum og andre let antændelige Væsker i større Partier end .... hl samt Benzin i større Partier end .... hl.“

Til § 5.

4. Der indskydes efter Ordene „over Taget“: „Under samme Vilkaar kan ogsaa som Skorstene anvendes gode og stærke Rør af brændt Ler, naar disse er anbragt paa stærkt og brandfrit Underlag.“

Til § 7.

5. Der indskydes efter Ordene: „lukkede Kar“: „I Værksteder eller overhovedet paa Arbejdspladser, hvor der bearbejdes Træ, eller i Oplag af brandfarlige Stoffer, maa der ikke ryges Tobak eller benyttes aabne Lys.“

Til § 8.

6. Som nyt Stykke føjes til Paragrafen:

„Den kommunale Styrelse skal være berettiget til at oprette et eller flere kommunale Brandkorps efter nærmere Regler, som godkendes af Lagtinget. Enhver voksen Borger er pligtig til at indtræde i dette. Indsigelser herimod afgøres af Amtmanden.“

7. Der indskydes efter Ordene: „under Ledelse“: „af Brandkorpsets Medlemmer eller Politiet eller, for saa vidt dette ikke er til Stede,“.

Til § 9.

8. De nævnte Bøder ændres til henholdsvis 20—250 Kr. og 50 til 500 Kr. De ikendte Bøder tilfalder Stedets Hjelpekasse.

Bilag C.

Udkast til Lov om Oprettelse af Færøernes Brandforsikringsselskab.

(Af Lagtingsmand Edw. Mitens.)

Brandforsikringsselskabets Virksomhedsomraade.

§ 1.

Der oprettes under Navnet Færøernes Brandforsikringsselskab et gensidigt Selskab, der overtager Brandforsikring af Bygninger paa Færøerne i alle Byer og Bygder med mindst 300 Indbyggere.

Endvidere kan Selskabet forsikre andre Bygninger paa Færøerne og Løsøre paa Færøerne mod Brandskade, dog saaledes at den samlede Forsikringssum af Løsøre i Selskabet aldrig maa udgøre mere end $\frac{1}{3}$ af den samlede Forsikringssum for Bygninger i Selskabet, samt at ingen enkelt Løsøreforsikring andrager mere end en vis Sum, fastsat af Lagtinget efter Selskabets Indsfilling.

Lagtinget udarbejder et Regulativ for Selskabet, fastsætter dets Klassifikations-Tarif, Præmier og Policebetingelser og træffer i det hele nærmere Bestemmelser om Selskabets Virksomhed, dog med lagttagelse af de i det følgende foreskrevne Bestemmelser.

§ 2.

Selskabet virker som gensidigt Brandforsikringsselskab med Garanti af Statskassen for indtil 750,000 Kr. og omfatter:

A. Forsikring for $\frac{5}{10}$ af Værdien, med Kommunernes Deltagelse i Ansaret af Brandskade paa Bygninger i Byerne og Bygderne med mindst 300 Indbyggere.

B. Forsikring af $\frac{5}{10}$ af Brandskade paa Bygninger, der ikke kan forsikres efter A med Kommunens Deltagelse.

C. Forsikring af Løsøre i de under A nævnte Byer og Bygder.

§ 3.

I de i § 2 A omhandlede Byer og Bygder skal alle Bygninger, hvad enten de tilhøre private, Selskaber eller det offentlige, være brandforsikrede i Færøernes Brandforsikringsselskab.

§ 4.

Paa de Steder, hvor der i Henhold til § 3 er Brandforsikringspligt for Bygninger, er enhver berettiget til i Brandforsikringsselskabet at faa tegnet Forsikring paa al Slags Løsøre, derunder Handelsvarer, med de Begrænsninger, som følger af § 1, andet Stk., indtil Genforsikring kan faas efter § 6.

§ 5.

Ejerne af de Bygninger som Brandforsikringsselskabet i Henhold til § 2 A. forsikrer for $\frac{5}{6}$ af Værdien, bærer selv Risikoen med Hensyn til den ikke overtagne $\frac{1}{6}$, og denne Del maa ikke forsikres noget Sted, hverken i Indlandet eller Udlandet.

§ 6.

Hvis Genforsikring eller Fællesforsikring kan opnaas paa Vilkaar, som efter Bestyrelsens Skøn er passende, skal Selskabet genforsikre hos andre Brandforsikringsselskaber eller forsikre sammen med dem det Beløb, hvormed de enkelte Forsikringer overskrider følgende Grænser:

A. med Kommunens Deltagelse i Ansvaret Forsikring af en Bygning eller et fælles Brandfare underkastet Bygningskompleks 10,000 Kr. og Løsøreforsikring det Beløb, som Lagtinget bestemmer efter Selskabets Indstilling.

B. uden Kommunens Deltagelse i Ansvaret 7,500 Kr. for en Bygning og det Beløb, som Lagtinget bestemmer efter Selskabets Indstilling, for en Løsøreforsikring.

Forsikring med Kommunens Deltagelse i Risikoen.

§ 7.

I alle Forsikringer af Bygninger saavel som af Løsøre, der tegnes i Selskabet i de i § 2 under A nævnte Pladser, skal vedkommende Kommune være Parthaver for $\frac{1}{6}$ af Forsikringen ($\frac{1}{6}$ af Værdien), dog ikke af den Del af Forsikringen, som maatte blive genforsikret, og i saa Fald ikke af mere end 10,000 Kr. af hver Bygningsforsikring og 6,000 Kr. af hver Løsøreforsikring.

Der godskrives hver enkelt af Kommunerne Andel i Præmien svarende til dens Andel i Risikoen. Denne Præmieandel med paaløbende Renter bliver af Selskabet at oplægge og forvalte som en Kommunen tilhørende Præmiefond, der kun maa angribes til Dækning af selve den paagældende Kommunes Forpligtelser til Betaling af Brandskade.

§ 8.

I Tilfælde af Brandskade udreder Selskabet forskudsvis hele Erstatningsbeløbet; Kommunens Andel i Erstatningen dækkes saa vidt ske kan af dens Andel i Præmiefonden; det overskydende Beløb skal inden et halvt Aars Forløb erstattes Selskabet af Kommunekassen.

§ 9.

Hvad en Kommune i Henhold til § 8 har maattet tilsvare, skal efter Kommunalbestyrelsens Bestemmelse paalignes Behøerne i Løbet af højst 15 Aar, medmindre Beløbet er saa ringe, at det efter Kommunalbestyrelsens Skøn kan afholdes som en anden Kommunens Kasse paahvilende Udbetaling uden Refusion.

Paaligningen skal ske efter det Princip, at Tab ved Brandskader paa Bygninger paalignes alle Husejendomme i Byen eller Bygden, efter deres Bygningsværdi, mens Tab ved Brandskade paa Løsøre paalignes de til Kommunen skattepligtige efter samme Regler som Ekstrabidrag.

Alle Paaligningen vedrørende Spørgsmaal kan af enhver bidragspligtig indankes for Lagtingets Skatteudvalg, hvis Afgørelse er endelig.

Lagtinget kan give Samtykke til, at det af Kommunen udlagte Beløb helt eller delvis refunderes af de Beløb, som ellers vilde være at henlægge af Kommunen til Præmiefonden.

Forsikring uden Kommunens Deltagelse i Risikoen.

§ 10.

Selskabet kan overtage Brandforsikring af Bygninger og Løsøre udenfor de Byer og Bygder, som efter foranstaaende Bestemmelser dellager i Risikoen. Saadanne Forsikringer kan dog alene overtages paa de Vilkaar, at kun $\frac{2}{3}$ af Brandskade erstattes og saaledes, at den $\frac{1}{3}$, som ikke erstattes, ikke maa være forsikret andetsteds.

Almindelige Bestemmelser.

§ 11.

Selskabets Interessenter er gensidigt ansvarlige for de Selskabet paahvilende Forpligtelser — enhver dog kun med de af ham til Forsikring indtegnede Ejendele og saaledes, at Ansaret bestemmes i Forhold til den Del af de indtegnede Genstandes Værdi, der er forsikret.

Ansaret kan kun gøres gældende hos Interessenterne ved Opkrævning af Ekstrapræmier, hvis Størrelse ikke i noget enkelt Aar maa overstige Halvdelen af den ved Forsikringspoliceen betingede aarlige Præmie.

§ 12.

Statskassen indestaar med et Beløb af indtil 750,000 Kr. for, at Selskabet opfylder sine Forpligtelser. Kan Selskabet ikke af egne Midler betale en pligtig Skadeserstatning, tilskydes det manglende af Statskassen, dog aldrig mere end fornævnte Beløb.

Hvis Selskabet til Udbetaling af Erstatninger har maattet gøre Brug af Statskassens Garanti, skal det modtagne tilbagebetales, efterhaanden som Selskabets Status tillader det. Naar det saaledes modtagne Beløb overstiger 50,000 Kr., skal Selskabet paalægge de forsikrede Ekstrapræmier, saaledes at det overskydende Beløb med lagtagelse af den i § 2 fastsatte Grænse for Ekstrapræmiernes Størrelse saa vidt muligt kan være Statskassen tilbagebetalt senest i Løbet af 10 Aar.

Af Statskassens Garantium kan straks udbetales Selskabet indtil 20,000 Kr. til Driftskapital. Tilbagebetaling af dette Beløb finder Sted af Selskabets Overskud, naar Reservefonden andrager 5 pCt. af Selskabets samlede Forsikringssum.

§ 13.

Udtrædelse af Selskabet, for saa vidt angaar Løsøre og Bygninger, der ikke er forsikringspligtige i Henhold til § 3, kan finde Sted ved hvert Aars Udløb efter 3 Maaneders forudgaaet Opsigelse og imod, at den forsikrede betaler den indtil Udtrædelsen paaløbne Præmie og sin Andel i de indtil Udtrædelsen indløbne Skadeserstatninger, saarent disse Beløb skulde overstige Brandforsikringens Fond.

Ingen Bygning maa udslettes af Brandforsikringsforeningen, fordi Præmien ikke er betalt.

§ 14.

Selskabet forsikrer ikke mod Skade, forårsaget ved Jordskælv eller Krigsbegivenheder, ej heller imod Skade, som hidrører fra, at den forsikrede, hans Ægtefælle eller nærmeste Arvinger forsætlig eller ved grov Uagtsomhed har foranlediget Branden.

Selskabet er derhos berettiget til at afkorte indtil en Fjerdedel af Erstatningen, naar den forsikrede i Anledning af den paagældende Ildbrand enten er blevet ikendt eller frivillig har erlagt en Mulkt efter Brandpolitilovgivningen.

§ 15.

Skade, som ikke overstiger 30 Kr., erstattes ikke, og ved større Skader afkortes dette Beløb i Erstatningssummen. Under særlige Omstændigheder kan Bestyrelsen dog gøre Undtagelse fra disse Bestemmelser.

Disse Regler gælder dog ikke om Skade, forårsaget ved Foranstaltninger til Begrænsning af allerede udbrudt Ildbrand.

§ 16.

Erstatning maa ikke udbetales, forinden der er afholdt retsligt Forhør angaaende Branden; dog kan Bestyrelsen gøre Undtagelse, naar Skaden ikke andrager over 500 Kr.

§ 17.

Erstatning for Skade paa Bygninger maa alene udbetales til Genopførelsen paa samme Sted eller til Istandsættelse af den skadelidte Bygning, jfr. dog § 18.

Ved Bygningsassurance er Selskabet pligtig at sikre sig Erstatningssummens rette Anvendelse, inden denne udbetales.

Selskabets Bestyrelse i Forening med vedkommende Kommunalbestyrelse, hvis Kommunen er Parthaver, kan dispensere fra de i denne Paragrafs første Stykke bestemte Regler, men dog kun mod en Afkortning af 15—20 pCt. af Forsikringssummen, medmindre der foreligger en offentlig Interesse i Reglernes Fravigelse.

§ 18.

Naar de i Selskabet forsikrede Ejendele er pantsatte, omfatter Pantereften ogsaa Forsikringssummen. Fortaber Pantsætteren sin Ret til denne, har Parthaveren ikke desmindre Krav paa dens Udbetaling saa vidt fornødent til Dækning af hans Fordring med 1 Aars Rente, hvis andet Pant eller Pantsætterens andre Midler har vist sig utilstrækkelige.

§ 19.

Forsikringspræmien hviler paa de i Selskabet forsikrede Husejendomme med Fortrinsret i 2 Aar fremfor alle andre paa samme hvilende Forpligtelser.

Alle Selskabet tilkommende Præmier og Vurderingsgebyrer kan inddrives ved Udpantning.

De Beløb, som efter § 6 paalignes af Kommunerne, følger Reglerne om Skatter til Kommunen.

§ 20.

Forfaldsdag for alle Præmier er 15. Oktober. For Forsikringer, der er tegnede paa en anden Tid af Aaret, skal første Forsikringsperiode altid beregnes til næstpaafølgende 15. Oktober, med mindre Forsikringen er tegnet for en kortere Tid.

§ 21.

I Selskabets Vedtægter bliver at sætte nærmere Regler om Vurderinger af de til Forsikring indtegnede Ejendele og af stedfunden Skade; det kan i saa Henseende paalægges Kommunalbestyrelser at bistaa Selskabet uden Vederlag.

Kommunalbestyrelserne i de Kommuner, som deltager i Selskabets Risiko, er i det hele pligtige at varetage Selskabets Interesser uden Vederlag. De har ogsaa efter nærmere Bestemmelse i Vedtægterne at inkassere Præmierne.

Selskabets Bestyrelse.

§ 22.

Selskabet skal have Hjemsted og Værneting i Thorshavn og bestyres af en af Lagtinget ansat Forretningsfører under Tilsyn af dette. Administrationsudgifterne, derunder Løn til Forretningsføreren, betales af Selskabet.

§ 23.

Forinden Vedtægter, Klassifikations-Tarif, Præmier og Policebetingelser endelig fastsættes, skal disse være forelagte Bestyrelserne for de deltagende Kommuner til Erklæring. De interesserede Kommunalbestyrelser har Ret til at fremsætte Indstillinger i alle Selskabets Anliggender, ligesom deres Erklæring skal indkentes i alle særlig betydningsfulde Anliggender og Forhold, som særlig vedrøre dem.

Fonden for den gensidige Forsikring for Skolebygninger.

Samtidigt med, at nærværende Lov er traadt i Kraft, overgaar Fonden for den gensidige Forsikring for Skolebygninger til Færøernes Brandforsikringsselskab og Bestemmelserne vedrørende denne Fond ophæves.

Om Virksomhedens Paabegyndelse.

§ 27.

Nærværende Lov og det deri omhandlede Brandforsikringsselskab træder i Virksomhed.....

§ 28.

Overtrædelse fra den forsikredes Side af nærværende Lov, eller af de i Henhold til samme fastsatte Regler og Betingelser, medfører efter Omstændighederne Tab af Ret til Skadeserstatning efter Regulativets nærmere Bestemmelse.

I Regulativet kan der fastsættes Bøder, 5--500 Kr., for Overtrædelse af sammes Bestemmelser. Bøderne tilfalder den Kasse, Overtrædelsen gaar ud over.

§ 29.

Sager angaaende Overtrædelse af nærværende Lov behandles som offentlige Politisager.

---

the 1990s, the number of people in the UK who are employed in the public sector has increased by 1.5 million, from 2.5 million in 1980 to 4 million in 1995. The public sector has also become an important employer of women, with 5.5 million women employed in the public sector in 1995, compared with 4.5 million in 1980.

There are a number of reasons why the public sector has become an important employer of women. One reason is that the public sector has a high proportion of women in its workforce. In 1995, 88% of the public sector workforce were women, compared with 78% in 1980. This is due to a number of factors, including the fact that the public sector has a high proportion of jobs that are traditionally held by women, such as teaching, nursing, and social work.

Another reason why the public sector has become an important employer of women is that it has a high proportion of jobs that are part-time or flexible. In 1995, 22% of the public sector workforce were employed on part-time or flexible contracts, compared with 12% in 1980. This is due to a number of factors, including the fact that the public sector has a high proportion of jobs that are traditionally held by women, such as teaching, nursing, and social work.

A third reason why the public sector has become an important employer of women is that it has a high proportion of jobs that are well paid. In 1995, the average salary of a public sector employee was £18,000, compared with £15,000 in 1980. This is due to a number of factors, including the fact that the public sector has a high proportion of jobs that are traditionally held by women, such as teaching, nursing, and social work.

There are a number of reasons why the public sector has become an important employer of women. One reason is that the public sector has a high proportion of women in its workforce. In 1995, 88% of the public sector workforce were women, compared with 78% in 1980. This is due to a number of factors, including the fact that the public sector has a high proportion of jobs that are traditionally held by women, such as teaching, nursing, and social work.

Another reason why the public sector has become an important employer of women is that it has a high proportion of jobs that are part-time or flexible. In 1995, 22% of the public sector workforce were employed on part-time or flexible contracts, compared with 12% in 1980. This is due to a number of factors, including the fact that the public sector has a high proportion of jobs that are traditionally held by women, such as teaching, nursing, and social work.

A third reason why the public sector has become an important employer of women is that it has a high proportion of jobs that are well paid. In 1995, the average salary of a public sector employee was £18,000, compared with £15,000 in 1980. This is due to a number of factors, including the fact that the public sector has a high proportion of jobs that are traditionally held by women, such as teaching, nursing, and social work.

There are a number of reasons why the public sector has become an important employer of women. One reason is that the public sector has a high proportion of women in its workforce. In 1995, 88% of the public sector workforce were women, compared with 78% in 1980. This is due to a number of factors, including the fact that the public sector has a high proportion of jobs that are traditionally held by women, such as teaching, nursing, and social work.

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 158:

Jordshvalsrettens Afløsning.

Undertegnede Udvalg har til Behandling af af Lagtingsmand Edw. Mitens udarbejdet Forslag til Lov om Jordshvalsrettighedens Afløsning.

Hovedbestemmelserne i norske Lov 5—12 om „Hvalevejde“ gaar ud paa, at Kongen skal have Halvdelen og Grundejeren Halvdelen af Hval, der selv løber paa Land og kommer op paa nogens Jord eller Grund, medens den sagesløst maa bortføres af den, der finder den drivende død i en Fjord uden at røre Land. Fanger nogen en Hval, og den flyder paa Dybet, ejer han den, men render den op paa Land under Fangsten, ejer Fangeren Halvdelen og Jordejeren Halvdelen. Disse Regler gjaldt ogsaa paa Færderne med de Modifikationer, som Landesrik medførte, og de gælder endnu, forsaavidt angaar anden Hvalfangst end Grindefangst, jfr. Rentekammer Skr. 3. April 1847.

Med Hensyn til Grindefangst dannede der sig tidligt visse Vedtægter, og ved Reglement af 1. November 1832 blev der indført faste Regler saavel angaaende, hvem Udbyttet skulde tilfalde, og hvorledes det skulde deles, som om Maaden, hvorpaa Fangsten burde udføres. Vedtægterne blev samlede i nævnte Reglement med saadanne Forandringer, som efter Flertallet af Færingers Ønske og kyndige Mænds Mening fandtes hensigtsmæssige. I § 19 bestemmes, at af det, som efterat Tiende, Findingshval etc. er fradraget, bliver tilbage, skal „herefter ikkun $\frac{1}{4}$ som Jordshval tilfalde Ejeren af de Jorder, paa hvilke Grinden er inddragen og dræbt,“ medens § 20 fastsætter, at forsaavidt Jordshvalen tilfalder Kongen, sælges den som hidtil for $\frac{11}{3}$ Pot Tran pr. Skind. En Del af samme skulde overlades efter et saadant Forhold, som af Amtmanden nærmere bestemtes, til Kgl. Embedsmænd og andre Betjente samt deres Enker og til enkelte, meget trængende og dertil værdige Personer i Thorshavn, hvilke alle paa anden Maade ikke kunde erholde den fornødne Grind til deres Husholdnings Førelse. Det øvrige skulde derimod fordeles mellem Ragstermændene i samme Forhold som Partshvalen. Herved blev dog følgende af lagttage: Naar Vurderingen af en Grind ikke oversteg 50 Gylden, tildeltes Embedsmændene og de øvrige Personer, til hvem Uddeling efter den foregaaende Paragraf ellers kunde finde Sted, intet af Kongshvalen. Var Vurderingsbeløbet højere end 50 Gylden, men dog ikke over 100 Gylden, kunde der overlades hver af Embedsmændene indtil 4 Skind, Underbetjente ved Handelen, Skolelærerne o. s. v. indtil 2 Skind, og de øvrige, som dertil maatte anses værdige, indtil 1 Skind. Var

Grinden endnu større, kunde dette Forhold forhøjes indtil respektive 8, 4 og 2 Skind, hvorimod det i intet Tilfælde burde ansættes højere.

Ved kongelig Resolution af 26. Juli 1837 bestemtes det, at der, forinden den Kongen tilkommande Jordhval gaar ind i Partehvalen til almindelig Fordeling, forlods mod den modererede Betaling (11/3 Pot Tran pr. Skd.) overlodes Fæsterne en saadan Andel, at der, naar Vurderingen oversteg 50 Gl., tilfaldt $\frac{1}{2}$ Sk., og naar Vurderingen oversteg 100 Gl., tilfaldt 1 Sk. til hver Mark, hvorimod der, naar Grinden ikke var over 50 Gl., ikke tilfaldt Fæsterne noget.

Ifølge Skrivelse af 20 Marts 1854 skal Kongens Jordhval af Døglinger indtil videre overlades Kongsbønderne og Odelsbønderne i Kvalbø for 11/3 Pot Tran pr. Skd., og ved Indenrigsm. Skr. af 19. Juni 1868 meddeles, at det ved Finanslov af 30. April 1868 § 8 B er bestemt, at Jordhvalsretten paa Thorshavns østre Vaag for Fremtiden skal tilfalde Thorshavns Kommune.

Lov af 29. December 1857 ophæver Grindereglementet af 1 November 1832 og bestemmer, at Justitsministeriet skal efter Lagtingets Indstilling foreskrivede Bestemmelser, som herefter skulde gælde om Grindefangst paa Færøerne. I Henhold hertil er der udstedt Reglementer og foretaget Ændringer i saadanne. Det nugældende Reglement er af 14 Juni 1909 og er bygget paa samme Principper, som Reglementet af 1832. Jordhvalen beregnes paa samme Maade.

Udvalget har delt sig i 3 Mindretal. Et Mindretal (Effersøe og Mitens) skal udtale:

Ligesom man i 1832 fandt det uretfærdigt, at der tilfaldt Jorden Halvdelen af Fangsten, hvorfor man nedsatte det til $\frac{1}{4}$, saaledes er det nu den almindelige Anskuelse, at det er en social Uretfærdighed, at Jordejerne, uden at der præsteres noget fra deres Side, skal faa tildelt en stor Del af Fangten. Da Antallet af Beboerne i Grindedistrikterne er steget stærkt, tilfalder der alle de enkelte Huse forholdsvis smaa Parter, og ogsaa af denne Grund er Kravet om Jordhvalens Afskaffelse stærkt fremme, for at Partehvalen kan blive større. Lagtinget har i Princippet allerede i 1908 sluttet sig til Tanken om Jordhvalens Afskaffelse, idet man ved Tiendens Afløsning bestemte, at 10 pCt. af Fangsten skulde sælges, og det indkomne lægges til en Fond til Jordhvalsrettighedens Afløsning.

Mindretallet maa herefter mene, at Jordhvalsrettigheden bør afløses, og da Afløsningen efter Justitsministeriets Forneining ikke vil kunne ske uden ved Lov og mod fuld Erstatning, har man, uden Hensyn til hvorledes de enkelte Medlemmer stiller sig til Spørgsmaalet om Jordhvalsrettighedens moralske Berettigelse, kunnet slutte sig til Princippet i det forelagte Forslag om Erstatningens Beregning.

Man har overvejet, hvorvidt Jordhvalen for anden Hval end Grindehval bør afskaffes. Det er forholdsvis sjældent, at saadan Hval fanges paa Færøerne ved at drives paa Land, men dette sker dog enkelte Gange med Hensyn til Døglinger og Springere. Efter de ovennævnte Bestemmelser i norske Lov tilkommer der i disse Tilfælde Jordbesidderne Halvdelen af Fangsten og Fangstmandene den anden Halvdel. Da det efter manges Mening er uretfærdigt efter vor Tids sociale Forhold, at Jordegodset i saadanne Tilfælde skal fage Halvdelen, mener man, at den omtalte Regel helst burde ophæves, men dette kan muligvis ikke ske uden Erstatning, og man anser det for uheldigt at vanskeliggøre Spørgsmaalet om Afløsning af Jordhvalsrettigheden af Grindehval ved at medtage noget andet Spørgsmaal om Jordhvalsrettighed, der er forholdsvis ubetydeligt. Man skal derfor lade denne Side af Sagen ligge.

Da Kongsbønderne kun faar en forholdsvis mindre Del Jordehval end andre Jordbesiddere, mener man, at de kun bør have Erstatning i Forhold til den Del, som de virkelig har faaet, men paa den anden Side, at de bør være berettigede til dette fuldtud, da der er Tale om en gammel Rettighed og forholdsvis mindre Erstatning.

Lagtinget vedtog i 1920 at lade trykke Blanketter til Erklæringer, hvorefter Jordejerne gav Afkald paa Jordehvalsrettigheden, og at lade disse sende til Sysselmændene til Forelæggelse for de paagældende. En hel Del Personer har underskrevet disse, men man er ikke paa det rene med Retsgyldigheden af disse Erklæringer eller deres Rækkevidde.

Man har endvidere overvejet, om man ved Erstatningens Beregning bør gaa længere tilbage end til 1884, idet der kunde tænkes at være enkelte Vaage, hvor der var kommet Grind før 1884, men ikke senere, og disse vilde ifølge Forslaget ikke faa nogen Erstatning. Ifølge den foreliggende Statistik er der efter 1. Januar 1884 kommet Grind til følgende Vaage, og disse vil derfor komme i Betragtning: Vaag, Traugisvaag, Kvalbø, Sandvig, Farnien, Sand, Skaalevig, Husevig, Midvaag, Sørvaag, Tindholm, Vestmangebavn, Lejrum, Thorshavn, Sundetaget, Kvalvig, Fundingsbotn, Klaksvig og Kyannesund. Man vil mene, at der ikke findes andre Vaage, som med Grund kan være berettigede til Erstatning, idet alle Hvalvaage af Betydning er medtagne. Dertil kommer, at det vil være vanskeligt at fremskaffe ældre Statistik, og at Befolkningen i de Vaage, hvor der ikke har været Grind siden 1884, ikke har haft berettiget Forventning om saadan Indtægt og følgelig ikke kan være berettigede til Erstatning i denne Forbindelse.

Den gennemsnitlige aarlige Fangst for det nævnte Tidsrum har været ca. 150 Gl., og regnes Jordehvalen at svare til ca. $\frac{1}{3}$ heraf, vil dette give 30 Gl. pr. Aar. Med en Pris af 10 Kr. pr. Sk. udgør dette 6000 Kr. aarlig og kapitaliseret 150.000 Kr.

Da der de fleste Steder findes mere eller mindre Fæstegods, vil Reglerne for den Fæstegodset tilfaldende Jordehval bevirke, at der faktisk tilfalder Jordegodset betydelig mindre end $\frac{1}{3}$ af Fangsten, og da en Pris af 10 Kr. pr. Sk. maaske ogsaa vil vise sig at være for højt anslaaet, mener man, at Afløsningssummen kan ansættes til 100--125000 Kr. Fonden til Jordehvalsrettighedens Afløsning havde pr. 30 September 1923 en Beholdning af 82250 Kr. 50 Øre, og man vil da handle forsvarligt ved at stifte et passende Laan til Fremskaffelse af den fornødne Kapital til Rettighedens Afløsning paa een Gang. Dette vil ventelig kunne faas hos Statskassen, og i Betragtning af Formaalet, der navnlig tager Sigte paa at indføre et Gode for alle, maaske rentefrit. Laanet vil kunne afbetales, og, om fornødent, tillige forrentes, derved at den nuværende Afgift er 10 pCt. af Fangsten endnu bibeholdes i nogle Aar.

Man foreslaar nogle redaktionelle Ændringer og de nødvendige Ændringer i Grindereglementet.

Et Mindretal (Johannes Petersen og Ole Joensen) mener ikke at kunne tage Stilling til Sagen, forinden der foreligger nøjagtige Oplysninger angaaende Godtgørelsesbeløbets Størrelse, saavel for de enkelte Hvalvaage som i sin Helhed, og foreslaar derfor at udsætte Sagen, indtil disse Oplysninger er tilvejebragte. Mindretallet er iøvrigt enigt med foranstaaende Mindretals almindelige Syn paa Sagen.

Et Mindretal (Mikkjal D. á Ryggi) finder ikke Anledning til at foreslaa nogen Ændring i Grindereglementet, gaaende ud paa Jordehvalsrettighedens Afløsning, idet man begrundet sin Opfattelse paa, at et saadant Forslag vil være stridende imod Grundloven, da den Forøgelse, Partehvalen vil opnaa, ved at Jordehvalen bortfalder, vil være saa ubetydelig, at Jordehvalens

Afskaffelse ikke kan anses for paakrævet af Hensyn til Almenvellet og paa, at de under Lagtinget sorterende Kassers økonomiske Forhold for Tiden ikke er saa gode, at det kan anses for tilraadeligt at bruge ca. 150.000 Kr. i ovennævnte Øjemed.

F o r s l a g.

I. Fra Effersøe og Mitens:

A. Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at det af Lagtingsmand Edw. Mitens, Thorshavn, fremlagte Forslag til Lov for Færøerne om Jordehvalsrettighedens Afløsning, ophøjes til Lov med følgende Ændringer:

- 1) I Forslagets Titel sættes i Stedet for „Jordehvalsrettighedens Afløsning“ følgende: „Afløsning af Jordehvalsrettigheden af Grind“.
- 2) I § 1 indsættes efter „Jordehval“ følgende: „af Grind“.
- 3) § 2 udgaar og Tallene i de følgende Paragraffer forandres overensstemmende dermed.
- 4) I § 5, 1. Stk., Linie 3, indskydes efter „Eftersyn“ følgende: „i hver Vaag“.

B. Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om følgende Ændringer i Bekendtgørelse Nr. 137 af 14. Juni 1909 om et af Justitsministeriet udfærdiget Reglement for Grindfangsten paa Færøerne.

- 1) Til § 19 a føjes:
Naar Jordehvalsrettigheden er endelig afløst, skal det i første Stykke omhandlede Beløb indgaa i Færø Amts økonomiske Fond.
- 2) I § 20 udgaar i første Linie Ordet „Af“ og derhos Ordene: „den ene Fjerdedel ..... øvrige $\frac{3}{4}$ Dele.“
- 3) § 21 udgaar.
- 4) I § 22 udgaar Ordene „saavel ..... Jordehvalen.“

C. Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at der paa Finansloven bevilges et passende rentefrit Laan til Fonden til Jordehvalsrettens Afløsning.

II. Af Ole Joensen og Johs. Petersen:

- 1) Sagen udsættes til næste Aar.
- 2) Amtmanden anmodes om at indhente Oplysninger om, hvor stor Erstatningen for Afløsningen af Jordehvalsrettigheden vil blive, og om det fremlagte Forslag, og hvorefter den vil indbringe paa de enkelte Aars indtægt og at forelægge disse Oplysninger for Tinget til den næste ordinære Samling.

Lagtinget, den 4. September 1924.

O. Effersøe,   Edw. Mitens,
Formand.   Ordfører.

O. F. Joensen,   Johs. Petersen.   M. D. á Ryggi.

Udvalgsbetænkning

Fra Købmand G. Danberg, paa Thorsvigs Beboeres Vegne, er til Lagtinget indkommet Andragende om Tilskud til Opførelse af en ny Kirke i og for Bygden Thorsvig, subsidiært om Tingets Anbefaling til, at der af Statskassen ydes en Bevilling til nævnte Formaal. — Det oplyses, at Bygden Thorsvig nu har 171 Indbyggere, at der siden 1915 har været foretaget Indsamling til Fordel for Opførelse af denne Kirke og at der nu er indkommet c. 6000 Kr. ligesom der betingelsesvis er givet Tilsagn om en Malmklokke. — Der foreligger 3 skitsemessige Tegninger; men ikke noget Overslag.

Selv om der kan siges, at Vejen fra Thorsvig til Sognekirken i Kvalvig ikke er længere eller farligere end Kirkeveje i mange andre Sogne paa Færøerne, saa maa det dog indrømmes, at Vejen er altfor lang, og at Folk fra Thorsvig, navnlig ældre og svagelige Personer, kan have Vanskeligheder ved at komme til Kvalvig Kirke de faa Gange om Aaret, Præsten er der, og at Thorsvigs Beboere endnu mindre kan komme til Kvalvig Kirke hver Søn- og Helligdag. Opførelsen af en ny Kirke i Thorsvig vilde derfor ikke blot være en stor Behagelighed for Beboerne der; men man er berettiget til at antage, at det vilde være af stor og god Betydning for det kirkelige Liv i Thorsvig, om Bygden kunde faa sin egen Kirke.

Der kunde saaledes være Grund for Lagtinget til at støtte Foretagendet ved at give et Tilskud, dersom Kirkefondet havde haft disponible Midler at bevilge. Dette er imidlertid saa langt fra at være Tilfældet, at der med de Indtægter, Fondet nu har, og selv om der i Henhold til Loven af 29. Marts d. A. foretoges en Paaligning paa Folkekirkens Medlemmer, vil hengaa en lang Aarrække, inden Fondet, som skal bekoste den ydre Vedligeholdelse af de bestaaende Kirker, bliver i Stand til at betale sin Gæld og de Forpligtelser, der efter ældre Lagtingsvedtagelser paahviler samme.

Under disse Omstændigheder tør Udvalget, hvor gerne det end kunde ønske at imødekomme Andragendet, ikke tilraade, at Tinget for Tiden giver Tilsagn om nogen Bevilling til denne Kirke.

Angaaende Spørgsmaalet om Henvendelse til Statskassen, noget der ikke tidligere er forsøgt, er Udvalget meget i Tvivl om, hvorvidt det nuværende Tidspunkt, lige efter at man ved en ny Lov, som endnu ikke har faaet Tid til at virke, har søgt at bedre Kirkernes økonomiske Vilkaar, vilde

være heldig valgt til en saadan eventuel Henvendelse; men bortset herfra maa det fraraades at foretage et saadant Skridt paa Grundlag af, hvad der foreligger i Sagen.

Der foreligger, som alt bemærket, 3 Planer; men ikke noget om, hvilken af disse Andragerne foretrækker. Heller ikke foreligger noget Over-
slag over Udgifterne ved Kirkens Opførelse. Udvalget vilde ogsaa finde det heldigt, om man skulde beslutte sig til at gaa denne Vej, at Andragernes egen Offervilje var nærmere oplyst f. Eks. ved Angivelse af, hvor meget de har bidraget eller vil bidrage i Penge og mulig ogsaa i Arbejdsydelse. --- Udvalget er paa det Rene med at Andragerne ikke ved egne Midler vil magte at løse Opgaven (kunde de det, behøvede de ikke at søge om Tilskud), men en Paavisning af at de selv vil yde et passende Bidrag, vilde være en god anbefaling, naar der skal søges videre.

Udvalget tillader sig at foreslaa til Vedtagelse:

Paa Grund af Kirkelondens daarlige Status, kan Lagtinget ikke for Tiden give Tilsagn om Bidrag til en ny Kirke i Thorsvig og Tiinget kan ikke paa Grundlag af de foreliggende Oplysninger henvende sig til Bevillingsmyndighederne om Tilskud fra Statskassen.

Genpart af denne Betænkning tilstilles Andragerne.

I Kirkekasseudvalget, den 6. September 1924.

S. P. fra Konoy.

Johannes Petersen.

Joan Poulsen,
Ordfører.

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 32—1924. (Lov om Aldersrente.)

—

Lov af 7. August 1922 om Aldersrente, § 19, bemyndiger Regeringen til ved kgl. Anordning at sætte denne Lov i Kraft paa Færøerne med de Lempelser, som ifølge Øernes særlige Forhold maatte findes hensigtsmæssige. — Sagen har været til Behandling i Tinget i 1922 (se Lagtingstidende 1922, Side 68) og i 1923 (se Lagtingstidende 1923, Side 10 og Bilag 9). —

Sagen blev i Fjor udsat til indeværende Tingsamling, og Amtmanden anmodedes om at gøre de kommunale Styrelser kendt med Udvalgets Betænkning.

Angaaende Loven om Alderdomsunderstøttelse til værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet af 9. April 1891, som har været gældende paa Færøerne, maa man udtale, at den delvis har virket gavnligt, men at den langt fra har været benyttet i det Omfang som den burde. —

I den senere Tid er man andre Steder mere og mere gaaet over til at tilvejebringe faste Principper vedrørende den sociale Lovgivning, og det vil være særlig paatrængende, at vi her paa Færøerne, med vore stærkt svingende økonomiske Forhold gør Brug af denne Udvikling med dens bestemte faste Regler angaaende Samfundets Forsørgelser.

En gennemgaaende Ændring af den gældende Lov om Alderdomsunderstøttelse i samme Retning som Aldersrenteloven i det øvrige Kongerige, maa anses for paakrævet. Anlagelig har ingen færøsk Kommune gjort fyldestgørende Brug af Loven om Alderdomsunderstøttelse, og i de allerfleste Kommuner er der kun udbetalt yderst ringe Beløb i saa Henseende. —

Ifølge de med Sagen fra Amtet medfølgende Oplysninger fremgaar, at der i Regnskabsaaret 1919—20 af 23 Sognekommuner er udbetalt 13,368 Kr., hvoraf Staten har refunderet 5586 Kr. 25 Ø., altsaa er Kommunernes Netto-udgift 7782 Kr. 75 Ø. til 201 Personer. — For 1920—21 er opført 32 Sognekommuner med en Nettoudgift af 13,196 Kr. til 261 Personer. For Byen Thorshavns Kommunes Vedkommende stiller Forholdet sig lidt bedre, nemlig for Aaret 1920 en Nettoudgift paa 4171 Kr. 37 Øre til 64 Personer og 1921 5773 Kr. 17 Øre til 64 Personer. — At Understøttelsen ikke har været benyttet i større Udstrækning, maa dels søges i den Ret, Loven hævder Forstanderskaberne til at skønne over, hvem der skal tildeles Understøttelse, og endelig Summens Størrelse; dels maa det tilskrives Befolkningens Ukendskab til Lovens Bestemmelser, og sidst men ikke mindst Færingernes gamle ned-

arvede Selvstændighedstøttelse; Ikke at give blankt op og søge til Kommunen, før alle Sunde er lukkede, og man ikke ved hvorfra det daglige Brød skal hentes. Det er for de fleste Færinger en stor Overvindelse at skulle henvende sig til Kommunalforstanderne, for at blive maalt og vejjet og maaske fundet for let, eller maaske opnaa en skønsmæssig Understøttelse paa nogle faa Kroner. Slige Bestemmelser er absolut forældede, og stemmer ikke med Nutidens humane Tænkemaade og sociale Opfattelse. Ethvert Samfund har en uafviselig Pligt til at gøre Tilværelsen saa lys som muligt for de gamle, der efter et langt Livs Slæb og Slid ved Skæbnens Ugunst og uden egen Skyld ikke har haft Lejlighed at lægge saa meget til Side, at de kan leve sorgløst i Alderdommen.

Aldersrenteloven som er nøje knyttet til alle vore sociale Love er langt at foretrække for den nugældende Lov om Alderdomsunderstøttelse. Særlig maa det fremhæves, at Principperne i Aldersrenteloven, nemlig med faste aarlige Beløb efter Alder og økonomiske Omstændigheder, vil virke ganske anderledes end det nuværende skønsmæssige Bidrag. Det skal indrømmes, at Loven ikke under de nuværende økonomiske Forhold kan anvendes her efter samme Maalestok med Hensyn til Rentens Størrelse m. v. som i det øvrige Kongerige. Selvsagt maa alle for Øerne nødvendige Lempelser i Loven foretages, saaledes at Udgifterne til enhver Tid vil være overkommelige for Kommunerne. — Desværre kan man heller ikke i Aar med det forhaandenværende Materiale fremsætte Forslag til Vedtagelse af Aldersrenteloven eller eventuelt Ændring af Loven om Alderdomsunderstøttelse af 1891. Imidlertid maa man henstille at Tinget overvejer Spørgsmaalet om at sætte Aldersrenteloven i Kraft her i ændret Form, og at der paalægges Forstanderskaberne inden næste Aars Tingsamling at fremskaffe Oplysninger om hvor mange Personer der har nydt Alderdomsunderstøttelse i 1924, Bidragenes Størrelse samt en Udtalelse om Betimeligheden af Aldersrentelovens Ikrafttræden her paa Øerne, eventuelt en Ændring af den nugældende Alderdomslov af 1891.

Udvalget skal derfor tillade sig at stille følgende

Forslag.

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Amtmanden anmodes om at gøre de kommunale Styrelser bekendt med nærværende Betænkning og tilvejebringe Oplysninger om:
  - a. Hvor mange Personer der er tildelt Alderdomsunderstøttelse samt Bidragenes Størrelse i 1924.
  - b. Udtalelse fra Forstanderskaberne om Betimeligheden af Aldersrentelovens Ikraftsættelse i ændret Form her paa Øerne.
  - c. Ændring af den nugældende Lov af 1891 om Alderdomsunderstøttelse.

Det kommunale Udvalg, den 10. September 1924.

O. F. Joensen,
Ordfører.

Johan H. Poulsen,
med Forbehold.

M. Samuelsen,
med Forbehold.

Udvalgsbetænkning

i

Sag Nr. 164 — 1924 (Anordning vedrørende Retsplejeloven).

Amtmanden har ved Skrivelse af 7. Juli d. A. tilstillet Lagtinget et af Justitsministeriet udarbejdet Udkast til Anordning om Gennemførelse paa Færøerne af Lov Nr. 90 af 11. April 1916 om Rettens Pleje med dertil hørende Tillægslove, jfr. Lov for Færøerne Nr. 164 af 4. Juni 1924, og anmodet Tinget om at fremkomme med en af Justitsministeriet begæret Udtalelse over nævnte Udkast §§ 1 og 2.

Sagen er henvist til nærværende Udvalg, som skal indstille Udkastets § 1 til uændret Vedtagelse.

Ifølge Udkastets § 2 skal ordentlige Retsmøder afholdes i Thorshavn den første og tredje Tirsdag i Maaneden, undtagen i Juni Maaned. Dette svarer til de nugældende Regler i Lov Nr. 52 af 1. April 1896, dog at det første Ting i Januar Maaned ogsaa bortfalder ifølge nævnte Lovs § 1. Udvalget skal foreslaa at bibeholde denne Bestemmelse, idet første Tirsdag i Januar Maaned kan falde paa Nytaarsdag eller kort efter denne, og det derfor vil være uhensigtsmæssigt, at der afholdes ordentlig Retsmøde nævnte Dag.

Ifølge Ministeriets Udkast skal ordentlige Retsmøder i Tveraa afholdes hver anden Maaned, saaledes at Dommeren afgør, hvornaar Retsmøderne indenfor disse Grænser skal finde Sted. I Lov Nr. 37 af 25. Februar 1914 foreskrives, at der i Suderø Syssel skal holdes Ting 6 Gange aarlig med et Mellemrum af ikke under 1 og ikke over 3 Maaneder og saaledes, at der i hvert Fjerdingaar falder mindst 1 Tingdag. Udvalget maa tilraade, at denne Regel opretholdes uændret, idet Hensynet til, at et stort Antal Personer som Skibsfiskere er bortrejste en Del af Aaret, og Hensynet til Vejrforhold kan begrunde, at Afholdelse af Ting paa Suderø ikke henlægges regelmæssigt til hveranden Maaned, men at der gives et vist Spillerum ligesom i Loven af 1914.

Efter nugældende Regler jfr. Lov 1. April 1896 kan der afholdes Vaarting paa Vaagø eller Norderøerne. Da Retsplejeloven § 19 indeholder Hjemmel for, at Retten sættes udenfor de almindelige Tingsteder, hvis det

skønnes nødvendigt, anser Udvalget det for unødvendigt at opretholde Bestemmelserne om Vaarling.

Udvalget finder Anledning til at foreslaa, at Sysselmændene som hidtil kan benytte Syslets Politiprotokol og Forretningsprotokol, naar de fungerer som Politiretsdommere eller Formænd for Søren. Dette sker nemlig forholdsvis sjældent, og det vil være unødvendigt og uhensigtsmæssigt at have flere Retsbøger ved Syslerne.

Udvalget skal herefter tillade sig at fremsætte følgende

Forslag.

1) Ministeriets Forslag § 1 indstilles til uændret Vedtagelse.

2) Ministeriets Forslag § 2 ændres saaledes:

„Ordentlige Retsmøder til Domssagers Beltandling afholdes paa Hovedtingstedet i Thorshavn den første og tredje Tirsdag Kl. 10 Formiddag i hver Maaned, undtagen Juni Maaned og første Tirsdag i Januar Maaned.

Paa Bifingstedet i Tveraa afholdes saadanne Retsmøder 6 Gange aarlig med et Mellemrum af ikke under 1 og ikke over 3 Maaneder og saaledes, at der i hvert Fjerdingaar mindst en Dag afholdes ordentlige Retsmøder. Dommeren kundgør i betimelig Tid, hvornaar Retsmøderne i Tveraa skal finde Sted.“

3) I § 3 udgaar følgende: „Sysselmændene skal — Søsager“ og i Stedet sættes:

„Sysselmændene kan, naar de fungerer som Politiretsdommere eller Formænd for Søren, jfr. Lov af 4. Juni 1924 Pkt. 5, som hidtil benytte Syslets Politiprotokol og Forretningsprotokol.“

Færøernes Lagting, den 21. August 1924.

O. Effersøe.
Formand.

A. Samuelson.

O. F. Joensen.

Edw. Mltens.
Ordfører.

R. Rasmussen.

Udvalgsbetænkning

i

Sag Nr. 68 — 1924 (Kontrakt vedrørende Vejanlægget Thorshavn Velbestad—Kirkebø).

I 1922 indgik Thorshavns Byraad og Forstanderskabet for de forenede Sognes Kommune i Sydstrøm en Kontrakt angaaende Udførelsen af ovennævnte Vejanlæg. Herefter skulde Entrepriessummen fordeles saaledes, at Thorshavns Kommune skulde have 79000 Kr. for en vis Vejstrækning, medens de forenede Sognes Kommune for Resten af Vejen skulde have 44120 Kr. Det viste sig imidlertid senere, at Beløbene, naar Statsingenørens Beregninger over Vejanlæggets Bekostende lægges til Grund, skulde have været 74162 Kr. 77 Øre til Thorshavns Kommune og 48957 Kr. 23 Øre til den anden Kommune. De forenede Sognes Kommune har paastaet Bestemmelsen forandret, idet Kommunen ved Afslutning af Kontrakten er gaaet ud fra en væsentlig urigtig Forudsætning, men Thorshavns Byraad har ikke været villigt til trods Henvendelse fra Amtet at forandre Bestemmelsen.

Amtmanden har derefter forelagt Lagtinget Sagen, idet han udtaler, at han anser Kontrakten for ubillig.

Nærværende Udvalg maa mene, at Tinget ikke kan træffe nogen bindende Afgørelse af Spørgsmaalet, men Udvalget har forsøgt en Mægling mellem Parterne, idet Repræsentanter for begge Kommuner har haft en Sammenkomst med Udvalget. Der opnaaedes ikke endelig Enighed, men Thorshavns Byraad har ved at overlade de forenede Sognes Kommune en Del af Arbejdet, som Byraadet skulde udføre, rettet noget paa den skete Ubillighed, og endvidere syntes Byraadets Medlemmer ikke uvillige til at yde den anden Part yderligere 2500 Kr. Repræsentanterne for Kommunerne var villige til at fortsætte Forligsforhandlingerne efter Konference med de paagældende kommunale Styrelser. Udvalget har ikke kunnet foretage videre i Sagen og tillader sig at stille følgende

Forslag.

Lagtinget tilraader, at Forhandlingerne mellem Kommunerne angaaende en mindelig Ordning af Sagen fortsættes og anbefaler Parterne at forhandle sig til Rette eller søge Spørgsmaalet afgjort ved Domstolene.

Thorshavn, den 10. September 1924.

Ole Joensen.

Johs. Joensen.

Edw. Mitens.

Ordfører.

J. H. Poulsen.

A. Samuelson.

Formand.

Udvalgsbetænkning

i

Sag Nr. 118 — 1924 (Retsafgifter m. m.).

— — — — —

Andmænden har fremsendt til Tinget en Skrivelse fra Sorenskriveren af 10. Juli d. A. angaaende Spørgsmaalet om Indførelse af en ny Lov om Retsafgifter paa Færøerne i Domssager, om Udnævnelse af Retsvidner og Instruks for Stævningsmændene.

Nærværende Udvalg, til hvilket Sagen er henvist, skal udtale følgende:

De gældende Regler om Retsafgifter trænger sikkert til at revideres, men Udvalget mener paa den anden Side, at det er en stor Fordel for Befolkningen, at Retsgebyrerne er saa lave som muligt, og at de i ethvert Fald ikke bør sættes højere end nødvendigt for at dække Udgifterne ved Retsplejen paa Færøerne. For høje Gebyrer vil let bevirke, at de ubemidlede afskæres fra Adgangen til at faa deres Retsspørgsmaal afgjort ved Domstolene, eller at i hvert Fald denne Adgang vanskeliggøres. Udvalget maa derfor tilraade, at der tilvejebringes Oplysninger om, hvor store Udgifterne er og kan antages at blive ved Retsplejen paa Færøerne, før Tinget tager endelig Stilling. Nærværende Udvalg har ikke under Tingsamlingen kunnet fremskaffe disse Oplysninger og fremsætte Forslag til Ændring af den gældende Lovgivning.

Man maa mene, at en samlet Revision af Gebyrlovgivningen bør overvejes, og foreslaar, at en saadan forberedes af et Udvalg paa 2 Medlemmer mellem Tingsamlingerne.

Dette Udvalg vil ogsaa kunne overveje Spørgsmaalet om nye Regler vedrørende Udnævnelse af Retsvidner.

Forslag.

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Der nedsættes et Udvalg paa 2 Medlemmer til sammen med Andmænden og Sorenskriveren at udarbejde Forslag til Revision af den gældende Gebyrlovgivning, herunder Reglerne om Retsafgifter i Domssager, og Forslag angaaende Udnævnelse af Retsvidner.

Lagtinget, den 9. September 1924.

O. Effersøe.

Edw. Milens.

Formand.

Ordfører.

O. F. Joensen.

R. Rasmussen.

A. Samuelsen.

Vurdering af de færøske Præstegaarde.

I Henhold til Amtets Skrivelse af 4. Oktober f. A. angaaende en Vurdering af Nettoindtægten af Norderøernes Præstegælds Jordegods, har vi undertegnede, der af Lagtinget er valgte til at foretage denne Vurdering, efter vort bedste Skøn foretaget denne som anført nedenfor.

Da vi mente det rigtigst ved Selvsyn at undersøge Forholdene, blev det første Møde afholdt paa Viderejde den 1. Juli, hvor vi besigtigede Indmarken samt de til Önagerði hørende „torvheiðar“, og forøvrigt indhentede alle de Oplysninger vi mente nødvendige til en Vurdering af Præsteembedets Jordegods. En Undersøgelse af selve Havgen mente vi ikke nødvendig, men maatte holde os tildels til vort Skøn og dels til de faktiske Forhold med Hensyn til „skipan“ etc.

Vi skal her bemærke, at vi for Nemheds Skyld har medtaget Annexgaarden, der ligger sammen med Præstegaardens Jorder, hvad Havgen angaar, medens den indengærdes er fraskilt og udgør lige $\frac{1}{4}$ af hele Gaarden, hvorfor det, i Tilfælde af at den ikke skal medtages i Vurderingen, vil være nemt for Lagtinget at fratrække denne $\frac{1}{4}$ som Annexgaarden udgør.

Önagerði med Annexgaarden udgør 16 Marker.

Der kan regnes en „skipan“ paa 320 Faar, og slagtes aarlig gennemsnitlig 220 Slagtefaar, herfra gaar til Opsidderen $\frac{1}{3}$, 73 Slagtefaar.

Tilbage bliver altsaa 147 Slagtefaar à 16 Kr.....	2352 Kr.
Uld: 14 vågir à 30 Kr.....	420 -
Neytaleiga	20 -
Tørvskat.....	300 -

Indmarken:

Indtægter af 3 Køer à 150 Kr.....	450 -
Slagteværdi aarlig	150 -
Trøleje: 13 Trøer à 12 Kr.....	156 -
„Lunnindir“ (Fugl, rekaviður m. m.)	250 -

Ialt... 4098 Kr.

Herfra fragaar:

Røgt: 8 Lam a 25 Kr. og Uld 25 Kr.	225 Kr.
Skatter m. m.	250 -

475 -

Nettoindtægt... 3623 Kr.

Ovenstaaende Beregning er saa nogenlunde i Overensstemmelse med, hvad Præstembedets Jordegods under de nuværende Forhold kan ansættes til at give i Nettoindtægt aarlig.

Imidlertid mener vi, at der er enkelte Poster, der kunde sættes en Del højere. For det første er den Tørvskat, der nu ydes, i Forhold til det store Kvantum Tørv, der skæres, allfor lav, idet Önagerøi-Havgen er for nærværende praktisk talt den, hvori al Tørven for Viderejde skæres. Vi vilde antage, at en aarlig Tørvskat paa 600 Kr. vilde være den mest passende Ydelse, der erlagdes til Præstegaarden.

Det maa antages, at der skæres 200 Baade aarlig, der med den nuværende Leje af 3 Kr. pr. Baad, hvilket maa anses for meget lavt, udgør foranstaaende 600 Kroner.

Ligeledes mener vi, at den Trøleje, der nu erlægges, med Tiden maa kunne forhøjes en hel Del. Der findes nu 13 Trøstykker, delvis opdyrkede, paa 1 Sommer- og Vinterkofoders Størrelse hver. Der erlægges en Leje af 12 Kr. pr. Trø. Dette, mener vi, er en alt for stor Sum af udrede for den, der indhegner og opdyrker Trøen. Naar nu imidlertid Trøen overgaar fra Fader til Søn i opdyrket Stand, vilde det være rimeligt, at den anden Generation betalte en højere Leje, naar det samtidig sikredes Indhegneren, at Trøen kunde erholdes som Arvefæste.

Som en ganske naturlig Følge af, saadan som Præstegaardsjord drives nu, ligger det meste af Jorden indengaards i Vanrøgt; — Önagerøis Jorder maa henregnes til de allerbedste heroppe. Der maa derfor kunne regnes en større Indtægt af denne, mulig ved at Indmarken udlejes i mindre Brug.

Vi maa derfor skønne, at der til foranstaaende Nettoindtægt af...	3623 Kr.
maa tillægges yderligere Tørvskat	300 -
En Forøgelse af Trølejen	100 -
samt en Forøgelse af Indtægterne af Indmarken	300 -
	Ialt... 4323 Kr.

Vi kunde tænke os Muligheden af en Udstykning af Præstegaardsjorden i mindre Brug, men betvivler, at den derved indvundne Leje vilde give en større Nettoindtægt, men utvivlsomt vilde Bruttoindtægten blive meget større.

Klaksvig, den 7. Juli 1924.

M. Winther.

S. M. M. Absalonsen.

A. Seyðberg.

I Besiddelse af Amtets højtærede Skrivelse af 4. Oktober 1923, F. A. J. 19., samt Skrivelse af 15. ds. No. 754, have vi undertegnede efter vort bedste Skøn og Overbevisning vurderet og fundet Præsteembedets til-lagte Jorder i Østerø netto Indtægter at udgøre nævnlig:

Præstejordens 20 Marker paa Næs.

Uld: 16 Vaager a 40 Kr.	640 Kr.
Slagtefaar: 160 Stk. a 16 Kr.	2560 -
Malkekøer: 6 Stk. a 100 Kr.	600 -
	3800 Kr.

Naadensgaardens 7 Marker paa Tofte.

Uld: 7 Vaager a 40 Kr.	280 Kr.
Slagtefaar: 100 Stk. a 16 Kr.	1600 -
Malkekøer: 5 Stk. a 100 Kr.	500 -
	2380 Kr.

Vi tillader os at bemærke, at ovennævnte netto Sum som udgør til-sammen 6180 Kr. have vi beregnet til et middel Aars Udbytte, og til den almindelige gældende sidste Aars Takst.

Strænder, den 21. Juli 1924.

Ærbødigst

Joen O. Andreassen.

Daniel J. Højgaard.

Til

Færø Amt, Thorshavn.

I Anledning af Skrivelse fra Færø Amt af 4. Oktober 1923, hvori meddeles, at vi undertegnede Ole Olsen af Vebestad, Niels Fl. Olsen og Just Jakobsen af Tórshavn, af Lagtinget ere valgte til at foretage en Vurde-ring af hvad de til Sydstrømø Præsteembede hørende Jorder kunne afgive i Nettoindtægt om Aaret, have vi undersøgt Forholdene paa de respektive Gaarde i Norðadali og Syðradali og forespurgt, dels hos de nuværende og dels hos tidligere Forpagtere, samt hos Provsten, der for Tiden er indehaver af de tvende Gaarde, om Driften af disse.

Efter de Oplysninger vi have faaet, vil Bruttoindtægten af den til Præsteembedet hørende Gaard i Norðadali i Gennemsnitsindtægt give:

Slagtelam af selve Havgen 125 Stkr., af Seyðaskor 15 Stkr.	
140 Stkr. a 20 Kr.	Kr. 2800,00
3 Malkekøer a 1200 Liter Mælk pr. Ko, 20 Øre pr. Liter.	- 720,00
1 Stk. Slagtekvæg	- 250,00
250 kg Uld a Kr. 1,50	- 375,00
	Kr. 4145,00

Deraf maa der til Fremmedhjælp til Fjældgangen, dels i selve Havgen og dels i Skoren, beregnes:

23 Lam af de bedste til 30 Kr. pr. Stk.	Kr. 690,00
50 kg Uld a Kr. 1,50	- 75,00
Skat af Jorden	- 45,17
	Kr. 810,17

Fra Kr. 4145,00
trækkes - 810,17

Mindre end Halvdelen af Kr. 3334,83 mener vi ikke at kunne tillægge Forpagteren, da denne ikke altid vil være saaledes stillet, at han kan drive Gaarden alene ved Hjælp af sin Familie, men ofte være nødt til at bruge lønnet Hjælp.

Nettoindtægten til Præsten vil altsaa efter ovenstaaende Beregning blive: Halvdelen af Kr. 3334,83.....

 Kr. 1667,42

Syðradalur har stor Lighed med Norðadal og anslaar vi i Henhold til de indhentede Oplysninger Bruttoindtægten af denne til:

Slagtelam: 150 Stkr. a 20 Kr. pr. Stk.	Kr. 3000,00
5 Malkekøer, 1200 l pr. Ko. 20 Øre pr. l	- 1200,00
1 Stk. Slagtekvæg	- 250,00
Uld: 260 kg a Kr. 1,50	- 390,00
	Kr. 4840,00

Deraf til Fremmedhjælp til Fjældgangen:

18 Lam af de bedste til 30 Kr. pr. Stk.	Kr. 540,00
Uld: 42 kg a Kr. 1,50 pr. kg	- 63,00
Skat af Jorden	- 46,22
	Kr. 649,22

Fra Kr. 4840,00
trækkes - 649,22

Tilhage Kr. 4190,78
Deraf Forpagteren - 2095,39

Nettoindtægt til Præsten Kr. 2095,39

Gaaschold og Hestehold udover den til Gaarden nødvendige Drift, vil altid være en meget tvivlsom Indtægt, og have vi derfor ikke medtaget dette i vor Beregning.

Korn og Kartofler have vi heller ikke medtaget, da disse paa Pladser som Nordadal og Sydradal ofte vil mislykkes og ikke give nogen nævneværdig Indtægt.

For Tiden afgive Forpagterne af de to Gaarde, til Præsten, en Leje af 600 Kr. hver. Desuden har Præsten en Trø i Sandagerdi, hvoraf han til Staten betaler en aarlig Leje af 10 Kr. 64 Øre. Denne Trø har Præsten udlejet til andre og erholder af disse en Leje af 300 Kr. om Aaret.

Tórshavn, den 14. August 1924.

Just Jakobsen.

O. Olsen.

Niels Fl. Olsen.

Undertegnede Kongsbonde Niclas Jacobsen, Kvivig, og Kongsbonde Jens C. F. Djurhuus, Kollefjord, der ifølge Skrivelse fra Færø Amt af 4. Oktober 1923 ere af Lagtinget valgte til, sammen med Købmand Hans Nolsøe, Vestmannaavn — der for Øjeblikket er hindret i at give Møde — at foretage en Vurdering af Nettoudbyttet for de Nordstrømø Præsteembede tilfagte Jorder, have i Dag afholdt Møde paa Kongsbonde Niclas Jacobsens Bopæl i Kvivig, og der foretaget den ommeldte Vurdering med følgende Resultat:

Præstegaarden i Kvivig ansættes til at give et aarligt Nettoud-	
bytte af	Kr. 1844,00
og Præstegaarden i Kollefjord ansættes til at give et Nettoud-	
bytte af	- 2010,00
Tilsammen...	Kr. 3854,00

Det bemærkes, at man har regnet med Dagspriser for et middel Aar.

Kvivig, den 23. Juli 1924.

Jens Chr. F. Djurhuus.

Niclas Jacobsen.

Ovenanførte Vurdering tiltrædes af undertegnede.

Vestmanhavn, den 30. Juli 1924.

Hans Nolsøe.

Til
Færøernes Lagting.

Til
Færø Amt, Thorshavn.

Undertegnede Udvalg skal, idet vi herved, i Henhold til Amtets Skrivelser af 4. Oktober og 20. December indsende den af os foretagne Vurdering af Udbyttet af de Vaagø Præstegæld tillagte Jorder, tillade os at bemærke følgende:

Da der for Tiden ingen Præst er i Embedet, har vi haft Vanskelighed ved at faa fuld Oplysning om de Betingelser, hvorefter de forskellige Dele af Jorden er overladt til Brugere. Vi har derfor paa enkelte Punkter været nødt til at regne efter, hvad vi fandt ud at være rimeligt, og vi tror at være komne det saa nær, at om der muligvis er Afvigelser, saa er de saa uvæsentlige, at de ingen nævneværdig Indflydelse har paa Gennemsnitsberegningen.

Beregningerne er foretagne nærmest efter Priserne sidste Aar og de nuværende Konjunkturer. Da Slagtel var mere end almindeligt og Købe-oven ringe, mener vi derfor at være paa den sikre Side hvad det angaar. At Faarebrug er af den Art, at det enkelte Aar helt kan mislykkes, er overflødigt for os at nævne. Det vil nok komme i Betragtning.

I Anledning af Amtets Skrivelse af 20. December bemærkes, at det altid vil bero paa vedkommende Præsts Kvalifikationer, hvorvidt den nuværende eller en anden Driftsmaade vilde være mest udbyttebringende. Den almindelige Mening er nok, at det vilde være heldigst for alle Parter, om Præsten intet havde at gøre med Gaarden; men dette Spørgsmaal formener vi at ligge udenfor vor Opgave. Ellers forekommer det os, at det ikke kan faas betydeligt mere ud af Gaarden, end hvad Præsten efter det foreliggende skal have; men Tiden er meget ugunstig for Salg.

Jordehvalen er nøjagtig beregnet i Forhold til som Enkegaardens Grind har været solgt. Begge Dele har været solgt ved Auktion.

Endelig bemærkes, at for det Tilfælde, at Præsten ikke selv kan foretage Salg og Inkassation af Produkterne, vil der være noget at fratrække derfor.

I Henhold hertil tillader vi os at opstille følgende, som værende Præstens gennemsnitlige, aarlige Nettoindtægt af Gaarden, efter nuværende Forhold:

1.	120 Slagtefaar	1800	Kr.
2.	225 kg Vaaruld	270	-
3.	Havgeleje for Heste	70	-
4.	Mælk	300	-
5.	Tørv fra Opsidderne	100	-
		Tilsammen...	2540 Kr.
6.	÷ Skat af Jorden	300	-
		Rest...	2240 Kr.
7.	Jordehval: Gennemsnitlig Indtægt i 10 Aar:		
	1914—1923, incl.	630	Kr.
	1904—1913, —	225	-

ANMÆRKNINGER:

- ad 1. Naar Prisen er sat til 15 Kr. pr. Stk., saa er den beregnet forskellig for de forskellige Havger: fra 12 op til 18 Kr.
- ad 4. Hele den gamle Bø er overladt til Opsiddere imod at besørge Fjældgang m. m. Den nævnte Mælk er Leje af nogle Trøer.
- ad 5. Tørven leveres af forskellige som Del af Lejen for Indmarkslodder. Den skæres i Præstens Tørveheder. Den Tørv, som Præsten selv betaler Arbejds løn for anses ikke for nævneværdig Indtægt.
- ad 6. Kun Skatten som betales til Landfogden og den paa det matrikulerede Jordegods paalignede er medtaget. Ikke Formue- og Lejlighedsskat.
- ad 7. Indtægt af Jordehval har vi opført særskilt, for to 10-Aars Perioder: før og under Dyrtiden. Enkegaarden er ikke medtagen.

Det af Lagtinget valgte Udvalg til at vurdere Præstejordens Indtægter paa Vaagø, Midvaag, den 8. April 1924.

D. P. Michelsen.

Niclas Rasmussen.

A. M. Thomasen.

I Henhold til Færø Amts Skrivelse af 4. Oktober f. A. have vi undertegnede foretaget en Vurdering af Nottoudbyttet af de Sandø Præsteembede tillagte Jorder, og ere i den Anledning komne til nedenanførte Resultat:

I.	a. Hødderhaugen:		
	Uld & Slagt, Ko & Trøleje.....	1770	Kr.
	b. 2 Marker i Fjældshaugen:		
	Uld & Slagt.....	300	-
		Brutto...	2070 Kr.
	$\div \frac{1}{3}$ for Arbejdsløn...	690	-
			1380 Kr.
	c. Indmarken i Tødnes:		
	10 Kofoder a 75 Kr.....	750	-
			2130 Kr.
II.	Anneksgaarden:		
	Uld & Slagt.....	Brutto	2100 Kr.
	$\div \frac{1}{3}$ for Arbejdsløn.....	700	-
		Netto...	1400 Kr.
	Indmarken.....	412	-
			1812 -
		Netto...	3942 Kr.
III.	Tørveleje i Hødderhaugen.....	ca.	600 Kr.
	— i Sanderhaugen.....	ca.	250 -
			850 -
		Netto...	4792 Kr.

Vi bemærker, at Anneksgaarden uden- og indengaards har været bortlejet for 1100 Kr. aarlig. Der er i Løbet af de sidste 20 Aar tilfaldet det benificerede Jordegods i Sandø Præstegæld Indtægter af Grindefangst. Herom kan vi imidlertid ifølge Sagens Natur ikke give nogen Oplysninger, men maa disse kunne indhentes ved Provstiet eller Sysselkontoret.

Sand, den 25. Juli 1924.

Johan P. Hentze.

Johannes Johannesen.

Martin Poulsen.

Færø Amt.

Ifølge Begæring af Færøernes Lagting i Skrivelse af 4. Oktober 1923 have vi undertegnede efter bedste Skøn foretaget Vurdering af Nettoudbyttet af de til Suderø nordre Præsteembede tillagte Jorder:

24 Kofoder a 160 Kr.	3840 Kr.
10 Tdr. Kartofler a 15 Kr.	150 -
45 Faar a 20 Kr.	900 -
100 kg Uld a 2 Kr.	200 -
4 Sk. Jordehval a 12 Kr.	48 -
$\frac{3}{4}$ Sk. Døglinger a 12 Kr.	9 -
	5147 Kr.

Kvalbø, den 18. Juli 1924.

N. P. Joensen.

Ellender Ellendersen.

Elieser Mortensen.

*

*

*

Vi undlader dog ikke at bemærke, at Sognepræsten langt fra faar hele det ovenfor angivne Udbytte, idet saavel Indmarkens som Havgens Udbytte fordeles mellem ham og de mange Husmænd i Kvalbø, som arbejde for Præsten. Det ovenfor angivne er saaledes det samlede Udbytte.

Til

Færø Amt, Thorshavn.

I Anledning af Skrivelse af 4. Oktober f. A. hvori man blev anmodet om at foretage en Vurdering af Nettoudbyttet af de til Suderø søndre Præstegæld tillagte Jorder, har vi undertegnede foretaget denne Vurdering og vedlægger en specificeret Oversigt derover, der udviser et Nettoudbytte paa Kr. 2154,33, som er beregnet efter et Gennemsnitsaar.

Indtægterne kunde ved en bedre Drift været en Del større, og særlig vil man fremhæve, at Faarebruget giver for lidt Udbytte i Forhold til Jordens Marketal.

Da vi formener, at det utvivlsomt er mest fordelagtigt at sælge Jorden, vil vi nedenfor efter bedste Skøn angive Værdien af de til Præstegælden hørende Jorder:

1 Vaag: 10 Marker 4 Gylden a Kr. 300,00 pr. Gylden.....	Kr. 49 200,00
1 Porkere: 2 Marker a Kr. 400,00 pr. Gylden.....	- 12 800,00
	Kr. 62 000,00

Ved at sælge Jorden i passende Størrelser og til højst bydende, vil den sikkert indbringe mindst Kr. 400,00 i Vaag og Kr. 600,00 i Porkere pr. Gylden, saa alene Renten af den hermed indvundne Kapital vil udgøre en stor Del af den nuværende Præsteløn.

Ihændehaberne betaler for Tiden en aarlig Leje af Kr. 450,00, og sandsynligvis kunde man sat dette Beløb noget højere, men under alle Omstændigheder vil Lejeindtægten kun udgøre en ringe Del af Renterne af Kapitalen, der indkommer ved Salg af Jorden, saa vi tillader os at anbefale, at Præstejorden bliver solgt.

Vaag, den 11. Maj 1924.

Ærbødigst

Joh. Nolsøe.

H. P. Djurhuus.

Joan J. Dahl.

*

*

*

Oversigt over Indtægter og Udgifter ved Suderø søndre Præstegælds Jorder.

Indtægt.

I Vaag:

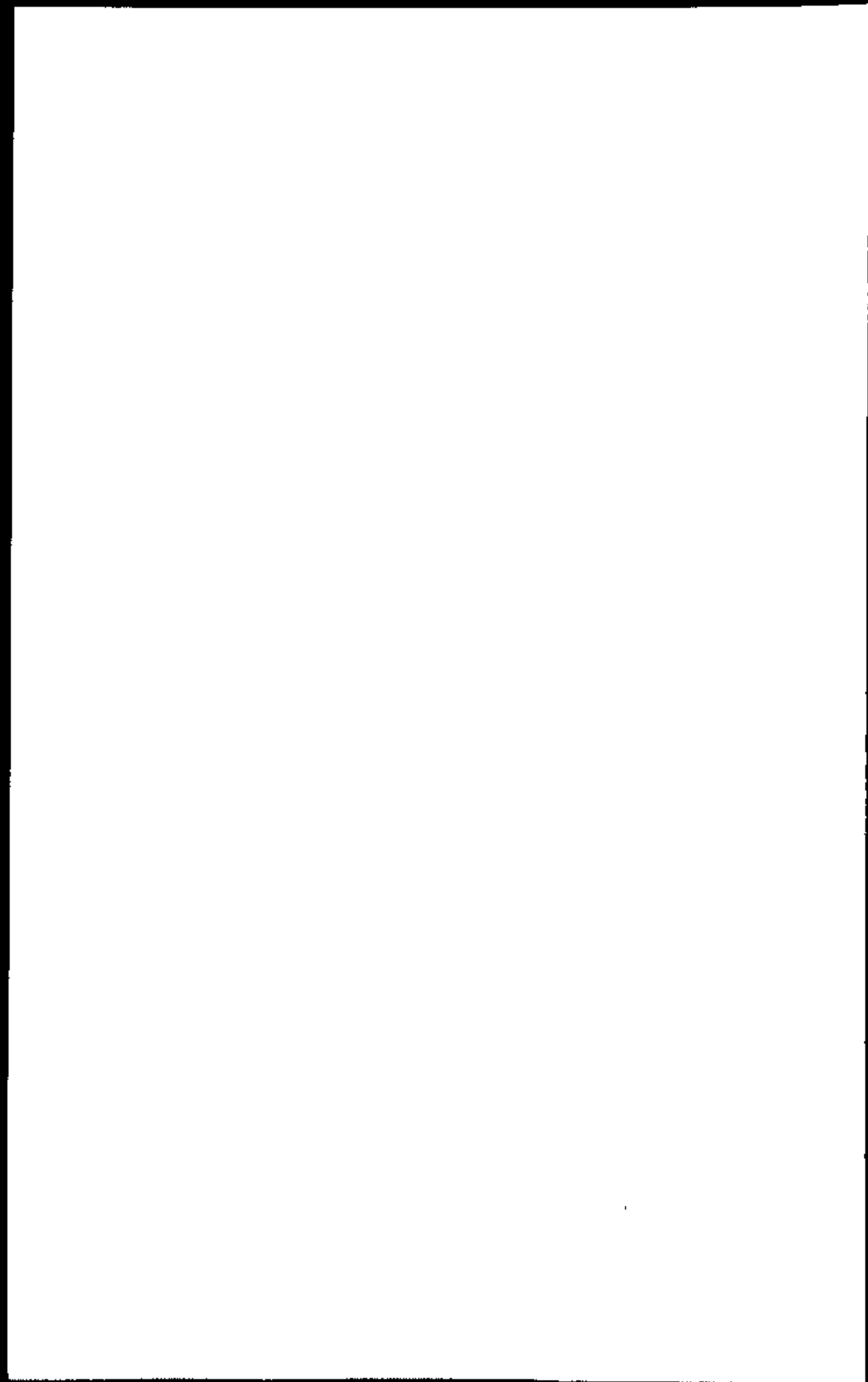
1. 30 Stkr. Slagtefaar a Kr. 15,00	Kr. 450,00
2. 75 kg Uld a Kr. 2,00	- 150,00
3. 24 Tdr. Kartoffler a Kr. 14,00	- 336,00
4. 200 Skind Hø a Kr. 8,00	- 1600,00
5. Diverse Indtægter.....	- 150,00
	Kr. 2686,00

I Porkere:

1. 12 Stkr. Slagtefaar a Kr. 15,00	Kr. 180,00
2. 50 kg Uld a Kr. 2,00	- 100,00
3. 16 Tdr. Kartoffler a Kr. 14,00	- 224,00
4. 70 Skind Hø a Kr. 8,00	- 640,00
5. 600 Løbe Tørv a Kr. 0,50	- 300,00
	- 1444,00
	Kr. 4130,00

Udgift.

1.	Kommuneskat i Vaag	Kr.	480,00
2.	do. i Porkere	-	76,00
3.	Lagtingsskat	-	43,00
4.	Arbejds løn: $\frac{1}{3}$ af Bruttoindtægten	-	1376,67
5.	Nettoudbytte	-	2154,33
			Kr. 4130,00

Ekstrakter
af
de af Færøernes Lagting
deciderede Regnskaber
i
Sessionen 1924.

Meddelt af Færø Amt

Thorshavn.

Trykt i A/S. „Færø Amtstidende“s Bogtrykkeri,
1925.

1.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færø Amts Repartitionsfond

for Aaret fra 1. Oktober 1922 til 30. September 1923.

Indtægt.

	Kr	Ør	Kr	Ør
1. Beholdning den 1. Oktober 1922:				
a. Restancer af Skat m. v.	44684	10		
b. Kontant hos Regnskabsføreren	8854	11		
			53538	21
2. Udskrivning i Regnskabsaaret 1922—23 paa Jordegodsct og Kommunerne			149236	08
3. Rødelse for Høndelsheviser			1972	50
4. Statsudskud i H. t. Lov af 15. Maj 1903			3000	00
5. Refusion af forskudsvis afholdte Udgifter vedrørende smitsomme Sygdomme			2601	17
6. Refusion af Deliakventomkostninger			100	26
7. Refusion af Alim. tationssbidrag			6261	10
8. Refusion af forskudsvis afholdte Udgifter til Vej anlæg			3352	50
9. Refusion af Udgifter til Særetsmedlemmer			25	88
10. Automobilskat			114	30
11. Tilskud fra økonomisk Fond			6000	00
12. Skydekassens Overskud			8138	02
13. Gæld den 30. September 1923:				
Til Føroya Banki			75216	46
			309556	48

Udgift.

	Kr	Ør
1. Gæld den 1. Oktober 1922:		
Til Føroya Banki	90953	84
2. Udgifter vedrørende Lagtingshuset	2194	06
3. Lagtingsmændenes Diæter og Rejsseudgifter	12888	95
4. Andre Udgifter vedrørende Lagting-arbejdet	14169	07
5. Udgifter til Justitsvæsenet	4512	08
6. Udgifter til Valgvæsenet	161	47
7. Udgifter til Medicinalvæsenet	9355	32
8. Udgifter til Lægevæsenet	4000	00
9. Udgifter til Jordenmodervæsenet	1807	35
10. Tilskud til Sanatoriets Drift og Vedligehold	5374	07
11. Udgifter til Sysselmændenes Omrejser	1013	91
12. Udgifter til Dyrkegens Omrejser	1500	00
13. Udgifter til Skolevæsenet	1084	85
14. Udgifter til Landbruget	116	80
15. Renter af Obligationsgæld	36072	28
16. Renter af Kassekredit	4601	01
17. Afdrag paa Gæld	15740	88
18. Bidrag til Kredittforeningens Reservesfond	238	31
19. Undersøgelse af Vandkraften	10132	30
20. Tilskud til Færø Amts Bibliothek	2000	00
21. Alim. tationsbidrag	6195	00
22. Udgifter til kommunale Vejanlæg	8667	50
23. Forskellige Udgifter	620	50
24. Beholdning den 30. September 1923:		
Restancer af Skat m. m.	52024	38
Kontant hos Regnskabsføreren	22227	14
		74241 52
		309556 48

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færø Amts Fattigkasse
for Aaret fra 1. Oktober 1922 til 30. September 1923

Indtægt:

1. Beholdning den 1. Oktober 1922:	Kr	Ør	Kr	Ør
I. Tilhørende Grundfonden.....	37500	00		
II. Disponible Midler	15785	25		
			53285	25
2. Renter.....			1244	08
3. Arveafgifter			12982	94
4. Afgifter af Gavebreve og Testamenter			3	49
5. Afgifter af Grindefangster.....			615	75
6. Bidrag fra Embeds- og Bestillingsmænd i Anledning af deres Ansættelse paa Færøerne			6	00
7. Bøder.....			345	00
8. Kendelser for udfærdigede Handelsbevillinger.....			1600	00
9. Kendelser i H. t. Færdigheden.....			16	00
10. Refunderet Forskud i Anledning af forskellige Personers Nedsendelse og Ophold paa Sindssygeanstalter i Danmark			11091	50
11. Kendelser for udfærdigede Bevillinger til Handelsrejsende.....			372	50
12. Afgifter iflg. Lov af 2. Maj 1902 om Hvalfangst			1040	00
13. Refusion af Udgifter ved en Døvsam			176	24
	Summa Indtægt		82777	75

Udgift:

	Kr	Ør	Kr	Ør
1. Tilskud til Kommuner.....			600	00
2. Tilskud til Sygehuse			2000	00
3. Udgifter til Underhold af Børn avlede udenfor Ægteskab			1432	00
4. Kassererens Løn.....			150	00
5. Andre Udgifter.....			40	84
6. Udbetalte Forskud, der er refunderede i Regnskabsaaret			11091	50
7. Tilskud til Pension-fonden			2000	00
8. Udgifter ved Døvsammes Oplærelse			3600	00
9. Beholdning den 30. September 1923:				
I. Tilhørende Grundfonden	38000	00		
II. Disponible Midler	23863	41		
			61863	41
	Summa Udgift		82777	75

3.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færø Amts økonomiske Fond
for Aaret fra 1. Oktober 1922 til 30. September 1923.

Indtægt:

	Kr	Ør	Kr	Ør
1. Beholdning den 1. Oktober 1922:				
A. Tilhøre de Grundfonden	30056	00		
B. Disponible Midler	31457	20		
			61513	20
2. Renter af Fondens Kapitaler			1784	86
3. Indtægter af Grindfangster			7629	77
4. Indtægter i H. t. Lov om Hvalfangst ved Færøerne af 2. Maj 1902 ..			6210	00
5. Overført fra den ophævede Skydekasse			4000	00
6. Andre Indtægter			16	66
Summa Indtægt			81181	49

Udgift:

	Kr	Ør	Kr	Ør
1. Til Anlæg og Reparation af Broer, Veje og Landingssteder			5058	33
2. Udgifter i Anledning af Grindfangster			7663	23
3. Tilskud til Fonden for Jordehvalrettighedens Afløsning 5 % af Storhvalfangsten 1922-23, jfr. Reglement 11. Juni 1909			312	00
4. Tilskud til Planteringsforsøg			1000	00
5. - - - Færøya Flåskule			600	00
6. Kassererens Løn			96	00
7. Andre Udgifter			871	48
8. Tilskud til Udgivelse af færøske Kvteder			2040	22
9. Tilskud til færøsk Ordbog			200	00
10. - - - Foren, Sólarmaga			300	00
11. - - - Feriekursus			500	00
12. Beholdning den 30. September 1923:				
A. Tilhørende Grundfonden	31056	00		
B. Disponible Midler	31487	23		
			62543	23
Summa Udgift			81181	49

Fonden til Jordehvalrettighedens Afløsning havde pr. 30. September 1923 en Formue af 82250 Kr. 50 Øre.

Ekstrakt
af
Regnskabet for Grindegarnet i Vestmanhavn
for Aaret 1923.

Indtægt:

	Kr	Ør
1. Beholdning den 1. Januar 1923.....	2622	40
2. Indvundne Renter.....	77	05
3. Indtægt af Grindesangster.....	953	75
Summa Indtægt	3653	20

Udgift:

	Kr	Ør
1. Kassererens Løn.....	12	00
2. Andre Udgifter.....	14	09
3. Udgifter vedrørende Grindegarnet.....	725	13
4. Rente til økonomisk Fond.....	176	00
5. Beholdning den 31. December 1923.....	2725	98
Summa Udgift	3653	20

Ekstrakt
af
Regnskabet for Fonden for Forulykkedes Efterladte
for Aaret 1923.

Indtægt:

	Kr	Ør	Kr	Ør
1. Beholdning den 1. Januar 1923:				
a. Tilhørende Grundfonden.....	7110	74		
b. Disponib ^{le} Midler.....	7729	16		
			14839	90
2. Jordebogskassen indbetalt i H. t. Lov af 1. April 1908 for Finansaaret 1923-24.....			216	00
3. Indvundne Renter.....			632	33
Summa Indtægt			15688	23

Udgift:

	Kr	Ør	Kr	Ør
1. Regnskabsførerens Løn.....			13	00
2. Andre Udgifter.....			11	78
3. Understøttelse til forulykkedes Efterladte.....			101	00
4. Beholdning den 31. December 1923:				
a. Tilhørende Grundfonden.....	7210	74		
b. Disponible Midler.....	8350	71		
			15561	45
Summa Udgift			15688	23

Ekstrakt

af

Regnskab for Færø Amts Skolefond
for Aaret 1923.

Indtægt:

	Kr	Ør	Kr	Ør
1. Beholdning den 1. Januar 1923:				
a. Rentebærende Kapital	36.190	92		
b. I Færø Amts Sparekasse	60	60		
c. I Føroya Banki	108	29		
d. Hos Kassereren	408	59		
		577	48	
2. Renter af Fondens Kapital			37068	40
3. Refusion af Reerslev Kirkoudende			1638	10
4. Statskassens Deputat			11	33
5. Statskassens faste Tilskud til Realskolen			221	00
6. Statskassens Tilskud til Lærertlønnings			3900	00
7. Tilskud til udenbys Elever:			18674	82
a. Statskassen	508	73		
b. Amtsrepartitionsfonden	368	75		
			1137	50
8. Tilskud til Fin Effersøes Pension:				
a. Statskassen	300	00		
b. Amtsrepartitionsfonden	150	00		
c. Thorshavn's Kommune	100	00		
			550	00
9. Thorshavn's Kommunes Tilskud til Realskolen			150	00
10. Skolepenge fra Realskole's Elever			17535	00
11. Lejeindtægt			495	00
12. Seminariet for Brændsel, Belysning og Rengøring			600	00
13. Indtægter af Grind og Størhval			1550	50

Summa Indtægt 83537 65

Udgift:

	Kr	Ør	Kr	Ør
1. Pensioner og Afgift til Pensionskassen			1374	00
2. Lærertlønnings og Vikarudgifter			28657	71
3. Understøttelse til udenbys Elever			1137	50
4. Revisorløn			26	66
5. Kassererløn			106	00
6. Porto m. m.			40	00
7. Skatter og Afgifter			2084	40
8. Assurance			645	00
9. Vedligeholdelse og Nyanskaffelser			979	80
10. Brændsel og Belysning			2329	95
11. Renholdelse			2151	21
12. Undervisningsmateriel m. m.			286	28
13. Andre Udgifter			160	64
14. Renter af Laan			300	00
15. Anvist af Skoledirektionen			295	80
16. Beholdning den 31. December 1923:				
a. Rentebærende Kapital	36490	92		
b. I Færø Amts Sparekasse	62	87		
c. I Føroya Banki	112	24		
d. Hos Kassereren	6303	67		
		6477	78	

42968 70

Summa Udgift 83537 65

Ekstrakt

af

Regnskabet for Fonden til Anskaffelse af nyttige Skolebøger
for fattige Almueskolebørn paa Færøerne.
for Aaret 1923.

Indtægt:

1. Beholdning den 1. Januar 1923:	Kr	Ør	Kr	Ør
a. Renteberende Kapital	1298	59		
b. Indestående i Sparekassen	1872	16		
c. Kontant Beholdning	33	06		
			3193	81
2. Indvundne Renter			107	76
			Summa Indtægt	3301 57

Udgift:

1. Uddelt til Boghjælp	Kr	Ør	Kr	Ør
2. Revisorløn			210	00
3. Bekendtgørelse af Regnskabs ekstrakt			0	08
4. Beholdning den 31. December 1923:			14	00
a. Renteberende Kapital	Kr	Ør		
b. Indestående i Sparekassen	1298	59		
c. Kontant Beholdning	1743	52		
	35	38		
			3077	49
			Summa Udgift	3301 57

Ekstrakt

af

Regnskabet for Sognepræst Engelstads Deltagelses- og
Erkendtlighedslegat
for Aaret 1923.

I. Realskolelegatet.

Indtægt:

1. Beholdning den 1. Januar 1923:	Kr	Ør	Kr	Ør
a. Renteberende Kapital	1400	00		
b. Kontant Beholdning	7	09		
			1407	09
2. Indvundne Renter			49	00
			Summa Indtægt	1456 09

Udgift:

1. For Bøger til Discipelbiblioteket	<i>Kr</i>	<i>Ør</i>	
2. Revisorløn			48 50
3. Beholdning den 31. December 1923:	<i>Kr</i>	<i>Ør</i>	0 03
a. Rentebærende Kapital			1400 00
b. Kontant Beholdning			7 56
			1407 56
Summa Udgift			1456 09

II. Pensionslegatet.

Indtægt:

1. Beholdning den 1. Januar 1923:	<i>Kr</i>	<i>Ør</i>	<i>Kr</i>	<i>Ør</i>
a. Rentebærende Kapital			1535 69	
b. Kontant			12 26	
			1547 95	
2. Indvundne Renter....			55 83	
			1603 78	
Summa Indtægt			1603 78	

Udgift:

1. Revisorløn	<i>Kr</i>	<i>Ør</i>	
2. Trykningsudgifter			0 04
3. Beholdning den 31. December 1923:	<i>Kr</i>	<i>Ør</i>	22 00
a. Rentebærende Kapital			1563 52
b. Kontant			18 22
			1581 74
Summa Udgift			1603 78

9.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færøernes Mellem- og Realskoles Pensionsfond
for Aaret 1923.

Indtægt:

1. Beholdning den 1. Januar 1923....	<i>Kr</i>	<i>Ør</i>
2. Indbetalt af Færø Amts Skolefond.....		97 26
		474 00
		571 26
Summa Indtægt		571 26

Udgift:

1. Indbetalt i Statskassen.....	<i>Kr</i>	<i>Ør</i>
2. Beholdning den 31. December 1923.....		237 00
		334 26
		571 26
Summa Udgift		571 26

10.

Ekstrakt

af

Regnskabet for den gensidige Forsikringsforening for Skole-
bygninger paa Færøerne
for Aaret fra 1. Oktober 1922 til 30. September 1923.

Indtægt:

	Kr	Sk	Kr	Sk
1. Beholdning den 1. Oktober 1922:				
a. Indestaaende i Sparekassen	7260	13		
b. Kontant Beholdning	347	55		
c. Restancer		3 00		
			7509	68
2. Forsikring-præmier for indtegnede Skolebygninger			255	63
3. Indvundne Renter			297	67
Summa Indtægt			8062	98

Udgift:

	Kr	Sk	Kr	Sk
1. Løn til Kassereren			30	00
2. Revisorløn			0	39
3. Trykningsudgifter			14	00
4. Porto			10	00
5. Beholdning den 30. September 1923:				
a. Indestaaende i Færø Amts Sparekasse	7757	80		
b. Kontant Beholdning	135	88		
c. Restancer	94	97		
			7988	59
Summa Indtægt			8062	98

11.

Ekstrakt

af

Regnskabet for de færøske Almueskole-Læreres og -Lærerinders
Pensionsfond
for Aaret fra 1. Oktober 1922 til 30. September 1923.

Indtægt:

	Kr	Sk	Kr	Sk
1. Beholdning den 1. Oktober 1922:				
a. Indestaaende i Sparekassen	23404	90		
b. Kontant Beholdning	5329	32		
c. Restancer		51 71		
			28875	93
At overføre...			28875	93

		Overført,...	28875 93
2.	Indbetaling til Fonden i Henhold til Lov af 29. Marts 1893 §§ 2 og 3:		
	I. a. Fra Statskassen	Kr 6164 86	
	b. - Kommunerne paa Færøerne	6164 86	
		-	12329 72
	II. a. - Statskassen g. Tilskud	2000 00	
	b. - Amtsfattiggassen	2000 00	
			4000 00
			16329 72
3.	Indbetaling fra Kommunerne til Kassererens Lønning		100 00
4.	Indvundne Renter		1100 00
		Summa Indtægt	46405 65
Udgift:			
		Kr 6	
1.	Udbetalte Pensioner	7900 20	
2.	Anv. t. af Skoledirektionen — Tilskud til samme	853 43	
3.	Løn til Kassereren	100 00	
4.	Revisorløn	9 90	
5.	Trykningsudgifter	18 00	
6.	Porto og Papir	23 00	
7.	Beholdning den 30. September 1923:	Kr 6	
	a. Indestående i Sparekassen	29152 25	
	b. Kontant Beholdning	6558 90	
	c. Restancer	1789 97	
			37501 12
		Summa Udgift	46405 65

12.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færøernes Amtskommunes Telefonvæsen
for Aaret fra 1. Oktober 1922 til 30. September 1923.

Indtægt:			
		Kr 6	
1.	Beholdning den 1. Oktober 1922	9506 16	
2.	Indtægt af Abonnement	30914 50	
3.	Indtægt af Santaler, Telefonogrammer, Budsendelser og Ekstragebyr	82379 78	
4.	Amtskommunens Godtgørelse for de til og fra Telegrafstationen i Thorshavn og Tveraa telefonerede Telegrammer	6414 55	
5.	Forskellige Indtægter	562 56	
		Summa Indtægt	129777 55
Udgift:			
		Kr 6	
1.	Administration	21302 00	
2.	Forrentning og Afdrag af Laan	20734 10	
3.	Stationernes Drift	20151 24	
4.	Vedligeholdelse og Eftersyn af Anlægget	20131 22	
5.	Udvidelse af Anlægget	21531 40	
6.	Forskellige Udgifter	2383 39	
7.	Beholdning den 30. September 1923	22544 20	
		Summa Udgift	129777 55

Ekstrakt

af

Revenskab for Driften af Færø Amtskommunes Tuberkulose-
Sygehus i Høydal

for Aaret fra 1. Oktober 1922 til 30. September 1923.

Indtægt:

	Kr	Sk	Ør
1. Beholdning den 1. Oktober 1922:			
a. Restancer og Forskud	1440	40	
b. Statskassens Tilskud for Juli Kvartal 1922	8447	50	
c. Hos Kassereren	226	37	
2. Betaling for Patienter			10114 27
3. Statskassens Tilskud			12100 00
4. Forplejningen			36300 00
5. Tilbagebetalt Forskud			115 94
6. Have og Anlæg			400 00
7. Husdyrhold			602 30
8. Inventar			3209 70
9. Relusio			38 50
10. Forskellige Indtægter			4 82
			35 72
11. Tilskud fra Statskassen til Dækning af Underskud 1921—22	Kr	Ør	
Do. fra Amtsrepartitionsfonden til Dækning af samme Underskud	14324	00	
	4774	67	
12. Gæld den 30. September 1923:			19098 67
a. Til Færø Amts Fattigkasse	Kr	Ør	
b. Til Færøys Banki	7000	00	
	8890	13	
			15890 13
Summa Indtægt			97900 05

Udgift:

	Kr	Ør	Sk	Ør
1. Gæld den 1. Oktober 1922:				
a. Til Færø Amts Fattigkasse	7000	00		
b. Til Færøys Banki	19870	63		
2. Lønninger			26870	63
3. Forplejningen			9533	41
4. Vask og Rengøring			27678	30
5. Brændsel og Belysning			1557	88
6. Medicin			7978	07
7. Bygninger			1104	81
8. Maskiner			1441	60
9. Inventar			65	70
10. Assurance			968	05
11. Have og Anlæg			1000	00
12. Løsning og Fragt			447	78
13. Kontorhold m. v.			240	74
14. Husdyrhold			569	13
15. Renter			2006	97
16. Forskud			1594	91
17. Beholdning den 30. September 1923:			505	00
a. Restancer og Forskud	Kr	Ør		
b. Statskassens Tilskud for Juli Kvartal 1923	4408	00		
c. Hos Kassereren	9177	00		
	452	04		
			14037	04
Summa Udgift			97900	05

14.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Norderøernes Præstegælds Kirkekasse
for Aaret 1923.

Indtægt:

	Kr.	Ør.
1. Beholdning den 1. Januar 1923.....	7098	29
2. Erstatning for samtlige Tiender.....	1260	00
3. Andel i Storkvælsafgift.....	208	00
4. Indvundne Renter.....	31	04
5. Gæld den 31. December 1923.....	66407	23
Summa Indtægt	70004	56

Udgift:

	Kr.	Ør.
1. Gæld den 1. Januar 1923.....	68008	94
2. Reparation af Kirkerne.....	111	55
3. Kirkelys. Brød og Vin.....	701	80
4. Rengøring.....	207	20
5. Præstehold.....	186	00
6. Andre Udgifter.....	710	05
7. Andel i Kassererløn.....	53	87
8. Andel i Revkorløn.....	1	02
9. Bekendtgørelse af Regnskabsekstrakt.....	14	80
10. Beholdning den 31. December 1923.....	9	33
Summa Udgift	70004	56

15.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Østerø Præstegælds Kirkekasse
for Aaret 1923.

Indtægt:

	Kr.	Ør.	Kr.	Ør.
1. Beholdning den 1. Januar 1923:				
a. Rentefrit Laan til andre Kirkekasser.....	13500	00		
b. Forskud til Norderøernes Kirkekasse.....	2289	76		
2. Erstatning for samtlige Tiender.....			15789	76
3. Storkvælsafgift.....			1850	00
			416	00
Summa Indtægt			18055	76

Udgift:

	Kr	Ør
1. Reparationsarbejder ved Kirkerne	736	66
2. Vedligeholdelse og Anskaffelse af Inventar	28	50
3. Kirkelys, Brød og Vin	1120	84
4. Rengøring	226	34
5. Præsthold	156	00
6. Andre Udgifter	5	05
7. Andel i Kassererløn	53	87
8. Andel i Revisorløn	1	65
9. Trykningsudgifter	15	60
10. Beholdning den 31. December 1923: <i>Kr</i> <i>Ør</i>		
a. Rente frit Laan til andre Kirkekasser	13500	00
b. Forskud til Nordtøernes Kirkekasse	2221	25
	15721	25
Summa Udgift	18055	76

16.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Sydstrømø Præstegælds Kirkekasse
for Aaret 1923.

Indtægt:

	Kr	Ør
1. Beholdning den 1. Januar 1923:		
Forskud til Nordtøernes Kirkekasse	618	49
2. Erstatning for samtlige Tiender	780	00
3. Andel i Stenhuvsfangst	416	00
4. Gæld den 31. December 1923:		
Laan fra andre Kirkekasser	21529	14
Summa Indtægt	23343	63

Udgift:

	Kr	Ør
1. Gæld den 31. December 1923:		
Rente frit Laan fra andre Kirkekasser samt Laan fra økonomisk Fond	21525	33
2. Reparationsarbejder ved Kirkerne	441	87
3. Anskaffelse og Vedligeholdelse af Inventar	1	50
4. Kirkelys, Brød og Vin	853	56
5. Rengøring	315	52
6. Præsthold	100	00
7. Andre Udgifter	58	36
8. Andel i Kassererløn	30	75
9. Andel i Revisorløn	0	80
10. Trykningsudgifter	16	00
11. Beholdning den 31. December 1923	0	00
Summa Udgift	23343	63

17.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Thorshavns Kirkes særlige Kasse
for Aaret 1923.

Indtægt:

	Kr	Ør
1. Beholdning den 1. Januar 1923.....	8498	44
2. Indvundne Renter	22	64
3. For Benyttelse af Kirkens Ornamente.....	287	50
4. Bæsepenge.....	218	00
Summa Indtægt	9026	58

Udgift:

	Kr	Ør
1. Lønning til Organisten m. m.	210	00
2. Tilsyn med Taarnuret	25	00
3. Graverløn	120	00
4. Revisorløn	0	35
5. Andre Udgifter	4	63
6. Bekendtgørelse af Regnskabs ekstrakt.....	13	60
7. Beholdning den 31. December 1923.....	8653	00
Summa Udgift	9026	58

18.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Nordstrøme Præstegælds Kirkekasse
for Aaret 1923.

Indtægt:

	Kr	Ør	Kr	Ør
1. Beholdning den 1. Januar 1923:				
Rentefrit Laan til andre Kirkekasser	9100	00		
2. Erstatning for samtlige Tiender.....	900	00		
3. Andel i Storhvalsafgift.....	208	00		
4. Gæld den 31. December 1923.....	6717	66		
Summa Indtægt	16925	66		

Udgift:

	Kr	Ør
1. Gæld den 1. Januar 1923	2911	28
2. Vedligeholdelse og Anskaffelse af Inventar	22	75
3. Reparationsarbejde ved Kirkerne	3737	71
4. Kirkelys, Brød og Vin	709	97
5. Rengøring	235	55
6. Præstehold	92	00
7. Andre Udgifter	53	50
8. Andel i Kassererløn	46	15
9. Andel i Revisorløn	0	75
10. Trykningsudgifter	16	00
11. Beholdning den 31. December 1923:		
Rentsfrit Laan til andre Kirkekasser	9100	00
Summa Udgift	16925	66

19.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Vaagø Præstegælds Kirkekasse
for Aaret 1923.

Indtægt:

	Kr	Ør	Kr	Ør
1. Beholdning den 1. Januar 1923:				
a. Rentsfrit Laan til andre Kirkekasser	10500	00		
b. Forskud til Norderøernes Kirkekasse	1492	43		
			11992	43
2. Erstatning for samtlige Tjender			1140	00
3. Andel i Storchvalsaafgift			108	00
Summa Indtægt			13340	43

Udgift:

	Kr	Ør
1. Vedligeholdelse og Anskaffelse af Inventar	4	75
2. Reparationsarbejder ved Kirkerne	328	69
3. Kirkelys, Brød og Vin	736	55
4. Rengøring	421	15
5. Præstehold	49	00
6. Andre Udgifter	1	50
7. Andel i Kassererløn	38	46
8. Andel i Revisorløn	1	25
9. Trykningsudgifter	16	00
10. Beholdning den 31. December 1923:		
a. Rentsfrit Laan til andre Kirkekasser	10500	00
b. Forskud til Norderøernes Kirkekasse	1243	10
		11743 10
Summa Udgift	13340	43

20.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Sandø Præstegælds Kirkekasse
for Aaret 1923.

Indtægt:

1. Beholdning den 1. Januar 1923:		
Forskud til Norderøernes Kirkekasse	7762	17
2. Erstatning for samtlige Tiender	670	00
3. Andel i Storchvalsfangst	208	00
	Summa Indtægt	8640 17

Udgift:

1. Reparationsarbejder ved Kirkerne	301	14
2. Anskaffelse og Vedligeholdelse af Inventar	85	10
3. Kirkelys, Brød og Vin	367	28
4. Rengøring	94	20
5. Præstehold	36	00
6. Andre Udgifter	2	00
7. Andel i Kassererløn	30	75
8. Andel i Revisorløn	0	60
9. Trykningsudgifter	13	60
10. Beholdning den 31. December 1923:		
Forskud til Norderøernes Kirkekasse	7709	50
	Summa Udgift	8640 17

21.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Suderø Præstegælds Kirkekasse
for Aaret 1923.

Indtægt:

1. Beholdning den 1. Januar 1923:			
Forskud til Norderøernes Kirkekasse		3904	73
2. Erstatning for samtlige Tiender		1200	00
3. Andel i Storchvalsfangst		416	00
4. Gæld den 31. December 1923:			
Rentefrit Lån fra andre Kirkekasser		10000	00
	Summa Indtægt	15520	73

Udgift:

1. Gæld den 1. Januar 1923:		
Rentefrit Lån fra andre Kirkekasser	10000	00
2. Reparationsarbejder ved Kirkerne	1241	10
3. Anskaffelse og Vedligeholdelse af Inventar	199	20
4. Kirkelys, Brød og Vin	406	43
5. Rengøring	254	42
6. Præstehold	48	00
7. Andre Udgifter	55	02
8. Andel i Kassererløn	46	15
9. Andel i Revisorløn	1	11
10. Trykningsudgifter	15	20
11. Beholdning den 31. December 1923:		
Forskud til Norderøernes Kirkekasse	3254	10
Summa Udgift	15420	73

22

Ekstrakt

af

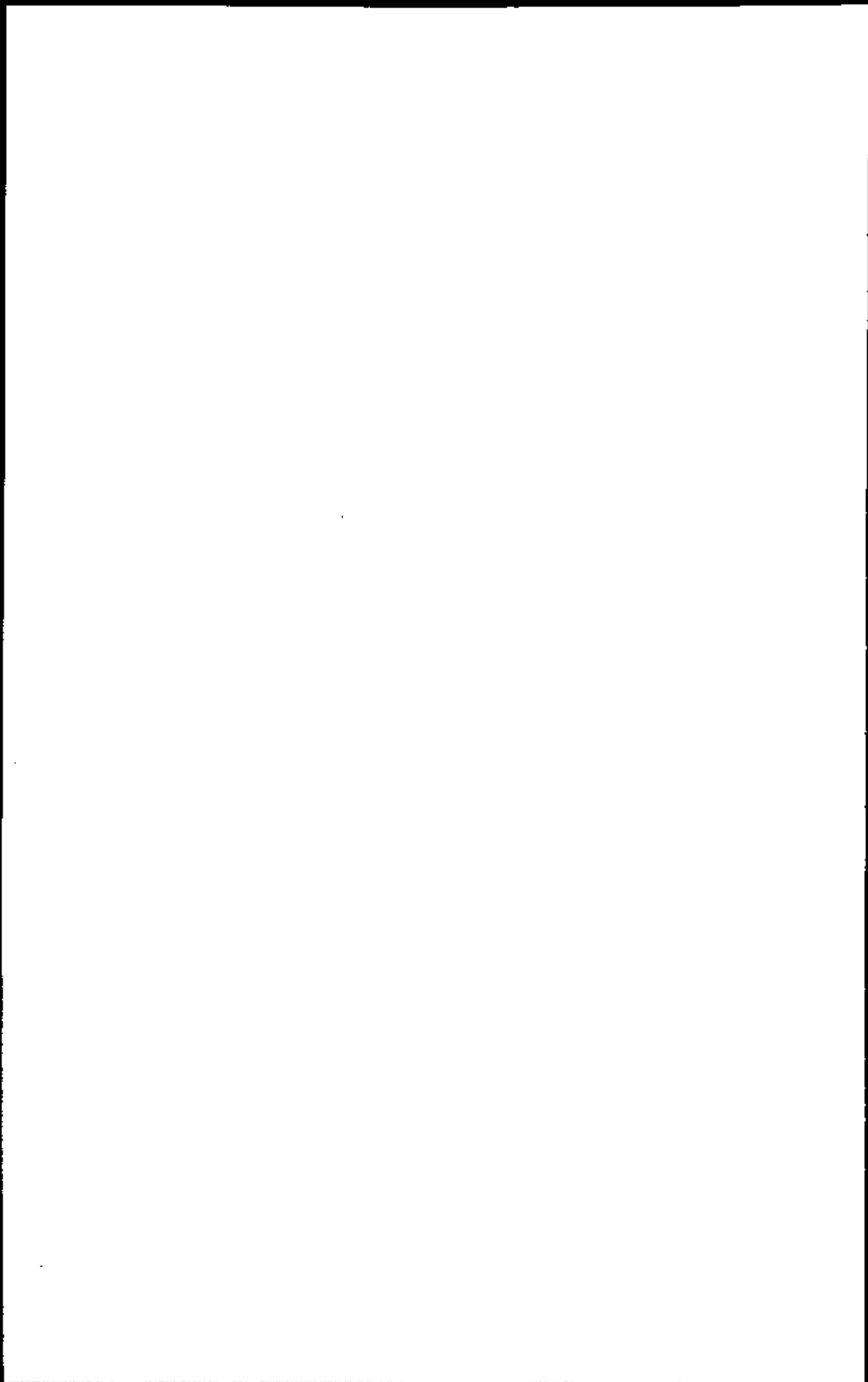
Regnskabet for Vaag Kirkes særlige Kasse
for Aaret 1923.

Indtægt:

1. Beholdning den 1. Januar 1923:			
Indestaaende i Lørdø Amts Sparekasse samt			
Lån til andre Kirkekasser	915	81	
2. Indvundne Renter	15	03	
Summa Indtægt	930	84	

Udgift.

1. Revisorien	kr 0 01
2. Bekendtgørelse af Regnskabsekstrakt	12 00
3. Beholdning den 30 September 1923:	
I Færø Amts Sparekasse og kontant samt	
Laan til andre Kirkekasser	918 83
Summa Udgift	930 84

Forslag til Lov for Færoerne

om

Udskiftning.

Første Afsnit.

I hvilke Tilfælde og af hvem Udskiftning kan kræves.

Kapitel 1.

§ 1.

Ejendomme, som ligger i Fællig, kan kræves udskiftet.

§ 2.

Ved Fællig forstaas i denne Lov, at

- a. hver enkelt Ejers særskilte Andel ikke er betegnet, men Ejendomsstanden benyttes vekselvis eller samtidig af de forskellige Ejere (Sam-eje), eller at
- b. de forskellige Ejere vel hver har sine særskilte Stykker, men disse ligger saaledes i Forhold til hinanden, at hver Ejer ikke uden uforholdsmæssig Byrde kan frede eller paa formaalstjenlig Maade benytte sin Ejendom (Ejendomsblanding).

§ 3.

Udskiftning kan dog ikke kræves fremmet, naar den efter de stedlige Forhold skønnes at ville være utjenlig eller forbunden med overvejende Ulempe, eller naar den findes ikke hensigtsmæssig at kunne foretages uden samtidig Udilytning, og denne ikke lader sig iværksætte.

§ 4.

Ret til at kræve Udskiftning tilkommer Ejer. Lige med Ejer regnes i denne Lov Kongsfæster. Bruger kan ikke kræve Udskiftning, ej heller mod-

sætte sig Udskiftning, som kræves af Ejer. For Tjenestejord træffes Bestemmelsen af vedkommende Minister.

Andet Afsnit.

Udskiftning af Indmark og af Udmark i Forbindelse med Indmark.

Kapitel 2.

Fremgangsmaaden ved Udskiftningen.

§ 5.

Udskiftning af Indmark foretages af en særlig Udskiftningskommission, bestaaende af en af Justitsministeren beskikket Formand og to andre Medlemmer (jfr. § 8).

Justitsministeren kan antage en Medhjælper for Udskiftningsformanden.

Forinden Udskiftningskommissionens Medlemmer paabegynder deres Virksomhed skal de, med mindre de tidligere har afgivet en saadan Erklæring, underskrive en Erklæring, hvori de paa Ære og Samvittighed lover at opfylde deres Pligter som Kommissionsmedlemmer efter bedste Evne og med Redelighed og Upartiskhed. Formen for Erklæringen fastsættes af Justitsministeren.

§ 6.

Begæring om Udskiftning af Indmark rettes til Sysselmanden og maa være underskrevet af Ejere af mindst en Tiendedel af det samlede gamle Marketal i Bygdens Indmark (i Udflytterbygd mindst en Tiendedel af Indmarkens Ejere). Er nogen Del af Bygdens Indmark ikke særskilt matrikuleret, foranlediger Sysselmanden den, naar saadan Begæring foreligger, snarest mulig underkastet en Taksation, hvorved den ansættes til Skattemarker. Lejetrøer inddrages ikke under Taksationen. Denne foretages efter Regler, som fastsættes af Justitsministeren, og udføres under Sysselmandens Ledelse af ham og to i Bygden boende, af Forstanderskabet dertil udnævnte Mænd. Sagen sættes derefter af Sysselmanden under Forhandling og Afstemning paa næste Grandestævne i Bygden.

For at Sagen videre kan fremmes, maa Begæringen paa Grandestævnet vedtages af Ejere, som tilsammen ejer mindst en Trediedel af Skattemarketal i Bygdens Indmark (derunder ikke medregnet Lejetrøer) og som repræsenterer mindst en Trediedel af Indmarkens Ejertal. Bestaar Bygden af Hovedbygd og Udflytterbygd, er det dog tilstrækkeligt, at Begæringen vedtages for en af disse, og Udskiftningen omfatter i saa Tilfælde kun denne.

Til Behandling af Udskiftningsbegæringer kan Sysselmanden indkalde til overordentlig Grandestævne. Bekendtgørelse om Grandestavnets Afholdelse og om, hvad der skal behandles paa det, sker med mindst 3 Ugers Varsel paa den i § 5 i Lov om Grandestævne paa Færøerne af 1. April 1891 bestemte Maade, dog at det i Bekendtgørelsen bliver at fastsætte, hvilken Dag Grandestævnet afholdes.

§ 7.

Efter Grandestævnets Slutning indsender Sysselmanen Udskiftningsbegæringen med alle dertil hørende Aktstykker til Amtmanden. Skønner denne, at de formelle Betingelser for Udskiftningens Fremme er til Stede, godkender han Begæringen; i modsat Fald afviser han den; Afvisningen kan inden 8 Uger efter dens Kundgørelse i den paagældende Bygd paaklages til Justitsministeren af enhver Ejer af den paagældende Indmark i Bygden.

§ 8.

Godkendes Udskiftningsbegæringen, beskikker Justitsministeren en Formand for Udskiftningskommissionen.

Lagtinget vælger for 6 Aar ad Gangen 24 Personer, blandt hvilke Kommissionens 2 Medlemmer og 2 Suppleanter udmeldes af Retten, de sidste henholdsvis som 1. og 2. Suppleant.

Angaar Udskiftningen Fuglehjerge eller anden Herlighed af større Betydning skal der saavidt muligt udmeldes Mænd, der er særlig kyndige i saa Henseende.

Vedkommende Sysselman er pligtig at være til Stede ved Udskiftningskommissionens Forhandlinger, saa længe den finder det nødvendigt, og at give den alle fornødne Oplysninger.

I hvilke Tilfælde Formanden og de andre Medlemmer samt Sysselmanen skal eller kan fratræde Forretningen paa Grund af personligt Forhold til Sagen eller Parterne, afgøres af Udskiftningskommissionen efter Reglerne om Dommeres Inhabilitet i Kapitel 5 i Lov om Rettens Pleje af 11. April 1916, jfr. Lov for Færøerne af 4. Juni 1924.

Der tilkommer Udskiftningskommissionens Formand og andre Medlemmer samt Sysselmanen, Formandens Medhjælper og de i § 6 nævnte Taksationsmænd fri Befordring og Dagpenge efter Justitsministerens nærmere Bestemmelse.

§ 9.

Udskiftningskommissionens Formand berammer Forretningen til en bestemt Dag paa Aastedet. Berammelsen kundgøres i det til retslige Bekendtgørelser paa Færøerne bestemte Blad med mindst 3 Maaneders Varsel og bringes derhos til Kundskab i vedkommende Bygd i Overensstemmelse med Lov Nr. 59 af 1. April 1912 for Færøerne om Ophævelse af Kundgørelse ved Kirkestævne m. m.; Sysselmanen skal, om Formanden forlanger det, besørge Berammelsen udfærdiget og bekendtgjort.

§ 10.

Til den berammede Tid sammentræder Kommissionen paa Aastedet. Først undersøges, om der er materiel Adgang til at foretage Udskiftning (jfr. §§ 2 og 3). Derimod kan der ikke for Kommissionen rejses Spørgsmaal om Rigtigheden af Udskiftningsbegæringens Godkendelse (§ 7, jfr. §§ 4 og 6). Hvis der nægtes Forretningen Fremme, eller hvis der mod rejst Indsigelse tillægges den Fremme, afgives Beslutning herom ved motiveret Kendelse.

§ 11.

Forretningen skal fremmes saavidt muligt uden Afbrydelse.

Maa Forretningen udsættes, og dette sker paa ubestemt Tid, afgøres og tilkendegives det før Mødets Slutning, paa hvilken Maade Berammelsen af nyt Møde vil blive kundgjort, og Kundgørelsen maa finde Sted senest en Uge før den berammede Tid.

§ 12.

Udskiftningskommissionen kan for den Tid, Forretningen varer, underkaste Lodsejerne de Indskrænkninger i Jordens Brug, som Hensynet til Udskiftningens hensigtsmæssige Fremme findes at paakræve (jfr. § 39). For det Tab, som nogen herved maatte lide, kan der af Udskiftningskommissionen tillægges ham Erstatning.

§ 13.

Grænserne for Udskiftningsomraadet bliver saa vidt fornødent, at undersøge og beskrive, og det skal paases, at Omraadet ved lovlige Skel og Mærker adskilles fra Naboejendomme. Ligeledes maa Grænserne indbyrdes mellem Lodsejerne bringes paa det rene, hvorhos de gensidige Rettigheder samt de fælliget eller nogen enkelt Del af dette paahvilende Brugsbyrder søges nøjagtig oplyst.

Er Grænserne mod Naboejendomme uhensigtsmæssige, bør Udskiftningskommissionen søge ved mindeligt Mageskifte at tilvejebringe mere hensigtsmæssige Grænsefiner. Lykkes det ikke at opnaa mindeligt Mageskifte, har Udskiftningskommissionen Myndighed til, naar det skønnes at kunne ske uden Ulempe for Naboen, at regulere Grænserne i saadant Omfang, som findes at være nødvendigt for en hensigtsmæssig Udskiftning.

§ 14.

Udskiftningsomraadet skal altid boniteres og opmaales, og geometrisk Kort optages derover. Fremgangsmaaden ved Boniteringen og Kortlægningen fastsættes af Justitsministeren, efter at Lagtingets Erklæring har været indhentet.

§ 15.

Naar samflige forberedende Arbejder er tilendebragt, opgøres en foreløbig Udskiftningsplan, som forelægges de tilstedeværende Lodsejere og andre vedkommende, deriblandt Kommunalbestyrelsen, til Drøftelse. Efter at der i Planen er gjort de Forandringer, hvortil de frenkomne Bemærkninger maatte give Anledning, foretages Udlodning.

§ 16.

Naar det findes hensigtsmæssigt, kan Udskiftningskommissionen, saafremt ingen af vedkommende Lodsejere derimod gør Indsigelse, afslutte en Udskiftning delvis, saaledes at hver afsluttet Del med Hensyn til Fuldbyrkelse og Anke betragtes som en selvstændig Forretning.

§ 17.

Umiddelbart efter Udskiftningens Slutning kundgøres Forretningen paa Aastedet eller paa den Lodsejers Bopæl, som Udskiftningskommissionen bestemmer. Tiden for Kundgørelsen skal, saa vidt Omstændighederne tillader forud paa hensigtsmæssigste Maade søges gjort bekendt blandt Lodsejerne.

§ 18.

Udskiftningsforretningen indføres i en Protokol, der anskaffes for Amtsrepartitionsfondens Regning for hver Forretning og autoriseres af Amtmanden.

I Protokollen anføres navnlig alle endelige Paastande, Vedtagelser og Afgørelser.

Et bekræftet Uddrag af Protokollen, indeholdende alt, som har blivende Betydning, skal snarest muligt efter Forretningens Slutning udfærdiges

af Formanden, som sender Uddraget tilligemed Kortet til vedkommende Syssemand til Berigtigelse af Jordebogen. Uddraget fremsendes derefter af Syssemanden, forsynet med Angivelse af Matrikelnummer for Ejendommene, til Tinglæsning, hvorefter det overleveres en af Lodsejerne til samtlige Lods-ejeres Afbenyttelse. Protokollen opbevares af Syssemanden.

For Udskrifter og Aktsbeskrivelser af Udskiftningskommissionens Forhandlinger betales Afgift efter Loven om Retsafgifter.

Kapitel 3.

Udskiftnings Omfang og Fuldstændighed.

§ 19.

Udskiftningskommissionen kan under Udskiftningen medtage saa meget af den tilstødende eller nærliggende Udmærk, som anses for nødvendigt for hensigtsmæssig Skifte af Indmarken.

§ 20.

Endvidere kan tilstødende eller nærliggende Udmærksstrækninger inddrages under Udskiftning af Indmark, naar Forslag derom af en Parthaver i den paagældende Udmærk indgives til Udskiftningskommissionen inden 14 Dage efter det i § 9 omhandlede Aastedsmøde.

Efter Forslagets Modtagelse har Udskiftningskommissionen at foranledige afholdt Grandestævne eller Haugestævne (jfr. § 79) til Foretagelse af Afstemning herom. Vedtages noget Forslag ved Grandestævnet (Haugestævnet) af saa mange Parthavere som fastsat i § 80, har Udskiftningskommissionen at bestemme, hvor vidt den paagældende Udmærksstrækning helt eller delvis skal inddrages under Udskiftningsomraadet.

Forslag, der indkommer til Udskiftningskommissionen efter den ovenfor angivne Tid, kan med Kommissionens Billigelse lages i Betragtning og overgives til Grandestævnets (Haugestævnets) Behandling og Afgørelse eller Reglerne i 2. Stykke.

Fjernereliggende Udmærksstrækning kan under lagttagelse af de ovenfor angivne Regler inddrages under Udskiftning af Indmark, saafremt nogen Parthaver i denne er villig til helt eller delvis at ombytte sin Andel af Indmarken med saadan Udmærksstrækning.

§ 21.

Saafremt der under Udskiftningsforretning angaaende Udmærk (§§ 79—80, 83—86) fremsættes en med § 6, 1. Punktum, stemmende Begæring om Udskiftning af Bygdens Indmark, udsættes Forretningen, indtil det er afgjort, om Indmarken skal udskiftes, i hvilket Tilfælde en saadan Del af Udmærken, som Udskiftningskommissionen skønner hensigtsmæssig, inddrages under Udskiftningsomraadet.

§ 22.

Den kommunale Styrelse kan, naar Almenvellet kræver det, fordre, at et af den angivet Areal af Udskiftningsomraadet, dog højst to Hundrede-dele af dettes Areal, skal afstaa til Kommunen. Vederlaget for det, der saaledes fordres afstaaet, fastsættes ved Taksation paa den i § 4 i Lov Nr. 69 af 7. Maj 1881 foreskrevne Maade, dog at Overskøn kan forlanges af Kommunen og af enhver Lodsejer indenfor Udskiftningsomraadet. Vederlaget tilfalder den paagældende Ejer, hvis han ønsker at modtage Penge i Stedet

for Jord, og ellers Fælliget; i sidste Fald fordeles det af Udskiftningskommissionen mellem alle i Fælliget lodtagne i samme Forhold som deres Andele i Fælliget, beregnede efter Boniteringsværdien.

§ 23.

Under Udskiftning kan, saa vidt fornødent findes, inddrages enhver indenfor Udskiftningsomraadet liggende Ejendom, om end denne ikke selv befinder sig i noget Fællesskab. Indenfor Udskiftningsomraadet anses Ejendom at ligge, selv om den ikke paa alle Kanter er omgivet af de Ejendomme, der er Genstand for Udskiftning.

§ 24.

Samtlige de under Udskiftningen inddragne Ejendomme skal søges fuldstændig udskiftede. Skønnes saadan fuldstændig Udskiftning af hele Omraadet eller af en Del af dette efter de stedlige Forhold at være umulig eller uhensigtsmæssig, skal dog Fællesskabet opløses, saa vidt det er muligt og findes ijenligt.

Kapitel 4.

Delingsgrundlaget.

§ 25.

I Tilfælde af Sameje skiftes efter Marketal, jfr. § 6, for saa vidt ikke Lodsejernes Andele er bestemt ved andet Forholdstal, eller for saa vidt der ikke tilkommer nogen af Lodsejerne særegne Rettigheder i Samejet.

§ 26.

I Tilfælde af Ejendomsblanding skiftes uden Hensyn til Marketalet, saaledes at hver Ejer faar igen tilsvarende til, hvad han afgiver. Dog kan ogsaa i dette Tilfælde Marketalet lægges til Grund for Udskiftningen, naar samtlige Lodsejere er enige derom.

Kapitel 5.

Udlodningen med dertil hørende Bestemmelser.

§ 27.

Den Lod, der tildeles hver Ejer (for saa vidt Statens Fæstegods angaar, hvert Fæste), udlægges saa vidt muligt samlet; naar der tildeles nogen Ejer flere Lodder, bør Grunden dertil udtrykkelig angives.

Naar Raadigheden over et Grundstykke deles eller forbliver delt, skal det i Forretningen udtrykkelig anføres, hvilken af Rettighedshaverne der fremtidig skal være Ejer af Stykket. De øvrige Rettigheder i dette bliver da at betragte som Brugsrettigheder.

For saa vidt Udflytning ikke finder Sted, skal der saa vidt muligt sørges for, at enhver Lodsejer, der fremsætter Ønske derom, faar et passende mindre Jordstykke udlagt ved sit Beboelseshus.

§ 28.

Hver Lod skal afgrænses med varige og tydelige Mærker, saasom indhugne Kors i Klippe, store Stene eller nedsatte Mærkestene. Hver Linie betegnes med mindst tre Mærker. Grænselinierne med Angivelse af deres Retning skal nøjagtig beskrives. Ligeledes skal, saa vidt muligt, den indbyrdes Afstand mellem Grænsemærkerne angives samt Mærkerne selv aflægges paa Kortet.

De nærmere Bestemmelser, der maatte anses for paakrævet med Hensyn til Afmærkningen og Beskrivelsen af Grænselinierne, fastsættes af Amtmanden.

§ 29.

De fornødne Veje udlægges og beskrives, derhos bestemmes det, hvorledes der skal forholdes med Hensyn til deres Anlæg, Vedligeholdelse og Benyttelse.

§ 30.

Ligeledes træffes, om fornødent, Bestemmelse i Henseende til Vands Benyttelse, Mølleplads, Nøstegrund, Fisketørningsplads, Landingssted, Fiskeri, Drivtang o. a. l. For saa vidt saadanne Herligheder er Genstand for Udskiftningsbehandling, bør de, hvis det kan ske uden Skade for nogen, fortrinsvis udlægges i Sammenhæng med den Ejendom, hvortil de hører.

§ 31.

Der bør gives den kommunale Styrelse Lejlighed til under Udskiftningen at fremsætte de Bemærkninger, hvortil den finder Anledning, angaaende Veje, Landingssteder, Byggepladser o. lign.

§ 32.

Findes der indenfor Udskiftningsomraadet vandsyg Mark, som er skikket til Dyrkning, da maa, hvis det for Udskiftningens Skyld anses nødvendigt, de fornødne Afføbsgrøfter udslikkes og Bestemmelse træffes om disse Grøfters Anlæg og Vedligeholdelse.

Opstaar Spørgsmaal om at aflede Vand over Nabogrund, søger Udskiftningskommissionen at opnaa mindelig Overenskomst i saa Henseende.

§ 33.

Endvidere tages Bestemmelse om Hegnspligten og dens Fordeling. I førstnævnte Henseende følges Forskrifterne i Hegnslovens §§ 1—4 og 6 (dog uden Grandestævnes og Hegnssynsmænds Mellemkomst). Ved Fordelingen gaas efter fril Skøn under lagttagelse af det tidligere mellem Lodsejerne for saa vidt bestaaende Forhold. Det paases, at hver Lodsejer saa vidt muligt faar at hegne for egen Ejendom og i sammenhængende Strækning; støder noget ham tidligere paahvilende Stykke af Hegn til andre Ejendomme, søges det overført til disse mod Udlævning andet Steds. Afgiver nogen Hegn, og der paa den Strækning, som for Eftertiden tilfalder ham, enten intet Hegn findes eller ringere Hegn, tillægges der ham Erstatning.

Er det for at kunne fordele Hegnspligten mellem Lodsejerne indbyrdes fornødent, har Udskiftningskommissionen Myndighed til at ordne Hegnsforholdet mellem Fælliget og Naboejendom.

§ 34.

Skiftes uopdyrket eller mindre vel dyrket Jord mod opdyrket eller bedre dyrket, bliver Dyrkningsvederlag eller Afsavnsgodtgørelse at bestemme og sættes efter Omstændighederne i Jord, Penge eller andet, saasom Arbejds-

hjælp, Gødning eller midlertidig Overladelse af et Jordstykke. Vælges Arbejdshjælp, Gødning eller anden Naturalydelse, bør dog altid Penge alternativt sættes saaledes, at Yderen har Valget.

§ 35.

Skiftes fri Lod mod en med Brugsret betyngt Lod, bør Erstatningen, for saa vidt Byrden er stedsevarende, ikke sættes i andet end forøget Lod, saafremt saadan Erstatningsmaade hensigtsmæssigt lader sig anvende.

§ 36.

Afgiver Lodsejer mere Tørvejord, end han faar igen, sker Udjævning paa den Maade, Udskiftningskommissionen bestemmer.

Det kan dog kun paalægges en Lodsejer at afgive mere Tørvejord, end han faar igen, naar Udskiftningskommissionen skønner, at Forskellen ikke er af væsentlig Betydning for Lodsejeren.

§ 37.

Har Lodsejer af udyrket Samejemark indlagt noget Stykke, som han har ryddet og opdyrket, og Indlæggelsen kendes uhjemlet, kan Udskiftningskommissionen, hvis det findes billigt, enten lade ham beholde Stykket, mod at der tillægges de andre Lodsejere forholdsvis tilsvarende Stykker af Marken, eller tilstaa ham passende Dyrkningsvederlag.

§ 38.

Med Hensyn til Loddernes Tiltrædelse, som overalt ellers, hvor det er fornødent, har Udskiftningskommissionen at sætte en vis Frist eller visse Frister, inden hvilke dens Bestemmelser under retslig Tvang skal fuldbyrdes eller efterkommes. Fristerne maa ikke sættes nærmere Forretningens Slutning end 3 Maaneder, medmindre samtlige vedkommende samtykker deri.

§ 39.

Samtidig med Udlodningen har Udskiftningskommissionen for saa vidt den anser det for nødvendigt for at afværge Forrykkelse af den bestaaende Tilstand, Myndighed til nærmere at bestemme, hvilke Indskrænkninger i Henseende til Loddernes Brug Lodsejerne og andre vedkommende skal være underkastede, indtil Udskiftningen er traadt i Kraft.

Overtrædelse af de i Henhold til nærværende Paragraf eller § 12 givne Bestemmelser straffes med Bøder og paatales, naar det forlanges af nogen vedkommende, af det Offentlige som Politisager. Bøderne tilfalder Statskassen.

§ 40.

Paa Steder, hvor der er Fare for Elvebrud, Skred, Søskade eller lignende, bør Udskiftningskommissionen tage Hensyn dertil, ved at bestemme, at de fornødne Sikkerhedsforanstaltninger skal foretages, og fordele de dermed og med den fornødne Vedligeholdelse forbundne Udgifter. Har det ikke ved Udlodningen været muligt at tage Hensyn dertil, bestemmer Kommissionen, hvorledes der skal forholdes, hvis der sker Skade, og hvorledes Skaden skal fordeles.

Kapitel 6.

Behandling af Brugsrettigheder under Udskiftning.

§ 41.

Berører Udskiftningen Lejer eller anden Bruger, bliver Forholdet mellem ham og Ejeren, saa vidt fornødent, at ordne af Udskiftningskommissionen.

§ 42.

Er Jord bortlejet (eller paa anden Maade overladt til Brug) for Brugerens Livstid eller for et Tidsrum, hvoraf mere end 25 Aar er tilbage, skal Udskiftningskommissionen, saa vidt det findes tjenligt for Udskiftningen, ved Mægling mellem Ejer og Bruger søge Jorden afhændet til Brugeren. Det samme gælder, naar intet sikkert kan oplyses om Brugstidens Længde, men Udskiftningskommissionen skønner, at Brugsforholdet maa formodes at være indgaaet for saadan Tid som ovenfor angivet.

Er Jorden i det nævnte Tilfælde i Sameje, kan Ejerne af $\frac{2}{3}$ af det i Jorden lodtagne Marketal træffe Bestemmelse med bindende Virkning for alle Lodtagerne om Jordens Afhændelse til Brugeren. Afhændes den ikke til Brugeren, bliver den under Udskiftningen i alle Henseender at behandle som en særskilt Ejendom, men den bør saa vidt muligt ved Udlodningen lægges i Sammenhæng med Lod, der udlægges til Brugeren som hans Ejendom. Saadan Jord maa efter Udskiftningen ikke udstykkes eller paa anden Maade deles uden Amtmandens Samtykke, som kun maa meddeles, naar Trang til Byggegrunde eller hensigtsmæssig Sammenlægning med Nabolodder taler derfor.

Er Jorden i det anførte Tilfælde ikke i Sameje, vil Udskiftningskommissionen, naar særlige Omstændigheder taler derfor, kunne udlægge den i Sammenhæng med Ejers Lod.

§ 43.

Bestemmelserne i §§ 41—42 om Brugsrettigheder finder ikke Anvendelse paa Fæsterettigheder paa Statens Fæstegods.

§ 44.

Anses det fornødent til hensigtsmæssigt Skifte, har Udskiftningskommissionen Myndighed til at flytte en ikke med Besiddelse forbunden Brugsrettighed fra et Sted til et andet, at begrænse Feltet for dens Udøvelse, at fastsætte Brugsmaaden og overhovedet at ordne Forholdet mellem brugsberettiget og Ejer, — alt for saa vidt ske kan, uden at Rettigheden formindskes eller dens Udøvelse i nogen følelig Grad gøres besværligere for Rettighedshaveren. I Overensstemmelse hermed kan saadan Brugsrettighed overføres fra det hele Fællig til en enkelt eller enkelte af de udskiftede Lodder saavel som fra en Lod til en anden.

§ 45.

Kan hensigtsmæssigt Skifte ikke opnaas ved saadan Ordning af Brugsforholdet som i forrige Paragraf omhandlet, kan Udskiftningskommissionen afløse den paagældende Brugsrettighed. Afløsningsmaaden bestemmes efter frit Skøn. Dog kan, hvis Rettigheden findes at være uundværlig for Rettighedshaveren, Afløsning kun ske ved, at der udlægges ham en til Ret-

tighedens Værdi svarende Andel af Fælliget, der giver ham Adgang til en Brug, som i det væsentlige er ensartet med den, han tidligere havde. Ret til Sommergræsning for Køer kan, om fornødent, afløses med passende Andel af Fælliget eller, saafremt den græsningsberettigede foretrækker det, med Vederlag i Penge. Med Hensyn til Afløsning af Tørveskærsrettigheder følges Grundsætningerne i Havgelovens §§ 42 og 44.

Bestemmelserne i denne Paragrafs første Stykke finder ikke Anvendelse paa Ret til Vintergræsning for Faar i Indmark. Med Hensyn hertil lægges de i Bygden bestaaende Forhold til Grund ved Udskiftningen, men det vil i Tilfælde af Tvist være at afgøre af Kommissionen (jfr. § 47), paa hvilke Strækninger af Indmarken og til hvilke Tider Græsningsretten skal kunne udøves.

Fremsættes der under Udskiftning Begæring om Afløsning af Græsningsret for Faar i Indmark (Havgelovens § 36) eller om Afløsning af Tørveskærsret (Lovens §§ 42 og 44) eller Ordning af Forholdet imellem Ejer og tørveskærsberettiget (Lovens § 43), træffer Udskiftningskommissionen de Afgørelser, som ved Havgelovens §§ 37 og 45 er henlagt til Voldgiftsmænd og Landvæsenskommission.

Kapitel 7.

Udflytning.

§ 46.

Skønner Udskiftningskommissionen, at Udflytning væsentlig vil fremme hensigtsmæssig Udskiftning, kan den, saafremt Midler dertil er bevilget af Statskassen, tilstaa Udflytningshjælp, der dog ikke maa overslige Halvdelen af Omkostningerne ved Husets Flytning. Ved Afgørelsen af, om saadan Hjælp bør tilstaaes, samt af dens Beløb og Fordeling, tages Hensyn til Udflytningsomkostningernes Størrelse saavel som til vedkommende Lodsejers Kaar og øvrige Forhold. Kommissionen kan, naar den ikke selv mener at have tilstrækkelig Indsigt, tilkalde bygningskyndig Bistand ved Beregningen af Omkostningerne; de dertil medgaaende Udgifter medregnes til Udskiftningens Omkostninger.

Kan væsentlig Besparelse indvindes ved at Udhusbygninger byttes, kan Udskiftningskommissionen paabyde et saadant Bytte, naar Bygningerne har samme Bestemmelse og nogenlunde samme Størrelse samt i det væsentlige er lige godt vedligeholdt, og Byttet ikke skønnes at medføre væsentlig Ulempe for nogen af Ejerne.

Kapitel 8.

Afgørelse af Retstvistigheder.

§ 47.

Opstaar der under Udskiftning indenfor Fælliget eller med udenforstaaende Tvist angaaende Grænser, Ejendomsret, Brugsret eller andet lignende, og det for Udskiftningens Skyld er nødvendigt, at Tvisten afgøres, da har Udskiftningskommissionen at mægle Forlig og, saafremt Tvisten ikke derved bilægges eller overlades til Voldgift, at afgøre den ved Kendelse, efter at de Oplysninger, som anses fornødne og hensigtsmæssigt kan erhver-

ves, er tilvejebragt. Hører Tvisten ifølge den øvrige Lovgivning under Landvæsenskommissionens Paakendelse, træder Udskiftningskommissionen i den nævnte Kommissions Sted.

Under Behandlingen af saadan Tvist fratræder Udskiftningsformanden og tiltræder Syssemanden som Formand for Kommissionen.

Fratræder Syssemanden Kommissionen paa Grund af personligt Forhold til Sagen eller Parterne, beskikker Amtmanden en anden Syssemand som Formand for denne.

§ 48.

Anser Udskiftningskommissionen det fornødent forinden Kendelse afsiges, at faa Vidneforklaringer, udfærdiger Formanden efter Forhandling med de tvistende Parter en Indkaldelse, hvori Tvistens Genstand tydelig betegnes. Indkaldelsen besørges af Formanden forkyndt med et af ham fastsat Varsel for vedkommende Vidner og Parter; Forkyndelsen for Parterne kan ske i den eller de vedkommende Bygder paa den i § 9 nævnte Maade. Vidner, der bor eller opholder sig paa Færøerne, er pligtige at give Møde paa det Sted, hvor Kommissionen holdes. Parterne kan fremstille andre Vidner end de af Formanden indkaldte.

Der tilkommer Vidnerne Godtgørelse i Overensstemmelse med Punkt 42 i Lov Nr. 164 af 4. Juni 1924, hvorved Lov om Rettens Pleje af 11. April 1916 med dertil hørende Tillægslove udvides til at gælde for Færøerne.

§ 49.

Ved Kendelsen, som afgives snarest muligt og senest inden 14 Dage efter Optagelsen, bestemmes, hvilken Forudsætning der, for saa vidt det omtvistede angaar, skal lægges til Grund for Udskiftningen (eller — i de i § 47, 2. Punktum, nævnte Tilfælde — hvorledes Tvisten afgøres), og Udskiftningen udføres derefter i Overensstemmelse med Kendelsen, uden Hensyn til, om nogen af Parterne erklærer sig misfornøjet med den.

Kapitel 9.

Anke og Gennemsyn.

§ 50.

Udskiftning saavel som derunder afgiven Kendelse, Skøn og Bestemmelse kan indankes til Prøvelse ved Overlandvæsenskommissionen.

§ 51.

Forinden Udskiftningen — det være sig i sin Helhed eller delvis — er afsluttet, kan Anke ikke finde Sted. Herfra undtages dog de Tilfælde, hvor Nabo eller nogen, der ikke er erkendt som Lodsejer eller brugsberettiget, vil indanke en falden Kendelse, samt de Tilfælde, hvor Udskiftningskommissionen finder det hensigtsmæssigt at give Adgang til Anke før Forretningens Slutning. I sidstnævnte Tilfælde skal det i Kommissionens Afgørelse udtrykkelig siges, at Anke kan ske, skønt Forretningen ikke er afsluttet.

§ 52.

Ankefristen er tre Maaneder, regnet i de ovennævnte Udtagesestilfælde fra Kendelsens Forkyndelse, men ellers fra Forretningens Slutning. Oprejsning kan ikke finde Sted. Inden Fristens Udløb maa skriftlig Begæring om Indankningen være indkommet til Dommeren.

§ 53.

Naar betimelig Anke er sket, stilles Udskiftningens Afslutning eller Ikrafttræden i Bero. Herfra undtages dog de i § 39 omhandlede Brugsforskrifter.

§ 54.

Under Sagens Behandling ved Overlandvæsenskommissionen er Udskiftningsformanden pligtig at være til Stede og give alle fornødne Oplysninger; har han Forfald, beskikker Justitsministeren en anden Mand i hans Sted.

Med Hensyn til Varsel forholdes som for Udskiftning bestemt. For Forretningens Udførelse gælder ligeledes de samme Regler som ved Udskiftning, for saa vidt de er anvendelige. Dog kan Fristerne sættes nærmere Forretningens Slutning end i § 38 bestemt.

§ 55.

Den ankende skal senest ved Forretningens Begyndelse, saa snart dertil gives ham Lejlighed, fremsætte sine Ankeposter. Overlandvæsenskommissionen har foreløbig ikke at anstille Undersøgelse i videre Udstrækning, end fornødent for at faa det paaklagede oplyst og rettet. Findes det da, at den ankende ingen Grund har til Anke, stadfæstes Udskiftningen. Findes det derimod, at Forandring i nogen af de paaklagede Henseender bør gøres til den ankendes Fordel, kan de Lodsejere, som ved Forandringen vil lide Tab, kræve, at Undersøgelsen udstrækkes saa langt, som det er nødvendigt for at bringe paa det rene, om ikke Udskiftningen i nogen tilsvarende Henseende ogsaa bør forandres til deres Fordel, og Forholdet ordnes i saa Fald efter Overlandvæsenskommissionens bedste Skøn, uden Hensyn til, om den ankende derved i det hele bliver slettet end ved Udskiftningen.

§ 56.

Opstaar der for Overlandvæsenskommissionen Tvist om Grænser, Rettigheder og deslige, som ikke er fremkommet ved Udskiftningen eller ikke der har faaet sin Afgørelse, har Overlandvæsenskommissionen, saafremt Tvisten ikke kan bilægges eller overlades til Voldgift, at paakende den, for saa vidt dens Afgørelse vil have Indflydelse paa det, som er Forretningens Genstand.

§ 57.

Med de Lempelser, som følger af de i §§ 52-56 givne Forskrifter, behandles Sagen iøvrigt efter de sædvanlige Regler om Sagers Behandling ved Overlandvæsenskommissionen og om dens Indankning for Højesteret, jfr. Loven om Landvæsenskommissioner.

§ 58.

Antager Lodsejer, at der ved Udskiftning er indløbet Fejl i Kortet, Beregningerne eller Maalingsarbejderne, kan han inden tre Maaneder fra Forretningens Slutning forlange Gennemsyn hos Amtet, der kan antage en anden Udskiftningsformand eller en anden kyndig Mand til Bistand ved Gennemsynet. Findes der ved Gennemsynet Fejl, som har haft ikke blot uvæsentlig Indflydelse paa Udlodningen, paalægger Ministeriet Udskiftningsformanden inden en vis Frist at rette de paapegede Fejl og derefter i Medfør af de foretagne Rettelser at foranstalte Udlodningen omgjort.

Forlangende af Gennemsyn standser ikke Udskiftningens Ikrafttræden. Foranlediger det foretagne Gennemsyn Omlodning, kan Omlodningen og de under den truffne Bestemmelser saavel som Udskiftningen forøvrigt, for saa

vidt den er berørt af Omlodningen, paaankes inden tre Maaneder fra Omlodningens Slutning.

Har Amtet antaget Bistand til Gennemsynet, betales der til Dækning af Udgifterne herved et efter Amtets Skøn fastsat Beløb, der dog ikke kan overstige 250 Kr.

Kapitel 10.

Omkostningernes Udredelse.

§ 59.

Statskassen udreder den Godtgørelse, som tilkommer Udskiftningsformand, Dommer, Sysselmand og Medlemmer af Udskiftningskommission og Overlandvæsenskommission, med Undtagelse af Halvdelen af Dagpengene under Arbejdet paa Aastedet. Alle andre Omkostninger ved Udskiftningsforretning, herunder den i § 12 omhandlede Erstatning, udredes af Fælligets vedkommende; den Del deraf, som falder paa Statens Fæstegods, bæres af vedkommende Fæstere.

Udgifterne ved den i § 6 omhandlede Taksation indgaar i Omkostningerne ved Udskiftningen, hvis Udskiftningskommission nedsættes; i modsat Fald udredes de med Halvdelen af Amtsrepartitionsfonden og Halvdelen af vedkommende Kommune.

§ 60.

De Omkostninger, der ikke afholdes af Statskassen, udredes efter gamle Marketal udelukkende af den eller dem, som har forlangt Forretningen, naar vedkommendes Forlangende findes aabenbart ubeføjet, eller naar der nægtes Forretningen Premie paa Grund af en vedkommende tilregnelig Formfejl. Det samme gælder ved Anke til Overlandvæsenskommissionen de nævnte Omkostninger, naar Udskiftningen ved Overlandvæsenskommissionen ikke bliver væsentlig forandret, saasom ved Omgørelse af Delingsplanen eller ved et forholdsvis ikke ubetydeligt Tillæg til nogens Lod.

§ 61.

Ellers fordeles de nævnte Omkostninger mellem Lodsejerne. Med Hensyn til Fordelingen opføres følgende vejledende Regler:

- a. Til Grund bliver under almindelige Omstændigheder at lægge, i Tilfælde af Sameje, det gamle Marketal eller det andet Forholdstal, hvorefter der maatte være skiftet, og i Tilfælde af Ejendomsblanding Skattemarketallet.
- b. Berøres en Ejendom kun for en Del af Udskiftningen, gives der vedkommende Lodsejer et forholdsmæssigt Afslag.
- c. Eftersom Udskiftningen skønnes at medføre større eller mindre Fordel for Lodsejer, kan hans Andel forhøjes eller nedsættes. Er nogen Ejendom, der ikke selv ligger i Fællig, i Henhold til § 23 inddraget under Udskiftningen, skal dens Ejer være fri for al Deltagelse i Omkostningerne.
- d. Har nogen væsentlig Del af Udskiftningskommissionens Tid været optaget af Tvistighed, der udelukkende eller hovedsagelig vedkommer enkelt Lodsejer, kan der paalægges denne et passende forøget Ansvar.
- e. Udgifter, der udelukkende skyldes en enkelt Lodsejer, kan, hvor det skønnes billigt, paalægges denne helt eller delvis.

§ 62.

Berøres Brugsret af Udskiftning, kan der paalægges den en Del af Omkostningerne, fastsat skønsmæssig efter Brugsrettens Værdi og den Forøgelse, denne har vundet.

§ 63.

De Omkostninger, som ikke paahviler Statskassen, udredes forskudsvis af Amtsrepartitionsfonden. De opkræves hos Skyldnerne sammen med det første Aarsbidrag til Fonden, som forfalder til Betaling efter Forløbet af 1 Aar fra Udskiftningens Slutning, medmindre Lagtinget tilstaar afdragsvis Betaling af Beløbet; i Tilfælde af manglende Betaling kan de inddrives ved Udpantning.

§ 64.

Er der under Forretningen opstaaet Retstvist, og vedkommende Kommission skønner, at Parterne eller den ene af dem har haft rimelig Grund til at rejse Retsspørgsmaalet og at det ikke kan tilregnes vedkommende, at Forholdet er blevet eller forblevet uklart, kan Kommissionen bestemme, at Omkostningerne ved Tvisten eller en Del af dem skal afholdes af Amtsrepartitionsfonden.

§ 65.

Betalingen for Gennemsyn og for dermed forbunden Befaring af Aastedet udredes af den, som har forlangt det, hvis Gennemsynet ikke leder til Omlodning; i modsat Fald udredes den saavel som Omlodningsudgifter af Statskassen, med eventuel Regres for denne til Udskiftningsformanden.

§ 66.

At den, som forlanger Gennemsyn, kan kræves enten Forskudsbetaling af eller betryggende Sikkerhedsstillelse for den Del af Omkostningerne, som efter foreløbigt Overslag antages at ville falde andre end Statskassen til Last.

§ 67.

Bliver Fordelingen af Omkostningerne ved Udskiftningen, efter at Betaling allerede er ydet, forandret ved Overlandvæsenkommissionen, har denne paa Forlangende at træffe de i saa Henseende fornødne Bestemmelser.

Kapitel 11.

Forskellige Bestemmelser.

§ 68.

Udskiftningskommissionen fastsætter, hvor mange Skattemarker hver af de ved Udskiftningen udlagte Ejendomme udgør, idet den bestaaende Matrikulering benyttes som Grundlag, saaledes at Antallet af Skattemarker ikke formindskes, og kun forhøjes, naar hidtil ikke særskilt matrikulerede Jorder indgaar under Udskiftningen. Den har i dette Øjemed at foranledige de hidtil ikke særskilt matrikulerede Jorder, som indgaar under Udskiftningen, ansatte i Skattemarker paa den i § 6, andet og tredje Punktum, angivne Maade. De nærmere Regler for Fremgangsmaaden herved fastsættes af Justitsministeren efter at Sagen har været forelagt Lagtinget.

§ 69.

Naar nogen af de ved Udskiftning i Henhold til denne Lov fremkomne Jordlodder senere udstykkes, paahviler det Erhververen af udstykket Parcel at anmelde Udstykningen til Sysselmanen, der foranlediger, at Skattemarketallet fordeles mellem Parcellerne overensstemmende med de af Justitsministeren fastsatte Regler. Sysselmanen drager derefter Omsorg for, at Jordebogen bliver berigtiget, og at der gives Overdragelsesdokumentet Paategning om den frasolgte Parcells Skattemarketal og Matrikulbetegnelse.

Pørend disse Paategninger foreligger maa Overdragelsesdokumentet ikke antages til Tinglæsning.

§ 70.

Retten til at kræve eller fuldbyrde Udskiftning kan ikke fraskrives. Ligeledes er Overenskomst, hvorved der opstilles Hindring fuldstændig eller hensigtsmæssig Udskiftning, ugyldig.

§ 71.

Om en Strækning er at anse som Indmark eller som Udmark, afgøres i Tvivlstilfælde af vedkommende Kommission.

§ 72.

Naar Lodsejer eller brugsberettiget, hvis Lod eller Brugsret er belæst eller beslaglagt, ved Udskiftning faar Vederlag i Penge, maa Beløbet ikke udbetales ham, medmindre han dertil erhverver alle vedkommendes Samtykke. Den, der har at udrede Vederlaget, kan fri sig for Ansvar ved at nedlægge Beløbet hos Sysselmanen, som igen indsætter det i et af Justitsministeren dertil godkendt Pengeinstitut. Her bliver det staaende, indtil det paa lovlig Maade er afgjort, hvem der har at modtage det.

Hvorledes der i Tilfælde som nævnt skal forholdes med Udflytningsbidrag, bestemmes af Udskiftningskommissionen.

§ 73.

Er Lodder, som ved Udskiftning samles til een Ejendom, pantsatte til forskellige, skal der under Udskiftningen søges tilvejebragt Overenskomst om Forholdet imellem de enkelte Pauthavere. I Mangel af saadan Overenskomst bliver det indbyrdes Retsforhold at afgøre af Domstolene efter Lovgivningens almindelige Regler.

§ 74.

Hvad det ved offentlig Udskiftning er paalagt Ejer eller brugsberettiget at udrede, hviler, naar Tinglæsning har fundet Sted, som Hæftelse paa Ejendom eller Brugsret foran Hæftelser, der samtidig eller senere tinglæses. Saadan Hæftelse skal udslettes af Pantebogen, naar 10 Aar er forløbene fra dens Tinglæsning, for saa vidt Tinglæsningen ikke er fornyet. Fornyelsen gælder for 10 Aar; Betaling erlægges ikke for den.

§ 75.

Justitsministeren har Overbestyrelsen for Udskiftningsvæsenet, og drager Omsorg for, at Udskiftningskortene opbevares behørig. Lodsejerne kan faa Genpart af dem mod Betaling, som fastsættes af Justitsministeren.

§ 76.

Hvis Ejer eller Bruger ikke i betimelig Tid har udført det ham paahvilende Arbejde med Hensyn til fælles Vej, Vandledning, Grøft eller andet

Anlæg, kan der, for saa vidt det fornødne ikke er fastsat af Udskiftningskommissionen, forholdes paa den i Hegnslovens § 50 foreskrevne Maade.

Tredje Afsnit.

Udskiftning af Udmark og af Herligheder, som er i Fællig.

Kapitel 12.

Mindelig Udskiftning.

§ 77.

Udmarken kan udskiftes eller deles i mindre Fællig (Havgeparter) ved mindelig Forening, naar alle vedkommende Ejere er enige, og naar der erhverves Sanitykke fra Brugere, Panthavere, Servituthavere og Indehavere af andre begrænsede Rettigheder i Ejendommen, for saa vidt de berøres af Udskiftningen. Overenskomsten skal oprettes skriftlig og tinglæses. Den skal indeholde en tydelig og nøjagtig Beskrivelse af den enhver (Enkeltmand eller flere Samejere i Fællig) tildelte Ejendoms Beliggenhed, Grænser og Rettigheder. Endvidere skal Overenskomsten indeholde alle fornødne Bestemmelser om Servituter og andre begrænsede Rettigheder; opnaas der ikke Enighed i saa Henseende, kan denne Del af Sagen bringes til Afgørelse paa den i § 83 foreskrevne Maade.

§ 78.

Tilsvarende Regler gælder om Sammenlægning af Havgeparter saavel som om Udskiftning og Sammenlægning af Herligheder eller Brugsrettigheder (derunder Tørveskærsrettigheder), som er i Fællig.

Kapitel 13.

Offentlig Udskiftning.

§ 79.

Offentlig Udskiftning af Udmark, Herlighed eller Brugsrettighed, som er i Fællig, kan kun kræves, efter at Forslag derom har været behandlet ved Grandestævne eller, saafremt Sagen kun angaar en enkelt Havge, ved Havgestævne under Sysselmandens Ledelse. Forslaget skal indeholde en almindelig Angivelse af, i hvilken Udstrækning Fælliget ønskes hævet, saaledes navnlig, om Ophævelsen skal gælde hele den fælles Ejendom (Herlighed, Rettighed) eller kun en Del deraf, og ad hvilken, samt om Fælliget ønskes fuldstændig ophævet eller delt i mindre Fællig.

§ 80.

Vedtages Udskiftningsforslaget af Parthavere, som tilsammen enten ejer mindst en Tredjedel af Fælligets gamle Marketal (eller, for saa vidt angaar Herligheder eller Brugsrettigheder, er andelsberettigede for

mindst en Tredjedel af det gamle Marketal eller det andet Forholdstal, hvorefter Andelene i Fælliget er bestemte)
eller udgør mindst Halvdelen af de i Fælliget lodtagne
eller. — saafremt Forslaget gaar ud paa at indtage Udmarksstrækning til Opdyrkning — udgør mindst Fjerdedelen af Udmarkens Ejere, kan enhver Parthaver, som har stemt for Forslaget, indbringe Sagen for Landvæsenskommissionen (jfr. dog §§ 19—21); dog maa dette ske inden Aarsdagen efter Grandestævnets (Havgestævnets) Slutning.

§ 81.

Vedtages Forslag om Udskiftning af Herlighed eller Brugsrettighed, som er i Fællig, af Parthavere, som tilsammen
baade er andelsberettigede for mindst to Tredjedele af Fælligets gamle Marketal (eller det andet Forholdstal, hvorefter Andelene i Fælliget er bestemte)

og tillige udgør mindst to Tredjedele af de i Fælliget lodtagne, kan enhver Parthaver, som har stemt for Forslaget, kræve Udskiftningen iværksat umiddelbart af Syssemanden (jfr. § 84) uden Landvæsenskommissionens Mellemkomst; dog maa Begæringen herom være indkommen til Syssemanden inden Aarsdagen efter Grandestævnets Slutning.

Twistes der, om Betingelserne for at kræve Udskiftningen iværksat umiddelbart af Syssemanden er til Stede, kan enhver Parthaver forlange dette Spørgsmaal afgjort af Amtmanden, saafremt han inden tre Maaneder efter Grandestævnets Slutning skriftlig fremsætter saadant Forlangende for Syssemanden, der da har snarest muligt at indsende Sagen til Amtmanden med sin Betænkning og alle fornødne Oplysninger. Finder nogen Parthaver sig utilfreds med Amtmandens Afgørelse, kan han inden 8 Uger efter dens Kundgørelse i vedkommende Bygd indbringe Spørgsmaalet for Landvæsenskommissionen.

§ 82.

Bestemmelserne i §§ 79—80 finder tilsvarende Anvendelse paa Sammenlægning af Havgeparter, ligesom der med Sammenlægning af Fællig, som vedrører Herligheder eller Brugsrettigheder, forholdes paa tilsvarende Maade som angivet i §§ 79—81; dog skal Forslaget om Sammenlægning være vedtaget af saa mange Parthavere, som foreskrevet i §§ 80—81, i *hvert* af de Brug, som ønskes sammenlagte.

§ 83.

Om og paa hvilken Maade offentlig Udskiftning og Sammenlægning vil være at foretage (uden for de Tilfælde, hvor den iværksættes umiddelbart af Syssemanden, jfr. § 81), afgøres af Landvæsenskommissionen (med Anke til Overlandvæsenskommissionen, eventuelt Højesteret) i Overensstemmelse med Forskrifterne i Loven om Landvæsenskommissioner.

Ved Sagens Behandling anvendes Reglerne i §§ 25, 60—62, 69—74 og 76 — samt, naar Udmarksstrækning indlægges til Opdyrkning, §§ 29, 31, 32, 37, 44 og 45 — med de Lempelser, som Forholdene gør nødvendige.

§ 84.

Naar det er blevet endelig afgjort, at Udskiftningen (Sammenlægningen) skal foretages (jfr. §§ 81 og 83), har vedkommende at henvende sig

til Sysselmanen med en Udskrift af paagældende Kendelse, Forlig eller Grandestævnnebeslutning og at anmode ham om at iværksætte samme. Sysselmanen har derpaa, efter foregaaende Varsel (jfr. Loven om Landvæsenskommissioner § 11, sidste Punktum), at indfinde sig paa Stedet og at udmaale og afsætte til hver af Parthaverne det, som i Henhold til Kendelsen (Forliget, Beslutningen) tilkommer ham. Ved denne Forretning bliver §§ 25 og 28 at iagttage, den sidstnævnte Bestemmelse dog med den Lempelse, som følger af, at Kort ikke optages. Fastsættes nyt Markeskel mellem Havger, skal det nøjagtig beskrives i Forretningen, for saa vidt det er knyttet til naturlige Grænselinier, og i andet Fald i Sysselmændens Nærværelse nøjagtig afsættes i hele sin Udstrækning ved Stenvarder med Tørveaske under.

§ 85.

Angaar Udskiftningen Udmarksstrækning, som indtages til Opdyrking, skal den paagældende Strækning og de enkelte ved Udlodningen udlagte Lodder takseres og ansættes til Skattemarker paa den i § 6, 2. og 3. Punktum angivne Maade, hvorhos Hegnssynsmændene paa Sysselmændens Foranstaltning vil have at træffe Bestemmelse om Hegnspligten og dens Fordeling, baade for den nyindlagte Udmarksstrækning og for den tidligere Indmark, for saa vidt Hegn i eller om denne overilødiggøres af Hegn i eller om den nyindlagte Udmarksstrækning (jfr. Hegnslovens § 9).

§ 86.

Er nogen Parthaver misfornøjet med Udfaldet af Sysselmændens Forretning (§ 84), skal han inden 4 Uger efter dens Slutning henvende sig til Retten og begære udmeldt 3 uvildige Mænd til at foretage en ny Udmaaling og Afsætning. Denne Forretning skal, efter at Sysselmanen og øvrige vedkommende med 14 Dages Varsel derom er underrettet, foretages inden Udløbet af 8 Uger efter, at Mændene er udmeldt, hvormed Sagen da skal være afgjort. Mændene faar Betaling efter Reglerne om Synsmænds Betaling i Loven om Retsafgifter.

Dersom de af Retten udmeldte Mænd skulde skønne, at Sysselmændens Udmaaling ikke har været rigtig og nøjagtig, bør de til deres Udmeldelse og Betaling og til mulig fornøden Medhjælp for Mændene medgaaede Omkostninger bæres af samtlige de i det eller de paagældende fællig lodtagne Forhold til deres Marketal (eller det andet Forholdstal, som angiver deres Andel i Fælliget); i modsat Fald skal den eller de, der har forlangt dem udmeldt, ene bære de derved foraarsagede Omkostninger.

§ 87.

Ved „Havgeloven“ forstaas i denne Lov „Lov for Færøerne om Havgers Styrelse og Drift m. m. af.....“; ved „Hegnsløven“ forstaas „Lov for Færøerne om Hegn og Markfred af.....“; ved „Loven om Landvæsenskommissioner“ forstaas „Lov for Færøerne om Landvæsenskommissioner af.....“.

§ 88.

Denne Lov træder i Kraft den 1. April 1926 og bortfalder den 1. April 1931. Spørgsmaalet om dens Forlængelse skal forelægges Lagtinget senest i den ordentlige Samling 1930.

Den ved Lov Nr. 56 af 13. April 1894 hjemlede Ret for Justitsministeriet til at indbringe visse Sager om Udskiftning for Grandestævne og derefter for Landvæsenskommissionen berøres ikke af nærværende Lov.

§ 89.

Justitsministeren bemyndiges til at anvende i alt 150 000 Kr. til Afholdelse af de Udgifter, Loven paalægger Statskassen, herunder til den i § 46 omhandlede Udflytningshjælp.

REGISTER

*Første Afsnit.**I hvilke Tilfælde og af hvem Udskiftning kan kræves.*

Kapitel 1 ..... §§ 1—4

*Andet Afsnit.**Udskiftning af Indmark og af Udmark i Forbindelse med Indmark* - 5—76

Kapitel 2. Fremgangsmaaden ved Udskiftningen .. §§ 5—18

— 3. Udskiftningens Omfang og Fuldstændig-
hed ..... - 19—24

— 4. Delingsgrundlaget ..... - 25—26

— 5. Udlodningen med dertil hørende Be-
stemmelser ..... - 27—40— 6. Behandling af Brugsrettigheder under
Udskiftning ..... - 41—45

— 7. Udflytning ..... - 46

— 8. Afgørelse af Retstvistigheder ..... - 47—49

— 9. Anke og Gennemsyn ..... - 50—58

— 10. Omkostningernes Udredelse ..... - 59—67

— 11. Forskellige Bestemmelser ..... - 68—76

*Tredje Afsnit.**Udskiftning af Udmark og af Herligheder, som ere i Fællig* ... - 77—86

Kapitel 12. Mindelig Udskiftning ..... §§ 77—78

— 13. Offentlig Udskiftning ..... - 79—86

Lovens Ikrafttræden m. m. .... - 87—89

Forslag til Lov for Færoerne

om

Landvæsenskommissioner.

§ 1.

Overlandvæsenskommissionen for Færoerne beslaar af Dommeren som Formand og 4 andre Medlemmer. Disse udtages for hver enkelt Sag (eller, naar flere Sager skal behandles samtidig, for disse Sager i Forening) blandt 12 af Lagtinget eller Forholdstalsvalgmaaden valgte Overlandvæsenskommissærer, der skal være fuldmyndige, uberygtede, vederhæftige, paa Færoerne bosatte Mænd, der har Indfødsret. De vælges for 6 Aar ad Gangen. Genvalg kan finde Sted. Den, som er fyldt 60 Aar, kan undslaa sig for at modtage Valg; begærer ellers nogen sig fritagen, afgør Lagtinget, om hans Begæring bør tages til Følge.

§ 2.

Landvæsenskommissionen for hvert Syssel bestaar af Sysselmanden som Formand og 2 andre Medlemmer. Disse udtages for hver enkelt Sag (eller, naar flere Sager skal behandles samtidig, for disse Sager i Forening) blandt 6 af Lagtinget eller Forholdstalsvalgmaaden valgte Landvæsenskommissærer, der skal være fuldmyndige, uberygtede, vederhæftige, i Sysselet bosatte Mænd, der har Indfødsret. Om deres Funktionstid, om Genvalg og om Fritagelse for at modtage Valg, gælder de i § 1 anførte Regler.

§ 3.

De af Lagtinget valgte Overlandvæsens- og Landvæsenskommissærer har, saa snart Valget er meddelt dem, til Lagtinget at indsende en skriftlig, højtidelig Forsikring, efter en af Justitsministeren fastsat Formular, om, at de efter bedste Evne med Upartiskhed vil udføre deres Hverv.

§ 4.

I hvilke Tilfælde Formanden eller de øvrige Medlemmer af Kommissionerne skal eller kan fratræde Forretningen paa Grund af personligt Forhold til Sagen eller dens Parter, afgøres af vedkommende Kommission eller

Reglerne om Dommeres Inhabilitet i Kapitel 51 i Lov om Rettens Pleje af 11. April 1916, jfr. Lov for Færøerne Nr. 164 af 4. Juni 1924.

§ 5.

Den, som ønsker en Sag indbragt for Landvæsenskommissionen, har derom at indgive skriftlig Begæring til Sysselmanden, som paa Forlangende meddeler den paagældende Bevis herfor. Sysselmanden udtager derefter, saa vidt muligt efter Tur, 2 af Sysselets Landvæsenskommissærer til at tiltræde Kommissionen. Har nogen af de saaledes udtagne Forfald, udtages en anden af Kommissærerne i hans Sted paa samme Maade. Har flere end 4 af Landvæsenskommissærerne Forfald, indberetter Sysselmanden dette til Amtmanden, som blandt et andet, af ham bestemt Sysselets Kommissærer udtager 1 eller 2 Medlemmer til at tiltræde Kommissionen. Sysselmanden berammer dernæst efter Aftale med Kommissionens øvrige Medlemmer Forretningens Afholdelse og udfærdiger Indkaldelse dertil med Angivelse af Tid og Sted for Sagens Behandling; denne bør altid henlægges til den Bygd, hvortil Sagen nærmest hører.

§ 6.

Indkaldelsen maa Rekvirenten med mindst 14 Dages Varsel lade bekendtgøre overensstemmende med Lov Nr. 59 af 1. April 1912 for Færøerne om Ophævelse af Kundgørelse ved Kirkestævne m. m. og, om Kommissionen finder det nødvendigt, tillige ved Opslag paa anden Maade end i Loven fastsat efter den af Sysselmanden derom i Indkaldelsen givne Anvisning. Særlig Underretning om Sagens Foretagelse skal derhos af Sysselmanden meddeles Politimesteren i de Tilfælde, hvor Godsbestyrelsens Samtykke efter de gældende Bestemmelser skal indhentes.

§ 7.

Naar Kommissionen er traadt sammen, bør den saa vidt muligt uafbrudt fortsætte Sagens Behandling, indtil alle fornødne Oplysninger er tilvejebragt, særlig ved at høre Parterne og, om fornødent, befare Aastedet.

Findes det fornødent at faa Vidneforklaringer, udfærdiger Sysselmanden efter Forhandling med vedkommende Parter en Indkaldelse, hvori Tvistens Genstand tydelig betegnes. Sysselmanden fastsætter Varslet og besørger Indkaldelsen forkyndt for Vidnerne og Parterne; Forkyndelsen for Parterne kan ske ved Opslag i den eller de vedkommende Bygder paa den i § 6 angivne Maade. Vidner, der bor eller opholder sig paa Færøerne, er pligtige at give Møde paa det Sted, hvor Kommissionen holdes. Parterne kan fremstille andre Vidner end de af Sysselmanden indkaldte.

Kommissionen kan ogsaa, for saa vidt den finder Anledning dertil, tilkalde sagkyndig Bistand.

Kommissionen har at mægle Forlig mellem Parterne. Viser Forligsprøven sig at være forgæves, optages Sagen til Kendelse, der afsiges inden 6 Uger efter Optagelsen, idet Parterne, samtidig med Optagelsen, saa vidt muligt, underrettes om Tid og Sted for Kendelsens Afsigelse. Er Underretning ikke givet ved Optagelsen, bør Sysselmanden saa snart som muligt efter Kendelsens Afsigelse kundgøre dennes Ordlyd paa den i § 6 angivne Maade.

§ 8.

Er nogen af Parterne utilfreds med Landvæsenskommissionens Kendelse, skal det staa ham frit for inden 3 Maaneder fra Afsigelsen at indanke

den for Overlandvæsenskommissionen. Naar 3 Maaneder er forløbne, kan Paaanke ikke finde Sted uden Oprejsningsbevilling, der meddeles af Amtmanden, men kun naar den paagældende fremfører en antagelig Grund for, at Anken ikke i rette Tid er iværksat, og der ikke er hengaaet længere Tid end 6 Maaneder fra Kendelsens Afsigelse. For denne Bevilling, der udfærdiges ved Skrivelse, betales ingen Afgift.

§ 9.

Begæring om Anke indgives skriftlig, ledsaget af Beskrivelse af det for Landvæsenskommissionen passerende, til Dommeren, som derpaa, efter at have meddelt Attest om, at Anke er begæret, saa vidt muligt efter Tur, udlægger 4 Overlandvæsenskommissærer til at tiltræde Overlandvæsenskommissionen og drager Omsorg for, at de for Landvæsenskommissionen fremlagte originale Bilag tilstilles Overlandvæsenskommissionen. Har nogen af de saaledes udtagne Forfald, udtages en anden Overlandvæsenskommissær i hans Sted paa samme Maade. Dommeren udfærdiger dernæst efter Aftale med de øvrige Medlemmer Indkaldelse til Overlandvæsenskommissionen. Indkaldelsen tilstilles den ankende til Forkyndelse overensstemmende med Reglerne i § 6.

§ 10.

Iøvrigt forholdes med Hensyn til Sagens Behandling, Optagelse og Paakendelse ved Overlandvæsenskommissionen efter de samme Regler som ved Landvæsenskommissionen, jfr. § 7, hvorved bemærkes, at Parterne ikke er pligtige at fremlægge Situationskort for Overlandvæsenskommissionen, hvis Medlemmer derimod, naar det begæres, eller Sagen efter deres eget Skøn fordrer det, skal befare Aastedet. Parterne kan uden Bevilling for Overlandvæsenskommissionen fremlægge nye Bevisligheder og føre nye Vidner.

§ 11.

Overlandvæsenskommissionens Kendelser er endelige. Dog staar det den Part, der vil anke over, at Overlandvæsenskommissionen har afgjort Punkter, der ligger udenfor Landvæsenskommissionens Omraade, eller afvist Sager, der ligger indenfor dens Omraade, frit for at indanke Kendelsen for Højesteret, der da kun vil have at afgøre, om Overlandvæsenskommissionen har været kompetent eller ikke, og efter Omstændighederne helt eller delvis at ophæve Kendelsen og at afvise Sagen fra eller henvise den til Landvæsenskommissionen, men i øvrigt ikke at indlade sig paa Sagens Realitet.

§ 12.

Finder Landvæsens- eller Overlandvæsenskommissionen, efter at Sagen er optagen, at nogen Oplysning mangler, kan den paany foretage Sagen og indkalde Parterne, hvilket ogsaa bør ske, hvis det maatte findes, at der ved Sagens Indankning eller Behandling er saadanne formelle Mangler til Stede, at Sagen ikke kan paakendes.

§ 13.

Der tilkommer Landvæsenskommissionens og Overlandvæsenskommissionens Medlemmer fri Befordring samt Dagpenge efter Justitsministeriets nærmere Bestemmelse. Der tilkommer Vidner Godtgørelse i Overensstem-

melse med Punkt 42 i Lov Nr. 164 af 4. Juni 1924. Til sagkyndige tilkommer der foruden fri Befordring en Godtgørelse, hvis Størrelse fastsættes af Kommissionen.

§ 14.

Statskassen og Amtsrepartitionsfonden betaler, hver med Halvdelen, de nødvendige Udgifter til Befordring af Kommissionens Medlemmer samt Dagpenge til disse med Undtagelse af Dagpengene for den Tid, selve Forretningen varer. Har imidlertid en Part ved tilregnelig Fornøje eller aabenbart ubeføjet Paastand foranlediget Møde, der har medført Udgift til Befordring eller Dagpenge, vil Udgiften være at paalægge ham ved Kommissionens Kendelse.

§ 15.

Andre Sagsomkostninger end de i § 13 omhandlede udredes forskudsvis af Amtsrepartitionsfonden. I Kendelsen skal bestemmes, af hvem og med hvilke Beløb de skal udredes. De opkræves hos Skyldnerne sammen med det første Aarshidrag til Fonden, som forfalder til Betaling efter Kendelsens Afsigelse; i Tilfælde af manglende Betaling kan de inddrives ved Udpantning.

§ 16.

Af den, som forlanger Indkaldelse af Parter eller Vidner, kan kræves enten Forskudsbetaling af eller betryggende Sikkerhedssikrelse for den Del af Omkostningerne, som efter foreløbigt Overslag antages endelig at ville falde andre end Statskassen og Amtsrepartitionsfonden til Last.

§ 17.

Paalægges det ved Kendelsen nogen af Parterne at udrede Sagsomkostninger eller andre Pengebeløb, skal der i Kendelsen fastsættes en fra dennes Afsigelse regnet passende Betalingsfrist, efter hvis Udløb Beløbet efter en simpel Udskrift af Kendelsen kan inddrives ved Eksekution paa sædvanlig Maade.

Paalægges det nogen af Parterne at foretage noget, skal der i Kendelsen træffes Bestemmelse om den Tvang, der skal anvendes for at faa det udført, samt den Frist efter Kendelsens Afsigelse, inden hvilken det skal ske. Er det derefter bestemt, at en et Fællesbrug vedrørende Handling skal udføres af Syssemanden, -- hvilket altid skal fastsættes, hvor Kendelsen gaar ud paa Foretagelsen af en Udskiftning eller Sammenlægning, har vedkommende Part at henvende sig til Syssemanden med en Udskrift af Kendelsen. Syssemanden skal derpaa snarest muligt foretage Forretningen, efter først at have bekendtgjort denne med 14 Dages Varsel efter Reglerne i § 6. Der tilkommer Syssemanden Dagpenge efter Justitsministerens Bestemmelse for den Tid Forretningen nødvendiggør hans Fraværelse fra Hjemmet, samt fri Befordring. Disse Udgifter, saavel som Udgiften til den nødvendige Medhjælp, udredes efter Reglerne i § 15 i Henhold til en af Syssemanden affattet Opgørelse, som fremlægges til Eltersyn i vedkommende Bygd; Klage over at Opgørelsen er urigtig, kan i Løbet af 4 Uger efter Fremlæggelsen indbringes for Amtmanden, ved hvis Afgørelse det har sit Forblivende.

§ 18.

De til Brug for Landvæsenkommissionerne og Overlandvæsenkommissionen nødvendige Protokoller anskaffes for Amtsrepartitionsfondens Reg-

ning og autoriseres af Amtmanden. For Udskrifter og og Aktsbeskrivelser af Kommissionernes Forhandlinger betales Afgifter efter Loven om Retsafgifter.

§ 19.

Amtmanden kan tilstaa en Part, hvis Trang og Værdighed i Forbindelse med Sagens Vigtighed og Begrundethed giver Anledning dertil, Fritagelse for at betale alle eller en Del af de ham paahvilende Udgifter ved Sagens Behandling saavel for Landvæsenskommissionen som for Overlandvæsenskommissionen, saaledes at Beløbet udredes af Amtsrepartitionsfonden.

§ 20.

Denne Lov træder i Kraft den 1. April 1926. Fra samme Dag ophæves Lov om Oprettelse af Landvæsenskommissioner paa Færøerne af 1. April 1891.

Det har dog indtil videre sit Forblivende ved de hidtil gældende Regler om, hvilke Sager der er Genstand for Landvæsenskommissionernes Behandling.

Ligeledes har det indtil videre sit Forblivende ved Reglerne i den nævnte Lovs § 3, 2det til 4de Punktum.

